

Солта

[Преписана:] Дънов, Петър Константинов. Солта. Сила и Живот. Трета серия. Първо фототипно издание. София, Издателска къща Жануа-98, 1999. 278 с. ISBN 954-9589-49-8.

[Оригинал:] Дънов, Петър Константинов. Солта. Сила и Живот. Беседи, държани от Дънов (по стенографски бележки). Трета серия. София, Печатница на книгоиздателство Гужгулов и Котев, 1920. 278 с.

- 1.Солта 25 март 1917 г.
- 2.Виделината 1 април 1917 г.
- 3.Разделено царство 8 декември 1918 г.
- 4.Изгряващото слънце 4 май 1919 г.
- 5.Светило на тялото 11 май 1919 г.
- 6.Гредата 18 май 1919 г.
- 7.Трапезата на Новия Завет 25 май 1919 г.
- 8.Отхвърленият камък 1 юни 1919 г.
- 9.Гърбавата жена 8 юни 1919 г.
- 10.Учител и Господ 15 юни 1919 г.
- 11.Малкият закон 22 юни 1919 г.
- 12.Старият книжник 29 юни 1919 г.
- 13.Двамата свидетели 16 ноември 1919 г.
- 14.Денят на доброто 21 декември 1919 г.

Беседите са преписани от първо фототипно издание, 1999 г., на издателска къща Жануа 98. Оригиналът е издаден в София от книгоиздателство Гужгулов и Котев през 1920 г.

Солта

Вие сте солта на земята; ако солта избезсолее, с какво ще се осоли? (Ев. Матей 5:13)

Своята реч на планината Христос започва с деветте блаженства. Блаженствата, за които Той говори, имат отношение към друг свят, те не се отнасят към земния живот. За земните хора Христос казва: Вие сте солта. Аз ще говоря за солта, защото на земята живот без сол не може да съществува. Физическият свят е свят на солта, а не на светлината, която е пък свят на ангелите. – Вие. Кои вие? Не взимайте тази дума в ограничен смисъл. Само за онези, които вярват, Вие подразбира всички, у които има пробудено Божествено съзнание. Всички хора, у които е пробудено това съзнание, са солта на земята. Всички окултисти, кабалисти, мистици под думата сол разбират сила на равновесие – онзи елемент на силата, който държи нещата в равновесие. За да ходите по улиците, трябва да имате равновесие. Когато построяват морските пароходи, на дъното им турят товар, сол, да ги държи в равновесие, за да се не обърнат в морските вълни. Под думата сол разбират онази сила, която състява материята, пази я от разлагане и дава условия, за да може по-висшите сили в света да работят. Солта е един необходим елемент на земята за здравословното състояние на човешкото тяло. Когато организмът изгуби солта си, той изгубва своята основа и вследствие на това се явяват всички болести. Казват за някого: Той е неврастеник. Аз казвам: Той е изгубил солта си, неговата нервна система е изгубила солта си, у него енергията изтича. Ако бихме разгледали с окото на ясновидец нервите, артериите на един неврастеник, ще видим на много места пукнатини, от които изтича енергията. Такъв човек е слаб. Защо? Защото е изгубил Божествената сол, която е основна сила за крепене човешкия живот на земята.

Кои са причините за изгубването на тази сол? На първо място, това са необузданите човешки страсти. След всяка страсть, от какъвто и характер да е тя, човек чувства слабост. Вие всички сте изпитали това. Страстите не са потребни за хора, които имат сол, а само за онези, които нямат сол. Христос казва на своите ученици: Вие сте солта, и ако солта изгуби своята сила, т.е. обезсолее, тя не струва нищо, освен да се хвърли навън и да се тъпчи от човеците. А защо именно да се тъпчи обезсолялата сол? Тъпкането е реакция, за да се осоли пак солта. Когато страдате, това е тъпкане; изхвърлят ви ангелите навън между хората, и вие ставате слаби, защото сте обезсолели. Ако сте били богати, осиромашавате; ако сте били умни, оглупявате. Изгубвате солта си, а щом изгубите

солта, изгубвате и смисъла на живота, и тогава се явяват всички противоречиви учения, дали хората да се женят, да имат ли деца, да обичат ли жените си и т.н. Явява се епикурейската философия, според която човек трябва да има много жени, да опита всичко. Може да опитате всичко, но тогава ще бъдете изхвърлени и тъпкани от всички разумни хора, докато се осолите, и след това ще дойде вторият процес, ще дойде светлината, ще просветне в ума ви и тогава ще разберете защо страдате. Ще разберете, че тези неща не са в съгласие с живота. Всяка мисъл, всяко желание, което не служи за съграждане на човешката душа, което руши, то не е необходимо желание, то е обезсоляване. Турете това желание да се потъпче малко, да се осоли. Когато някой мъж тъпче жена си, нека тя си каже: Тъпчи ме, за да се осоля. Мъж, който е тъпкан от жена си, показва, че няма сол. Често у българите, когато някой боледува, и дойде мечкаринът, ще даде на мечката да го потъпчи, да го осоли, и ще оздравее. Тази сила се крие у всички хора. Съвременните учени хора са я нарекли различно, а окултистите са я кръстили с много имена, едно от които е названието магнетизъм. Като има тази сол, човек е магнетизиран. Щом имате тази сол, ще чувствате по лъжичката приятна топлинка – сутрин ставате с приятно разположение; ако нямаете сол, ставате неразположени и първият, който ви се яви на среща, ще го нагрубите; скачате отгоре му, гневите се, а това гневене подразбира, че този човек ви моли да го потъпчите малко, за да се осоли. Този, който дойде да го потъпчи, има тази сол и веднага ще възстанови равновесието на разгневения. Аз искам да проверявате на опит беседите, които ви говоря, и да видите техния резултат. Силен е само онзи човек, който има дълбоко убеждение за нещата, има преживян опит, защото ако вярвате на всички, вие сте без сол. Аз вярвам, че Бог говори на хората според солта, която те имат. Ако имаш сол, Той ще ти каже: Като станеш, ще отидеш на лозето си да го прекопаеш; ще отидеш на нивата си, да я посееш. Ако си съдия, ще разгледаш делата си и т.н., и вие ще го разберете. Ако нямаш сол, ще те потъпчат, ще те ограбят, ще ти вземат парите, жената, децата, къщата. Тъпкане трябва – казва Господ – на тез хора, които не могат да вършат работата си на земята.

Често хората се питат: Защо светът не върви тъй добре? – Няма сол в света. Сол дайте на хората! Не се изисква много сол. Трябва ви една четвърт килограм от тази сол, за която ви говоря. С нея може да осолите целия български народ и той да стане един отличен народ най-малко за 100 години. Знаете ли колко време трябва да работят вашите фабрики, за да се добие тази сол? Един учен е правил изчисления за първобитната материя, от която е създаден светът, и доказва, че тя е хиляди пъти по-лека от водорода, и че за да се добие само един грам от тази първична материя, трябва всички фабрики да работят 3,000 години. Вие сте солта и за да добиете тази сол, трябва да посветите целия си живот. Ако имаш един грам от тази сол, ще бъдеш най-богатия човек на света и отдено минеш, ще лекуваш хората. Като влезеш в някоя къща, дето мъжът и жената се карат, не се спогаждат, дай малко от тази сол, веднага мирът и съгласието ще настане. Деца се карат – дай малко сол; съдии се карат – дай малко от тази сол; воюват нареди – дай малко от тази сол, и веднага ще настане между тях мир и съгласие. Казвате си: Какъв алхимически елемент е тази сол, каква мощна сила има тя! Свещеник, който има тази сол, като влезе в църквата, всички ще мълкнат, ще се обърнат към него. Сол искат хората, а ако нямаете такава, никакъв успех не може да имате. Това като ви говоря, не е за осъждане, никого не осъждам, а само цитирам един недостатък, който не е само у българите, а го има у всички. Всеки, който е на земята, има недъзи. Ако бяхме съвършени, щяхме да бъдем между ангелите, при Бога. Но понеже трябва да се възпитаме, Бог ни е изпратил на земята, мястото на Мъдростта, дето се изучават тези велики уроци.

Днес ви проповядвам за солта. Защо? – Всички искате да бъдете щастливи. Наистина, всеки може да бъде щастлив, но трябва да придобиете изкуството да задържите това щастие, а не само да го придобиете. Ставате сутрин, имате добро разположение и казвате: Колко съм щастлив! Минават 5–10 минути и вие изгубвате това разположение, това щастие. Защо? – Нямаете сол в себе си. Под сол се разбира света с всички свои форми, затова казвам, че светът е реален-действителен и реален-недействителен. Реален-действителен е този свят, който има всички форми с тяхното съдържание, а реален-недействителен – който има форми без тяхното съдържание. Има хора, които са реални-недействителни, защото имат тяло, а нямат сол. Ако нямаете сол, не може да разберете какво нещо е Божествената виделина, Божествената доброта и любов. Само чрез сол, само чрез равновесие на вашия ум и сърце, като бъдат в едно спокойно състояние, ще може да проумеете този Божествен свят.

Христос казва: Сол, която е обезсоляла, трябва да се изхвърли навън и да се тъпчи. Затова много пъти съм говорил, че страданията са необходими, те са пътят към осоляването; осоляването е пътят към виделината; виделината – към Любовта, а Любовта – към Бога.

Встъпим ли в Пътя да търсим Бога, веднага светът ще вземе друг вид от този, който е имал досега. Всички, които ме слушат тази сутрин, някога мислите, че светът има смисъл, а някога, че няма, че е много тягостен. Имате приятели – не ви разбираат, деца – не ви обичат, между вярващи сте – не ви разбираат. Изкуството е сега да разберете у кого е грешката – те ли нямат сол, или вие. Дето има сол, там е правото, дето няма сол – няма право. Щом нямаш сол, ще кажеш: Трябва да ме потъпчат. Всички хора са частички от Бога, от Неговия велик организъм, и като тъй, безразлично е кой ви тъпче; не забравяйте, че това е от Бога – във всички случаи Божествени ръце или крака ви тъпчат. Това е хиляди пъти по-приятно, отколкото да ви тъпче някоя мечка, както българите практикуват. Един англичанин разправя своя една опитност. Отива той в Индия, с цел да изучава живота на индийците. Като любител на спорта, взима един ден пушката си и отива в една непроходима гора на лов. Носил си пушката в дясната ръка, и по едно време силен удар в лявата му ръка го повалил на земята. Ударът бил причинен от една тигрица, която го взима и отнася в своето леговище, при малките си тигренца. Тигрицата казала на децата си: Дръжте този англичанин, потъпчете го добре, дайте му един добър урок, и ако се опита да си дигне главата, вие го тъпчете отгоре. Англичанинът поискал да си дигне главата, да види какво правят наоколо му, но тигрицата рекла: Не гледай нагоре, няма нищо, аз уча децата си. Не ме беше яд – казва англичанинът, – че ми счупиха лявата ръка, но че ми бе натъпкана главата и нямах възможност да гледам. Всеки, който няма сол, ще попадне в ноктите на тигъра. Когато някои млади се вземат по любов, отиват в църква, свещеникът им чете молитва, всички ги целуват. След един месец те се разделят. Тигърът взел невестата или младоженеца. Тези хора са обезсолели и ще бъдат изхвърлени. Ако стане развод между тях, те са обезсолели, и такива хора не трябва да се събират на едно място. Мъж или жена, нека се потъпчат. Българите се лекуват, като се тъпчат: то е един приятен масаж, приятна разтривка. Тази сол е необходима за вас, тя е необходима за организма, на физическото поле, за вашите чувства и мисли. Законът е общ, както за физическия свят, тъй и за ангелския, тъй и за Божествения. Съвременните философи кръщават качествата от духовния свят различно, например човек със сол те го наричат морален, а човек без сол – неморален. Казват за някого: Този човек е високоинтелигентен, разумен, подразбира се, че у него има закон за равновесието, има сол. Разумността – е сол, т.e. под думата разумност се разбира онова състояние, когато всичките човешки способности са в условия за работа. Солта съставлява почвата. Без сол не може да има нищо в света, па и земята без сол би била една пустиня, всичко би изгинало. Солта е тор, който се е набрал от години. След нея идат други сили, които градят нашия организъм. За да не изгубите солта си, вие трябва да се пазите от незаконни пожелания.

Ще ви приведа един митически разказ: някога, в миналото, в един царски двор се родила дъщеря, най-красивата мома на света. Като пораснала, баща и? намира другар, за да се оженят, млад, добър момък. Тези млади били толкова обични на небето, че Господ изпратил един ангел-представител, да присъства на тяхната сватба на земята. Като дошъл на земята, ангелът се влюбил в момата и не искал да се върне на небето. Започнал да обмисля начин, как да има тази мома. Чакал го Господ ден, два, месец, ангелът не се връща. Като разбрал каква е работата, за да покаже на ангела лошите последствия от незаконните пожелания, Господ го преобърнал на пойна птица, да ходи от клон на клон между всички птици, и те да я избягват. Хвърка той от един клон на друг, но всички птици го избягват. Той не могъл да си обясни тези страдания. Един ден кацва на едно дърво и започва да окайва своя живот. В това време под дървото дохождат четирима разбойници да си поделят плячката. Разделили си всичко по равно. След това решили двама от тях да отидат в града да накупят храна и хляб, та да си устроят пир. Те отишли, купили храна, но из пътя им дошла мисъл да турят в храната отрова, та като ядат другите двама, да се отровят, а те да си разделят и тяхното богатство. Двамата разбойници под дървото, като чакали другарите си, решили, като се завърнат другите двама, да ги застрелят и да вземат и тяхното богатство. Ангелът знаел какво зло намислили и едните, и другите. Като наблизили двамата разбойници от града, отдалеч още ги застреляли, останалите яли от храната, но се отровили. Едва сега ангелът разbral какви са последствията от незаконните желания и защо той страда. Когато Господ ви изпрати на сватба, в която той взима

участие, да нямате окото на този ангел. Пази се да не кажеш, ако си мъж: На мене ще е тя, или ако си жена: На мене ще е той, защото ще пеете на дървото горе дълго време. Питам ви: Не сте ли вие такива птици, изхвърлени от небето? Някои питат: Я ни кажи, защо сме слезли от небето? Всички сме слезли, за да научим, че незаконните желания имат лоши последствия, и да разберем, че човек, който няма сол, е далеч от Бога. Хората искат свобода, затова Господ ги праша на земята, но им казва: Живейте според закона на моята свобода. А лошо е у хората това, че всеки иска свобода само за себе си. Според Божия закон, трябва да разбираме отношенията, които съществуват между нас. Законът на солта е туй, което желаеш за себе си, не го отказвай на другите. Давай им възможност и те да развият своите способности. Ако някой има нива или лозе, не му завиждай, а благодари за това, че си има всичко. Виждаш, някой язди на кон, не казвай: Е да е на мене този кон! Благодари, че си има кон. – Той е достоен за него. Виждаш хубава къща, добре мебелирана, не я пожелавай. Ако имаш сол, ще имаш всичко, което ти е потребно и необходимо. Кажете на Господа: Сол искам отсега нататък. За да убедиш съвременните хора в тази велика истина, ще трябва дълго да аргументираш, с някои може да се направи опит, а с трети изведенъж можеш да се разбереш. На хора, у които духовното зрение не е развито, трябва да се аргументира: то е пипане в духовния свят. Чрез чувството на последователност, стъпка по стъпка, те ще си съставят ясно понятие за нещата, които не могат да схванат изведенъж. В разсъжденията си за Бога ние употребяваме същата аналогия, за да си съставим понятие за Него. Всички философски школи, с техните дебели томове, в които се третират въпроси за Бога, са все пипания, едни по-близо, други по-далеч от истината. Някои са напипали малкото пръстче на Бога и казват: Какви малки пръстчета има Бог. Някой напипал ръката Му и казва: Каква голяма ръка има Бог! Някой е напипал плешката или главата Му и според това има и познания за Него. Но това е само външната страна на Бога – проявената природа. Ще бъде чудно, ако някой, като се качи на керемидите на моята къща, каже: Аз разбирам сега господин Дънов, той е твърд, защото напипвам твърди керемиди. Ако някой напипа нещо меко, ще каже: Колко е мек господин Дънов! Аз мога едновременно да бъда твърд и мек. Под твърд какво разбирате? Твърд като камък или твърд в своите убеждения? Следователно от външните пипания ние не можем да имаме верни понятия за нещата, а само ще имаме смътни схващания. Ако нямате достатъчно количество сол, ще бъдете безсолни и ще кажете: Животът не е нищо, освен ядене и пие. Не съм аз против яденето, не мислете това, защото като е дошъл човек на земята, ще яде и ще пие. Не препоръчвам гладуването, неестествения пост. Аз пост разбирам в друго отношение – всеки да яде толкова, колкото е необходимо за обновление на неговото тяло. Всеки ден трябва да употребяваме известно количество хляб, вода и въздух за съграждане на нашето тяло. Някои мислят, че като не ядат, ще станат по-добри; не, ако не ядеш, по-лош ще станеш. Искаш да направиш человека по-добър, на храни го, ако е гладен; напои го, ако е жаден, и като го на храниш с хляб и вода, дай му малко от твоята солница, и той ще се подобри. Ако не го на храниш, ще направиш престъпление. Ако срещнеш някого, който се е отчаял и иска да се самоубие, не му давай съвети, че това не е добре, че не трябва да се отчайва, но вземи го у дома си, на храни го, напои го според твоя обичай, и след един–два часа, като му се смели храната, кажи му: Хайде сега да се поразговорим. Накарай человека да се поразположи и да се изкаже защо животът му е толкова мрачен. Дай му указания и посочи пътя, по който да върви. Затова Господ ти го изпратил през този ден. Често ние се молим: Отче наш, Който си на небето, да се свети името Ти, да дойде царството Ти, да бъде волята Ти, но ако така не изпълняваш волята Му, както Той ти посочва, значи ти си без сол през този ден. Може да направите този опит: ако сте неразположени, срещнете своя близък, който е още по-неразположен, извикайте го у дома си, нахранете го и няма да забележите как Бог и двама ви е осолил. Една жена, недоволна от мъжа си, срещне друга още по-нешастна, като се съберат двете да се поразговарят – Бог ще осоли и двете.

Това е положителна християнска философия. Често казват: Не трябва да ядеш много фасул, много месо: утайки остават. Но се запитайте: защо хората ядат тъй много? За да придобият сол. Когато добият достатъчно сол, няма да ядат много. Когато станете нормални, тогава ще може да се говори за една по-висша философия на живота. Може да направите следния опит, защото всички сте от реалния свят. Може да си кажете: На Дънов му дошло на ума да ни говори за солта, та ние не знаем ли от каква необходимост е тя за нас? Говоря ви за солта, за да направите този прост опит. Спрете се, помислете 5–10 минути за солта, за нейното влияние върху организма, чувствата, душата

и ума, и вижте тогава, дали ще стане у вас някакво изменение и какво ще почувствате. Защо именно солта е толкова активен елемент? Често хора ми се оплакват, че били неразположени, нещастни, а аз им казвам: Знам това, защото и аз съм на земята. – Да, но твоето положение е съвсем друго от това, в което сме ние. Разликата е само в това, че аз имам повече сол. Ще ти дам от моята сол, но ще трябва добре да я използваш, да я разпределиш добре. Като имаш малко подковаса, ще си задържиш от нея за друг път. Като ядете мляко, оставете си от него подковаса, а не да казвате, че децата я изляли. Препоръчвам на съвременните хора да не дояждат, защото такива хора Бог ще ги задигне. В такъв случай ще приличате на онзи българин, на когото дали пари назаем, и той тръгнал да си накупи с тях непотребни предмети. Заемодавецът, като видял това, поискал парите си назад, за да ги преброи, но вече не му ги върнал, като казал: Ти не си човек, който може да използва парите, и затова не ги заслужаваш. Когато Бог види, че вие не употребявате живота на мястото му и злоупотребявате с него, Той си го взима. Колцина от вас сте били здрави, весели, щастливи, но сега сте отпаднали. Защо? – Защото не умеете да използвате живота. Когато имате сол в себе си, ще бъдете здрави хора, със здраво сърце и тяло. Съсредоточете ума си към солта, към този елемент на равновесие и подигане, и постарайте се да го схванете. Този елемент индуите наричат прана, т.е. сила, която носи живот в себе си. Той се намира във въздуха, в храната и във водата – от там се извлича. Сега ще ви кажа как да ядете. Ще започнем в този свят с яденето. Когато почнете да ядете, първото условие, което ви се налага, е да изхвърлите от себе си всяко недоволство. И малко хляб ако имате, ще трябва да го обикните, за да може тази енергия, която се съдържа в него, да проникне във вашия организъм, след което вие ще почувствате една приятност. А сега какво става? Жената готвила цели 4 часа, какво не е турила в яденето за вкус, и действително отлично ядene е приготвила, дохожда мъжът отвън недоволен, намръщен, жената остава като попарена и ето че всичката сол отива. Втория ден – жената пък недоволна от нещо, ядете и не усвоявате нищо от тази сол, защото сте недоволни. Недоволни са и мъжът, и жената. Мъжът казва: Жена ли е това? Децата казват: Майка ли е това? Втория път мъжът купува месо, масло и яйца, пак недоволни всички въкъщи. За да си доволен, приготви се и си кажи: Всичко е отлично, жено. Като дъвчите храната, тогава ще видите колко вкусна ще бъде тя, каква приятност, какво щастие и доволство ще изпитате. Сега се оплакват: Как се живее с една четвърт килограм хляб. В една четвърт килограм има достатъчно сол, за да се живее. Но нашето недоволство създава неприятностите. Казвате си: Празен ли ми е коремът, нищо не разбирам от това ядene. Празен е не твоят корем, а твоят ум и сърце. Правил съм различни опити с храната, ял съм по две ябълки и малко хляб, и съм бил доволен. Не е в многото, а някой път и малкото с благодарност се благославя. Не пренебрегвайте тази малка сол в света, тя е като малкото житно зърнце, от което се раждат велики неща. Първото нещо, което ни предстои, то е да превъзпитаме това чувство на недоволство, което съществува у нас. Мъжът донесъл една четвърт килограм месо, една четвърт килограм хляб, да се благодари на Бога за това: тогава ще се умножи, защото в живия магнетизъм има една сила, според която всички частици, които имат еднакви вибрации с централния магнетизъм, се привличат. Ако сте доволни от храната, която употребявате, ще можете да съберете отвън толкова елемент, колкото са необходими, за да ви задоволят. Някои казват: Не трябва да се пие вода, тя е за жабите – за нас е винцето. Ще пиете вода и то на гладно сърце, от 100 до 150 грама на гълътки. Ще изпивате на ден по половин до един килограм вода, от която ще извадите необходимата храна за вашите артерии. Ще дишате дълбоко и то през носа, а не през устата, за да не погълъщате много прах. Като се научат съвременните хора да приемат тези елементи така – храната, водата и въздуха, – другото благословение ще дойде само по себе си. Не мислете, че у вас, във вашата душа, нещата тепърва ще се създадат. Не, у вас има много заспали чувства. Човешката душа е богата и чака условия, за да се развие. Първото, което трябва да се развие у вас, то е благодарността за всичко, което имате. Пазете си окото да не бъде като окото на оня ангел, за който ви разказах. Ако всички приложите този велик закон за благодарността, то най-малко 50% от всички работи на земята ще се уредят. Па и ангелите като погледнат от горе, че сме тръгнали из Пътя, ще дойдат да ни помогнат. Не мислете, че вие сами работите в света. Разровете земята и вижте колко червейчета помагат на орача, колко микроби приготвят почвата заедно със земеделеца и колко други още елементи образуват житното зърно. При всичко това ние сме деца, които каквото и да донесе баща им, все са недоволни. Всяко дете трябва да благодари на баща си за всичко, което той му донася. Дете, което не целуне баща си, когато той му донесе нещо, то няма сол.

Някои родители казват: Моето ангелче, ангелче е то, но без крила. Дъщеря, която не благодари на баща си и майка си и не ги целуна, тя е ангел без крила.

Вие, които ме слушате, ще говорите на другите по същия начин. Тогава ще проверим чрез опит, че тази сол е необходима за всички. Днес Господ тъпчи хората, осолява света, и англичани, и германци, и руси, и французи и др. Отсега нататък иде доброто. Желая ви, като си отидете в къщи, да добиете поне един грам солница, за да бъдете полезни членове на вашето семейство, общество, народ, да сте благодарни за всичко и само тогава ще придобиете благо. Тогава ще бъдете умни, добри, трудолюбиви и работливи.

Беседа, държана на 25 март 1917 година в София.

Виделината

Вие сте виделината на света. (Ев. Матей 5:14)

Миналата беседа говорих за солта – първият Божествен елемент в живота, а днес ще говоря за втория елемент – Виделината. Ще се постараю да предам думите Христови на съвременен език, който се говори в двадесети век. Какво подразбира Христос под думата виделина? Всяка дума има свой смисъл. Само когато тя произвежда известен ефект в ума или сърцето на човека, само тогава е разбрана. Ако вземете кибритена клечка, може да разберете нейния ефект само когато я запалите, иначе тя е безсмислена. Следователно думите в говоримия език са кибритени клечки, и всеки трябва да има своя кутия и запалка, за да може да запали навреме своята клечка, т.е. всяка дума да може да произведе своя ефект. Не трябва да бъдем като малките деца – само да вадим клечки от кутията, да ги палим и да ги хвърляме. Това не е философия.

Има много съвременни писатели, които постоянно вадят клечки, палят ги и ги хвърлят. Питам: Какъв ефект могат да произведат техните тъй запалени клечки? Вие сами съдете какъв е ефектът от такова палене. В бъдеще речта трябва да бъде осолена, да съдържа в себе си виделина. За виделината имате още смътно понятие. Думите светлина и виделина са от един и същ корен, но светлината е отражение на виделината. Виделината е съединение на онзи Божествен елемент, който се отнася вече към човешкия ум, т.е. който ни прави да разсъждаваме разумно, да имаме логика, съдържание и смисъл в нашата мисъл. В съвременната наука физиците спорят върху светлината, дали иде от слънцето или е нещо друго. Има учени, които оспорват, че иде от слънцето, а поддържат, че тя е особена енергия, която като дойде до земната повърхност, разбива се о нея и дава отражение на светлина. Виделината е един вътрешен процес. Тя е един елемент, който може да се опита всяка. Виделината е най-реалното нещо в света. Тя е хиляди пъти по-реална от този свят: тя създава човешката мисъл, желанията, тя е проводник в духовния свят и съществува във вид на съвремения етер; тя е обвивка на човешкия дух, на човешкия ум, и без нея никой не може да мисли и да чувства. Всички, които са следвали в училище, минали са през гимназия, изпитали са трудности при решаване на някои задачи, знаят, че отношенията на тези задачи не се проясняват от един път, но като поработят няколко време върху тях, светне им някаква светлина и отношенията се проясняват. Виделината именно прояснява. Ще ви дам някои правила, за да можете да проверявате всичко, защото не ви говоря само на теория, а ви говоря върху положителна наука, която може да се провери на опит. Виделината е здравословното състояние на човешкия ум, атмосфера, в която човек трябва постоянно да живее. Когато писателите изгубят тази виделина, те стават безплодни; когато учителите я изгубят, изгубват своите методи и не могат да преподават; когато майките я изгубят, липсва им търпението и любовта и не могат да възпитават. Ако нямате виделина в себе си, не може да се прояви у вас Любов, Истина. Христос казва: Вие сте виделината. Кои вие? Първият елемент е солта, законът на равновесието, който държи всички сили в равновесие; вторият елемент е виделината, тя въздига и възраства нещата, т.е. всички мисли и желания растат във виделината и се развиват по-правилно. Човек, който живее във виделината, е като плодно дърво, което расте на плодородна почва; в него всички плодове узряват. Когато във вашия ум има брожение на философски мисли, не се радвайте още. Това е, може би, едно цъфтене. За да опитате дали имате виделина, проверете дали вашите мисли ще завържат, ще хванат корени. Когато човек не е готов да умре за една своя мисъл, това значи, че тя не е родена в него. Преди да пристъпя да ви разясня понадълго този въпрос, ще ви наведа един пример из българския живот. Аз имам за задача да оживя

тези примери, да им дам съдържание. Този пример, който ще ви дам, е от мнозина слушан, но аз ще му дам нов характер. Развалят, че някой турчин, във време на подтиесничеството върху българите, посетил един български чорбаджия. Като влязъл в стаята му, видял на стената три икони и до тях едно горящо кандилце. Иконите били: Св. Богородица, Св. Георги на кон и Св. Никола. Защо ти са тези три картини?, запитва той чорбаджията. – Те ме пазят от всички злини, и досега зло не ме е сполетяло, му отговорил чорбаджията. – Чудно нещо, аз имам толкова слуги, плащам им богато, но те не ме пазят така – казва турчинът. – Колко струват тези икони?, попита той. Купил той три икони, занесъл ги вкъщи и поставил пред тях запалено кандило. Изпъдил от къщата си всички слуги и казал: Вече не ми трябват слуги, аз си намерих верни хора, които да ми пазят къщата. Но една вечер влезли крадци в къщата му и го обрали. Пристъпил той към Св. Богородица и и? казал: От тебе няма какво да се оплаквам, ти си млада жена, имаш и малко дете, има с какво да се занимаваш. Обърнал се към иконата на Св. Георги и казал: И от тебе няма какво да се оплаквам: ти си млад човек, трябва да си яздиш коня, да си правиш удоволствие. Обърнал се най-после към Св. Никола и му казал: Ти си стар човек, нямаш нито дете, нито кон да яздиш, и затова тебе ще накажа. И наистина, обърнал иконата на Св. Никола надолу с главата. След това Св. Никола намерил по някакъв начин ограбеното богатство и с това било отменено наложеното му наказание. И турчинът казал: Така те искам!

Какво представлява Св. Богородица? Тя представлява жената с нейното сърце: детето е сърцето, което тя възпитава. Човек е дошъл в света да възпита, да възроди своето сърце, да го отгледа като дете. Питате: Защо жените раждат? Чрез закона на раждането Бог ви учи как да възпитате своето дете, т.е. как да отглеждате вашето сърце. Ако майката даде на детето си чисто мляко, то ще бъде здраво, но ако млякото е покварено, детето ще умре. Какво представлява иконата Св. Георги? Св. Георги представлява човешкия ум, а конят – неговото физическо тяло. Човек трябва да язи своя кон; който не язи коня си, той ще го изгуби. Трябва добре да храните коня, но не и да го прехранвате, да не преяждате. Какво представлява иконата Св. Никола? Св. Никола представлява човек с добро сърце и добър ум, който се е качил на най-високото положение на живота, на разумния Божествен живот. Той трябва да се занимава с възпитанието на цялото човечество, за него всички хора трябва да бъдат като деца; той трябва да се жертва за другите тъй, както майката жертва себе си за децата си. Както Св. Георги глади и добре храни своя кон, тъй и разумните стари трябва да отглеждат младите и със своя ум и сърце да ги подтикват към разумен живот. Затова казва Христос: Град върху планина не може да се укрие. Ако вие имате виделина, ще можете да го откриете. Ако някой хиромант ви разгледа ръката, ще ви каже, имате ли виделина или не, тъй както когато влезете в един европейски град, по наредбата на града, по къщите познавате какви са хората. Като влезете в една къща, познавате какво обича домакинята. Ако преобладава червеният цвят, тя е жена на желанията, променчива е. Ония, които носят червени шапки, пояси, схващат, че светът е поле за борба, че трябва да се борят. Не отричам борбата, но тя трябва да бъде основана на Божествен закон, тя трябва да съгражда живота; разрушава ли го, тя е анархия. В борбата се цели свобода, а виделината има за цел тъкмо това – да ни направи свободни. А под думата свобода се разбира Божествена хармония в нашите мисли и желания, да се уреди всичко в света, т.е. всеки да бъде на своето място; всеки да използва условията, които се крият в неговия мозък, в неговото сърце. Съвременните учени постоянно теглят мозъците на умрели хора за разни изследвания. В мозъка, именно, се отбелязва човешката мисъл. Той е градина. Каквато е почвата в човешкия мозък, такива ще бъдат и неговите мисли. В човешкия мозък има същите зони, както върху земята. В него мислите растат тъй, както на земята растат цветята. Всяка мисъл си има форма, която може да носи характера на овца, на вълк, на мечка, на лисица, на змия, на паяк, на мравка, и всички тези форми са качества, които образуват човешкия характер. И тази виделина влиза по същия закон, както светлината слизи отгоре и въздига всичко у человека, издига и добрите, и лошите животни, безразлично дали те са вълци или овци. И когато тези животни се оплакват на виделината, че има страдания, тя им казва: Не бойте се, додатка аз пак ще ви създам, само поработете малко. Когато се оплакват, че в нашия живот има страдания, виделината казва: Внимавайте, аз ще създам у вас необходимото. Но тя не търпи съмнение, малодушие, безверие – това са отрицателни качества. Виделината е един живот на Божествена хармония, и само човек, у когото има тази хармония, може да изпита величието на виделината. Виделината е един разумен елемент. Съвременните физици

казват за светлината: Ако се срещнат светлини от два противоположни полюса с различни дължини и вибрации, те се неутрализират и тогава се образува тъмнина. Същото е и с виделината. Мъжът е единият полюс на виделината, жената – другият. Събира се, за да образуват една Божествена хармония. Те ще образуват такава хармония, ако дължините на техните вибрации са еднакви. Тогава се създава у нас чувството любов; тогава ние усещаме разширение на ума, на сърцето. Но непременно двамата трябва да произвеждат виделина. Като казва: Вие сте виделината, Христос подразбира всички други. Когато казва: Аз съм виделината, Той подразбира: Аз и Отец Ми. Един човек не може да оправи света, и когато казва някой: Аз ще оправя света, той не разбира закона. Трябва всяко двама, четирима, шестима, осмина и т.н. двойки, само двойки трябват, от които учениците плачат. Двойките са законите на съграждането. Тези двойки са в стълкновение с единиците. Турете към тях една единица, ще имате тройки, които след това ще станат на четворки и т.н., постоянно ще прогресирате. Да допуснем, вие сте интелигентен човек, срещнете някой ваш приятел, заподозрете го в нещо, без да знаете защо. За да заподозрете някого, трябва да имате факти. Не допущайте съмнение без научна основа. Някой, като се съмнява, казва: Не знам защо, но нещо чувствам, усещам и затова се съмнявам. Туй усещане не е още доказателство. Например някой пияница казва: Слаб ми е stomахът, ще си пийна малко винце. И разсъждава по-нататък: Защо да си не пийна повече? Като пих малко, чувствам се вече добре. Но това чувстване не е постоянно, то е само временно, защото утре ще се чувствате зле. Като приложите това правило, че малко винце да се пие е добре, после злоупотребявате и с това разваляте ефекта, действието на виното. Човешкият организъм е така нагоден, че не търпи нищо излишно. От химията е известно, че всеки елемент се съединява с друг в точно определени тегловни отношения; или един елемент се съединява с друг с точно определено число атоми, и то толкова, колкото са необходими, за да образуват едно здраво, постоянно съединение. Това е закон. Така и човешките мисли се съединяват по същия закон на виделината. Тази виделина в духовния свят има също своите краски. Те могат да бъдат пасивни и активни. Пасивна е краската, която е отражение, а активна е, която иде направо от самия източник. Всяка мисъл, която произведе във вашия ум раздвоеване, не е Божествена, тя е само отражение на виделината. Например искате да градите къща, да станете инженер, да станете писател, да учене медицина, това раздвоеване показва, че този предмет, към който се стремите, не е за вас. Преди освобождението на България, когато имаше само няколко професии, бащите съветваха синовете си да станат лекари, защото тази професия е по-доходна, доставя повече пари; или ги съветваха да станат инженери, но не да учат професии, които не са доходни. Какъв лекар или инженер, или свещеник ще стане той, когато у него няма вътрешно влечеание към работата? Ще прилича на онзи лекар в средните векове, който имал много лесен метод на лечение: лекувал своите пациенти с пушкане на кръв и им давал да пият топла вода, след което пациентът умирал. Той се чудел: Нима всички други лекари лекуват сполучливо своите пациенти? Така е и със съвременните лекари: дадат някое лекарство, и болният умира, а след това казват, че болният имал слабо сърце, или пък намират друга някаква причина, за да се оправдават. Но не е там причината. Този лекар трябва да разбира човешкия организъм, темперамента на всеки свой пациент и да дава лекарства съобразно с това. Сангиникът и холерикът не могат да се лекуват по един и същ начин. Защо? Защото в единия и в другия организъм има различни елементи, които реагират по свой особен начин. Според мене всички болести, които сега съществуват, се дължат на дисхармонията, която се явява в Божествената виделина. Колцина от вас вярват, че има задгробен живот? Но ще кажете: Тъй е писал еди-кой си велик човек, тъй е казал апостол Павел. Но каква опитност имате вие за тази реалност? Ще кажете: Като умрем, като отидем на онзи свят, тогава ще разберем, има ли задгробен живот. За да се разбере тази виделина, трябва да имате духовно зрение. Всички хора, у които е развито това чувство, имат известни белези в очите, около зеницата, имат известни петна, които показват до каква степен е развито това чувство у тях. У съвременните западни хора това чувство е започнало да се явява като интуиция, предчувствие и т.н.

Един ден и пред вас ще се открие един велик свят, в който виделината съществува. Тази виделина иде отвътре, а не отвън. Съвременните окултисти казват, че който има тази виделина, той има магнетизъм. Такъв човек е мек, отстъпчив, у него има Любов, и той скоро прощава. Това, което разрушава, разваля съвременните хора, са следните 7 елемента: гордостта, гневът, сладострастието, леността, скъперничеството, завистта и лакомството. Гордостта не е от Бога. Бог е създал човека да

се самоуважава, но той се е отдалечил от Него с гордостта. На такъв човек лицето, ръцете, носът имат белези на гордост. Няма да се впускам да ви обяснявам какви са те. Вие сами трябва да изучавате тези неща, има много автори, които са писали по това. Когато почувствате в себе си гордост, че сте много нещо в света, идете пред огледалото и запомнете чертите на лицето си, очите си, запомнете цялото ваше разположение. Когато имате разположение на любов, благост, пак се огледайте. Христос казва: Няма нищо скрито в човека. За слепите хора всичко е прикрито. Някои казват, че аз съм ви чел някакви мистерии. За онези, които имат очи, няма никаква мистерия. В моята кесия имам една ябълкова семка – ето я – тя е мистерията, посейте я, след 10 години ще видите нейните цветове, плодове, и тогава ще разберете тази мистерия. Ще кажете: Може да има нещо страшно във всичко това. Страхливите няма да влязат в Царството Божие. По какво се отличава добрият от лошия човек? Който лъже, той говори бързо, а който говори истината, той говори тихо, спокойно и иска казаното от него да се провери. И аз искам да проверявате всички неща. Мога чрез тази виделина да се съобщавам с напредналите американци, китайци, японци, с вашите заминали за другия свят, света на Божествената хармония. Щом имаш любов към онзи, който е заминал за другия свят, можеш да говориш с него интелигентно, разумно. Има някои медиуми, които не разбират езика на духовете, и като се мъчат да убедят другите, че говорят с духове, почват да изопачават истината и да посльгват. Не лъжете, кажете си истината, защото на лъжата краката са къси. Истината се движи с голяма бързина, и нейните крака са дълги, за да може да помага на нещастните духове. Когато някой казва: Моите крака са дълги, аз казвам: Щастлив си, но бих желал краката на твоята душа, на твоето сърце също да са дълги, за да носиш тази виделина. Ако може да се развие у нас тази виделина, ние ще можем да избегнем 90% от тези злини, които сега стават. Виделината е един от основните елементи за отглеждането на добри синове и дъщери. На всички жени препоръчвам това правило: да не допускат в своя ум мисли, който носят отрицателни качества; онези, които са изгубили смисъла на живота, нека да посрещат всяка сутрин изгрева на слънцето. Наблюдавайте изгрева на слънцето в продължение на един месец, и вижте тогава какво ще почувствате. На пролет, когато цветята никнат, дърветата цъфтят, наблюдавайте ги и проверявайте резултата – в това ще намерите смисъла на живота. Какво правят съвременните хора? Спят до 10 часа сутрин, и надвечер, когато слънцето залязва, излизат да се радват на неговите загасващи лъчи. На есен, когато листата падат, тогава излизат по разходка. Трябва да се изучава природата в своето време. А сега на какво приличат хората? Някой чете Евангелието и се чуди какво е искал да каже Христос с известни думи. Христос е чел много добре тази книга на Божествената природа. Аз чета книги и се питам винаги: Има ли писателят виделина или не, и какви краски липсват у него. След прочита на всяка книга аз мога да ви опиша какъв е нейният автор, каква глава има, какво е лицето му, какви са ръцете му, какво мисли и прочее. Някои искат да знаят кой и какъв съм аз. Аз съм това, което ви говоря. Ако ви окрада, такъв съм; ако ви излекувам, такъв съм. Ще питате: Защо той да ни лекува? Безразлично е кой ще ви помогне, аз или друг някой. Според мене аз трябва да дам някому излишъка от моите знания, от моя живот, защото той не е мой. Тази виделина, която иде отвътре, трябва да я препратя навън. Всички вие сте виделина. От 2,000 години християните четат този стих и не могат да го разберат. Затова хванете вашия Св. Никола и го обърнете с главата надолу: той е длъжен да пази вашата къща и имането ви, защото той е вашият разум. Кажете му: Ти или добре ще разсъждаваш, или с главата надолу ще те обърна. Питате: Какво нещо е виделина? Когато влезе тя във вашата душа, лицето ви ще бъде красиво, очите блестящи, от ръцете ви ще излиза една приятна топлина, ще изпращате хубава миризма. А как миришат съвременните хора? Лошо, много лошо. Теменужките и другите цветя ви помагат да замаскирате вашата естествена миризма. Тази теменужка, която вие употребявате, говори: Бог се проявява в скромността на живота, а не в гордостта. Ако вие сте долина и имате добра почва, Бог ще насади във вас най-добрите семена; а ако сте гол, горделив връх, няма да има нищо по вас, освен вечни снегове. Този е езикът на теменужките, и когато хората се пръскат с техния парфюм, нека научат езика им. С това обаче не ги обвинявам. Бих желал всички да имате тази миризма и краска на теменужката. Като изкажете една дума или напишете нещо, в него трябва да има прекрасна миризма. Според схващанията на тази виделина, всички хора са цветове. Що е един учител, проповедник, земеделец, баща, майка, брат или сестра? Те са велики Божествени цветя. Разбрали ли сте какъв цвят има майката? Като влезете в живота на виделината, ще разберете какъв цвят е

майката. По-прекрасни цветове от майка, от баща, от братя, от сестри, от близки в света няма. Имате ли тези цветове вътре в себе си? Кой досега не е изпъждал виделината 10 пъти от себе си? Кой не е осакатявал цветовете на майка си, на баща си, на близните в себе си? Отсега нататък трябва да градим, да градим. И ако искате да подигнете българския народ, трябва да градите. България се нуждае от сол и от виделина, която възраства нещата, и затова учените хора трябва да мислят върху това. Без сол и без виделина – няма България. Българският народ има един корен долу в земята и един клон в Божествения свят: този народ трябва да роди плодове на клона си горе. Само така може да се охарактеризира един народ или една душа. Душите, наистина, са индивидуални, но са едновременно и колективни. Колективността е закон на хармонията. Виделината можем да чувстваме с душата си, със сърцето си, с волята си. – Друго нещо, което руши виделината, е гневът. Гневливият човек е човек без воля. На едно място в Писанието се казва: Гневете се, но не съгрешавайте. Гневът е известна енергия, неизползвана в добро направление. Всеки е изпитал след гняв едно отслабване, което показва, че е настанало демагнетизиране. – Трети елемент, който спъва виделината, е сладострастието. То е гробът на Любовта. Колко млади моми и момци са отишли преждевременно в гроба от него! Любовта е хармония, а сладострастието – отрова. – Четвърти елемент, който съсипва виделината, е леността. Ако отидете в Америка, ще видите, че в училищата, освен наука, децата учат и съответни за тях занаяти. Там всеки работи, всеки сам си изкарва прехраната и счита за унижение да очаква подаяния. Там уважават всеки момък или мома, които работят. Бих желал в България всеки да се стреми към труд; това се отнася до гражданите, защото за тях се явява опасност от леността, а не за селяните. – Пети елемент, който руши виделината, е завистта. Завистта и гордостта са брат и сестра. Човек, който завижда, е и горд. Оня, когото е обладала завистта, се наслаждава, когато гледа, че другите страдат. Спомняте си за онай Шекспирова драма, дето скъперникът евреин сключил договор да се отреже мясо от дължника, и настоявал за изпълнението на договора, макар дължникът да е бил вече в положение да плати. Има и много други примери, дето се проявява тъй злорадно завистта. Двама се съдили и съдът, като ги изслушал, произнесъл се, че на единия ще наложи наказание два пъти по-тежко, и ги запитал какво наказание искат да им се наложи. Онзи, комуто предстояло по-малко наказание, предложил да се извадят очите на другия – Но и на тебе ще извадим едното око, казал съдията. Нека – отговорил той, – но затова пък на другия ще се извадят и двете. Човек с такава жестокост не може да има виделина. Завистта се явява и у политическите хора. В България има доста много. Дайте място на благородните хора! Ако у някой човек има споменатите пет порока, спънете го, той не е на мястото си.

Като казва: Вие сте виделина, Христос разбира хората на бъдещето. Когато Господ създаде света с неговите звезди, луна, сълнце, Той каза: Това е за бъдещите хора. Някой ми казва: Какви ми какъв е миналият ми живот. Той е написан на тебе. Сега може да имаш разстроен организъм, това обаче не значи, че си болен. Щом се махнат условията, Които пречат на виделината, това разстройство ще изчезне. – Друг порок, който пречи на виделината, е лакомството – да имаме много. Ще ви приведа един пример за лакомство. В Испания имало един милионер, който заробил цели области. Всички се оплаквали от него, и затова испанският цар заповядал да го затворят. В затвора, когато искал вода или хляб, взимали му по 1000 лева за чаша вода и късче хляб. Това е най-голямата жестокост, която се върши спрямо мене, казва затворникът. Това е твоето наказание – му отговорил царят, – иди си сега и не прави друг път това, което не искаш и на тебе да правят. Затова Бог ви праща всички тези злини. Казвате за някого: Той се е родил малоумен. Не е вярно, че майка му и баща му са го родили такъв, той сам си е майка и баща. За това нещо има две теории: едни казват, че майките предавали своите качества на децата си; други, че детето съществува в невидимия свят като разумно същество и си избира подходяща майка, подходяща среда, и ще влияе на майка си, като и? внушава добри мисли. Бременната майка може да определи какъв ще бъде нейният син според това какви мисли я вълнуват. Ние можем да се противим на Божествения свят, но когато законът му започне да действа, силата ще премахне нашето безразсъдно съпротивление.

Вие, мъже и жени, които сте тук, сте виделина. За мене злото не съществува. Аз разбирам, че в Божествената хармония зло не съществува, но извън Божествената хармония има зло. Ако решите да водите добър, благороден живот, вие ще имате тази виделина, тя ще бъде с вас. Тази виделина е разумна, и всички стари мистици, които имат тази виделина, виждат необятен свят,

пълен с най-хубавите цветове, с които се пълни тяхната душа. Когато сте разположени, имате тази виделина. Само че не можете да я задържите задълго. Някой път си мислите, че аз добре проповядвам, но казвате: Кой знае каква цел има. Целта ми е да изпълня волята Божия. Не съм от онези, които лъжат; досега никого не съм лъгал, нито са ме изльгали. С нищо друго не може да ме подкупите, а само с добро, Истина, Любов и Мъдрост. Ако искате да служите на Бога и решите това да правите, само тогава Бог ще слезе от своето величие и ще ви направи добри хора и велики духове. Аз ви проповядвам за живия Господ, за Господа на двадесети век – който събarya затвори, пушка затворниците и носи хармония, ред и порядък, радост и веселие. Той носи такива блага, за които хората не са помисляли. Ще превърне тази земя в райска градина, и вие, българите, ще живеете в нея. Всички ще бъдете живи, пак ще ви срещна и ще видите дали е вярно това, което ви говоря, или не. Това не са илюзии, както може да си мисли някой. В илюзиите има следното качество: за пример, може да храните някого с илюзии, като му казвате, че сте му дали да яде, но след 40–50 дена той ще отслабне и ще умре. С илюзиите човек отпада и оглуява. Но ако вашата душа се храни, ободрява, живее от никаква мисъл, това не е илюзия. Желал бих всички българи и българки да бъдат велики – велики в Добродетел, велики в Любов, велики в Правда, велики в Мъдрост, велики в онази Божествена Истина на виделината, за която аз ви говоря. Разсъждавайте за виделината, тя е с вас, опитайте я, бъдете самостоятелни, влезте като пчелите във всеки цвят, за да си съберете медец. Не оставяйте там да пренощувате – то е сладострастие, – а вземете си меда и идете във вашия кошер.

Това е искал да каже Христос с думите: Вие сте виделина, и: Град, поставен на планина, не може да се укрие. Като влезете в този град, ще разберете смисъла на вашия земен живот. Вие си въобразявате какъв ще бъде бъдещият ви живот. Той е вътре във вас и зависи от сегашния ви живот. Същото е и с всяка буба, която има в себе си всички елементи, необходими за превръщане на пеперуда. Няма да се мине дълго време, и вие ще бъдете като тази пеперуда. Сега вие вървите по земята в права линия и се питате има ли друг живот: Като станете пеперуди, вие ще видите, че има друг живот, и с вашите крилца, вашият ум и вашето сърце на виделината – ще кацнете на най-хубавото Божествено дърво, дървото на живота, ще разберете смисъла и ще бъдете радостни и весели.

Беседа, държана на 1 април 1917 г.

Разделено царство

А Иисус, като знаеше техните помисли, рече им: Всяко царство, разделено против себе си, запустява, и всеки град или дом, разделен против себе си, няма да устои. (Ев. Матей 12:25)

Разделяй и владей, това е девизът на съвременния свят, това е девизът на всеки дом, на всяка майка, на всеки баща, на всяка дъщеря, на всеки син, на всеки началник, на всеки цар, на всеки народ и на всяка култура. Ако някой ме пита кои са причините, по които човечеството страда, ще кажа: лозунгът разделяй и владей. Следователно, докато имате този лозунг, нещастietо ще върви подир вас тъй, както сянката върви след господаря си. Христос казва: Всяко царство, всеки организиран живот, всеки организиран народ, раздели ли се, няма да устои. Ще ви докажа защо именно няма да устои. Всеки дом подразбира условията, от които изтичат благата, защото царството се съгражда върху дома. Христос казва: Ако царството се раздели, и домът няма да устои. Следователно и царството, и домът ще пропаднат заедно, или на търговски език казано – ще фалират. Фалигът не е нищо друго, освен това, че ставаш слуга, вол, впрягат те на нивата и онзи с остена казва: Понеже ти си се учил да разделяш и владееш, хайде сега – дий. Днес всички българи на нивата все това учение проповядват: Дий, дий, синко, разделяй и владей, разделяй една бразда от друга. Казвате: Колко са хубави тези ниви! Питат: Не може ли житото да расте, без да се дели земята? Едно време, преди да е съществувал човекът, как са расли всички плодове и цветя? Начинът, по който днес се култивират всички растения и овоощия, е нов. Мъжът казва: За да готви жената добре, трябва да се набие. Господарката казва: За да си гледа слугинята добре работата, не трябва да излиза често из града, и да се понабива от време на време. Върне ли се от някъде слугинята, веднага господарката и? се сърди и пита къде се е бавила толкова време. Обаче какъв е

результатът от днешния ред и порядък в живота? Днес всеки, богат и сиромах, гладен и сит, усеща една нервност, едно недоволство, има нещо да му липсва. Какво ще стане, ако сърцето, стомахът, очите, ръцете, краката или друга някоя част от тялото ви се отдели? Днес в живота се постъпва по закона на делението, както се отделят дъщери и синове от родителите си. Влезете в някое религиозно общество, и там виждате деление. У всички хора сърцето, стомахът, мозъкът, дробовете не са на мястото си, разделени са. За светските хора казват, че се карят за пари, ами религиозните хора за какво се карят? Значи парите не са причина за каране, те са само повод за това. Защо мъже и жени се карят, защо братя и сестри се карят, какъв е поводът между тях? Лъжливо учение е дето хората мислят, че като се разделят, ще бъдат по-щастливи. Може да се делят само неорганизираните неща, а организираните не се делят. Добротелите не може да разделят, защото разделиш ли ги – ражда се злoto. Ако шишетата, в които носите вода, се пукнат и се раздробят на части, къде ще остане водата ви? Ако мастилницата на някоя ученичка се счупи и мастилото и? се разлее, какво ще стане с бялата рокля на ученичката? – Тя ще се боядиса. Мастилницата ще каже: Понеже учението е – разделяй и владей, то и аз се разделих, и там, докъдето е черно, е моя държава. Христос казва: Всеки дом, разделен против себе си, няма да устои, т.e. никакъв разумен живот не може да прогресира за по-дълго време, щом се появи раздвоеване. Домът е емблема на Любовта, а щом и в Любовта се яви раздвоеване, тя няма да устои. Яви ли се неустояване, ражда се злoto, омразата, противоположностите, а всичко това не е нищо друго, освен празници. Първото впечатление от празнините е неловкостта. Ако настъпим в някоя мочурлива почва, дето няма основа, ние потъваме. И тъй, разделянето причинява празници в живота, а те са мястото на злoto. В съвременния живот, за да се организира едно общество, необходимо е да се запълнят всички празници. Имате здрави зъби, но след време се явява една малка дупчица, в която храната се застива, загнива, и зъбът започва да се заразява и мирише. Защо мирише? – Защото в зъба има празници, той е започнал да се дели и между неговите частици се явява стълкновение. Някои ме питат: Защо ме боли глава? – Защото имаш празници вътре. Стомахът ме боли. – Защото имаш празници вътре. Пожелае ли коя и да е частица да се отдели от някой орган, напушта своята длъжност, и ако няма друга клетка да я замести, на това място се поражда болезнено състояние, което не е нищо друго, освен прекъсване на Божествената връзка, която е съществувала. Чувствате несполучки в живота: то се дължи на този велик закон. В такива случаи лекарите се произнасят, че клетките на това място са заболели. Когато у нас стане разделяне, изпитваме една неловкост. Кога става разделяне? – Когато се яви алчността, т.e. чувството да владеем, да властваме, което се нарича индивидуализиране. Чрез разделяне се образуват държавите, домовете и т.н. Този процес е допустим в еволюцията на живота, допустим е в природата, но няма живот. В космогонията това се нарича хаос. Преди милиарди години между боговете в пространството е имало големи боеве, в които са си служили с грамадни топове. От изстрелите на тези топове се образували световете. От умора тези богове се смалили, станали са малки човеци и днес разсъждават за велики въпроси: Разделихме света и го създадохме, а не съзнават, че са от тях създадени. Аз казвам: Вие дадохте на Господа материала, вие донесохте камъните, а Господ от тях създаде света. По същия начин се образува и човешкото тяло. Най-напред между малките клетки е имало борба и като се уморили, Господ ги събрал в едно, и днес те всички съставляват човешкия организъм. Казваме: Колко чудно е създаден човекът! В този процес на разделяне е влязъл процесът на обединение. Христос казва на своите ученици: В никоя работа не може да се успее, ако има разделение. Приемеш в себе си някоя мисъл, но казваш: Дали съм прав? Казвам: Раздвоен си, затова няма да имаш никакъв успех: Замислиш да направиш една къща или наука да учиш, но се колебаеш; няма да успееш, раздвоен си. Мома или момък, съмняват ли се един в друг, да се не женят. Така днес мъже и жени почват да си играят, образуват огън през целия си живот, докато изгорят, и след тях изгарят и децата им. Така ще изчезне цялата фамилия, защото в нея влязло разделение. И учениите казват тогава: Изроди се тази фамилия. Аз казвам: В тази фамилия има раздвоеване. Може да ме пита някой: Ще вляза ли в Царството Божие? – Ако има у вас разделяне, няма да влезете. Ще станем ли учени хора, ще бъдем ли спасени, ще бъдем ли добри? – Ако сте разделени, няма да бъдете учени, няма да успеете, няма да станете добри. Ще ме питате: Но може ли човек без да се дели? – Може. Процесът на делението е механически, а не духовен. В света не трябва да има никакво духовно деление. Това, което вие наричате деление, например при израстването на едно дърво, то не е деление, а размножаване. Размножаването е органически

процес. Разделянето е скъсване връзките със самия източник на живота. Често съвременните хора сами си създават лоши мисли. Виждаме някой човек, който се стреми към Бога, но се съмняваме в чистотата на неговите подбуждения и казваме: Причините, които го карат да се стреми към Бога, не са религиозни, не са благородни подбуждения, а някой дявол е влязъл в него. Ние постъпваме като някой евреин. Днес всички обвиняват евреите, но думата евреин не е лоша, тя съдържа дълбок смисъл. Всеки, който носи кръст, който страда, той е евреин. Защо страда? – Защото не е научил дълбокия смисъл на тази дума. Тогава някои ще ме попитат: Ами какво означава думата българин? – Някои филолози изкарват, че тази дума е произлязла от думата булгур, но произходът и? не е от там. Тогава аз ще попитам: Ами булгур откъде е произлязла? В първоначалния език всяка дума е имала точно определено значение. Всички съвременни езици са преводи от един стар Божествен език, който е и първоначалният. От него имаме три езици, които са първите преводи: китайски, еврейски и санскритски. Китайците пишат отгоре надолу, той е първият превод. Евреите пишат от дясно към ляво, а на санскритски език се пише от ляво към дясно, т.е. от изток към запад. Така и ние пишем. Китайският език е положителен, а другите два – са пасивни; и от тях се образували останалите езици. Турската дума иш означава първоначалното същество, което работи. Евреите имат йод-ът, а другите, както французите, двойно ю. Турците казват: иш-бу, то значи, че трябва да слушаме онова същество, което работи вътре у нас. Ние знаем този корен и казваме шия, т.е. работя нещо. Това значи: Този, Който ме е изпратил първоначално на земята, научи ме да работя.

Христос казва: Всяко царство, разделено против себе си, няма да устои. Да вземем следния пример: Ако детето, което е в утробата на майка си, пожелае още първия месец да се отдели, или пък майката иска да го изпъди, тя ще пометне. Това може да стане през времето от първия до деветия месец. Дойде ли деветия месец, детето вече не се отделя, а се ражда. Този процес е достигнал вече своята крайна цел, и затова детето се ражда. Всяко нещо, което е започнало известна работа, свършва веригата, своя цикъл. Следователно всяко царство, което не свършва пътя си, няма да устои. Това има приложение и към вашия живот. Искам да спазвате този закон. Някои ме питат: Защо ни дойдоха тези неща? – Разделили сте нещо в себе си. Какво ще стане, ако вашето сърце и ум се разделят? Някои казват: Като имам ум, сърце не ми трябва. Други казват: Да имам сърце, ум не ми трябва. Това са заблуждения. Някоя мома казва: Аз търся момък с малко ум, но с повече пари. Щастието не е в парите. Често хората казват: За да не страда човек, не трябва да обича никого. Нещастията произлизат от факта, че когато се породи у нас една Божествена мисъл или Божествено чувство, ние искаме да ги пометнем, а от това се раждат и големи страдания. Следователно такъв дом, такова общество, такива учени хора – всички се израждат и на мястото им се явяват нови хора.

В прочетения стих Христос прави две сравнения: всяко царство и всеки дом. Христос казва: Ако аз изпъждам лошите духове чрез Божия Дух, у вас е настанало Царството Божие. Христос не казва, че дели, но казва, че изпъжда лошите духове навън. Пъдя и разделям, това са две различни понятия. Мъж да изпъди жена си, или да се раздели с нея, това са две различни неща. Да изпъдиш човека, то значи да му намериш място да работи другаде, а да разделиш, значи да го извадиш от онази връзка, която му дава условия да работи. Когато някой човек ти каже, че няма Господ, той те е разделил. Когато някой мъж убеди някоя жена, че тя може да живее и с друг мъж, той я е разделил. Тя започва вече да живее и с втори, и с трети – и свършва катастрофално. Това е общ закон. Турците казват: Юварляян таш темел тутмас. То значи: Камък, който се търкаля, основа не хваща. Някои казват: Да сменим идеите и да се търкаляме от едно място на друго, това са две различни неща. Да, да сменяш идеи е едно, а да търкаляш идеи – друго. Да сменяш волове, това е едно нещо, а да ги направиш на пастьрма, на суджук, това е друго нещо. Сега ние искаме да преустроим съвременното общество, но първото нещо е да се научим да не делим. А за това трябва да научите изкуството да съединявате. Да разделяш е много лесно изкуство, но да съединяваш е много мъчно. Когато се яви у вас думата разделяне, нека се яви веднага противоположната и? – съединение, и веднага ще се научите да превръщате разделянето в съединение. Може да разделяш, но само непотребното в твоя организъм. Следователно законът, който стои скрит в този стих, е: първото и най-важното нещо е да не се раздвоюва доброто. Религиозните, добрите хора не трябва да се раздвоюват.

В Америка има много видни проповедници, но често срещу тях започват клюки, искат да ги заместят с други. Нима като се сменят с други, та светът ще се оправи? Другаде виждате народът

недоволен от царя си, бил лош, сменят го с друг. Такива нескончаеми раздвоявания се явяват и вътре в нас. Злото е обаче в това, че искаме да сменяме един с друг. Не мислите ли, че вторият цар, като знае, че има сваляне, сменяване, не ще вземе всички мерки, за да запази трона си, не ще се огради с войска, с конница, не ще устрои бесилки, затвори за престъпници и т.н.? А какво е това, което той върши? – Раздвояване. С това той казва: Наместо аз да изгубя трона си, ти ще изгубиш твоето място. Питам: Какво ти пречи този цар, че стои на своето място, на своя трон? Какво ти пречи петельт, че се е качил на един плет или на едно дърво и кукурига? Аз съм виждал деца, които като видят, че някой петел изкукурига, взимат камъни и хвърлят върху него. А той казва: Защо да не пея на това място? Ти, като петел, едно място може да заемеш. Но в тоя свят има места за хиляди петли. Тогава казвам: В живота петлите трябва да пеят, а кокошките да кудкудякат. Петлите с пеенето си предвещават хубаво време, а кокошките с кудкудякането си означават, че Божествената работа, която им е дадена, е вече свършена. Ако кокошката се опита да пее като петел, това не е на добро. Петельт, като пее, казва на кокошката: Има благоприятни условия, за да снесеш яйцето си. После обикаля около кокошката и я пита: Свърши ли работата си? – Да. – Е, добре, радвам се, че свършихме една отлична работа за Господа в тоя свят, отговаря петельт. А сега хората питат: Защо пее петельт, защо кудкудяка кокошката? Кокошката казва: Нова работа ми дай. За някого казват, че пее като петел или кудкудяка като кокошка. Аз уважавам всички мъже, които пеят като петли, и всички жени, които кудкудякат като кокошки, но след като са си свършили работата. Религиозните хора често кудкудякат преди да са свършили работата, преди да се снесли яйцето. В какво се състои снасянето на яйцето? Те имат един проект: Да направим едно дружество, и започват да разказват какво ще бъде по-нататък, а не действат. Момата си направи един устав и започва да мечтае как ще се ожени, как ще живее с мъжа си, как ще наглежда децата си, как ще ги възпитава, а това е кудкудякане преди да е свършена работата. Като поставите един план, вие запейте, това е песента на петела, а като свършите работата си, кудкудякайте. Като мисли човек, трябва да пее, а като чувства, трябва да кудкудяка. Като казвам, че човек трябва да пее, когато мисли, това са синоними – подразбирам, че между мисълта и песента има известно подобие. Кудкудякам и чувствам са също синоними. Аз развива една философия и ми е безразлично дали вие пеете или кудкудяките. Това значи, че хората са свободни да си пеят или кудкудякат, т.е. комуто Господ е казал да пее, той си пее, а комуто е казал да кудкудяка, да си върши тази работа. Щом петельт се откаже да пее, а кокошката да кудкудяка, има раздвояване. Много жени питат: Защо Господ ме е направил жена? – Да кудкудякаш, а това е една отлична работа. Това значи, че трябва да съобщиш на света, че работата е свършена. Когато петельт запее, това показва, че работата е в началото, а когато кокошката кудкудяка, показва, че работата е на края си. Но аз казвам, че опашката на змията е много по-важна от главата и?. Змията хваща своята жертва с опашката си. Вълкът хваща своята жертва с устата си, конят убива жертвата с краката си, но повечето животни си служат с опашката. Опашката е жената, т.е. онзи член от общия организъм, който свършва работата. Главата започва работата, а опашката я свършва. Няма да се впускам по-дълбоко да разправям за опашката. Някои казват: Не искаме да бъдем опашки. Питам: Какво струва главата без опашката? Цялото тяло е опашка на главата. Следователно ние трябва да се освободим от тези изопачени понятия за опашка и глава и да знаем, че някога сме опашки, а някога глави. Когато извършим някое движение, тогава сме опашки, а когато намерим онзи велик закон на организиране, тогава сме глави. Много жени сега са опашки, а в бъдеще ще станат глави, а много мъже, които сега са глави, ще станат опашки. Но има разни глави: чеснови, лукови, волски, глави на мухи, на глисти и други. То е много общо казано – глави. Каква глава искаш да бъдеш? Да имаш главата на един петел, който пее, или опашката на една кокошка, която кудкудяка – ще вършиш ли тогава възвишена работа? Като вземеш едно яйце, което кокошката снася, ще научиш как е създаден светът: то съдържа разгадката на цялата вселена. Всички истини се крият в това яйце. Целият свят не е нищо друго, освен едно увеличено кокоше яйце. Когато кокошката снася яйцето си, тя кудкудяка, което значи: Както аз снесох това яйце, така и Господ направи света. Вие взимате яйцето, сварите го и не разбирате как е направен светът. Така постъпваме и ние с много прекрасни мисли, които дохождат у нас. Ние трябва да вземем яйцето и да го опитаме не със стомаха си, а с ума си. Ние продаваме всичко хубаво у нас. Дойде една прекрасна мисъл у някая мома, която прави красиви чертите на лицето и? – носа, устата, очите, и тя започва да продава себе си. Казват и?, че някой момък имал 1,000 лева, но тя не

го харесва; за друг и? казват, че имал 5,000 лева, и него не харесва, търси някой богат граф – и продава лицето си. Яви се някой писател, надарен със способности от Бога, седне да съчинява нещо, но си мисли колко ще спечели. Мисли ли за използване, той не може да вложи никаква Божествена идея. Вземете съвременните романисти, пишат някой роман, в който главната героиня припаднала, умряла. Аз не разбирам защо героят или героинята трябва да умре. Това значи, че този автор разбира какво героинята се отделила от източника на Божественото. Мома или момък, които примират, се отделят от Бога. Когато някой човек преяде, той примира, което значи, че е ял неестествена, нечиста храна. Хората, които ядат естествена храна, не примират. Днес учениците, като четат някой роман, харесва им, че героят примира, и се стараят да му подражават. Затова момъкът говори нещо на момата, тя примира от любов, а той я свестява.

Всяко царство, разделено в себе си, няма да устои. Тези момък и мома, ако се оженят, няма да живеят добре помежду си. Имайте предвид, че това, върху което ви говоря, са отношения и въtre в природата. Аз ви говоря за оня велик закон в природата, за онази жива, велика Истина, с която и вие можете да се свържете, т.е. за новото учение в света. Законът в тази велика Божествена Истина е следният: Съвременните учени ще те вържат и развържат, ще те впрягат и разпрягат, затова и оsten ще има. Това не е религия. В Божественото учение сам ще се вържеш и развържеш. Като дойдете при мене и ми кажете, че искате да следвате моето учение, ще ви питам: Готови ли сте да се развързвате и завързвате? Сега ние искаме всички съвременни хора да се превърнат от едно животинско състояние в разумни същества. Аз искам сами да си туряте юлара и сами да го изваждате. Питам воля: Ти, който имаш воля, знаеш ли защо ти е турен юлара и може ли да се освободиш от него? Вие ходите на църква, правите поклони, кръстите се, питам: Защо се кръстите, какво научихте в този живот от това нещо? Трябва да знаете, че щом си турите ръката на челото, това е знак, че тази глава трябва да мисли, т.е. моят петел пее ли; като турите долу пръстите, значи кокошката кудкудяка ли, има ли Любов в сърцето ми; надясно като си турите пръстите, значи яйцето снесено ли е, а наляво – мъти ли се това яйце? Това значи да вършиш една велика работа за Бога. Вие ще кажете, че аз тълкувам тия работи по свой начин. Вие ги разтълкувайте по друг начин. Тъй че като се прекръстиш, тури в действие тази мисъл. Искам да кажа, че всяко наше действие, всяка наша мисъл и всяко чувство трябва да има определена стойност въtre в нашата душа. Забележете, в този свят вие ще имате мъчнотии по следната причина: има кокошки, които не кудкудякат, защото не снасят, или ако снасят, мътят го в чужди гнезда, или пък мътят чужди яйца. У нас се поражда недоволство, когато мътиш чужди яйца. Да ви приведа какво значи чуждо яйце. Всяко яйце е емблема на един живот. Ти търсиш Божествения живот, ще го намериш в едно Божествено яйце; търсиш интелектуален живот, ще намериш такова яйце; търсиш любов, ще намериш такова яйце. В това отношение хората са много практични, разумни: когато искат да се излюпи славейче, те поставят съответстващо яйце; когато искат ябълки, поставят семенца от ябълки. Не можеш да посееш едно семе, а да получиш друг резултат. По същия начин постъпват хората в този свят, които разделят. Това разделяне съществува въtre у вас и от това произлизат всички нещастия: то е унищожаване на човешката сила. В съвременната наша култура съществува този закон на разделяне. Вие имате синове и дъщери и искате да успеят в живота. Ако може да внесете единство във вашите души, ще може да внесете единство и у вашите синове и дъщери, и те ще успеят.

Направете няколко опита, а не само един. Първият опит може да излезе сполучлив, но то още не значи, че всички други ще излязат всякога сполучливи. Сполучлив е един опит само тогава, когато при всички случаи е успешен. Аз съм виждал фокусници, които най-майсторски са забивали по 12 ножа до гърдите на някоя жена, без тя да пострада. Всичките им опити излизат сполучливи. Като гледате, вие си казвате: Тази жена ще бъде убита. Такива майстори трябва да бъдете и вие. А какво вършите днес? Забивате ножа право в сърцето или в главата на някого. Някой води религиозен живот 5–6 години, и после го напушта. Защо? – Забил му е някой нож в главата или сърцето. Разделяне е станало у него. В моите очи Бог не е една потреба на света, а една необходимост. Самият живот, самата мисъл и воля са проявления на Бога. Всичко възвищено и благородно у нас е Божествено проявление. Вън от това никакъв Господ не съществува. Някои казват: Аз искам да видя Бога. Ти не може да видиш Бога, докато най-напред не го почувствуваш; не може да видиш плода на ябълката, докато не я посееш. Мнозина от вас, без да сте снасяли яйце,

казвате: Това свърших, онова свърших. – Не, докато петелът не пее и кокошката не кудкудяка, работата не е свършена. Един трябва да мисли, а другият да чувства; един да започва работата, а друг да я свърши. Искам и вие да свършите тази работа. Ще ми отговорите: Ние сме хора неспособни, некултурни. Аз не искам да обърнете земята, тя и така се върти, искам да свършите работата, за която сте определени. Казвате: Не мога да оправям света. – Той е оправен. Не мога да помогам на бедните. – Не си само ти, цял свят се грижи за тях. Питам: Как преживяват онези малки мушици, за които вие не се грижите? Следователно в съвременната наша философия, в нашите умове има празнини, вследствие на което се явява дисхармония, явяват се болезнени състояния. Христос казваше на евреите: Вие сте се разделили, а всяко царство, разделено против себе си, няма да устои. То значи: Понеже вие не вярвате в Мене, вашето царство няма да прогресира, също и религията ви. И наистина, тяхното царство до там се спря. Този закон е верен за всички народи. Всеки народ, който казва, че не може с право да се живее на този свят, не го очаква добро. На българите, например, не им върви на войни. Това показва, че с принципа разделяй и владей не се успява. Ум и сърце ни трябват. Вие, като народ, трябва да се научите да мислите добре и да чувствате правилно. Няма народ, който да не чувства днешното подтисничество. Всички народи, които са подписали други, ще бъдат зачертани като организация. Всички такива царства са изчезнали и са останали само тези, в които няма раздвоеване. Павел казва: Няма нито евреин, нито елин, нито скит, нито варварин. Вие казвате: Той е християнин, но е англичанин, онзи е германец и т.н. В Христа няма деление. Евреите са хора на сърцето, но понеже са много близо до стомаха, те са хора материалисти, обичат парите. Те са близо и до духовното, и до материалното, затова прободоха Христа в сърдечната област. Те казваха: Не ни трябва тази зона, искаме да станем велик народ, и затова изгубиха туй, което им беше дадено, и 2,000 години прекарват без царство. Сега ги турят пак на старото място. Еврейското царство ще бъде малко. Господ им каза: Земята ви ще бъде ни голяма, ни малка. Тъй че сърцето вече е определено. Ще ме питате: Ами българите къде са? Българите са в черния дроб, защото са много жълчни, обичат много земята и казват: Житце, житце трябва за нас. Черният дроб е необходим, но като се увеличи много, настъпват нещастия. И малък като стане, ще бъде лошо. Черният дроб трябва да функционира, за да образува жълчката. Следователно ако българите изчезнат, в света ще има запичане, а от това и големи страдания.

Днес всички питат: Какво ще стане с нас в конференцията? Господ казва на тези, които сега заседават, да внимават за черния дроб, защото ако се пукне жълчката му, всички култури ще идат по дяволите. Вие ще намерите къде седят другите народи. Тъй че не пъшкайте, не се беспокойте: Господ се грижи за черния дроб, той е много необходим, без него не може. Следователно между вас не трябва да има разделение. Между сърцето и черния дроб има тясна връзка, те много си симпатизират. Сърцето е много чувствително, а черният дроб е по-пасивен, та се обичат. И тъй, разрешавам въпроса с българите като черен дроб, те са на мястото си и жълчката няма да се пукне. Благодарете, че сте българи, и не се беспокойте какво ще стане с вас. Старайте се всички да имате единство в мислите си, без раздвоеване, без страх. Страх може да има, но да е на мястото си; сиромашия да има, но посрещайте я и я изпращайте учтиво. Като дойде сиромах, измийте краката му, нахранете го и тогава го изпратете. Така постъпвайте и с богатството. Знайте, че във всички наши вярвания, всяко учение е на мястото си, затова Христос казва, че между нас не трябва да има никакви деления. Днес в България има много разделения, много партии и всяка се надпреварва коя да властва, но по-добре ще бъде всички да се обединят, да свирят всички заедно, като в един оркестър. В дадения момент трябва единство, а не разделение. С това деление българите си пакостят много. Аз не ги обвинявам за това нещо, но обръщам внимание на тях, защото клетките на черния дроб са най-глупави, най-некултурни, но в тях се съдържат условията на бъдещата култура. Но и между разните черни дробове има голяма разлика. Например, между черния дроб на един вол и този на един човек има разлика; между черния дроб на един ангел и на един серафим също има разлика, клетките на неговия дроб мислят като вас. Не мислете, че като сте черен дроб, та сте много културни; но това състояние, в което се намирате на земята, е много несигурно, защото между вас има много разделения. И вие, българите, не знаете на кой Господ служите: англофили, русофили, германофили, затова се кръщават с много имена. Казвам: Обърнете се към Господа и Нему се прекръстете. Той ще ви направи умни, добри, за да може да снесете това яйце и добре да го замътите, защото иначе ще излезе запъртък. Между политиката и религията има тясна връзка.

Казвам, че сегашната култура е с надпис: Съединявайте се, обединявайте се. В Писанието се казва: Ако ръка с ръка се съединява, няма да успее, защото и крадците се съединяват. Българите като направят хоро, хващат се ръка за ръка, това е печалба. Защо се въртят? За да се вдъхновят в движението на живота, и след това момъкът и момата се оженват. Женитбата е странно движение. Не се въртете, а вървете по права линия. Правя следната аналогия: Четирите колела на колата при движение се въртят, но какво научават? Нищо, само се дига много прах наоколо им. Ако питам оста какво е научила, ще каже: Не се въртях и нищо не научих. Ако питам воловете, които се движат в права посока, какво са научили, ще ми кажат: Нищо, само прах вдигахме. Същото ще ми каже и този, който кара колата. Но културата не се състои в нищо. Ще се въртиш и няма да се въртиш, ще се движиш и няма да се движиш, ще държиш поводите и няма да ги държиш – в това се състои културата. Като се върнем у дома, ще направим един превод и ще кажем: Колелетата се въртяха, оста стоеше, воловете се движеха, повод имаше. Ние сме една Божествена каруца, която се движи, за да занесе Божествения живот от едно място на друго – на воденицата, у дома, за да си направим погача, която ще ядем, като се върнем у дома. Къде е домът? – На полето, по-близо до Господа. Бих предпочел да ям на открито, всред природата, при някой чист извор, отколкото да съм в най-хубавата гостилиница в София. Домът е всред природата и тогава той е по-близо до Бога. Като казва, че всяко царство, разделено против себе си, няма да устои, Христос подразбира, че всяко насилиническо царство, всеки насилинически дом ще се раздели, ще изчезне. Следователно това престъпно учение трябва да се отхвърли, и за въдеще между вас да няма разделение. Ако има разделение между вас, вие ще видите само гърба на живота, защото той ще върви в една посока, а вие в друга. Ако има разделяне между вас, вие ще видите само гърба на Бога, гърба на царството, сянката на нещата. Не се делете, а събирайте се по няколко сестри помежду си и привличайте хората при себе си. Сега, аз ви виждам, вие се делите на партии. Щом ви видя, аз ви познавам, кой е радославист, кой – демократ, кой – радикал. По какво познавам? – По главите ви, които имат народняшка, радославистка и други форми. Всяка глава има своя форма. Като си радикал, знаеш ли да вадиш корени? Знаеш ли законите им? Като си демократ, знаеш ли законите на демокрацията? Някой казва: Аз съм свещеник, аз съм християнин, или учител, трябва да знаеш предмета си на теория и на практика. Не знаеш ли това, не си още нищо. Виждам ви някой път в качеството на професори, но де е вашият опит? Ще кажете: Ние тъй учихме. Да, но аз ви казах и да се въртите, и да не се въртите; да се въртиш, значи да си в периферията, а да не се въртиш, да си в центъра. Човек, който се владее, е в центъра. Ако се откажете от това учение да разделяте, всички зимни дни ще бъдат хубави и вие няма да се простудявате. Аз няма да се простудя, макар и да има течение, мене нищо не ме хваща, защото аз не разделям, при друг закон съм, при друга печка. Който не разделя, той няма да се простуди. Господ казва: Ако ме слушате, ако не разделяте, вашият свят ще бъде ясен и всички благословения ще дойдат отгоре ви. Ако слушате Господа, ако не разделяте и работите за него, той ще ви се изяви. Как? – Като музикантът в една къща. Той влезе вкъщи, и ако е разположен, взима цигулката и започва да свири, но ако не е разположен, няма да свири. Вие искате Господ да ви свири. Но като дойде Господ и види, че струните са скъсаны, как ще свири? Казвате: Искаме чудеса. – Глупави чудеса не съществуват. В света съществува само една велика Мъдрост, при която всичко трябва да бъде на мястото си. Не разделяйте, а обединявайте и препращайте навсякъде добри мисли. Питате: Може ли това нещо? – Може. В моя речник има само една дума: може. Някои казват: И тогава може да разделяме. Не, това не може, защото който разделя, той изнемогва. Ти можеш да изнемогваш. На такъв човек казвам: Ти можеш да станеш богат, за да осиромашееш. А на другого казвам: Ти можеш да станеш богат. Тъй че резултатът на тези две може е: едното – богатство, а другото – сиромашия. Това е, което се подразбираше от думите, казани от Христа на евреите: Аз с Духа Божи изпъждам лошите духове, турям ред и порядък, а не разединявам, а вие ще бъдете поставени в една школа да научите закона на обединяването. Нека българите научат този урок от евреите и да не бъдат поставени в тяхното положение. Евреите ще кажат: Не е простено на българите, дето за 2,000 години не са научили този закон. Грях им на душата, ако не те слушат сега. А днес всички казват: Лоши хора са евреите. Не, много добри хора са те, защото според мене най-лошите хора в този свят са най-добрите в онзи, а най-добрите хора в този свят са най-лошите в оння свят.

Не разделяйте ума от сърцето си, съединявайте се всички мъже и жени; нека всички народи се съединяват в тази бъдеща култура; нека човешкият дух се съедини с Бога. Само тогаз ще имаме една възвишена култура, която ще внесе в света мир и радост, които очакваме.

Беседа, държана на 8 декември 1918 г.

Изгряващото слънце

Аз дойдох виделина на света, за да не остане в тъмнина всеки, който вярва в Мене. (Ев. Йоан 12:46)

Думата аз от прочетения стих замества сегашната дума дух. Идеите на старите и младите хора, когато се различават по форма, не се различават по съдържание, а когато се различават по съдържание, не се различават по смисъл, и най-сетне, когато се различават по смисъл, не се различават по същество. Тази разлика между млади и стари е естествена. Младите и старите, които наблюдават двете фази – изгряването и залязването на слънцето, имат две различни перспективи в живота. За едните светлината се увеличава, а за другите – намалява, следователно те не могат да гледат еднакво на света. Кажат ли хората, че се различават един от друг, аз правя следното сравнение: от изгрева на слънцето до обяд хората имат един вид идеи, а подир обяд, до залез на слънцето, имат друг вид идеи. Тъй че когато хората кажат, че се различават, аз питам: Какви идеи имат, идеи на изгряващото слънце или на заляващото слънце, сутринни или вечерни схващания? Има друга категория хора, на които идеите се различават от залез-слънце до полунощ и от полунощ до изгрева на слънцето. Има четири вида хора, които се различават по идеи. Двете категории спадат към виделината, а другите две – към тъмнината. Като говоря за виделина и тъмнина, подразбирам движението на земята в нейните отношения към съзнателния живот. Има ли движение, ще има и светлина, и тъмнина. А то се подразбира, че земята се движи към центъра, към слънцето. Към него тя се стреми. Движението значи Любов. Любовта движи всички същества. Когато известна материя има кинетическа енергия, т.е. такава, която произвежда движение, това значи проявление на Любовта във всичките и? форми. Виделината е една от формите на Любовта. Христос казва: Аз, т.е. Духът, но не това, което виждате, защото виждате само сенките на нещата, просто отражението на светлината от повърхнината на телата. Казваш: Видях един човек на пътя. Какво видя? – Сянката му. Отражението на неговото тяло влиза в очния нерв, прави сътресение, произвежда впечатление, проектира сянка навън и после казваш, че си срещнал еди-кой си господин. Просто неговата сянка ви е срещнала. Питам ви: Когато изгрява слънцето, вие ли го посрещате, или то вас? Който привлича, или който се привлича, посреща? Това е философия. Когато някой каже, че се движи, искам да знам дали той се привлича или той привлича. Като се движиш, ти може да си привличан, а и да привличаш. Да привличаш, е едно, а да се привличаш, е друго – това са две различни положения. Когато те привличат в движението, ти си ограничен, а когато привличаш, ти си свободен. Като казвате, че сте дошли на земята, то е защото тя ви привлича. Вие се привличате от нея, приковала ви е тя тук и ви държи. Вие ли ходите или тя ходи? – Аз мисля, че земята ходи във вас. Това са само нахърляни философски мисли. Земята ходи и се движи. Тя е отлична дама, толкова изящно ходене аз не съм виждал, не съм виждал друга дама да ходи тъй гъвкаво и прилично. Като се движи в пространството, тя не произвежда никакъв шум. Никакъв прах не вдига, както съвременните дами. Земята е толкова учтива, че не иска да събуди никого, като минава, затова никой не я усеща. Понеже тя е впила очите си към слънцето, своя любовник. А съвременните госпожи правят обратното. Всички, които роптаят в тоя свят, не са впили своя поглед или, другояче казано, те са хора безидейни. Като казвам безидейни хора, не разбирам, че у такива хора няма никакви идеи, но техният поглед, тяхното движение, техният стремеж не е тъй фиксиран в известна посока, както на земята. Христос като казва: Аз дойдох, с това Той не подразбира идването на един човек, а на една велика идея, и ние се лъжем, като мислим, че един човек идва или е дошъл. Дойде някой проповедник и ние казваме: Той ще оправи света. Дойде Христос преди 2,000 години, и тогава казаха: Той ще оправи света, но светът пак не се оправи, дойдоха след него много други, светът пак не се оправи, според нашето схващане. Защо? – Защото светът не се оправя тук, а на друго място. Аз ще ви задам един въпрос: Когато един художник рисува една велика картина, де отправя той ума си? – В платното, и там прави корекция. Идеята в ума му е съвършена, но като се

проектира вън, на платното, тя не е тъй съвършена, както в ума. Следователно животът, който е вътре в нас, е съвършен. Казват, че животът на едни е светски, а на други – духовен. Животът, сам по себе си, не може да бъде нито светски, нито духовен, но когато животинското живее в човека, той става светски, а когато човешкото се проявява в човека, той става духовен. Ако турите в съвсем чиста вода някое горчично или сладко вещество, тя ще приеме неговия вкус, но това значи ли, че самата вода е сладка или горчива? Тя не е нито сладка, нито горчива – това не е разбиране, – а вие я правите такава. Така е и с хората: едни внесат в чистия, Божествен живот някой елемент, който го опорочва и го прави светски, а други внесат доброто в живота, и той става духовен. По тази причина някои хора са много духовни. А днес хората са опорочили живота си, че аз не виждам никаква разлика между духовните и светските хора. Когато дойдат да защитят идеите си, и единият, и другият си държат къщите, взимат наемите си. Единият минава за сладък, а другият – за горчив; горчивият е такъв за хората, а не за себе си, а сладкият е сладък пак за хората, а не за себе си. Това са понятия на хората. Следователно светлината и тъмнината са два процеса за разбиране на всички съществуващи отношения. Светлината е ясно понятие, а тъмнината смътно, забъркано понятие за нещата. Сега мнозина между вас минават за светски хора. В някои отношения бих желал да бъда светски човек, а в други – духовен. Ако искам да си почина, да седна под сянката на някое гъсто, сенчесто дърво, при някой извор, ще бъда духовен. А ако съм с мотика в ръка, ще бъда светски човек, защото на много червейчета ще прережа главите. Затуй духовните хора не вземат мотики и носят прозвището мързеливци, а светските – работни. Светските хора разрешават въпросите с остирието на меча си, а хората на идеите – с перото си. Светските хора са чернорабочи, пролетарии, а духовните хора – буржоа. Не е лошо човек да бъде буржоа. След като някой е работил дълго време на нивата, като пролетарий, после ще си почива и ще стане буржоа, ще оправя света от своето становище. За да има ред в света, не трябва да се почива повече, отколкото е потребно, но и не трябва да се работи повече, отколкото силите ни позволяват. Светлината и тъмнината са две фази в природата, които се сменят: в светлината работим, а в тъмнината почиваме; когато работим, светлината е отвън, а тъмнината отвътре, а когато почиваме, светлината е отвътре, а тъмнината отвън.

Само така, като мислят и разбират живота, светските и духовните хора ще намерят допирните точки на съгласието помежду си, да уяснят закона на труда. Христос казва: Аз дойдох, т.е. Духът е дошъл. Коато дойде Духът у вас, той ще ви даде ясна представа за живота. Христос е дошъл за вас, за да не ходи в тъмнина всеки, който вярва в Него. Аз ще взема вярата не в обикновения смисъл, както я разбират мнозина. Вяра може да има само чистият, безгрешният човек, само той може да вярва във всичко и да не се съмнява в никого. Това е вяра, а не вярване. Вярата е качество на ангелите. Някои казват: Аз имам вяра. – Не, ти имаш вярване. Твоята вяра е като паяжината, мени се 100 пъти на ден: вярвах и не вярвах. Срещнах един ден млад студент, който се е занимавал с известни окултни науки и ми казваше, че той вярвал, че има Господ. Но после, като почнал да изучава социализма, изповядда, че стъпкал своята идея за Бога и сега вече станал човек. Под думите стъпкал своя бог аз разбирам, че е стъпкал своя egoизъм. Когато някой каже, че вярва в Бога, то значи, че вярва в себе си и се счита за божество. Всички съвременни хора са божества. Тъй че едните или другите, който казват, че вярват или не вярват в Бога, то значи, че едни са доблестни да заявяват, че вярват в себе си като божества, а другите крият това. Светът днес е пълен само с божества, с христовци, богородици, свети ивановци, николовци и т.н. Светът страда от тях. Няма го още истинският Господ! Къде е той? Ето къде е: в онзи момент, когато в душата си възлюбиш всички хора, този Господ ти е изпратил един лъч. Когато всички противоречия изчезнат от твоя ум, когато ти съзнаеш своята длъжност и си готов да се пожертваш, истинският Господ е проговорил в теб; ти и Той сте едно и също в тоя момент. Христос казва: Аз дойдох с тоя Господ, Който живее в мен, дойдох с Него, чрез Него, за да дам виделина на всички, за да повярват. Кои? – Онези малките, чистите души. Колко велико нещо е да бъде човек чист в света! Върху тази чистота почиват всички идеи, всичкото щастие, здраве и цялото блаженство на човечеството. Ако човек бъде чист, няма да ходи в тъмнина, ще има ясна представа за живота и ще може да го нарежда тъй, както би трябало. Зная двама братя от Варна, единият от които постъпи във военно училище, стана офицер и постепенно напредваше в по-висш и по-висш чин, докато се издигна до чин полковник. Другият му брат не свърши нищо и затова постъпи като прост войник, да изслужи военната си повинност. Един

ден войникът срещнал брата си на улицата и не му отдал чест. Полковникът го спира и го запитва защо не му отдал чест. Войникът отговорил: Нали си ми брат, мога и да не те поздравя? – Аз съм преди всичко офицер, а после твой брат, и затова трябваше да ме поздравиш, отговаря полковникът-брат. Арестувам те за два дена. И сега светът е пълен с полковници отвън и прости войници отвътре, с буржоа и пролетарии – емблема на светлина и тъмнина. Кога е станал буржоа и кога пролетарии? Ти не си роден нито буржоа, нито пролетарий, а си роден човек за мислене – да разбиращ закона на светлината и тъмнината. Светлината подразбира богатство, а тъмнината – сиромашия, но и в светлината има различия, има разни степени светлина. Например, има светлина при изгряването на слънцето, има светлина към обед, а има светлина и при залязването на слънцето. Онзи буржоа, на когото слънцето е изгряло, ще гледа на нещата по един начин, а този, на когото слънцето е залязло, ще гледа на нещата по друг начин.

Днес Христос разрешава един велик обществен въпрос – въпросът за тъй наречената класова борба. Това не е идейна борба. Тя е същата, която съществува от 8,000 години, изразена в същото положение: Слез ти, да се кача аз. Досега са управлявали малцинствата, а в бъдеще ще управлява мнозинството. Досега са работили меншевиките, а за в бъдеще ще работят большевиките. Това може да стане. Ще кажете: Как е възможно един благородник да работи за прости човек, за пролетария? Ще ви запитам: Как е възможно майката и бащата, които са буржоа, да работят за своите деца, пролетариите в света, да стават рано сутрин, да ги нахранят, да им доставят всички средства за съществуване, да жертвват за тях безсънни нощи и т.н.? Родителите знаят, че по такъв начин трябва да изпълнят задълженията си към своите деца, защото един ден този пролетарият ще отмъщава. Майката, която е Любов, работи, също и бащата – трябва тия буржоа да си турят престилките, да шътнат на пролетарията, защото този пролетарият един ден ще ги изпъди от къщата им, ще им вземе насила парите и ще ги кара да работят. Това е било и ще бъде. Докога? Докато изчезне тази класова борба, която е чисто материалистическа. Това е една преходна стадия в живота на човечеството. След хиляди години ще дойде друга епоха, когато хората ще живеят по друг начин и тази борба ще се замени с ред и порядък в живота. Днес ние разглеждаме человека в отношенията към подобните му, според изречението: Човек за человека е вълк. Обаче аз казвам, че человек на человека е брат. Ако вземем Дарвиновата теория за произхода на видовете и проследим при какви условия се родил и живял вълкът, ще видим, че първоначално той не е имал тези качества в характера си, които после е развили, вследствие на условията, при които е живял. Вълкът представлява една далечна култура на миналото. И той се проявява сега в човешкото общество и в живота. Защо? – Защото хората не разбират ония велики закони, които управляват живота. Ще ви представя фигурано отношенията на хората в днешния живот: допуснете, че корените на едно дърво имат дълбоко съзнание в себе си, и по едно време от него се отделя едно малко коренче, което върви по своя път, но среща големи препятствия. Това коренче не може да си намери изход и затова се връща пак при баща си и го прекръстосва. Бащата не знае, че това е неговият син, и започва да се бори с него. Така днес всички хора се борят със себе си, със своите деца, като се мъчат да ги изрежат и да се освободят от тях. То са все същите корени, които са срещнали препятствия в живота, защото иначе не щеше да има дисхармония. Христос казва: Аз дойдох да покажа истинския път на всички, които вярват и имат чистотата на ангелите. Човекът още разсъждава, дали ще живее след смъртта си или не, дали животът има смисъл или не. Това не е живот, а само утайки на тъмнината, в която той живее. Един е животът, и той не може да умира, нито да се ражда. Ако излея водата от своята каня, тя умира ли? Каната никога не е била жива и не може да умре. Следователно във физическото си състояние човек е една каня, в която е наляян животът. Каната е само едно условие, а животът е всичко. Като се напълни каната, оживява, а като се изпразни, умира. Животът в тялото е разнороден, а в смъртта – еднороден. Сегашните учени казват, че материята била еднородна. Това е 50% вярно. От еднородното не може да се роди разнообразие. Ако в бойте нямаше разнородност, от тяхното еднообразие не би могло да се роди нищо. Що е разнообразие? – Това са всички необходими форми, в които битието, животът трябва да се прояви. Животът не може да се прояви само в една форма, а се проявява в ред безконечни форми. Когато тия форми се съчетаят и дадат израз на една по-велика форма, казвам, че животът е еднороден, т.е. всички форми имат еднакъв стремеж към проявлението на една по-висша форма. Но по отношение на тази велика форма, която е еднородна – това не значи, че тя е сама, с нея има още такива форми, които се съединяват и образуват други

светове. Като изучаваме природата, виждаме, че съществува този велик закон за еднородство и на разнообразие. Това обаче не бива да ни спъва. Човек, който е на тъмнина, е на почивка, той дава наставление на младите; той ще бъде писател, поет, княз и ще стои под сянката долу. А щом е пролетарият, ще работи само когато има светлина. Следователно Господ създаде света не за буржоата, а за пролетарията, т.е. за работниците, които прогресират. Ще уподобим богатите хора на събрано богатство от миналото, а бедните хора – на богатство, което сега се събира. Тъй че богатите хора са на миналото, а бедните хора са на бъдещето. Изберете си тогава: богат ли си – ти си човек на миналото, беден ли си – ти си човек на бъдещето. В еврейския език има само две времена: минало и бъдеще. Няма настояще. Те казват, че всяко нещо, което става, е минало, а което иде, е бъдеще. Настоящето е само един преходен момент, то е точка и не заема никакво пространство. Бъдете, прочее, хора на бъдещето. И тъй, Христос казва: Аз дойдох да дам светлина на хората; на бедните – хората на бъдещето, – за да не ходят в тъмнина, по пътя на богатите, т.е. на миналото. Всички грехове са грехове на миналото. Ние носим греха като сянка, и всеки, който иска да се освободи от него, трябва да стане човек на бъдещето; иначе той ще носи греха си тъй, както змията носи кожата си. Когато някой каже, че иска да живее в бъдеще, разбирам, че той иска да живее без грях. Когато някой иска да бъде богат, разбирам, че той иска да греши. И тъй, бедните хора са на доброто и на светлината, а богатите хора са на греха и тъмнината. Може да ви се видят тия думи горчиви, но нека излезе някой да докаже, че това не е истина. Аз не считам богат човек само ония, който има пари, но и този, който има знания и сила, употребява това не за доброто на своите близки, а за тяхното спъване в зло. Него наричам буржоа. Хора, които вършат волята Божия, наричам пролетарии или хора на бъдещето. Пролетарии наричам още пчелички, работници на новата култура, на новата наука. Коя е новата наука? – Да живеем всички в светлина, да бъдем всички щастливи и да не разваляме нито своето щастие, нито щастието на другите. Аз мога само с две думи да разваля щастието ви и за 100 години да го не намерите. Представете си, че ви извикам и поставя срещу вас една бомба със запалка. Ако експлодира бомбата, какво ще стане с вас? Така и във всяка ваша мисъл има запалително вещество, което като експлодира, образува всички ония условия, които наричаме зло. Тъй пояснявам злото – като материя, която не можем да контролираме, защото не е подчинена на нашата воля. Материята, която е под нашата воля и можем да я контролираме, наричам добро. Външният свят се контролира от друга воля, вътрешният от нашата. Ако и Господ, който контролира материята отвън, изгуби своята нишка, то всяко съществуване би изчезнало. А за това трябва да държим юздите на коня си, защото изпуснем ли ги, конят избягва и катурува всичко, а от това стават и нещастията. Това са общи и прости идеи. Всеки ден вашият кон, т.е. вашият ум, върви с дигната опашка и уши, смел е, от нищо не се бои, но мине някой покрай него, каже му нещо и той веднага се стръска. Някой богат евреин върви смело по пътя, но срещат го и му казват, че му остават още два дена да живее. Уплашва се конят, т.е. умът на този евреин, веднага той взима мерки, затваря магазина си и казва: Ще празнувам отсега нататък. Така всички хора се плашат. От войната до днес все слушам да се говори какво ще стане с България. Мнозина се плашат повече, отколкото трябва. България не е единствената величина, има и други величини. Кажете ми, имаше ли българи, сърби, французи, германци, англичани, когато Господ създаваше света? – Нямаше ги, те отпосле сами дойдоха. Може да ми възразите, но аз питам: Майката ражда ли децата си като професори, учители, свещеници, съдии и други? Тя ражда деца, които отпосле стават учени, генерали, доктори, инженери и други, подобни по служба. Службите, които изпълняваме в живота, са разните роли, които играем на сцената. Докато сме на сцената, ние сме облечени във форми, актьори сме; слезем ли от сцената, ние сме вече братя. Като отидем на небето, ще се посмеем на тази борба, като си припомним разните случаи от живота си на земята. С един пример ще ви изясня положението, в което се намирате. Един индуски бог, като се наситил на хубавия си живот на небето, пожелал да му се позволи да слезе на земята, да си поживее. Позволили му, и той си избрал формата на свиня и затова се въплътил в едно младо прасенце. Започнал да живее като всички прасета, ровил се из нечистотиите, излежавал се на сянка и тълстееел. По едно време се оженил, родили му се дечица около 10–15;, живеел си мирно и щастливо. Почакали го на небето година, две, три, десет, той не се връща. Повикали го оттам, но той не искал да се върне. Мене ми е тук много добре, казвал. Решили да му вземат прасенцата, та да го принудят да се върне, но и при това нещастие пак не искал да се върне. Взели после и жена му, но пак не успели, той

започнал да си търси друга жена. Решили най-после да поразят него самия и затова му изпратили тежка болест, която го и върнала на небето. Като се събудил на небето, започнал да се смее на живота си, който прекарал на земята. Много съвременни хора имат опитността на този бог, но не знаят какво са били по-рано. Много хора имат опитността на този буржоа, ровят и решават разни въпроси на земята. Идат разни нещастия да вразумят хората, но като напуснат свинската форма, тогава ще разберат какво е било тяхното състояние. Какво представлява свинската форма? – Тя е крайният материализъм, който сега съществува. В какво седи той? – Именно в това: събират се хората и говорят за това-онова, за онзи свят, за доброто в света, но те си имат своите гъски, кокошчици, винце и си живеят широко. Бедните хора, като ги слушат така да говорят, казват си: Тези хора все за онзи свят говорят, за Бога живеят, но не знаят как да живеят на този свят. И така, на бедните хора се харесва животът на богатите, техният материализъм, те го възприемат като идеал и се стремят да го постигнат. Този идеал става прицелна точка в живота на бедните и с това се създава учението за материализма. Бедните хора казват на богатите: Ние искаме да живеем като вас. Понеже богатите хора станаха причина за отклоняване на бедните от правилния път, Господ ще ги тури на тяхното място, за да изправят грешките си. Такъв е законът. И за това Христос казва: Аз дойдох виделина на света, за да разясня нещата. В природата няма противоречия, но ние сами ги създаваме. Как? – Част от материията, която Бог ни е дал, ние не може да я управляваме и затова създаваме злото. Всички грехове имат началото си в материията. Всеки грях има форма. Покажете ми един грях, който да няма форма. За някой човек казват, че е egoист. В какво се състои egoизмът му? – Иска да има къщи, пари, да господства над жена си и т.н. За някои хора казват, че са алчни, че мразят хората и т.н. Всички грехове си имат своята материална подкладка. Като изгладим всички лоши форми, и грехът ще изчезне. Следователно лошите форми създават злото, затова се препоръчва на хората да си създават красиви форми. Събират се двама учени и предлагат разни теории за слънцето, за неговото състояние и т.н. Други учени започват да спорят кое мнение е повярно и се разделят като последователи на единия или другия. Днес всички учени спорят върху това, кой от авторитетите на науката има повече последователи. Двама свещеници се свадят, кой от тях да има повече последователи енорияши и т.н. Христос и Мойсей не се съгласяват, не се споразумяват в света. Христос и Мохамед нямат съгласие помежду си на земята. В света няма такъв Мойсей, няма такъв Мохамед, няма такъв Христос. Онзи Христос, Мойсей или Мохамед, които са причина за деление на хората, не са служители Божии. Когато човек е изпратен да донесе някоя велика Божествена идея, той няма право да пробва хората и да търси своето благо. И Христос казва: Аз, Духът, нося тази светлина на хората, които вярват, т.е. които имат чистота. Сега, например, вие вярвате ли в това, което аз ви казвам? – Ще кажете, че не сте го още проверили. Ами в Христа вярвате ли? – Вече 2,000 години откак хората проверяват Христа. Колкото вярвате в мене, толкова вярвате и в Христа. Евреите вярват ли в Мойсей? Аз досега не съм срещал човек в света, който вярва напълно в своя учител. Тези хора, които казват, че вярват в Христа или в кого и да е другого, не говорят самата истина. Да вярвам в Христа, не значи да се изправя в църквата и да стоя благовейно, но да бъда в такова разположение, в такова състояние, каквото е имал Христос в душата си. Не ви говоря за религията, съти сме вече на религии. Ние трябва да живеем в Божествената Любов, в Божествената обич, в Божествения Дух. Сегашните религии нека останат за буржоата, за хората на миналото, а Божественият живот е потребен за хората на бъдещето. Някои мислят, че ние искаме да турим хората в ново заблуждение. Далеч от мене такава мисъл; в мене има Любов, което е движение отгоре надолу. Разбирам какво е обич, т.е. движение на човешката душа отдолу нагоре; разбирам какво е Божественият Дух, т.е. сила, която държи всичко в хармония. Докато вие имате сегашните религиозни схващания, никога не ще може да се споразумеем с вас. Може ли да кажете като Христа: Аз дойдох виделина на света? Може ли да бъдете виделина на себе си и на своите близки? Това се изисква от всички ви, защото всички можете да станете, в този смисъл, спасители на света. Докато очакваме спасението на света от един човек, той никога няма да се изправи и уреди, а трябва всички да се загрижим за неговото изправяне и уреждане, а това ще постигнем, като поддържаме Божествения ред на нещата и се стремим да не го нарушаваме. Когато някой ме пита дали вярвам в Христа, аз намирам, че това е най-баналният въпрос, защото това е равносилно да ме пита някой дали вярвам в светлината, в Любовта. Аз ходя в светлината, каква нужда има да вярвам в нея? Всеки ден аз приказвам с Бога, как да не вярвам в Него? Щом ми

задават такива въпроси, то значи, че искат да ме снемат от положението ми, да ме направят демон, антихрист, буржоа. Аз не искам да бъда нито буржоа, нито пролетарий, тъй както сега разбират хората. Аз не ви говоря за исторически Христос, но за Този, живия Христос, Който е във вас и между вас. Избийте тоя клин от ума си, да мислите, че Христос е вън от вас. Този Христос е Духът, и когато Го разберете, ще Го видите във всеки човек. Докато търсите Христа само в един човек, никога няма да го намерите. И друг път съм ви казвал, че когато някой човек иска да ви проучи, че може ли да ви разбере само по един ваш косъм? Ако някой обича някого и вземе един косъм от косата му, може ли да се каже, че в това се крие цялата му любов? Това ще бъде цяла идилия! И аз виждам религиозни хора, извадят един косъм от Христа, погледат, погледат го и пак го турят на мястото, не го разбират. Всички взимат не само косми, но и парченца от кръста Му, и светът пак не се оправя. Защо? – Защото се занимават само с физическата страна на Христа. А Христос е казал: Който изпълнява волята на Отца Ми, той ще живее в светлина. С това нямам предвид личния живот на хората, но искам да чистя вадите. Аз съм решил да изчистя мътната вода, не защото я мразя, а да даде място на чистата вода и да полива градините, дето са насадени пипер, зеле, моркови и други зелечуци. За градините е потребна мътна вода, а чистата вода е потребна за пътниците на живота, които се връщат към Бога. Каква идея е тя! Когато Господ създад свeta без народности, светът бил щастлив, но днес, откак дойдоха старите египтяни, асирийци, сирийци, римляни, гърци, филистимци, щастието изчезна от земята. Съвременената наука и животът ме интересуват и при всички противоречия, които срещам, аз пак намирам много полезни работи. Аз се възхищавам много повече от едно босо дете, отколкото от едно богато и добре облечено. Това бедно дете е отлично, защото с него може да се разговаряш, то е скромно; в облеченото дете има външни форми, неискрени, чрез които то иска да покаже, че не е просто. Срещам един пиян човек, който се е напил много. Той ми се извинява и казва: Извинете, господине, аз съм магаре, понапил съм се добре. Казвам му: Ти не си магаре, защото магарето не пие, но си откровен човек, за което те и уважавам. Понякога човек, като се напие, може да стане буржоа, защото работният човек никога не се напива. Всички пияници са буржоа.

И тъй, да се върнем към Бога и да живеем без религията на омразата, завистта и користолюбието. С това не искам да кажа, че трябва да се изхвърли религията, нека си съществува класовата борба, защото и тя е тъй потребна, както са потребни онези глисти, които разработват почвата. Земеделецът казва: Изорах нивата. – Не, не си я изорал ти, а тези глисти, които живеят дълбоко в земята. Тъй и в класовата борба пролетариите, буржоата са глистите, които са работили ред години и са окислили почвата. След това ще дойдат ангелите със своите рала, ще поселят тази почва и ще кажат: Достатъчно сте работили, ние ви благодарим, защото ще имате за хиляди години какво да ядете и пиете и ще бъдете всички братя. Християните казват, че при тези блажени времена ще бъдат в рая, турците казват, че ще имат цели планини с пилаф и т.н. Каква идилия е то – пилаф без купон! Христос обаче казва: Аз дойдох виделина на свeta, а виделината е смисълът на живота, тя е храна на ума, душата и сърцето. Това значи да сте доволни в себе си, сити в живота и да имате енергия и желание за работа в живота. Сега, като се върнете в къщи, ще почнете да философствате: Може ли човек да живее без религия? Когато Господ създаде свeta, нямаше религия. Религията се яви в свeta, когато дойде дяволът. По-напред хората живееха в Любов и всяко учение, което не се ръководеше от Любовта, не се признаваше за Божествено. Според мене религията е един санаториум, една болница за болни хора е религията. Когато една мома се разочарова от живота, и когато момъкът изгуби своята възлюбена, те стават религиозни. Следователно всички религиозни хора са фалирали буржоа, а ония хора, които служат на Бога от Любов, те са хора без религия. Тези, които са в болницата, не ги съветвам да излязат от нея преждевременно, а ако искат да излязат, трябва да запитат лекаря дали е време за това, дали организъмът им функционира правилно, и ако лекарят им разреши, нека влязат в широкия път на живота, дето се живее без религия. Свободни сте, трябва да каже той, ще ви подпише свидетелство да бъдете свободни. Църквата засега е една болница, а свещениците и проповедниците са прислужниците и лекарите. Сега на някои от вас предстои да излязат от болницата. И аз съм на вратата и?. Макар и да съм незван от никого проповедник, пророк без портфейл, ще ви запитам: Приятен ли беше животът ви в болницата, научихте ли си урока там? Ще кажете: Ох, съсипаха ни тези инжекции. Лекарят казва: Човек, който не живее в Бога, ще опитва нашите губерки и ще живее в болницата. Аз казвам: Не нося никакви

губерки, ножове, никаква аптека нямам, торба не нося, но дишайте чист въздух, гледайте нагоре, не ходете в тъмнината, нека слънцето да ви огрее, за да не влезете пак в болницата. А влезете ли отново в болницата, опасно е вече, защото положението се усложнява. Докторът пак ще се яви, ще употреби всички научни средства, ще гледа как температурата постоянно се повишава и вече болният ще фалира, и ще го изнесат от болницата. При такава висока температура няма живот, а ще го внесат в аутопсионната стая, ще му разтворят мозъка, стомаха, червата и ще видят по какви причини са го уволнили. Христос казва, че може да се живее и без термометри. Не се смущавайте от това, кое е полезно в живота и кое не – всичко е полезно, но да престанем да мислим, че животът е само в болницата. Болница, църква, концертна зала, училище, това са неща преходни, а животът подразбира нещо много по-сериозно в себе си. В истинския живот не трябва да има никакво смущение, а постоянна работа.

С три думи ще ви определя това, което Христос казва: мъчене, труд и работа. Някой ученик казва: Много се мъчих, докато влязох в гимназията, много се трудих, докато я свърша. Като се помъчите и потрудите, иде работата – това е учението, което сега ви проповядвам. На тези, които се мъчиха, казвам да не се мъчат повече, а да се трудят. На тези, които са се мъчили и трудили, казвам: Не трябва повече да се мъчите и трудите, а елате при мене, аз ще ви науча да работите. Това са думите Христови, който казва в цитирания стих: Аз, моят Дух ще дойде да ви научи, какво да правите. Сега е моментът за тези, които са свършили училището, да се спрат, да покажат свидетелството или дипломата си, защото преди това са били невежи. Днес навсякъде в света искат дипломи; нямаш ли такива, не можеш да станеш нито учител, нито министър, нито съдия и т.н. Бъдещият живот няма да бъде живот на миналото. Христос казва: За в бъдеще няма да има нужда от свидетелства, а сегашният живот ще служи за основа на бъдещия, ще изработи нови форми, и ние знаем какви ще бъдат тия форми: братство с Любов.

И тъй, онези, които не са влезли в училището и не познават светлината, ще се мъчат и трудят. Малко са тези, които работят, те са само някои поети, художници, музиканти. Работата е да нямат абсолютно никакво смущение в ума. Христос казва: Аз ви нося Божествена Любов, влезте в нея, проявете вашата обич, и тогава Духът ще дойде, ще влезе във вас и вие ще разберете вътрешния смисъл на живота.

Беседа, държана на 4 май 1919 г

Светило на тялото

Светило на тялото е окото; и тъй, ако е окото ти чисто, всичкото ти тяло светло ще бъде.
(Ев. Матей 6:22)

Какво е разбидал Христос под думите: Светило на тялото ти е окото? Според съвременните схващания окото не може да бъде светило на тялото. Христос влага една дълбока идея в тази мисъл. Онези, които не са проучвали устройството на окото, малко разбират неговото естество. И аз казвам, че даже една хилядна част от устройството на окото още не е проучена. Ако аз бих се опитал да опиша окото, бих влязъл в стълкновение с всички учени хора. Първата функция на окото е да събира и да разпръска лъчите; събира ги отвън навътре, а отвътре ги разпръска. Когато този процес в живота се измени – ако започне да събира лъчите отвътре навън, а ги разпръска отвън навътре, – тогава се ражда дисхармония в човешкия ум. Вие имате по две очи, и затова ще ме запитате: За кое око говори Христос, за дясното или за лявото? И наистина, Христос не казва: Ако очите ти са светли, а казва: Ако окото ти е чисто. Оттук се вижда, че Христос говори за едно око, което е вътре, в центъра на мозъка. Това око не е, което наричат pineален възел, а аз го наричам око на душата.

Христос взима думата око в единичен смисъл, като общ принцип, който включва всичко в себе си. Когато говорим за Бога, ние разбираме единица, която включва всичко в себе си. Когато говорим за тази единица разделена, размножена в себе си, разбираме всичките и? проявления в света. Хората тълкуват това подразделение различно; учените хора го наричат закони, причини и последствия, еволюция, мисли, чувствия и т.н. Христос казва, че вътрешното око е едновременно и слънцето на човека. И когато човек изгуби своето слънце, той умира. С други думи: Когато човек ослепее духовно, той умира, а когато прогледа духовно, той оживява. Че тази мисъл е вярна, вижда

се от думите на Христа: Които чуят гласа на Сина Човечески, те ще възкръснат. Може да ви се вижда чудно, че не се казва: Който чуе гласа на Бога, той ще възкръсне, а се казва: Който чуе гласа на Сина Човечески. Син Човечески е глас на Мъдростта. Това възкресение не е, което подразбира църквата; то е възкресение, чрез което се придобиват знания за разбиране на законите, по които се управлява светът и се развива животът. Мисълта на съвременното общество е единична и колективна. Животът е започнал с образуването на окото. Най-напред, когато Господ създад човека, Той направил окото, а после самия него. Някой може да оспорва това, но аз ще ви го докажа. Преди да роди майката, взимат мерки да наредят къщата, да стоплят стаята, ако е зимно време, и т.н. Следователно онези, които казват, че човек може да живее без око, поддържат, че няма разумност в природата. На туй око, казва Христос, съответства човешкото сърце. Между духовното око и сърцето има тясна връзка. Това не е само теория, но твърдения, които може да се проверят всеки ден на опит. Който не е на правия път, животът му е все от нещастия и страдания. Ако някой се интересува да знае защо страдаме, бих отговорил, че страданията са резултат на това, че ние сме в противоречие с духовното око. Христос казва: Ако окото ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде светло. И наистина, ако окото ни е чисто, ние ще виждаме всичките предмети. Често очите ни се развалият от храната, която приемаме; ако храната е нездравословна, тя покваря кръвта, а покварената кръв поврежда очите и става нужда да се правят операции. Защо? – Защото животът ни не е съобразен с Божествените закони. Както във физическото око се явяват наслоявания, по същия закон и в духовното ни око се явяват подобни наслоявания, които създават нещастия както за индивида, така и за семейството, обществото, народа и цялото човечество. Но някой ще каже: Господ ще ни спаси. Всички хора за спасение говорят. Няма защо Господ да ни спасява: Той ни е създал спасени. И най-глупаво е да говорим, че Господ ще ни спаси. Когато казваме, че искаме да се спасим, това показва, че ние избягваме от Божието спасение, в рамките на което се намираме. Що е спасение? – То е светлият живот на ред и порядък, но излезем ли от него, не ще бъдем вече спасявани от Господа, а от хората. Тогава няма да се раждаме от Господа, а от хората. Тогава няма да се раждаме от Бога, а като грешим много, ще бъдем заставени да се прераждаме в плът и кръв. Ще обикаляте тогава около някоя жена или мъж, ще ги молите да ви спасят – да ви създадат ново тяло, но това ще бъде само предговор на спасението. Като поживеете няколко години тук на земята, ще отидете наново в пространството, дето ще прекарате също известно време и пак ще дойдете тук на земята. Син човечески ще ти проговори и ще ти каже: Създадох ти отново око, гледай този път да не го поквариш. Аз искам да извадите от това една аналогия за сегашния живот и да видите какво ще остане от вас, като изхвърлите всичките си черупки. Някои казват: Ще умрем. – Ще умрете и пак ще оживеете. Орехът, който стои на дървото, има много облекла, но като узрее и падне, той хвърля най-горното си облекло, а като се посее, хвърля и другите си облекла, за да може отново да поникне и оживее. Свалянето на тия облекла не значи смърт, а показва, че си по-близо до живота. Тогава определям живота по два начина: физическият живот постоянно се променя и изменя, а духовният се променя, без да се изменя. Всеки, който се променя и изменя, той е в рамките на плътта, на преходното, а този, който се променя, без да се изменя, той е в рамките на духа. Ще кажете: Как е възможно човек да се променя без да се изменя? – Представете си, че аз съм един благородник, на когото предстои няколко пъти на ден да се срещам с различни хора. Затова ще бъда принуден да се обличам и събличам няколко пъти на ден с различни дрехи, според хората, с които имам срещи. Сутринта се обличам в черни дрехи, черна шапка и ръкавици, официален костюм. Върна се от тази среща, следобед ми предстои да се срещна с по-обикновено лице, затова се обличам в бели дрехи, бяла шапка и така излизам. Който ме срещне този ден, ще пита: Кой е този господин, който се облича по няколко пъти на ден с различни дрехи? – Това е господинът с многото костюми, който постоянно се мени, но не се изменя. Това е свойството на човешкия дух да се мени, но да не се изменя. Когато дойдем обаче до онова вътрешно състояние, когато се изменяме вътрешно, тогава изгубваме своята индивидуалност, изгубваме това, което сме спечелили. Това аз наричам закон на падането. Лъчите, които се проектират като известна енергия, с падането на земята остават на нея дълги години, докато дойде ден да се върнат при своя баща, от който са излезли. Защо тези лъчи излизат от Бога? – Защото и те са съгрешили. Ако те не бяха съгрешили, вие не щяхте да усещате това парене и изгаряне, а щяха да предизвикат една нежна светлина и приятна топлина. Тъй че тия лъчи, които са паднали веднъж на земята, колкото и да са светли, и те са съгрешили, тяхното око е

хванало малко мрежа. Тия лъчи са живи, и вие ще се чудите как е възможно да живее светлината? Този въпрос ще оставя да го разрешите вие. Човек сам по себе си е един Божествен лъч. Съвременната биология казва през колко стадии е минал човек, докато достигне това състояние, в което днес се намира. Той е минал през много видоизменения, клетките му са претърпели много деления и най-после имаме окончателната форма, която пак продължава да се видоизменя. Всичко това е станало от подтика на тая жива светлина. Ако проучите подробно развитието на човека, ще видите колко струва неговото устройство, колко скъпи са материалите, от които е образувано неговото тяло, и тогава никога не щяхте да грешите и не бихте допуснали нито една лоша мисъл или желание. Няма по-голяма заблуда от тази, да мислите, че човек, като греши, не вреди на спасението си. В какво се състои грехът? – Грехът се състои в това, че мислим какво придобитите неща могат да ни доставят по-голямо щастие. Но с това ние се ограничаваме и зависим от наш спътник. Всички християни, от различните школи, искат свобода, пари, за да живеят за сметка на другите. Е, добре, в началото на деветнадесети век френската революция даде свобода на народите, но каква свобода имат днес? Може ли да се нарече това свобода? Говорим за свобода, за това, че жената се е подигнала в умствено отношение, че заема по-добро положение в обществото и т.н. Но какво е това повдигане на човечеството през тези 2,000 години? – То се равнява на една петдесет милионна част от милиметъра. Такъв е резултатът на усилената дейност на цялото човечество. Като знаете това, изчислете колко е вашият ефектив в това общо развитие. Подигнете това число в десета степен и така ще намерите коефициента на вашето съзнание, на вашата култура и развитие. Само по този начин ще може да проучваме Божествените неща. Това сълнце, т.е. Божественият стомах на сълнчевия логос, тъй се нарича по теософски, свети и ни дава всичката топлина. Всеки човек си има свое сълнце, което, по същия закон, се намира в човека в залязването си или в изгрева си. Случва се някога, вън е зима, много студено, а вътре вашето сълнце е в пролетта си; някога във физическия свят е топло, а вашето сълнце не съответства на него и вие усещате една студенина. Това може да се обясни по различни начини. Някога вие не сте разположени духом, аз казвам тогава, че вашето сълнце не е на мястото си. Някой път във вашето сълнце има петна, тъй както и във физическото сълнце. Как обясняват тези петна? Съвременните учени хора обясняват, че на сълнцето някога се е образувал един тъмен пласт, то изгубило всичката си топлина, вследствие на което на земята настанал леденият период. Аз не го твърдя, това са научни теории. Според тях в сълнцето е станало някаква промяна: кората му се разпукала, сълнцето започнало сегашната си дейност, станали потопи и се образувал днешният свят. От разтопяването на ледените пластове е станал потопът. В бъдеще вие ще проверите това. Христос казва, че светило на тялото ти е окото и ако окото ти бъде чисто, цялото тяло ще бъде светло. Когато Христос казва, че тялото ти ще бъде светло в зависимост от чистотата на окото ти, Той разбира, че в тебе ще има онзи Божествен живот, който ще ти даде всичката възможност да се развиваши и да не бъдеш дребнав. Сегашните хора мязат на малки бублечки, мислят, че са много учени и силни хора. Когато някому е пълна кесията, той разрешава важни въпоси; но изгуби ли парите, изгубва с това и силата си. Друг някой критикува със своя малък мозък всичко, което Бог е създал: казва, че не е добре направено това онова, а туй, което неговата малка земя е направила, е добро. Знаете ли колко голяма е дължина и в широчина е земята на българина? – В дължина е най-много 21 сантиметра, а в широчина – 16 сантиметра. Е, и с тази величина на своя ум българинът иска да преустрои целия обществен строй и да говори за всичките велики тайни! Това е не само с българина, но и с всеки човек. Защо умират хората? – От малко ум, от малко храна, от малко въздух, от малко кръв.

Под думата кръв подразбирам Божествения живот. Да имаш кръв, значи да имаш този чист неопетnen Божествен живот, който не трябва да бъде нито горчив, нито сладък. Отношенията в живота са такива: ако един човек в един живот е горчив, в другия ще бъде сладък, а ако в този живот е сладък, в следния ще бъде горчив. В духовен смисъл топлината аз уподобявам на обич, светлината – на истина, а въздухът – на човешката мисъл. Както въздухът влиза в белите дробове, окислява кръвта и я пречиства, по същия закон в мозъка влизат мисли, които пречистват човешките желания. Желанията са човешката кръв. Като разберем така тази наука, ще може правилно да я приложим в устройството на обществото и с това ще може да премахнем още в самото начало всичките злини в живота. Хората казват, че всяко нещо си има причините и последствията. Питам: Кои са подбуденията на известни причини? Някои казват: Еди-кой си убил някого от голяма

омраза. Добре, но защо го мразеше толкова много? Друг път казват, че еди-кой си обичал много някого. Защо го обича? Ако причината да мрази и да обича някого е една и съща, тя произлиза от Бога. Щом не е една и съща, не произлиза от Бога. Тези причини са следствие от някой друг живот. Мнозина говорят за законите в природата и обществото и казват, че този свят е свят на закони. Между законите има известно съотношение, но те показват, че съществата, които се управляват от закони, не живеят в мир. Не само ние, но и по-висши същества от нас, които са в слънчевата система, и те не живеят в мир. Ето защо Бог е поставил известни ограничения, известни разстояния между тях, за да няма спор. Между системата на Алфа Центорис и нашата система има едно разстояние от 25 билиона мили. Това пространство е толкова голямо, че в него може да се поставят още 3,000 системи като нашата. По този начин те не може да се карат. Когато Господ иска да направи хората добри, Той ги поставя на такова голямо разстояние. Ако ме пита някой: На какво разстояние трябва да са мъжът и жената един от друг?, ще отговоря: на 25 билиона мили. Числото 25 е образувано от 2 и 5, сборът на които дава 7. Числото 7 е съвършено, то подразбира закона на хармонията, но съвременните хора със своето учение до известна степен са развалили всички прегради, които Бог е поставил между едно и друго същество. Защо? – Жената иска да обсеби мъжа, да го владее. Че как ще може да го обсеби, когато той е далеч от нея на 25 билиона мили? Днес хората търсят начини как да си влияят един на друг. – Да, може да влияеш, но никога не можеш да владееш. Всеки, който се опитва в това, той може да завладее само себе си. Желанието за владение се вижда и в някои религиозни общества. Едно ново течение иска да завладее друго, да го претопи в себе си. Един народ иска да завладее друг. Хората умират все от тази лакомия, да имат много. Онзи, който иска много, не разбира Божествените закони. Не трябва да искаме много, защото имаме повече, отколкото ни трябва. Сегашните хора, макар че имат толкова малко мозък – 16 сантиметра на широчина и 21 сантиметра на дължина, – не са го обработили, както трябва. Земята на човека не е обработена. У българите, например, е обработено отпред на мозъка едно пространство само от 6–7 сантиметра и те мислят, че са носители на велика култура. Питам ви: Какво може да построиш на такова малко пространство, от 6 сантиметра височина и 12 сантиметра широчина? Следователно всички ние живеем в закона на илюзиите, мислим, че всичко знаем. Казвате: Нам не ни трябва никаква философия. Не, има една философия, философията на твоето око, на твоята душа, и нея трябва всички да знаете. В какво се състои разбирането на този закон? Когато човек проектира една мисъл по Божествен начин, тя вече твори у него. Възприеми една Божествена мисъл без каква да е користолюбива цел, изслушай нейните упътвания, и ти ще придобиеш всичко, което пожелаеш. Като казвам, че ще придобиеш всичко, което желаеш, разбирам това, което се променя, но не се изменя. Тогава ще живееш в една непреривна връзка на Любовта. Като говоря за Любов, не разбирам вашата, човешката любов. Вашата любов е като тази между петлите и кокошките. Хвърлят малко жито или царевица на кокошките и петлите, те всички се събират заедно да ядат, но остане ли едно–две зърнца, веднага петелът разгонва кокошките и изяжда сам последното зърнце. До последното зърнце беше тяхната любов. Всички общества, били те религиозни или светски, живеят, къткат се като кокошки и петли, живеят в мир и любов, но дойде ли последното зърнце, казват: Хайде сега настрана! Петелът изкукуригва и казва: Кокошки, настрана от мене, вие трябва да знаете да пеете като мене. Що е пеенето? Да пееш, значи да можеш да мислиш. Докато вярваме в лъжливите обещания на хората, всяка ще бъде така, всяка ще бъдем изпъждани от мястото, дето са ни повикали по-рано: така се лъжат моми и момци. Някой момък започне да лъже момата, че ще и? купи това-онова, ще живее добре с нея и т.н. Момата вярва. На друго място момата лъже момъка. В съвременното общество ние не говорим на истински език. Като се върнем у дома, ние казваме: Човек не трябва да бъде много откровен, да не вярва на хората. – Преди всичко ти трябва да бъдеш човек, да живееш тъй, както Бог те учи едно време, да не чакаш никакво благо от никого, да уповаваш на Бога, на своята душа, а после на близкните си. Когато Христос казва, че ако окото ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде светло, Той разбира, че ако окото ти е чисто, ще видиш най-напред Бога, после своята душа, а най-после своите близки. Ако окото ти не е чисто, ще започнеш по обратен процес: ще видиш най-напред близкните си, после себе си, а най-после Бога, а с това ще обърнеш света с главата надолу. Питам вас, които сте събрани тук: Кой ви даде живот? Баща ви ли и майка ви? Кои са вашите баща и майка? Записали ли сте името им със златни букви, ще намеря ли нещо от тях, ако дойда у вас, или само дрехите и някой портрет имате? В това отношение ние

приличаме на старите евреи. Те измъчваха, убиваха своите пророци, притриваха главите им с трион, а след смъртта им правеха паметници и ги величаеха. Така постъпиха и с Христа, а днес паметници му строят и песни Му пеят. И в църквите все песни пеят за Христа, а навън нищо не се чува за Него. И ние пеем, пеем за Бога, но когато дойде въпрос да се замислим и за близните, веднага предпочитаме себе си. Господарят третира зле слугата си, обира го, а с това се създават отношения на буржоа и пролетарии. И едните, и другите не се разбират. Господ не е създал нито буржоа, нито пролетарии, а човеци. Като ви говоря, аз не искам с това да ви морализирам, защото морализирането не е нещо хубаво, то е дресиране на човека. Аз ви говоря върху един Божествен закон, за да знаете как да раждате децата си. Когато ги викате тук на земята, ще трябва да им кажете всичко истинно. Знаете ли как са раждали хората преди грехопадането? Мъжът и жената тогава са водили чист, девствен живот. Мъжът е познавал само една жена, и жената само един мъж; не са се женили, както сега, по няколко пъти. Някои ще ме запитат: Като е тъй, по колко деца трябва да раждаме? – Само едно. Защо? – Защото Господ има само един, единороден син. Господ казва на хората: Ако искате да живеете добре, вашият син трябва да бъде готов да напусне света и да помага на своите братя и сестри, тъй както Христос се пожертва за човечеството. Като синове и дъщери на вашите майки, вие не сте готови да служите на човечеството. Ще кажете: И ти, който проповядваш, не си готов. – Прави сте, аз сега се приготвлявам. Докато не се свърши окончателно една работа, тя още не е готова. За тази работа, върху която сега работя, ми са потребни най-малко 10,000,000 години, за да я докарам поне до един край. На мене ще трябват толкова години, и на вас по толкова, и работата ще се свърши. Ще кажете: Е, колко дълъг период от време е потребен! То е къс период. Това време е само една приятна разходка за човешкия дух, защото времето и пространството имат отношение към ограничения живот. Един светия, който живял в един манастир, мислил дълго време за онзи свят и си казал: Какво ще правят хората на небето; година, две ще прекарат хубаво, ами после? Един ден в манастира прелетяло едно много хубаво птиченце и светията пожелал да го хване. Започнал да го гони, тичал дълго време подир него. Изведенъж му дошло на ума, че закъснял. Като се върнал в манастира, намерил големи преобразувания, големи промени в хората, и никой не го познал. Този светия е изгубил 400–500 години, за да гони едно птиченце, а колко години ще са потребни за някоя велика мисъл? Така че когато животът е осмислен, той никога не омръзва. Когато чакате вашия възлюблен, времето тече много бавно, но когато чакате определения час, за да ви обесят, той дохожда много скоро. Ние изпитваме нещата според нашето вътрешно състояние. Христос казва, че ако вашето око е чисто, вие няма да забелязвате как минава времето. Вие ще се радвате. Днес кога се радвате? – Като си опечете едно прасенце, кокошница, пуйчица, наточите си винце, седнете на масата, затракат вилици, зачукат се чаши, пие се за здраве, за хаир на мира. Да, но тези кокошки и агънца са недоволни от вашата радост, не я споделят. Вашата радост е тяхна скръб. Един ден отношенията ще се изменят. От вашите тълстини ще се образува тревата, която овците спокойно ще хрупат. Това ще им бъде отплата за тяхното мясо, което вие ред години сте употребявали. Такъв е великият кармичен закон. Христос казва: Като разберем така живота, нещастията ще изчезнат и животът ще бъде светъл. Вие не знаете защо овците пасат тревата. Това е един временен метод, а за въдеще храната може да се възприеме от цялото тяло, от порите му, без да се дъвче. Ще попитате: Какво трябва да правим? – Да държите всяко отворено, светло и чисто окото, което Бог е вложил във вашата душа, за да може да се греете на неговата топлина и светлина. Знаете ли защо съществува светската любов? Когато някой се ожени, българите казват, че го е хванала сляпата събота. Защо се говори така за любовта, за женитбата? – Това показва, че тази любов не произтича от духовното око, а е сляпа. Затова, именно, аз наричам светската любов любов на слепи хора. Често мома и момък се хващат под ръка. Какво означава това нещо? – Това показва, че единият от тях е без око и затова има нужда да го водят под ръка; ако и двамата имат това око, не се позволява да се хващат под ръка. Някой ме пита: Да хвана ли жена си под ръка? – Щом е сляпа, ще я хванеш, но ако има око, ще и? кажеш: Жено, от мене до тебе разстоянието трябва да бъде един метър – този е спасителният момент в живота. Следователно, ако нашето око светеше добре, ние никога не бихме позволили да дойде някой близо до нас. Ако трябва някога да се доближим, ще обърнем окото си и тъй, на тъмно, ще се доближим. Така ние ще трябва да образуваме един народ. Народът, според мене, е едно велико условие за душата. Тъй че ние трябва да използваме условията, в които живеем, и никога не трябва да критикуваме цял един народ или цяло общество.

Обществото, народът, човечеството са условия, създадени от Бога, и ние трябва да ги използваме. Отделните хора може да критикуваме, но не и цяло общество. Ние трябва да използваме всички условия, които ни дава това око, а то е тясно свързано с човешкия ум, сърце и воля. Христос казва: Ако цялото ти тяло е светло, то значи: Ако използваш разумно всички възможности, които са вложени в тебе, ти Син Човечески ще станеш и ще бъдеш в пълна хармония със Сина Божий. Не може да има култура, не може да има благороден свят, докато съвременните хора не развият в себе си това вътрешно око. Това може да ви докажа по един естествен начин. Всички растения дължат живота си на слънцето. Така също, за да растат и да се развиват нашите мисли и желания, трябва това око да изпраща своята топлина и светлина върху мислите и желанията ни и с това да ги полива и наглежда. Това око е вътре в мозъка ни. Намерим ли окото, ще намерим и слънцето си. Не мислете, че сърцето е един орган, който изпълнява определена функция. Сърцето е общество от най-разумни клетки, които извършват най-възвишена работа, те извършват работата на душата. Препоръчвам ви да развиете това светло око, за да не правите грешки в живота. Аз уподобявам греха на зародиша на яйцето, който се крие в него, вътре в тази черупка. В това яйце има всички условия, от които може да се развие бъдещият живот. За да се развие този живот, потребно е яйцето да се постави под квачката, дето като престои 21 дена, майка му ще започне да клочи и да му казва: Когато дойде моментът да излезеш, ще пробиеш яйцето. Пиленцето прорива стената отвътре и с това настъпва моментът на избавлението. Този процес настъпва отвътре навън. Ние чакаме другите да ни избавят. Не оставяйте други да пробият вашето яйце. Под това око Христос разбира движещото се око, т.е. душата на всеки човек, която съдържа в себе си всички възможности за едно правилно развитие. Ако окото ти е чисто, ще можеш да разрешаваш правилно всички въпроси, благодарение на светлината, която имаш. Нашият живот е в свръзка с миналото и бъдещето. Това, което ви говоря, не е от характер да ви спаси, ако вие сами не работите; моята проповед е само едно клокане на квачка. Тогава казвам: Онзи, които са замътили и са близо към излизането, нека употребят клюнчето си за пробиване стените на яйцето и нека направят последни усилия да извадят главата си вън. Като излязат пиленцата, квачката казва: Клок, клок, и започва да ги води, да ги учи как да кълват зърнцата. Това е Божественият естествен закон. Ние искаем да дойде с нас Господ, но Той само проповядва. Всеки проповедник е една квачка. Има квачки, които проповядват, но нищо не излиза от тях, защото те нямат яйца. Ако си квачка без яйца, помоли се на Бога да те насади някъде. Всяка майка и баща са квачки. Христос казва: Ако окото ви е непокварено, то ще осветява цялото ви тяло, ще разберете смисъла на живота и ще бъдете в свръзка с миналото, настоящето и бъдещето, а ще бъдете също и в неприливна връзка с Любовта. Но тази любов, която днес господства в света – да ви пази Господ от такава любов! Светската любов е като една мътна рекичка, която полива зелето, пипера и другите зеленчуци. Но след време и тази мътна рекичка се прецежда и пречиства. В нашето яйце обаче не трябва да има никакви нечистотии, никакъв компромис, за да имаме светло бъдеще. Поне за една година дръжте в себе си следната мисъл: Искам окото ми да бъде светло, чисто, за да бъде такова и цялото ми тяло. При такова положение вие бихте спечелили много повече, отколкото ако бихте слушали всички проповедници в света. Онзи слънчев лъч, който иде отгоре, произвежда много по-добър резултат от всичките печки в света. Такъв е Божественият закон.

Спрете сега ума, мисълта, волята и сърцето си върху това око и запитайте се всеки един в себе си, кой ден от замътването сте. Ако са се изминали 10 дни от замътването, ще кажеш: Мамо, още не е време. На 15-ия ден майката започва да клока, но ти ще кажеш: Мамо, още не е време. Като дойде 21-ия ден, ще кажеш: Мамо, време е вече. Така и аз ви казвам: Клок, клок, но в това отношение аз съм профан и не зная в кой ден на замътването си е всеки от вас. Това ще познаете по вашите пориви, желания и мисли. Ако от днес всички проповедници, свещеници, учители, съдии в цяла България, па и в цяла Европа, започнат да мислят за това око, щяхте да видите какъв добър резултат щеше да има. Ако българите направят първи този опит, ще видят как в една година ще има подобрене и в умствено, и в душевно отношение. Мислете за окото, за което Христос е говорил, защото то е във всички, и във вас ще се породи Божествена мисъл, обич и доброта. Когато намерите това око, ще бъдете всички безсмъртни: то съживява. Това е искал да каже Христос. Всеки, който иска да бъде безсмъртен, да намери своето око. Тази е мисълта, която Христос е вложил в този стих.

Беседа, държана на 11 май 1919 г.

Гредата

Лицемере, извади първо гредата от своето око и тогава щеш чисто видя, за да извадиш сламчицата от братовото си око. (Ев. Матея 7:5)

Миналата беседа говорих върху думите: Ако окото ти е светло, цялото ти тяло ще бъде светло. В това око има греда, която пречи на неговата чистота. Христос казва: Извади гредата от своето око, за да може да виждаш ясно, та да извадиш сламчицата от окото на брата си. Как да се извади тази греда? Под думите греда и сламка Христос разбира два противоположни принципа – принципи на отрицание в човешкия живот. Греда в окото си има този човек, на когото окото е съсредоточено във физическия свят, потънал съвършено в материията. Гредата – това е закон на противоречия. Под думата сламка се разбира закон на постоянни промени. Христос взима два образа: греда и сламка. Гредата е издялана от дърво. Знаете ли кои дървета стават за греди? Най-хубавите греди стават от дъбови дървета, които се употребяват и за строеж на къщите. И ако проследите дъба, той живее в най-ниските места на земята; той е най-старият материалист, и затова неговата кожа е тъй напукана. Между бивола и дъба има известно съотношение. Биволът, като се напече, влиза в локвите, за да се нацапа с кал и да се разхлади, да не го хапят мухите. Що е топлина? – Тя е символ на Любовта. Следователно хора, които имат разположение към Любовта, влизат в локвите да се накалят, та да не ги хапят мухите. Те са съобразителни хора. Като мине някой стършел покрай вола, той веднага дига опашка и бяга. Биволът не прави такова нещо. Мине ли покрай него стършел и подсвирне, биволът напушта нивата, отива, та се скрива в някое блато. Може би вие ще ми кажете: Знаем какво ще ни кажеш върху тази греда. – Не знаете какво може да ви кажа. Аз съм отварял и ровил много книги, в които се разглеждат разни въпроси от Евангелието, но върху този важен въпрос е писано много малко, когато върху най-маловажните – има писани цели колони. В съвременния свят всичко е така. За съществени работи нищо не се пише, а за несъществени – цели томове се посвещават. Тъй че тези маловажни въпроси, по които е толкова писано, представляват сенки по отношение на съществените, важните въпроси. Сенките са нужни само тогава, когато важното нещо е определено, тогава има някакъв смисъл. Когато някой велик художник ще рисува някое лице, той поставя сенки на това лице, за да може лицето добре да изпъкне. Не е все едно при това, отде се тури сянката, дали отясно или отляво, това показва, че художникът, когато е рисувал, е бил обърнат към запад, т.е. слънцето е било на залязване. От това ще съдя, че животът на този художник е бил на залязване или, с други думи, той слиза в материалния свят. Ако сянката на предмета е хвърлена от дясната страна, то значи, че художникът е рисувал своята картина, когато слънцето е изгряло. Ето защо за глупавите хора е безразлично откъде пада сянката, а за умните не е. Важно е откъде пада сянката върху вашето лице. Защо казва Христос, че трябва да се извади гредата на вашето око? – Защо тази греда хвърля сянката си навътре, а у человека, който иска да наблюдава живота, сянката трябва да бъде навън. Ще ме попитате: Защо трябва да е така? – Ако сянката е вътре във вашия живот, вие няма да разберете смисъла му. А това е много естествено. Например, ако вашата къща остане тъмна, а улиците бъдат осветлени, вие ще знаете какво става по улиците, кой е минал, как е облечен и т.н., но няма да знаете какво става в стаята ви. Следователно, ако тази греда е във вашето око, то смисълът на вашия вътрешен живот ще остане неразбран. Вие може да станете реформатор, моралист, да морализирате другите хора, да поправяте къщите, градовете, но не ще може да промените техния вътрешен живот. Христос казва: Извадете тази греда. Как се е образувала тя? – Тя се е образувала от навика в човешкия ум, придобит от много векове. И всеки от вас може да провери сянката си, навън ли е или навътре. Христос казва: Извади, а не казва: Събирай. Събирането и изваждането са два първоначални процеса. Първият процес е събиране, а вторият – изваждане. Досега вие сте събирали, образували сте тази греда, която е резултат на миналото. Тъй че $a+b=c$; c е гредата. За да се освободим от този общ резултат, Христос казва да се извади a и b от c , и окото ще ти бъде чисто. Как да ги извадим? Не можеш да се освободиш от c , докато не извадиш a и b . Докато не извадиш мъжката и женската въшка от главата си, никога няма да премахнеш гnidите. a и $b=c$, което е гредата. В този смисъл a е вашият ум, b е вашето сърце, не във възходяща на своите действия, но в низходяща степен на своите проявления. Ето защо Христос казва: Ще спреш тези два процеса. Ще

ме запитате: Как ще ги спрем? – За да заработи умът на хората, те трябва да се поставят в труд, в едно безизходно положение. Ще трябва да се намерите в положението на онзи инженер на Наполеон, който бил заставен от господаря си в 25 минути да съгради един мост, иначе ще бъде застрелян. Инженерът употребил всичките си способности и успял да съгради моста. Забележете как някоя котка, като минава покрай опасни места, гледа да мине без мъчнотии. Ако е умна, тя ще се принуди да скочи от стената колкото и невъзможно да и? се виждало по-рано. Така и вие казвате, че това не можете, онова не можете. Христос казва: Извади гредата от окото си и я постави на друго място – не в твоето око, а в къщата си. Окото няма нужда от греди. Онзи учител, който пръв е препоръчал да се постави гредата в окото, а не в къщата, той не е разбрал Божествените закони. В тялото може да има греда, но в окото по никой начин не трябва да има.

Под думата сламки аз подразбирам ония хора, които живеят в чисто чувствения свят. Сламките са взети от житото. Тези хора са придобили грешки от постоянните си удоволствия в света. Гредата е придобита от един алчен, користолюбив живот. На такива хора не може да разчитате. И тоя човек, в чието око стои гредата, която е много тежка, неговото око постоянно се уморява и затова гледа все надолу. Мога да направя всеки от вас да гледа надолу. Как? – Като туря 100 оки товар на гърба му, той ще започне да разсъждава и да гледа надолу. Някои ще кажат за него, че е голям философ. Да, има философи, които гледат надолу, но има и такива, които гледат нагоре. Когато гредата е във вашето око, умът, сърцето ви всяко ще бъдат обременени, и вие ще бъдете неразположени. По някой път хора, които имат тия греди в окото, успяват да се скрият, да прикрият това свое състояние, но ако наскърбите или обидите такъв човек, той ще започне да гледа надолу. Жена, която се е разгневила на мъжа си, гледа надолу. Защо? – Защото гредата е започнала да проявява своето действие. С това аз характеризирам един общ принцип. По същия закон, момите и момците имат греди. Също и женените. Оженването обаче е само временно. Според мене в света няма женени хора, а има само впрегнати. Затова аз не говоря за женените, а за впрегнатите. Аз вярвам, че вие не сте впрегнати. А вие, които се мислите от женените, сте от блажените хора. Христос казва: Извади гредата от окото си, за да бъде то чисто, та да може да извадиш сламчицата от окото на брата си.

Аз разглеждам общо духовните принципи, върху които почива нашия живот. Например, ако моята къща е построена върху Божествените закони, това не е само моя заслуга, но и заслуга на онзи инженер, когото съм повикал да я построи, да даде плана за нея. Така също и всички неудобства, които има къщата, не може да се приписват само на мен. Ето защо, като дойде някой господин, който разбира от строителство, и ми каже, че умивалникът или друго нещо не е на мястото си, аз трябва да го послушам. Ако един умен човек ми каже да преустрои къщата си, защото стените са тънки, аз трябва да го послушам, трябва да се съглася с неговото мнение, защото някоя катастрофа може да ме изненада. Когато Христос се обръща с тия думи за гредата, той е скрил тази велика мисъл в една дума. Често и българите скриват под някоя дебела греда парите си, за да не влиза светлината отвън. Така и в сегашния си живот ние сме нещастни поради тази греда, която пречи на светлината да влиза и да оживотворява материята на нашето тяло. Ние, съвременните хора, имаме едно и също понятие за светлината и за известни периоди, когато светлината не е една и съща. Ако вие се топлите на топлина, предизвикана от дървета, или пък на топлина, предизвикана от въглища, ефектът върху вас в двата случая ще бъде различен. Ако сте чувствителен, то като се отоплявате с каменни въглища, ще преживеете всичките перипетии, през които те са минали; когато се отоплявате с дъбови дърва, ще преживеете перипетиите, които са минали дъбовете, ще ги почувсвate като живи същества. Черната краска на въглищата ще произведе съвсем друг ефект върху вас от този, който бихте изпитали от топлината на дърветата. Съвременната култура трябва да се освободи от употребата на каменните въглища. Затова за в бъдеще трябва да се намерят учени хора, за да впрегнат слънчевата енергия. Трябва да си доставяме туй гориво от слънцето. Когато дойдем до това положение, да използваме слънчевата топлина и енергия, ние ще бъдем такива културни хора, каквите човечеството очаква. При сегашното положение ние не може да се наречем културни хора. Христос казва: Извадете тези греди, те са ненужни вече. Едно време тази греда е била необходима, служела е за нещо, но днес, за съвременните хора, тя няма значение. Биволът, който отива в локвата, за да се скрие от стършела, има своите икономически съображения. Той разсъждава така: Вместо да бягам 4–5 километра от един стършел, ще вляза в една локва, ще се

покрия с кал и така никакви стършели няма да ме беспокоят. Така казват и съвременните хора: Ние трябва да се осигурим материално, за да не ни беспокои никой, за да не ни беспокоят стършелите. Като искате да осигурите жена си, децата си, това са стършелите, които всеки ден и час ви беспокоят. Християните приличат на воловете – те бягат. Светските хора пък, като биволите, влизат в някоя локва, за да не ги уловят. Преди години в Русия се прокарвал един закон против евреите и бил подложен на разискване и тълкуване. Един от представителите на министерския съвет бил много против евреите и затова настоявал за гласуването на този закон. Евреите се опитали да противодействат по различни начини на съвета, особено на този главен тежен противник, но не успяли. Един от евреите намислил да се опита сам направо до този министър и решил да отиде при него. Явил се при стражаря и казва: Искам разрешение да вляза при министъра да му кажа само три думи. Позволено му било да влезе. Влиза при министъра, предлага му една голяма торба злато и казва: Вземи и мълчи. Събрали се всички министри, под председателството на царя, на заседание върху еврейския въпрос. Всички се изказали против този закон и чакали да се произнесе министърът, който бил против евреите, но той мълчал. Царят остава изненадан и запитал защо сега мълчи. Министърът изважда торбата и казва: Докато имам тази торба със злато, не мога да говоря. Тази торба със злато е гредата. Ще дойде ден, когато Господ ще ви пита: Защо мълчите? – Прокарвали сте някакъв закон, за който сте се ангажирали да мълчите. Днес всички богати, видни хора само мълчат. Който мълчи, той е дипломат. В дипломацията се препоръчва мълчанието. Христос казва: Извади гредата от окото си, за да можеш да говориш, извади гредата от окото си, за да виждаш. Между виждането и говоренето има известна връзка. Не може да говориш, докато не виждаш.

Сlamчицата, която е в очите на някои хора, е от съвсем друг материал от този на гредата – тя е от жито. Знаем, че в житото има само желание да се размножава, да заеме голямо пространство. То казва: Дайте ми само 7–8 месеца време да се размножавам, аз ще си свърша работата и после ще напусна мястото си. С гредата не е така: дъбът иска 10, 100, 500, 1,000 години, за да се развива и расте. Той установява собствеността. Ученietо за гредата е учение за собствеността. Ако твоят син е недостоен, извади гредата от окото си и го лиши от всяка собственост, за да не минава твоето имущество в ред поколения и да се вършат престъпления. Но ще кажете: Нерде Шам, нерде Багдат. Ако има нещо, което спъва нашия живот, то е ученietо за собствеността. Дохождаме на земята и се ангажираме с къщи, ниви, караем се с баща, майка, сестри, братя, съдим се, докато дойде ден да ни задигнат оттука. Синът казва: Замина баща ми, не можа да разреши този въпрос, но аз ще го разреша, ще видя как да се разпредели наследството. 8,000 години човечеството решава въпроса за собствеността и тоя въпрос още остава нерешен. Христос казва: Извадете от вашето око тази собственост, за да се оправи света. Тогава малките спънки, малките slamчици ще изчезнат. Сега между обществото има морални, благотворителни дружества. В църквите свещениците проповядват, учителите просвещават в училищата, съдиите раздават право в съдилищата, но всички имат греди в очите си. Господ, Когото аз познавам и за Когото ви говоря, не е Господ на гредите, на собствеността, и не е за хора, които спорят за собствеността. Собствеността няма никакъв Господ. И хората, които се делят на католици, протестанти, мохамедани и т.н., нямат никакъв Господ. Вашият Господ е Господ на гредите, а моят Господ няма греди. Христос казва: Лицемере, извади гредата от окото си! И ако ме попитат: Кога ще се оправи светът?, ще отговоря: Когато се извади тази греда от окото ви. – А кога ще се извади тази греда? – Когато се възьари Любовта. Тогава гредата може да се извади много лесно. Всички жени, които носят културата, може да извадят своята греда, както и тази на своите дъщери и синове, още когато са в утробата им. Ако бях проповядвал Мойсеевия закон, най-напред бих наказал жените: тям се пада най-голямото наказание. Понеже не проповядвам Мойсеевия закон, а Христовия, то казвам на жените: Понеже вие сте лекарите, доста вече сте служили на вашите стари любовници в райската градина, откажете се от тях и служете на Господа. Вече 8,000 години откак жените служат на този хубавец от райската градина и нищо добро не свършиха, затова им се налага да се откажат от него. Ще ми въразите: Не ни нападай, ние сме чисти. – Да, едно време бяхте чисти, но днес не сте това, както ви знаех. Тази греда – собствеността – влезе в окото ви, заживяхте със закона за собствеността, дойде при вас, в райската градина, вашият приятел и ви каза: Излезте от тази райска градина, стига сте стояли тук като градинари; завладейте земята, тя е за вас. Що сте глупави да стоите в тази градина, вие ще

станете равни на Бога. И излязоха жените от рая. Мойсей е описал в една дълга и интересна история излизането на жените от рая. Като прочетете целия стар завет, ще видите как Господ постоянно се обръща към израилевата девица, която нарича с различни имена: постоянно я съветва да се върне в правия път, към баща си. Къде ли не сте ходили след излизането си от рая! Ходили сте в Египет – той е материалният свят, във Вавилон, който е старият свят, старата култура – култура все на собствеността. Сега вие сте в Европа, която бърка пак същата каша, както египтяните и вавилоняните. Христос казва на съвременните хора, които представляват избрания народ: Извадете тази греда от окото си, т.е. махнете тази собственост от вашата земя, защото тя е причина за всичките спорове и войни. Единствената собственост, която човек има, това е неговото тяло. Ако човек може да изменя всеки ден частите на тялото си, да управлява желанията и действията на своите органи, както и на мозъка, с всичките му центрове, той ще бъде отличен човек. Кажи си: Сега не mi трябват никакви къщи, ниви, това е за бъдещата култура. Бъдещето, като проекция на миналото, е за грешниците, настоящето е за праведните. Когато някой каже, че ще изправи в бъдеще своя живот, разбирам, че този човек е грешник. Когато някой каже, че ще изправи още сега своя живот, аз разбирам, че този човек е праведник, който е извадил гредата от своето око. Тъй че бъдещето, в този смисъл, е на грешниците, които не изменят своите желания, то е тяхна собственост; а настоящето е на праведните, защото то не заема никакво място, то е една математическа линия. Всеки праведник ще мине през тази права линия. Аз казвам: Всеки, който владее настоящето, ще влезе в Царството Божие. И тогава бъдещето е на грешниците. Миналото, т.е. всичко, което е станало, е в ръцете на Бога, а настоящето е наше. И тъй, ние сме си разменили ролите. Бог се занимава с това, как да оправи нашите грехове; ние се занимаваме с Божията Правда, която ще дойде за в бъдеще, а хората на сегашното време казват: Ние ще работим за Бога, да реализираме Неговите желания. От днес аз искам да съмкнете всички своите греди и съм готов да ви помогна: но оставите ли това за утре, няма да ме намерите. За настоящето аз имам думата, за миналото – Господ. Моята дума се обосновава на един много тънък конец, който се нарича конец на Любовта. Христос се обръща към онези, които са учили това учение, които са събудени. Затова и аз няма какво да ви уча, но трябва да прилагате Божествените принципи, на които сте се учили вече. За прилагането на един Божествен принцип има известни методи. Човек, който иска да използва едно учение, трябва първо да плати всичките си дългове. Според мене законът на самопожертването не е нищо друго, освен изплащане на дълговете. А дълговете са направени по причина на собствеността. Ще кажете: Е, тогава може. Какво може? Може, например, да станеш богат, учен и т.н. Не, с това нищо не може да направиш. Много хора са прилагали това учение, много са искали да бъдат богати, учени, здрави, но не са го задържали за дълго време. Учението може да има резултат само тогава, когато човек приложи закона на самопожертването за цялото човечество, само тогава ще се пожертвате за себе си. Ако се пожертвате за доброто на човечеството и го подигнете само един сантиметър в неговото положение, следния път, когато се върнете на земята, вие ще влезете в тия благоприятни условия на живота, за които сами сте причината. Всички самоубийства в света произтичат от закона за собствеността. Жена иска да владее мъжа си и ако не успява в това, отчайва се и се самоубива. Жената дава наставления на мъжа си, как да гледа или да не гледа на чуждите жени и т.н. Сега мъжът е попаднал в тия погрешки, защото е роден от жена. Жените са отговорни за грешките, в които изпадат мъжете, те ги научиха на този закон. Ще кажете, че аз ви осъждам. Не, не ви съдя, не съдя никого, но казвам истината.

Христос казва: Извади гредата от твоето око, а греда в твоето око е ревността, подозрението, омразата, злото, алчността, завистта и т.н. Гредата, гредата трябва да се махне! Тя е навсякъде: във всички общества, църкви, религии, все греди виждам. Съвременните хора приличат на онези двама германци в Америка, които били добри приятели и си дали един ден обещание да се целунат. Обаче коремите им били големи, та не могли да се доближат един до друг да се целунат. Тези двама приятели не могли да се приближат един до друг и се разделили с голяма скръб. Днес всички хора имат такива големи кореми, та не могат да се доближат. Защо? – Гредата е всичката причина. При такава голяма греда, за душата не може да има никаква целувка. Някоя мома срещне един момък, иска да го целуне, но не може, изпъшка. Момък иска да целуненякоя мома, също не може – и той изпъшка. Всички хора все охкат, не могат да се целунат. Докато не се извади гредата от окото, ние ще бъдем далеч един от друг. Днес нравите са извратени, вследствие на което хората не се разбират.

Някой мъж погледне жената на другого, той веднага се разгневява и си казва: Чакай да те видя какво ще правиш, ще те следя. Мъже и жени навсякъде се ревнуват, а искат да научат някаква нова философия, ново учение. Най-трудното нещо е да заслужи човек това име, да познава природата и тя да му служи. Познавате ли вие тази майка, наречена природа, говорили ли сте с нея? Тя е девствена. Знаете ли какви са нейните навици, погледи, приеми, закони и общество? Когато говоря на хората, че трябва да влязат в хармония с природата, съвременните служители на религията наричат това идолопоклонство. Днешният ред, който съществува, е идолопоклонство, но този ред ще бъде пометен и ще остане само екс-човекът. От днешния човек ще остане само празната му глава, която ще се съхранява в музеите като остатък от миналата култура. Бъдещите хора, като дохождат по музеите, ще разглеждат главите на сегашните видни владици, патриарси и епископи, ще видят техните греди, с които са живяли толкова години, и ще кажат: Знаменити хора, благочестиви хора, такова благочестие, че от него само главата е останала! За в бъдеще всички учители, свещеници, проповедници и съдии трябва да бъдат без греди. Голяма услуга бих направил на България, ако определя кого да поставят за учител, кого за свещеник, кого за съдия и т.н. Ако се спазваше това, работите в България щяха да тръгнат напред. А сега какво става? Свършва някой за свещеник, натурата му повече отговаря за актьор, а те го опопват. Такъв човек, като стане свещеник, по-добре ще бъде, ако се нарече служител на църквата, но не и на Бога. Бих желал всички свещеници и учители да научат езика на природата и да видят какво пише тя. Аз проучвам всички камъчета, всички рекички, всички цветя, и по тях мога да определя каква е била природата преди 2,000, 5 и 10,000 години. Тъй че природата изменя всеки ден своя костюм, затова вие трябва да учите каква е тя днес. Настоящето е за праведните. Христос казваше на евреите: Извадете гредите от очите си, защото иначе няма да станете народ. Но тогавашните духовници, които бяха окултисти и кабалисти, казваха: Така ли! Наместо да извадим нашите греди, ние предпочитаме тебе да туриш на тази греда. Тия ваши греди разпнаха Христа. Той бе разпнат на две греди: едната мъжка, другата женска. Казвате: Колко е приятно да се минава под тези греди! Христос казва: Ако махнете частната собственост между братя и сестри, вашият ум и дух ще бъдат свободни, за да можете да станете добри хора. Ако всички жени на бялата раса се проникнат от тази идея, то в 100 години биха подтикнали човечеството 4–5,000 години напред. Но ум трябва, а като няма ум, няма това съзнание у хората, бесят един след друг, режат им главите. Сега и на поповете режат главите. Искам да разбирате това, което говоря. Аз говоря принципиално, а не за хатъра на този или онзи, и разглеждам въпроса в широк смисъл. С клане светът не може вече да се поправи. Аз не съм от тези, които може да колят и бесят. Всички да знайт това. Отсега нататък мене няма да разпъват. Вие сами ще се разпъвате един другого, докато се просветите. Христос казва: Лицемере, извади гредата от окото си. От всичко говорено, не схващайте нещо обидно, това е закон за небето. Като минем през границите на духовния живот, ще оставим гредата тук на земята. Казват за някого: Той замина за онзи свят. – Не, той не е заминал още, още е тук на земята, затова трябва да му давате и по малко житце. Затворът е астралният свят. Той заминал там със своята греда. А сламките в нашите очи са всички малки недостатъци, които съществуват у нас. За някои казват, че много обичали да говорят, не знаели как да си държат устата, не знали как да се обличат, не ставали сутрин рано, не работили много и т.н. Всичко това са малки недостатъци, много малки погрешки, това са сламки в очите на хората. Нима съвременните хора работят? Това не е работа, то е мъчение, труд. Работата се върши винаги с Любов, трудът служи на дълга, а мъчението става чрез насилие. Причина за всичко това е тази собственост. Жената, която е внесла този навик в света, е виновна за това зло. Всички жени учат децата си и казват: Гледайте да станете по-богати, повече приходи да имате, искайте от мъжете си всичко, каквото ви трябва! Не им казвайте всичко, дръжте се в резерва и т.н. Затова жената почва да иска това-онова от мъжа си, без да се интересува от неговото положение, а той се вижда в чудо и не знае как да я задоволи. Какво става тогава? Един грък в Бургас се оженил за една много богата гъркиня. Тя му донесла 4,000 лири. Като се оженили, тя започнала да иска да и? се купи това-онова, харчела безразборно. Не минават две години и всички пари, които тя донесла, се изхарчили. Мъжът и? държал сметка за всичко, което тя харчила, и когато сметката достигнала 4,000 лири, той и? казал: Парите, които ти донесе, се свършиха вече. Затова иди да искаш от баща си и ако той ти даде още, купувай си, каквото ти е потребно. Когато кажат, че някой напуснал жена си, казвам: Изхарчил е човекът всичко, което тя е донесла от баща си, и понеже няма повече, той иска развод. Защо не

може да живеят заедно? – Защото жената има голяма греда в окото си, иска да го обсеби, да не мисли за никоя друга жена, цитира му стихове от Писанието, които са в неин интерес. Казва му: Първата клауза в Писанието е, че човек ще напусне баща си и майка си и ще се прилепи към жена си. Да, но кой баща и майка? Христос казва: Човек, който се жени, ще напусне тези свои майка, баща, братя и сестри, които сгрешили в рая, и така ще се прилепи към жена си. Тежко и горко на онзи, който като се жени, не се откаже от своите майка и баща, които са сгрешили в рая. Следователно вие, като християни, трябва да премахнете частната собственост. Частната собственост е едно зло, както за всеки човек, който иска да се развива, така и за всеки окултист, мистик специално, който иска да проучва тайните на природата. Частната собственост е велико зло. Аз не подразбирам държавния строй, но който иска да разбере човешкия живот, трябва да се откаже от частната собственост. Това не значи, че трябва да сме мързеливи, но да се научим да работим. Жената не трябва да чака да донесе нито баща и?, нито мъжът и?, а да се надява на своите сили. Мъжът не се е оженил, за да донася вкъщи. Това не е женитба. Истинската женитба е сдружаване между двама млади, да работят идейно. Ако жената разбираше така брака, тя би се старала да облекчи мъжа. А какво става днес? – Жената не изпълнила своята работа, не изпълнила своя дълг и затова като се върне мъжът от работа, започват разправите и недоразуменията. Законът за частната собственост е за сегашните, които се женят. Казват: Тези млади се обичат много. Защо? – Защото момъкът е богат, има положение и ще достави всичко, което е необходимо на жена си; или пък тя е богата, та ще може според нея да напредне и мъжът и?. Ако момъкът е беден, момата не го обича. По причина на тези криви разбирания се явяват разните нещастия. Божественият закон ще асимилира старите материали и ще ги преустрои. Въгленът може да стане диамант, като преустрои частиците си така, че да се сгъстят, да се кристализират, и тогава да мине в нова форма. Следователно и нашият живот трябва да мине през огън, да се преустрои и прекристализира, и тогава ще добие нова форма. Тогава ще имаме и по-хубави къщи. Ще дойде ден, когато след като живеем по 10 години в една къща, ще я съборим, за да направим нова. Старата къща, в която сме живели 10 години, е пълна с лоши мисли. Като се карат мъже и жени, трябва да изгорят това училище и да направят ново. Така трябва да се постъпва и в църквите. Ново училище, нова църква – това е Христовото учение. Да извадите гредата – това е новото учение. Тъй пише Господ: Ако искате да подобрите живота си, ще трябва да съборите всичко и ще градите на нови правила, без да оставяте гредата в окото си. Тогава вашите схващания за природата, вашият обществен живот ще се подобрят, и домовете ще се подобрят. Като се върнете вкъщи, ще кажете: От днес започвам да вадя гредата от своето око. Но гредата не се вади с един калем, а много пъти ще изваждате. Трябва верижно изваждане. Като научите този закон на изваждането, ще дойдете до процеса на умножаването. Тогава ще разберете и закона: Плодете се и множете се. Първият процес, на събиране, е дошъл в света с Адам, а вторият процес, на изваждане, е дошъл в света с Ева, затова Господ е създал жената чрез изваждане реброто на Адам. Коя жена? – Райската жена, която обичала да има сношение с онзи. Следователно мъжете ще се научат да изваждат жените си. Жените ще се научат да изваждат синовете и дъщерите си, затова те раждат. Раждането е закон на изваждане. С този закон Господ учи жените на изваждане и ги пита: Искате ли друг път да имате собственост? Като ме слушате, ще си кажете: Ето един човек, който нарушава закона на собствеността, учение, което е съществувало от 8,000 години. Не, този закон е насаден отпосле, а в природата той няма никаква основа. Земята е наша, и ние можем да разполагаме с нея. Ако обичаме братята и сестрите си, ние може да разполагаме с това, което те имат. Ако не ги обичаме, явява се законът за частната собственост. Частната собственост е дошла, когато Любовта е престанала да действа. Във време на раздори жената казва: Ще се разведа с него, но ще го накарам да ми плаща. Хора, които не изискват от живота нищо особено, може да живеят с тази идея за частна собственост; но тези, които искат да разрешат тайните на природата, да проучат своето съществуване и смисъла на живота, за тях частната собственост е голяма спънка, голямо зло. Трябва да престанете да се осигурявате, а да работите. Човек може да си създаде някаква работа, която да го задоволява. Но вие ще ми възразите: Господ дава, но в кошара не вкарва. Тази поговорка е създадена след съгрешаването на Ева. Частната собственост, това е кошарата. Ева е скрила тази поговорка. Тази поговорка се подразбира така, че ако искате да имате частна собственост, трябва сами да си вкарате овците в кошарата. Господ всяко дава богатство, но в частна собственост не вярва. Днес хората се

възхищават от тази поговорка. Аз намирам, че тя е човешко изобретение. Христос казва: Извади тази греда, т.е. частната собственост, от окото си, никаква кошара не ти трябва. Христос те извежда от кошарата и ще те заведе на паша. Това показва, че той не вярва в частната собственост. И всички християни, които вярват в частната собственост, имат църкви, секти и прочие. В религиозно отношение те считат, че трябва да се делят на будисти, брамини и други, което показва, че вярват в частната собственост. Аз вярвам само в един велик Божествен принцип, но в никакви форми не вярвам. Господ е създал принципите, а формите ние създаваме. Сам си правя моето гърне, но не вярвам в никакви гърнета. Днес хората се молят на гърнетата си. Като си направят къща, започват да стават смели и да вярват, като си казват: Вярвам вече в Бога и мога да се кръстя. Да пази Господ къщата ми, друг да не ми я вземе, за това се кръсти той. Такъв човек не вярва в Бога, а в къщата си. Аз не се кръстя по този начин и казвам на Господа: Господи, няма защо да пазиш моята частна собственост, аз не я признавам, не вярвам в нея, прости ме, че толкова пъти съм се кръстил и съм Те задължавал. Аз искам, заедно с Тебе, да ходя свободно по онези бистри, пенливи потоци, по зелените и росни ливади, по кичестите гъсти гори, да разсъждавам и да бъда свободен гражданин на цялата земя. – Само така ще разберете Христа, само така ще бъдете близо до Него. Като ви гледам днес, не ми се харесват очите на всинца ви, извадете от тях гредата! И щом извадите гредата от очите си, ще дойде Христос, вашият пастир, и ще ви изведе от вашата частна собственост. Ще ви се дадат най-благоприятни условия за живот, ще ви създаде нови тела, братя, сестри, общества и народи, за да може да живеете и работите между тях. Достатъчно сте служили на стария си господар. Някой изгубил къщата си, умряло му детето, отчайва се и се самоубива. Защо постъпва така? – Защото вярва в частната собственост. Господ е взел сина или дъщеря ти, защото вижда, че не ще може да живеят в тази къща. Когато заболее синът ти или дъщеря ти, не се страхувай за него; знай, че болестта е велико благословение за человека при сегашните условия на живота. С тия греди юнаци не може да бъдете. Отсега нататък трябва да станете юнаци, герои, но затова трябва да се откажете от гредите си. Като се върнете у дома си, направете си един голям поменик, според който ще изброите всички неща, от които ще трябва да се откажете за въвеждащ. Ще изброите всичко, от което се отказвате, така: Отказвам се да принуждавам мъжа си да ми донася какво и да е, оставям го свободен, каквото може да направи според любовта си; отказвам се да карам мъжа си да взима пари назаем, да построява къща, да ми купува скъпи дрехи за Великден и да задоволява моите капризи, както друг път; отказвам се да ме води в странство, на курорт, бани, балове, театри и т.н.; отказвам се да принуждавам мъжа си насила да ме обича, оставям го свободен, както душата му го увлича. Ще кажете: Много опасно учение е това! Не, досега то е било опасно: колко сълзи са били проливани за това, че мъжът на някоя жена, нейната собственост, не я обичал! Знаете ли колко този мъж е твоя собственост? В една къща има много кираджии, тъй че и твоят мъж е един от тези кираджии, на които нямаш никакво право. Турците казват: Ахмед бурад, акъл дишарда, т.е. Ахмед е тук, но умът му е навън. Мъжът ви, това е неговата сянка, но душата му, мисълта му е отвън. Най-после, как ще искаш да те обича той, когато и ти не си в къщата си; твоята къща е пълна с кираджии. Днес ние сме излезли в частната собственост, за да завладеем света, а с това сме изгубили висшето. И затова Христос казва: Който намери частната собственост, ще изгуби себе си, живота си, а който изгуби частната собственост, ще придобие живота си. Който е напуснал учението на частната собственост, той се приближава към Бога и към бъдещата култура, а който вярва в частната собственост, той се отдалечава от Бога. И вие ще вървите по този път; смело ще вървите, юнашки ще разрешавате този въпрос. Когато Господ види, че вие поставяте на лице книгата, в която ще започнете да бележите всички пунктове, по които се отказвате, Той ще каже: Аз ще помогна със своите помощници на тази българка, която се заеме с изваждането на гредата. Да видим коя е първата българка, която ще се заеме с тази работа. Аз знам много, които вярват в новото учение и са готови да се откажат от частната собственост, но в същото време са осигурени в много банки. Ние трябва да сме верни на един принцип не само по форма, но и по съдържание, и по смисъл. А днес какво правят хората? – Спорят дали има Господ или не, дали има бъдещ живот или не и т.н. Да, има и бъдещ, и минал, а има и настоящ живот. Настоящият живот е Божественият, а бъдещият и миналият са човешкият живот. Да живееш като човек с всичкото си сърце, ум и душа, това е Божественото вътре в тебе, това е настоящето.

Това е подразбирал Христос, като е казвал да извадиш гредата от окото си, защото само така ще разберем живота, само така ще тръгнем по правия път на еволюцията на човечеството, по пътя на Любовта. И тогава ще можем да се разберем.

Беседа, държана на 18 май 1919 г.

Трапезата на Новия Завет

И когато бе седнал на трапезата вкъщи, ето, мнозина митари и грешници дойдоха и насядаха с Исуса и учениците Негови. (Ев. Матей 9:10)

Ето един обикновен стих, без смисъл и без съдържание, подобен на едно обикновено камъче, което държи богатството си не вънка, а вътре. Аз взимам думата митар в съвременния език в смисъла на прости хора. Бедният и грешникът са двама братя. Бедният е лишен от пари, от злато, следователно няма средства, а богатият използва всякога бедния за работа. Грешният е човек, лишен от Мъдрост, от знания, затова и греши. Простите хора аз наричам банкри. А съвременните банкер наричам бирници: по 5%, 10% – колкото могат, събират данъците. И бирниците днес събират данъка.

Всички тези митари и грешници дошли и насядали на трапезата при Христа. Може да запитате: Как е възможно такъв Учител да позволи на подобни хора да сядат заедно с Него на трапезата? Под думата трапеза аз разбирам училище, но не старото училище, стария завет на Мойсей, а новата школа на Христа. Христовите ученици представляват първите ученици на новото училище, на новия завет. Митарите и грешниците представляват старата култура, старото учение, Мойсеевия закон. Нима всички деца, които влизат в училището, са все учени? – Повечето са прости и невежи. Колко деца има в училище със скъсани дрешки и панталонки, но се учат много по-прилежно от синовете на богатите хора. Следователно тия митари и грешници са ученици, които са дошли да учат новото учение. Съвременните християни, като не разбират дълбокия смисъл на това учение, са разделили църквата на грешници и праведни, на действителни членове на църквата и оглашени. Оглашени има във всички църкви и ред години ги държат под изпит, докато станат членове на църквата. Такъв човек, след като стои 10–15 години оглашен, като го питат какво е научил от християнството, той отговаря: Като дойде Христос, Той ще ни обясни. Аз бих желал съвременните християни да се поставят на матура, според това, дали свършват един клас или предстои да излязат вече от училището. Тогава ние ще се намерим в едно противоречие, каквото виждаме в следния разказ: Един велик, мъдър цар от древността искал да изпита наклонностите на своите най-учени, най-добри поданици и затова им устроил следния изпит: избрали едно великолепно здание и в него поставил 10 много хубави предмета. Повикал 10 от своите поданици, всеки от които бил представител на десетте тогава съществуващи съсловия. И у нас съществуват такива съсловия. Тези съсловия и тогава са носили някакво име, дадено им от техния основател, тъй както всяко новородено дете се кръщава с някакво име. Името се освещава от самия човек, а не е то, което прави человека; не е надписът, който прави търговеца честен, а честният търговец прави честна своята фирма; не е кадилницата, която прави свят свещеника, а самият свещеник прави кадилницата му да свети; не е книгата, която прави человека умен и съдържателен, а човекът прави книгата умна и съдържателна. И тъй, този мъдър цар съbral на тази изложба всичките 10 души, за да си изберат по един от изложените 10 предмета. Тези 10 предмети били: една скъпоценна корона, която струвала милиони, един голям старовременен кюп, пълен със злато, една златна сабя, златно перо, един далекоглед, едно шише, пълно с жизнен еликсир, който, според старовременните алхимици, подмладява хората, един пергел, едно житно зърно, една книга на велик мъдрец и едно яйце. И повикал представителите на тоя народ, т.е. тия съсловия, да си изберат кой каквото си хареса. Първият харесал златната корона. Дигнал я, за да я постави на главата си, вторият взел кюпа със златото, третият взел златната сабя и веднага я опасал, четвъртият взел златното перо, петият – далекогледа, шестият – шишето с еликсира за продължаване на живота, седмият – пергела, осмият – житното зърно, деветият – книгата на мъдреца и последният – яйцето. Кой от тях е спечелил? Вие сте умни, как бихте разрешили тази гатанка? Първият, който взел короната, станал цар, вторият – банкер, третият – най-прочутия генерал в държавата, четвъртият – правник, най-великия законоведец и писател, защото той се занимавал с Божественото право в света, сегашното право е

човешко право; петият, който взел далекогледа, станал астроном, да изучава звездите, оттогава започнала астрономията; шестият, който взел жизнения еликсир, станал лекар; седмият, който взел пергела, станал инженер; осмият, който взел житното зърно, станал земеделец; деветият, който взел книгата на мъдреца, станал учител, и последният, който взел яйцето, не спечелил нищо. Всички тия хора са спечелили по нещо, а този, който взел яйцето, не спечелил, както другите, защото деветте души придобили по един занаят. Последният мислил какво да прави с това яйце, тръгнал да го продава тук-там, но никой не искал да му го купи. Наглед туй яйце нямало никаква цена. Най-после му дошло на ума да го тури под някоя кокошка, да види дали може да се измъти. И наистина, от яйцето се измътил най-красивият петел, който обаче бил много лаком и затова никои кокошки и петли не го искали в тяхното съдружие. Заел се неговият господар да го храни, но трябвало много да жертвва за него, че почнал да попросва. Затова господарят му се принудил да отива при другите 9 души, които спечелили нещо от своя предмет, и да иска помощ за своя петел. И наистина, днес всички за този петел говорят. Образуват се благотворителни дружества, целта на които е да се подобри положението на този петел, т.е. положението на този народ, за който са се събрали да работят. Създаде се някоя нова партия и казва: В нашата програма влиза подобрене положението на нашия народ. Днес всички имаме добри стремления, добри желания, но кое е най-същественото? Дали тези предмети, които получили деветте души, са изпълнили своето истинско предназначение? Всеки предмет, попаднал в добра или лоша ръка, ще може да изпълни едно или друго предназначение. Например, с една сабя или нож може да се направи операция на един болен и с това да се подобри положението му, но може и да се отреже главата на някой човек на бойното поле. С перото може да се напише някоя отлична книга, но може да се напише и някоя толкова лоша книга, че отровата и? да се разнася с векове, а може да се подпише и смъртна присъда. С далекогледа може да откриете нещо ново, което да ползва човечеството, но същевременно може да откриете някой роб, който избягал от господаря си, и да го предадете на властта – предатели да станете. С жизнения еликсир ще може да продължавате живота на хората, но с него и ще разбогатявате. Много пъти, като се разболее някой богат човек, дигат се на крак и най-знаменитите европейски лекари, дават своята помощ, правят всичко възможно да помогнат, защото ще бъдат добре възнаградени. А за някой беден болен не се полагат толкова грижи, там оставят да помага Господ. Когато умираше руският цар Александър III, всички европейски капацитети дойдоха в Русия.

Аз ще обясня стремежа на съвременното човечество. Когато Христос бил на земята, с Него на трапезата седели много митари и грешници. Това са две категории хора от стария завет. Тия старозаветници още завземат видно място в съвременното общество, макар че са ги кръстили с нови имена. Държава, в която хората се колят, бесят, в която има затвори, тя е старозаветна. В Царството Божие няма никакви бесилки, затвори и застрелвания. Това е Христовото учение. Но ще кажете: Какво да се прави с тези грешници, тези престъпници, които са тъй много на земята? – Дайте всекому да си вземе това, което му е необходимо. Ако му дадете сабя, или перо, или далекоглед, или пергел и прочие някой от десетте предмета, ще създадете работа на ума му, която ще го задоволи. Това са подтици, не го осъждайте, нека да опита. Не осъждам човека, който си е взел корона и я поставил на главата си да управлява. Нека опита и тези си стремления. Ако Бог е допуснал вълци, мечки, разни бублечки, които са тъй пакостни, то защо и ние да не допуснем всеки да се прояви в живота тъй, както са неговите подтици? Ако Бог изпраща и на пакостните животни своята светлина и храна, то какво може да имаме ние против? Затова и ние трябва да търпим всички, да бъдем толерантни към всички и да не се отвръщаме от никого. Вълците и лисиците не са вън в природата, те са между хората. Всички чешити ги имате вие; от всички тия видове вълци, лисици, мечки, бублечки и други има у хората. Вие теглите куршум на вълка, че изял една овца, а в обществото има хора вълци, които изядат и по 10 души. Вие нищо не им казвате. Де е справедливостта? Някой беден открадва един хляб, за да нахрани бедното си и болно семейство, и го осъждат на затвор няколко месеца. А някой богаташ открадва хиляди, хиляди левове, за него казват, че той направил комисиона от някоя сделка. Една сврaka изяде яйцето на една от вашите кокошки, и вие я убивате; аз оценявам живота на една сврaka на 1000 яйца; така че вие имате право да я убийете само тогава, когато тя изяде тези 1000 яйца. Същия закон турят и за един вълк. И него може да убийете само тогава, когато изяде 1000 овци. Такова е Божественото правило в света.

Митарите и грешниците, които се събирали около Христа, слушали новото учение, което Той проповядвал. Мнозина си казват: Е, колко хубаво би било, ако и ние бяхме на Христовата трапеза! – Че тази трапеза е била много пристрастна, не мяза на царска трапеза; там не е имало агнешко печено, кокошки, пълнени домати или кюфтета, супи с яйца, тиквички с агнешко месо, карначета, печени на шишчета, момици, печени на скара и други. Тогава, като не е имало всички тези хубави работи, какво е струвала такава една трапеза? А на една трапеза, лишена от тия ястия, аз не бих отишъл. Казва се: Тези митари и грешници се събрали заедно с Христа и с Неговите ученици.

Новото учение е един велик процес, то е една велика трапеза, на която има най-изящни яденета. Но най-напред вие трябва да се научите да присъствате на обикновената трапеза на стомаха. И съвременното човечество минава на тази трапеза. Няма да ви описвам сега каква трябва да бъде трапезата на стомаха, и отстъпвам правото на вас, защото вие сте по това специалисти. Втората трапеза, на която човек трябва да е присъствал, е трапезата на дихателната система и след това, като премине през процеса на пречистването, тогава ще присъства на един отличен банкет, какъвто светът още не познава. На трапезата на стомаха има 10,000,000 куверта. Всеки от гостите дигне чашата, дигне вилицата и казва: Ох, колко е приятна тази работа. С тези 10,000,000 души или клетки и ние взимаме участие и преживяваме тяхната радост. Това не е аллегория, а факт. В стомаха има 10,000,000 клетки, които ядат, пият и вършат работа. В белия дроб има още повече гости, още по-голямо количество клетки, които вършат своята определена работа. Когато се качим на един планински връх и подишаме чист въздух, клетките на белия дроб дигат чашките и казват: Колко ни е приятно тук, да живее нашия господар, че ни е извел на това високо място. Като се качите горе в мозъка, дето били поканени митарите и грешниците, трапезата е още по-величествена; там има три билиона и 600 милиона клетки; толкова гости са поканени да присъстват заедно с Христа и Неговите ученици. Затова, като изпратиш чрез ума си една велика мисъл, в тебе, в твоя ум става такъв голям банкет, който не може да почувствуши нито в стомаха, нито в белия дроб. Следователно умствените преживявания са най-висши. Това не е илюзия. Нима това, което преживяваш със стомаха и с белите си дробове, е илюзия? Но казвате: Имаме къща, ниви и т.н. Това е илюзия. Всичко, което се изгубва, е илюзия, а илюзиите не е нищо друго, освен закон на движение. Тия неща са реални, но преходни. То значи, че един път те минават през нас, а друг път ние през тях. В един случай нашите мисли и желания ще минат като кинематограф пред нас, а в друг случай ние ще минем пред тях като пътници и ще гледаме тия фотографии. Следователно в съвременното общество и единият, и другият процес се менят, само че онези пътници, които обикалят земята, са много малко. Разправят една характеристика за англичаните, германците, француздите и русите. Четирима от тези народности били някъде из Европа на курорт и заедно яли и пили. По едно време всички забелязали, че в пространството някъде, много високо, се виели две големи птици. Англичанинът, като ги видял, веднага обърнал внимание на посоката, от която идели, и като разбрал, че идат от изток, веднага задигнал чантата си и взел първия параход, да отиде да ги изследва. Французинът веднага си взел шапката и отишъл да провери какво пишат вечерните вестници за тяхното явяване. Германецът отишъл в библиотеката да се справи с литературата на учените преди него, дали не се загатва нещо за идването на тези птици. А русинът легнал на гърба си и като ги погледнал, казал: Е това са орли. Свършена работа! Ето как лесно славяните решават всички въпроси. И българинът, като пийне половин кило вино, каже: Орли са, какво ще му мислиш много, не искам много философия, това с орли и свършена работа! То е придобиване на знания. Като придобиеш знания, казваш: Аз зная този въпрос, не ми трябват нито вестници, нито библиотека, аз виждам, че това са орли. Не давам преимущество на никого от тези четиридесета, защото всички действат съобразно своя темперамент. Всички хора проявяват своя характер според своя темперамент. Когато изучавам живота на народите, изучавам го обективно, измервам го с положителната наука и зная какво се крие в него. В светлината на тази наука няма нищо скрито-покрито. Тогава ние казваме, че той човек е честен и почтен. Че кой не е честен и почтен? Нима вълкът, който изяжда агнетата от чуждите стада, не е честен? Или тигрицата, която играе с децата си, не е ли почтена? Това, че вълкът постыпва нечестно, е чуждо мнение. Вълкът казва: Аз не искам да знам мненията на хората. Казвате, че агнето и овцата са благородни животни. Я питайте тревата, какво ще каже за тях: като минат отгоре и?, изпасват я, изтьпват я, и тя не може да расте. Казваме, че овците са емблема на благородство. Кои овци? Вие се заблуждавате, като мислите, че тези овци

са благородни. Има други овци в света, а не тези, които нашите овчари пасат: тези овци са сенки на истинските. Христос казва: Имам и други овци, които не са от този дом, и тях ще събера. Какво подразбира Христос под думата агне? Вие ще кажете: Знаем какво нещо е агнето, то е родено от овца, хубаво, палавичко; като му отрежат главата, вкусно е на ядене. Агнето означава огън, който чисти живота. И когато казват, че Христос е агне, то значи, че Той е Божественият огън, който пречиства човечеството. Всеки, който може да намери този Божествен огън, той е намерил еликсира тук на земята. Сега остава въпросът за овцата, да си помислите върху тая дума. В друга беседа ще ви говоря за овците. С тях се разговарям всеки ден, вие ги срещате и аз намирам, че те са най-онеправданите в света, но са най-благородните и от тях няма по-щастливи. Вълк не може да ги яде, червеи в корема им не влизат, краста не ги хваща, от глад не измирят, от овчарски нож не се боят, вълната си на земята не хвърлят, млякото си не дават, сирене и масло не може да изкарате от млякото им. Но трябва да знаете, че красотата на вълната им носи живот и благословение на целия свят. Те малко говорят, не са много красноречиви, като ораторите, и говорят само в промеждутька, във време на паузата, когато ораторът дигне чашата. През това време те успяват да кажат само една дума. И всичко се дължи на тия овци. Всички велики изречения, които са изказани още от памтивека и не са изгубили своя смисъл, са казани от тях. Авторът на тези велики изречения не е известен, но благодарение на тях светът съществува и сегашните автори се прославяват. Днес някой автор като напише една книга, казва: Тази книга е написана от мен, и никой няма право да я печата без мое позволение. Като ме слушате да ви говоря така, навярно си мислите, че имам някаква особена цел, аз просто искам да се поразговоря с вас, да ви дам едно угощение. Аз не се занимавам с философски работи, обаче не отнемам правото на тия автори, които могат да се занимават с философия. Царски корони не бутам, не взимам нито кюпа със злато, нито далекогледа, нито пергела, нито перото, нито житното зърно. И яйцето не бутам. Аз съм избрали числото 11, то е нещастното число в света. По-нешастно число от 11 за евреите нямаше. Числото 13 днес е нещастно за културния европеец: него мъчно можете да вкарате в някоя стая на хотела с номер 13. Защо е нещастно числото 11? Това число е без майка и баща в света, то е число на противоречия в живота. Защо съществуват противоречия в живота? – Има определена причина, по която те съществуват. И числото 4 е закон на противоречия, но по причина на правдата. В света има причини, които определят всяка дейност. Хубавите цветя не може да търсите зимно време, защото зимата изразява числото 4, а ще ги търсите в определено време, определен сезон на годината, т.е. в числата 1 и 2. Ако търсите разни видове плодове, ще ги намерите в определено време през годината – в числото 3. За всички проявления в живота също има определено време. Българите имат право, като казват, че съществуват нещастни дни. То не е суеверие. Например, тръгнете на път за северния полюс, но заминавате в един от горещите летни дни. Ако не се съобразите, че за северния полюс ще ви трябват топли дрехи, като стигнете там, вие веднага ще се простудите. Следователно зимните, студените дни са нещастни в живота. Слушал съм някои българи да казват: Не излизам навън и не започвам работа във вторник и петък. Прави са те, защото има, наистина, нещастни дни в живота. Бих желал да видя някой, който не е суеверен, да тръгне на път през някой от нещастните дни и ще видим докъде ще стигне той. Ако този човек е учен, ще каже: Не можах да стигна на определеното време и място, защото беше мъгливо, имаше голяма буря и т.н. Ако човекът е прост, той ще отдаде неуспеха на работата си на това, че е тръгнал във вторник или петък, тия дни са фатални. Ученият казва, че гърмът става, понеже две противоположни сили се съединяват. Простият казва, че свети Илия бяга с колесница на две колела на небето. Простият човек знае, че електричеството е причина за образуването на облаците, но той приема още и друга някаква, висша сила. Преданието казва, че свети Илия се разхожда по небето с два коня на колесница, така че освен положителното и отрицателното електричество има още два коня и един човек – т.е. една разумна причина, която направлява тия две сили. Добре, обяснете ми, като учени хора, как става това нещо: аз съм на разстояние 50 километра от вас и имам на разположение един голям топ, който бие на 50 километра. Когато дойде до вас шрапнелът от моя топ, вие ще чуете и гърмежа, а същевременно ще опитате и резултата на този шрапнел. Питам ви: Коя е причината, която докара до вас шрапнела? – Ще кажете, че причината за това е ефектът, който предизвиква взрывното вещество. Това е вярно, но вие изяснявате само една трета част от истината; защото има и друга причина, която съединява тези взрывни вещества и вследствие на тези няколко сили се извършва тази експлозия. По този начин

ще дойдете до самия ум на изобретателя. За всяко явление в живота има едновременно три причини. Ето защо ние не може да кажем, че сме много учени, защото не знаем и трите причини, които предизвикват известно действие. Ние казваме, че знаем как е станало известно политическо събитие, че лицата, които са взели участие, са подкупени и т.н. Обаче причината, по която тези лица са били подкупени, стои много по-далече, отколкото ние я виждаме. То не е обяснение на този психологически момент. Как е възможно човек, който обича отечеството си, да се продаде за никакви пари, били те даже и няколко милиона? Причината може да е съвсем друга. Казват, че Юда е предал Христа за 33 сребърника. Това не е още всичко, важно е коя причина го е заставила да го предаде. Причината за това предателство е много по-дълбока. Когато си обясним истинската причина, ние няма да съдим никого: благодарете на този Юда, който изпълни тази незавидна роля на предателство. Ако Христос не беше разпнат на кръста, нямаше да дойде и спасението на човечеството. Ще кажете: Ето един човек, който не говори логически. Аз ще ви обясня защо мисля така. Ако посадя едно житно зърно в земята, не съм ли за него Юда? За това зърно временно аз съм предател, но същевременно съм и негов спасител. Как би могло да се развие и размножава зърнцето, ако не бъде посадено? Така че трябва нещата да се обсъждат умно, сериозно и да няма осъждане. В сегашните вестници има само нападки и критика. Това не е наука. Трябва винаги да се проучват истинските мотиви на нещата, на събитията и тогава да се произнасяме. И когато искаме да оправим човечеството, трябва да разбираме законите, които управляват човешката душа. Някои ме питат: Мислиш ли, че като говориш толкова много, ще оправиш света? – Казвам им, че нямам такава цел, но само давам банкет на гостите си. Който от вас е гладен, жаден, той ще дойде при мене, ще му дам един банкет, ще се нахрани и ще си отиде, накъдето иска. Като си излезе от моя дом, няма да му запиша името, не искам да помни, че ми дължи. Даже ако има прах на дрехите или обущата си, ще му дам четка да се изчисти; нека остави праха си в моя дом и да излезе съвсем чист. Как ще примирите тия две противоречия в живота? Христос казва: В който град не ви приемат, като излезете от него, изтърсете праха си. Къде? – На улицата. А аз казвам: Като те нахрания и излезеш от моя дом, изтърси праха си не на улицата, а в моя двор. Ако разбиращ този велик закон, като ти дойде някой на гости, ще трябва да изтърси праха си в твоя дом, за да разбогатееш. Това е един закон, който може да проверите. А вие какво правите? Като ви дойде някой на гости, карате го да си изтърси праха на улицата и тогава чист да влезе при вас. Вие изхвърляте вашето благословение, и психологически у вас се образува законът на разрушението. В Божествения свят разрушенията не се допушкат. Всичко в света трябва да твори. Защото злото и грехът са само ребуси за хората. Казват за някого, че бил голям грешник. Това показва, че този човек е майстор на големите грехове, затова аз бих желал да имам някои от неговите ребуси. Такива хора са много изобретателни. Някои се опълчват против дявола, но съвременното общество не знае колко то дължи на него. Вие трябва да благодарите на дявола. Ако той би изчезнал само за един ден от света, би настанал голям смут: парите щяха да се обезценят, свещениците нямаше на кого да проповядват, майките не щяха да раждат, нямаше да има ядене, стомахът, дробовете, мозъкът щяха да се откажат да работят, всички щяха да бъдат свободни и т.н. А днес всички говорят за дявола, че бил много лош. Когато имате кола, която изнася вашата смет, както и тази на вашите познати, вие всичките казвате: Ех, колко лошо мирише този боклук! – Не, благодарете на тази кола, която ви изнася сметта, иначе вие бихте се разболели, ако сметта останеше между вас. Ето защо, и вие днес трябва да благодарите на този велик дух, който носи греховете на хората. Който и да сгреши днес – попът, владиката, царят, майката, бащата, – все дяволът е виновен. А пък аз ви казвам: този дявол е отличен учител. Някой път го срещам, поздравявам го и го питам: Къде си ходил? – Живея между тия културни хора, които само се бият, избиват се; аз ги уча на едно, те вършат друго, а после се оплакват на Баща си, че все аз съм бил виновен за техните грешки.

Христос казваше: Видях сатана, как падаше отгоре надолу като светкавица. Аз ще кажа: Видях как слънчевите лъчи падаха отгоре надолу. Какво означава падането? Ако слънчевите лъчи не бяха падали, какво щеше да стане със земята? Съвременният християнски свят е пълен с противоречия и заблуждения, а няма учители, които да обяснят правилно нещата, както са в природата. Например, някой говори, че трябва да бъдеш много мъдър, много умен, да станеш цар; друг казва, че за да може да управлява човек, трябва да бъде много богат; трети казват, че човек трябва да бъде генерал, за да управлява народа си. Но смисълът на живота не във всички тези неща.

Аз познавам два вида царе, банкери и генерали. Познавам генерали, които воюват, без да избиват хората, и ние, в съвременното общество, имаме по-голяма нужда от тях. Някои казват, че на нас не ни трябват генерали. Не, трябват ни, само че правилно да си изпълняват дълга. А който завижда на богатия и иска да вземе неговото място, това не е разрешение на въпроса. Двама или трима души не могат, според мене, да носят една сабя, така че този, който е роден за генерал, ще изпълнява своята служба. В окултните науки се казва, че на един стол могат да седят едновременно няколко същества, без да се обезпокояват едно от друго. Ще питате: Как е възможно това? Ще ви го обясня. Да допуснем, че имаме една тенекия, която събира най-много 10 килограма. Да туриме в нея едри куршими, докато се напълни. Казваме, че тенекията е вече пълна, обаче в междината може да поставим още няколко килограма ситни сачми. И сега, казваме, че е пълна, но в по-малките междинки може да турим ситен пясък, докато се и те запълнят. В същата тенекия може да налеем също един килограм вода и пак ще остане още малко място, в което може да налеем около 100 грама от най-хубавия спирт. Тъй че тези противоречиви елементи заеха място в тази тенекия, която на пръв поглед изглеждаше, че се напълни само от едрия куршум. Тъй че идеята, какво на моя стол не може да седят много души, е неправилна; на моя стол може да седнат десетте души, които взеха по един предмет от царя, даже и аз, единадесетият, мога да седна на същия стол. Следователно няма да има никакво противоречие. Аз съм избрали числото 11, защото кара хората да мислят. А това става, когато човек мине най-големи изпитания. Всички велики народи, с характер, са минали през най-големи изпитания, през огън и вода. На героите в света да се подражава, а не да се съжаляват. Такива хора сами си избират своята съдба и те носят леко своята раница. Героите нямат нужда от спасение, те сами се спасяват. Сега и между вас, българите, има герои. Разправят за един голям, ловък апаш в Англия. По едно време английската полиция успяла да го улови, затворила го и за да не избяга, вързали му краката и ръцете с въжета. Стражарят, който му носил храна, забравил при него една вечер свещта. Апашът веднага съобразил, че може да се спаси с тази свещ, и затова внимателно прегорил с нея връвта на краката си, а после – връвта на ръцете си. Като се видял свободен от връзките на затвора, веднага изскочил от прозореца и излязъл на свобода. Като се намерите затворен, като този апаш, вие започвате да се вайкате и да казвате, че ви преследва тежка съдба. Знайте, че дяволът, когато ви улови и завърже, всяко го оставя една запалена свещ, с която можете да се спасите, и казва: Ха, да видим сега, герой ли си? Но вие стоите, разсъждавате и си казвате: Как може това нещо? Предпочитам да стоя вързан, отколкото да се опаря. Бъди герой, изгори въжето и излез! Такава запалена свещ всички имате, тя е човешкият ум. И да ви направи някоя пакост дяволът, Господ ще му заповядва да ви остави една свещ, с която може да се спасите. Тогава дяволът казва: Сега ще видим дали си герой, т.е. човек за небето, или ще останеш мой роб. Достоен ли си да се развържеш и да пътуваш по тесния път нагоре, или ще останеш да ореш на мене. Защо днешните българи орат? Те не са могли да се освободят навреме, не са могли да се развържат, и дяволът ги е впрегнал и казва: Дий, дий! Това е една аллегория, за да мислите. Мнозина казват днес: Тъй е казал едно време Питагор, тъй е писал Трисмегист на златната си плоча, тъй е казал Кант, и прочие. Моите почитания към всички тези труженици, но знаете ли отде са взели тези учени хора своето учение? Всички се възхищават от техните учения и ги тълкуват. Тълкуванията им приличат на тези, които някои съвременни богослови правят върху посланията на апостол Павел и други за определения и неопределения член и казват: Апостол Павел не е турил на място този или онзи член. В това се състои тяхната критика и тълкуване. Като пишете нещо, вие не мислете къде да поставите този или онзи член, а гледайте мисълта ви да бъде правилна, съдържание да има. Апостол Павел е могъл и без членове, и без запетай да изрази същата мисъл. Като кроите една дреха, едната част ще бъде предницата на дрехата, а другата част ще бъде гърбът. Който мисли за определения член, това показва, че той е определен член на някоя църква, а който говори за неопределения член, то значи, че той е оглашен. Никаква философия няма тук.

А дълбоката философия седи в това, което природата е изработила. В едно цвете има много по-голямо съдържание, отколкото в научния трактат на Питагор или в Чистия разум на Кант, или в десетте правила на Трисмегист, писани на златната плоча. Ти минаваш по една поляна и стъпкаваш едно цвете, което струва повече от книгите на тия хора, и продължаваш да философстваш: Тъй е казал Кант. – Да, приятелю, ти стъпка цветето и не прочете какво е написано върху него, в неговата книга. Казваш: Вярвам в Бога. – Не, приятелю, ти си най-невежият, ти си човек на стария завет –

митар и грешник; дигнал си най-голяма гюрултия за съботата и т.н. Светът не е създаден за никакви съботи и няма определена събота за почивка. В света има само една събота, тя е съботата на Любовта и кръщението с огън. Който е герой на своите добродетели, той има закона на Любовта. Този, който се кръщава с Божествената Любов и Мъдрост, той ще бъде Син Божи. Следователно Любов без Мъдрост не значи нищо, и Мъдрост без Любов – също. Тези две велики сили – Любовта и Мъдростта, трябва да проникнат дълбоко във вас и да ги разберете във всичката им широчина и дълбочина, т.е. тъй, както се проявяват в този широк Божествен свят. Само така ще се осмисли сегашното учение. Ако взема да разправям за сегашната алгебра и геометрия, те ще оживеят; ако се изучават правилно рисуване и поезията, ще има съвсем друг резултат. В днешната поезия обръщат главно внимание на римите. Например, По плет се скитам и за тебе питам, или: Раз, два, три, генералът се скри. Светът е пълен с такава поезия. Ще кажете: Опасно нещо е да се скрие генерал. – Няма нищо от това, че се е скрил. Човек, който се крие, е много скромен, не иска да го виждат. Казват за някого, че обича да изпъква. Ако сравним този човек с един фенер, той ще служи за осветление: ако е някой планински връх, ще може отдалеч да определя посоката. Няма нищо от това, че обичал да изпъква. Какво се разбира от стиха: По плет се скитам? То значи: Изучавам законите в България. И за тебе питам – значи: И за тебе върша всичко това. Ще кажете: Този поет е написал много глупаво изречение. Напротив, това изречение е много умно. Тъй че умно и неумно – това са неща относителни. От разказа, който ви предадох за избиране по един от определените предмети от царя, най-много е спечелил този, който изbral яйцето, от което излязъл петелът. Що е петелът? – Той е закон на самопожертването, т.е. постоянно да даваш, а другите да взимат. Благодарение на този велик закон на самопожертването, светът върви напред, и всичките тия 10 предмети: корона, перо, далекоглед и т.н. дължат своя прогрес на петела. Има нещо много повисоко от петела, а то е: при всички свои неуспехи да намериш смисъла на живота.

Поставиши на главата си царската корона, но не те задоволява и това положение, петелът се провиква: Кукуригу! Това значи: не навреме си пропял – взе короната, но не намери същественото в живота.

Търговец си, но се връщаши у дома обезсърен, недоволен, петелът се провиква: Кукуригу!

Написал си книга, но тя няма голям успех, чувствуващ се нещастен, петелът се провиква: Кукуригу!

Чел си някаква книга на Мъдростта, но не си разбрал нищо от нея, петелът се провиква: Кукуригу!

Сял си жито и други храни, но нямало плодородие, ти оставаш разочарован в надеждите си, петелът се провиква: Кукуригу!

Съвременният петел казва на хората при всичките им работи: Кукуригу! Това кукуригане означава много нещо.

Аз ще ви оставя да разсъждавате върху думата кукуригу до следната беседа.

Беседа, държана на 25 май 1919 г.

Отхвърленият камък

Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла. (Ев. Марко 12:10)

Какво интересно може да има в един отхвърлен камък? Ще ме запитате: Какво съдържание, каква философия има в един отхвърлен камък? Такива изоставени камъни има днес с милиони в България. При граденето на всяка къща изоставят много такива камъни. Нещастието се състои именно в това, че има много изоставени камъни, и те представляват спънка в живота. Като прочетете цялата глава, ще разберете съотношението, което съществува между прочетения стих и останалите стихове и ще разберете защо са казани тези думи.

Ако нямаше зидари, не би се говорило за този камък, тъй че зидарите са виновници. Като градят някоя къща, зидарите събират камъни, разчупват ги и затова има изоставени камъни. Следователно под камък разбираме процес на градеж.

Онези, които се занимават с положителните науки, казват, че всички неща трябва да бъдат видими, осезаеми, реални. Обаче не всички осезаеми или доказани неща са верни или реални. Има хиляди неща в света, които не са доказани, а са верни. Има хиляди философи в света, за които нищо

не се знае, но това, което те са казали, е право. Има и много такива, за които светът знае, че съществуват, но тяхната философия не е права. Като чета някоя философска книга, аз свалям 50% от истинността и?, после изваждам още 25% и само върху останалите 25% разсъждавам. Числото 25 за мене е съдържателно число, то е закон, с който меря всички неща. Може да ми възразите, че дните и нощите се мерят с един цикъл от 24 часа, но всъщност земята не прави своите обръщения в 24 часа точно, а в един период от около 25 часа. Числото 25 се отнася не само до земята, но и до човешкия живот. Аз разлагам това число тъй, както децата разлагат числата. Числото 25 е съставено от числата 2 и 5, които събрани дават числото 7. Тъй че тук имаме три числа: първото число е 2, второто – 5, а третото – 7. Ще кажете: Нима не знаем какво нещо е двойката? Знаем я още от училищния период. Всички ученици, студенти, цял свят все от двойки плачат. Всички страдания, всички неволи, всички грехове, разрушаването и създаването на световете, всичко започва с числото 2. Имате благороден син, чист като девица, и вие не сте пожалили никакви средства, за да го възпитате и образовате. Обаче някоя мома вторачила очи към него и иска да се съедини с него, защото двойката без единицата е отражение на единицата. Всяко число има свое отражение. Когато изучавате астрономията, ще видите, че и там има известни отражения. Във физиката също има отражения, например светлината на земята е отражение. То е сянката на светлината, която се състои от билиони трептения. Вие изучавате сега само тия неща, в които има трептения, т.е. вие изучавате само сенките на отраженията. Дето има движения, там е мястото на сенките. Не казвам, че сенките не са реални неща, но са неща преходни. Една сянка може да ни послужи временно, но вие не можете да я направите основа на вашия живот.

И защо именно числата 2 и 5 имат еднакво отношение към нас? Числото 5 е сбор от произведението 2 по 2 плюс 1. Следователно човешкият ум не е нищо друго, освен две жени, оженени за един мъж. Човешкият ум се разговаря с двете си жени, като се спогажда с едната си жена, а с другата не може. Това е държава с две партии, от които едната е консервативна, а другата – демократическа. Според окултистите, едната наричат висшия ум или висшия манас, а другата наричат низшия ум или низшия манас. А това аз наричам ум на двете жени, но такъв ум, според сегашните закони на църквата, е осъден на отльчване. Някои казват: Да облагородим, да възвишшим ума си! Да, но за това той трябва да се научи да живее само с една жена. Колко ще останат тогава? Като извадим 2 от 5, ще останат 3. То е числото, от което може да започнем нашия живот. Мъж и жена може да се карат, но когато започнат да се карат двете жени, дига се дим и прах в къщата. За да проверите това, прочетете историята на Яков, който се ожени за двете дъщери на Лаван, по-голямата и по-малката. Проследете какви са били техните отношения. Яков имаше 12 сина, единадесетият от които беше Йосиф. Защо продадоха Йосиф, който беше единадесетият по брой, а не друг някой? Ще кажете: случайно съвпадение. Съвпадението е един кармичен закон, отмерен закон на действие. Няма да се спират да обяснявам защо Йосиф трябваше да бъде продаден. Между Яковите синове беше този камък, който трябваше да стане ъгъл, но зидарите го отхвърлиха. Йосиф беше продаден от братята си, но после той стана глава на ъгъла. Във време на големия глад, който настана в цялата ханаанска земя, Йосиф беше пръв големец в Египет и спаси от глад много хора, между които и своите братя. Това не е история само с евреите, но е повседневна история с всички. Нещастията във всеки дом се дължат на този камък. Той е числото 11.

Коя от двете жени остава в дома? – Тази, която е най-умна и най-практична, но, според мене, тя не е и най-добрата. Добрата жена всяко е готова да даде място на другите. Съвременното общество, съвременните домове страдат от вътрешно раздвояване, защото тези две жени се борят коя да има мъжа. Тези две жени се борят за един мъж. Вие знаете как двете жени на Яков го подкупваха. Един ден синът на Яков беше пратен от майка си да донесе гъби, и майка му каза на Яков: Тази вечер аз те купих с гъби, затова при мене ще дойдеш. Ще кажете: Може ли по такъв начин да се подкупва един мъж? – Всички мъже се подкупват. Кажете ми, дали през тази война остана някой неподкупен мъж? Всички вие, които ме слушате, било мъже или жени, може ли да турите ръката на сърцето си и да кажете, че не сте подкупени? С това не ви съдя, но казвам една истина. В едно от стихотворенията си Славейков пише: Парице, парице, всесилна парице, с тебе в рая, без тебе на края.

И всички духовни хора днес все за Господа декламират и казват: Господи, Господи, ти наша парице, на Тебе като се кланяме, ние сме в рая, но напуснем ли Те, ние сме на края. Парата – това е

жена, която развращава съвременното общество, тя е дом на блудодеяние. И наистина, днес всички престъпления се вършат само за парата. Жената се жени за мъжа само за неговите пари, защото е силен и неговите мишици са здрави, за да изкарват прехраната. Когато някой каже, че идейно обича, той сам себе си лъже. Така идейно и котката хваща мишката, така идейно и вълкът сграбчва овцата. Едно време, когато Господ създал вълка, пратил го да пази овците, направил го течен пастир. На първо време вълкът започнал да им използва вълната, после млякото, докато най-после започнал да опитва и месцето им. За тази последна постъпка Господ изпъдил вълка в гората, а на негово място оставил кучето, което и до днес изпълнява ревностно тази служба.

Какъв е в основата си този камък, който зидарите отхвърлиха и стана глава на ъгъла? Как трябва да се подразбира това нещо геометрически – глава на ъгъла? Защо да не е глава на линията? Вие, които сте изучавали геометрията, какво ще кажете за посоката на тази глава: накъде трябва да бъде тя, дали нагоре, дали надолу или настрана? Ако обърнем този ъгъл надолу, ние имаме една посока на движение, обърнем ли го нагоре, имаме друга посока на движение. Вашето тяло, без ръцете ви, представлява този камък, а двете ви ръце представляват ъгъла. Аз искам да изучавате живата геометрия. Човек е построен на геометрични начала. Може да ме запитате: Ъгълът без линии не може ли? – Не може, това е закон. Ъгълът показва две противоположни сили, които действат в една и съща посока и имат един общ център. Между тези сили всяка сила има известно пространство, защото, като разнородни, между тях се образува една плоскост, която в геометрията се нарича ъгъл. Ако силите са еднородни, те ще вървят по права линия. Ще кажете: Знаем ги ние тези неща. Не, не ги разбираете още.

Този камък, който зидарите отхвърлиха, стана глава на ъгъла. Отде са го отхвърлили? Има едно предание, според което когато в Египет съграждали великата пирамида на Гиза, камъкът, с който щяла да се завърши тази пирамида, бил издялан най-напред и оставен настрана. Тази пирамида се градила с векове и затова зидарите подривали този камък, като не знайли смисъла. Като се завършила пирамидата, дошъл главният майстор и положил отхвърления от толкова време камък като връх, като глава на пирамидата. И така, този камък станал глава на ъгъла. Пирамидата показва човешката еволюция. Този камък, който трябва да се постави на върха, за да завърши еволюцията на човека, се подрива от едно място на друго. Днес всички философи подриват този камък. Знаете ли каква е била големината на тази пирамида? В нея имало материал близо 6,000,000 тона. Хора, които се занимават с изучаването на старините, на разкопките, казват, че за да се пренесе материалът на тази пирамида, се изискват 60,000 машини, всяка от които да събира по 100 тона. Може да си представите какви усилия на човечеството е коствала тази пирамида! Ще кажете: Какъв смисъл има тази пирамида? – Тя има много голям смисъл, защото е емблема на съвременния човек и в нейните размери и мерки са определени всички събития, които са станали и трябва да станат в бъдеще. В нея се включва астрономията с всичките и? подробности. Върху тази пирамида може да се чете и миналото, и настоящето на човечеството, но малцина могат да четат по нея, защото нейният език е труден. Някои съвременни учени хора прочитат ред книги и започват да мислят, че много знаят. Не се лъжете, че знаете. Според мене истинско знание има само този, който може да хване смъртта и да я обуздае. Тъй че вие можете да сте философ, богослов, мистик или какъв и да е друг, но мачка ли ви смъртта, вашата наука не е положителна, и вашият камък е отхвърлен. Писанието казва, че кривият камък е станал глава на този ъгъл. На кой ъгъл? – На Любовта и Мъдростта в невидимия свят. В създаването на света, в целия космос се крие една велика тайна. Вие мислите, че само сегашните хора се борят, само днес има такива вражди. Това, което става сега, то е отражение на миналото. Тази злоба, тази омраза, тези неразбраници между хората, всичко това не е продукт на настоящето, а е продукт на миналото. Това мога да покажа с ред факти. Например, явява се у някой човек една болест, като разстройство на мозъка, стомаха или какво да е друго; тази болест се явява сега, но причините за явяването и? са отпреди 100, 200, 1000 и повече години. Лекарите признават, че тази болест се е появила най-много отпреди 20 години. Тези болести се причиняват от много натрупани остатъци, от много непотребни утайки, които предизвикват реакция и създават анархия в организма, вследствие на което се явява температура, и ние с ужас наблюдаваме как температурата се повишава от 38 градуса на 39 и половина градуса, 40 градуса, 40 и половина градуса, 41 градуса, и краят наближава. Колко страшно нещо!, казвате. Аз казвам: Няма нищо страшно, освен повишаване на температурата. Човек може да остане жив не само при 41

градуса, но и при 100, 200, 2000 и повече градуса. Ще ме запитате: Може ли да остане жив при толкова градуси, както сме сега?! Сегашните хора са едно посмешище на човечеството по своя организъм. Ако имате възможност да разгледате човека под специален микроскоп, вие ще видите каква е неговата красота. Ние смесваме в ума си две идеи: за духовното и за материалното. Ние живеем с духовни работи в нашия ум, но като се наядем, казваме: Днес сме добре. Утре, като огладнеем, започваме отново да се беспокоим и замисляме пак за материалното. Жената, като се наяде, казва: Е, слава Богу, днес съм доволна, няма дефицит. Питам: Каква наука има в един живот, който е пълен само с дефицити? Днес мъже, жени, деца влизат в кухнята и казват: Колко хубаво мирише! Така постъпват и владици, и учители, а после казват: Ние сме културни, идеални хора. Да, културни хора на тигана и на маслото. Някои питат защо не ви уча на нещо по-философско. Дайте ми нещо философско, за да видя каква е вашата философия.

Написвам един център. Какво означава този кръг? – Той означава една велика идея, с която е започнало битието. Този кръг показва по какъв начин е започнал светът. Светът най-напред е започнал от един кръг без център, който после се определил от само себе си, или тази първоначална причина се е подвижила в тази посока, направила едно кръгообразно движение и се е спряла. След това, от повърхността на това свое първо движение, пръвоначалното положение се изгубило и се образувало едно бездействие или тъмнина, както индусите казват: образувал се периодът на Калийога. След време в центъра на този кръг се явила една малка точка, тъй както вие поставяте пергела в центъра на кръга и описвате около нея окръжност. Тъй че тази сила, след като определила своите граници, до които ще работи, влиза в центъра, разработва там своя кръг, за да образува вселената. Това наричам забременяване на космоса с една велика идея. Тази малка точка е важната. Вие си казвате: Нима е толкова важна тази малка точкица? Да, тези малки точки вършат всичко в света. Например, у вас се явява някаква болест, но в същото време ви излиза и една малка пъпчица, която забира и с това отвлича вниманието ви от другата болест. Значи в тази малка пъпчица се концентрира всичкото ви беспокойство. Когато у вас се заражда известна хармония, също трябва да се яви една пъпчица, една точкица; вие виждате вашите идеали в центъра и казвате, че сега животът има смисъл. Казвам: Сега вашият живот е станал бременен с една идея. Питате: Само с идеи ли живеят хората? Да, с храна хората вегетират, а с идеи живеят. Не трябва да се смесват съществуване с вегетиране: това са две различни положения. Казвате: Ще съществуваме ли? Било ли е време, когато да не сте съществували? Може ли частицата да каже, че не е съществувала в цялото? Следователно всяка частица е съществувала в цялото. Когато частицата се индивидуализира вътре в цялото, то с това започва и нейното индивидуално съществуване. Съществуване значи проявяване – от санскритската дума сат, която значи да се проявиш. Когато започнеш да мислиш, да седвижиш, да вършиш добро или зло, ти съществуваш. В това отношение доброто и злото в света са двете сили, които действат.

Злото се състои в това, че зидарите отхвърлили този камък. Когато човек отхвърли една велика идея от ума си или едно желание от сърцето си – и когато един народ отхвърли своите идеали и се подкупва за някакви си пари, той губи. Ако държавниците се вслушваха в идеалите на народа, не биха правили грешки. Държавниците и духовните хора, като се индивидуализират, мислят, че тяхното благо стои вън от този камък. Не, вие можете да съградите цялото човешко тяло, но ако този камък седи извън това тяло, нищо не струва. Може да сте някой милионер, но без този камък вие сте човек без глава, т.е. човек без един положителен ум или положителна душа, или положителен дух. Умът, душата и духът са различни идеи. Кое е положително? – Това, което се променя, но не се изменя. Положителното е господар на своята съдба и не се стреми да завладее света. В положителното всяка има стремление да се съгласува с великата хармония, която съществува от памтивека. Навсякъде – между мъже, жени и деца, – във всички домове трябва да има хармония. Някои казват: И да няма хармония между мене и мъжа ми, пак ще може да живеем. Не, не може така да се живее. Колко мъже съм виждал да бягат от такъв живот! Знаете ли на какво приличат тези мъже? Един ден Настрадин Ходжа карал за дома си 10 магарета, натоварени с дърва, но като се уморили, те не искали да вървят. Настрадин Ходжа се чудел какво да прави с тях, за да ги накара да тръгнат. Минал покрай него един пътник и казал на Настрадин Ходжа, че има цар против тези упорити магарета. Dal му една лютива чушка и му казал да ги намаже около опашката. Настрадин Ходжа послушал съвета, намазал магаретата и действително те отишли у дома си. Не

взимайте този пример в лош смисъл. Същото нещо се прилага и по отношение на вас. Заболи ви гърлото, възпали се силно и за да оздравеете, дават ви някой лют цар. Взимате цяра и си отивате у дома. За да се постигне целта, трябва да ви се даде нещо горчиво, нещо лютиво. Някой мъж, след като жена му го намаже със своите мисли, той избягва от дома си, отива в някоя кръчма или забягва в странство. Това се отнася не само за мъжете, но и за жените. Не ви говоря това, за да ви укорявам. Аз взимам числото 2 като форма. Това число съществува вътре във вас, дето има известно противоречие. Ние ще се освободим от противоречията в живота, когато поставим този камък глава на ъгъла, защото само той свързва Любовта и Мъдростта, за да работят във велика хармония, защото само чрез него може да се проектират тялото, дробовете и всички органи и така да се прояви целокупният човек. В съвременното общество слушам да казват, че Господ ще оправи света. И аз вярвам, че Господ ще оправи света, но въпросът е, дали ние ще можем да оправим нашия свят. Когато дойде пролет, цветята започват да цъфтят, здравите хора я посрещат весело и засмяно, а болните хора посрещат по друг начин слънцето и пролетта. Пролетта, която за здравите хора е приятна, за болните хора е чистене, и наистина, дойдат ли месеците април и май, за тях настъпва криза. Българите казват, че месеците март, април и май ликвидират сметките на болните, а на здравите дават енергия и подтик. Ние сме свързани с всички сили, които действат в природата, понеже те действат и в нашето тяло. Ние сме зидарите, които отхвърляме този камък, туй разумно разбиране, и казваме: Трябва да дойде едно общо оправяне. Това оправяне е като пролетта. Важно е, дали аз ще бъда в състояние да го използвам. Казвате: Първо трябва да се поправи човечеството. Човечеството е отдавна поправено, но единиците от него не са поправени, били те жени или мъже, без разлика на това, какви титли носят или дали са учени или невежи. Аз казвам, че на всички липсва по нещо. Дотогава, докато умираме, ние глава нямаме; докато страдаме, ние знание нямаме. Казвам: Когато се появил центърът на окръжността, вселената станала бременна, при което точката се подвижила и разделила кръга наполовина. С това вселената се самоопределила и родила първо жената, която най-напред разделила света. Затова едната половина на земята е светла, а другата половина е тъмна. Мъжът се разгневил на тази жена, която разделила света, и затова днес той осветява само едната половина, и то тази част, която той обича. Тези две жени се гонят, но той всяко осветява само тази, която обича.

Тази жена, която се радва, наричат ден, а която се сърди – нощ. Или, с други думи: жената, която се радва, е висшият манас или денят, а тази, която се сърди – низшият манас или нощта. Тези два ъгъла са двете жени. Защо човек има по две ръце, два крака; мозъкът е двоен, белият дроб е двоен, сърцето е двойно и т.н., всичко е разделено, защото има две жени. Ще кажете: Тогава да махнем двойката. Няма защо да махаме двойката, а трябва да разбираме нейната същина. Според мене материията е отражение на духа. Материята е пак жена. Тази жена не ражда постоянно. Ние сме попаднали в обятията на тъмната майка, която постоянно ни мачка и казва: Вие ще държите ли още този баща, който ми изневери? Оставете него и елате при мене, аз ще ви дам щастие. Тези хора, които вярват в реалността на света, тях наричаме материалисти. Утре, след като вашите очи, ръце, стомах, мозък и прочие се разkapят, изгубва се и всяка реалност. И нервите се разkapват. Де е реалността, де е положителното в света? Ще кажете: Ние сме вярващи хора, вярваме в един Господ. Радвам се, но вие били ли сте при вашата светла майка, ходили ли сте в светлата страна на земята? Някои хора казват, че познават земята. За да познаете земята, трябва да излезете 10,000 километра из пространството нагоре, за да видите какво нещо е тя. От гледището на културните хора, които живеят по-горе от вас, вие сте в положението на риби, които живеят на дъното на океана. Културните хора, които живеят над вас, ви изваждат с въдиците си и казват: Да оставим ли този човек тук, или да го изпратим да се прероди? И смъртта не е нищо друго, освен една въдица, на която се туря някоя глиста, за да се хване рибата. Господ казва, че тази Божествена мрежа ще се хвърля винаги, до скончанието на века; едни ще изважда от морето и ще ги туря на сушата, а други ще хвърлят отново в него.

Във всички прояви на природата ние трябва да виждаме положителни, неизменни неща. В какво се състои неизменното? В желанието да се зароди у нас оная братска връзка и да разберем, че всички хора страдаме еднакво в тоя свят, безразлично дали сме богати или сиромаси, учени или прости, родители или деца. Когато съзнаем този факт, че всички имаме едни и същи страдания и еднаква съдба, че спасението на единого е спасение и на другого, ние ще дойдем до една правилна

философия на живота. Но не тъй, както светът и църковниците разбират. Защо? Защото ако разрешението на една малка задача е правилно и вярно за един ученик, то не значи, че с това се изчерпва и цялата математика. И в геометрията изваждат много геометрически формули, но не ги доказват. Теоремата, че сборът от трите ъгъла в един триъгълник е равен на два прави, не включва в себе си цялата геометрия. Следователно ние трябва да погледнем малко по-сериозно на всички въпроси и да се замислим какви трябва да бъдем в сегашния момент. Ако кажем, че сега сме лоши, но за в бъдеще ще бъдем добри, това не е правилно разрешение на въпроса. Сегашните ви лошавини са вашето минало, а сегашната добрина е бъдещето ви. Нашата добрина може да се изпита. Тя може да се провери тъй, както се проверява промяната, която става в гладния човек, след като се нахрани. Такъв човек се ободрява, развеселява. Да мислим идейно, значи да имаме за настоящето време такава съществена храна, която може да даде сила и подтик на нашия ум. Тази сила и храна може да взимаме отвсякъде. Според мене всички писатели, от какъвто калибър и да са, са цветя и затова вие, като пчелите, извадете си мед, от които цветя искате. Не мислете защо са създадени тези или онези цветове, всички цветове са създадени с определено предназначение в космоса. Какво нещо са ангелите и демоните? Те представляват движение в две противоположни посоки. Едните са пълни кофи, които отиват нагоре, а другите са празни кофи, които слизат надолу. Ние искаме само пълни кофи. Добре, ние искаме пълни кофи, но като се изпразнят те, отде и как ще се напълнят? Следователно праведният, като отиде горе, ще стане грешник, а грешният ще стане праведен. С това имаме движение на колелото, по което върви прогресът на човечеството. Човек трябва да създава, че може да бъде и грешен, и праведен, но трябва да върши волята Божия. Човек, който гради, не може да не се оцапа. Ние трябва да мислите, че няма да оцапате своя ум. Нас не трябва да ни смущават законите на държавата. Ние трябва да имаме в себе си други закони, от които нашето битие се обуславя, защото когато България и всички държави изчезнат, земята и сълнчевата система се превърнат, ние пак ще съществуваме. Земята ще се промени, тя няма да бъде такава, каквато я виждаме днес; затова България не определя вашето битие, а вие определяте битието на България. И тъй, казвам: На земята, цялото зависи от своите части, а в духовния свят частиците зависят от своето цяло. Ще ви изясня тази мисъл. 20,000,000 хора на земята може да се сплотят в една обща идея и общи чувства и да образуват един народ, обаче един ден техните идеи и чувства може да се изменят така, както се изменя гъсеницата, когато преминава в пеперуда. По същия начин и вие няма винаги да бъдете българи, ще се простите със своята националност и ще измените начина на своя живот. Една гъсеница прекарва това положение само 40 дни, а после преминава в пеперуда. Един народ е поставен в дадена форма само за 40 дни и през това време нему предстои да изпълни всички свои задължения към себе си, и след това ще заживее с други идеи и чувства. Тогава ние можем да заменим думите българин, французин, германец със съвсем други понятия. Като кажем думите: ръка, мозък, бял дроб, ние имаме известна представа. Значи всяко нещо си има смисъл в своя организъм. Какво означава думата българин в общия организъм? Аз турих българите в черния дроб, но трябва да знаете, че частиците на черния дроб, както и всички същества, еволюират и постоянно се изменят. Така и българите след време ще минат в друга форма на развитие. Тогава ще търсите българина по-горе в организма.

Велика Мъдрост е да разберете смисъла на отхвърления камък. Камъкът означава неизменното, постоянното, непроменчивото. Ние принадлежим на известна църква, а отхвърляме принципите на природата, но трябва да знаем, че нашите философи ще изчезнат, а принципите на природата ще останат неизменни. Каквото е създала майката-природа, то си остава. Замислете се защо се раждат мъже или жени; защо в едно семейство се ражда първо момиче, а някога обратно – момче; защо сте наклонни към известна философска система, защо сте приели християнството и т.н. Ще ми отговорите: Защото християнството спасява хората. Съгласен съм 50% с вас. Тогава казвам: Вие сте били болни и сте излезли вече от болницата. В такъв случай какво отношение има болницата към вас, които сте оздравели и започнали да орете и сеете? Или ще започнете всеки ден да ходите в болницата и да благодарите на лекаря, че ви е излекувал? Един лекар ще ви каже: Стига вече благодарности, защото имам и други болни. Ще кажете: Ние трябва да се молим на Бога. Разбира се, че трябва да се молим, но не като болни хора, а като здрави. Като болни хора ще пиете лековете, ще лежите на гърба си, ще се обръщате от едната страна на другата, ще коленичите от болки, но като здрави, ще вземете ралото и мотиката и хайде на нивата и лозето, и ще правите

поклони. Всеки болен човек е христианин. Но ще кажете: Аз съм от друга партия. От каквато партия и да си, какъвто и да си по вероизповедание и възгледи, било будист, мюхамеданин, теософ, окултист и други, болен ли си, ти си христианин. Някои ме питат: Защо християнството не е поправило света? Отговарям: Християнството е наука за болни хора и то е помогнало на тях, доколкото е могло, а в света няма още наука за здравите хора. Някой казва: Аз искам да се занимавам с велики идеи. Питам: Ти свърши ли с всички лекарства, с всички болни, прости ли се с всички сестри милосърдни, излезе ли от болницата? Ако си се справил вече с всичко това, ще може да влезеш в света, ще научиш закона на християнството и тогава можеш да намериш светлата си майка. Вие, съвременните хора, сте христиани, но не сте още синове Божии. Горко сега на този, който каже, че е син Божи; биха го обесили, биха го сметнали за еретик, за смахнат човек и т.н. Син Божи е човек здрав физически, душевно и умствено, и той не умира. Така го определям.

Ние трябва добре да разбираме Христовото учение. Христос казва: Аз дойдох да сторя не своята воля, а волята на Онзи, Който ме е изпратил. Кой е Той? Още не Го знаете. Всички търсят пипнешката, и свещи Mu палят, и тамян кадят, и нагоре гледат, и ядат, и пият, и четат, и никой не Го знае още. Горчива истина! Това е живот вечен, да познаеш Единаго Истинаго Бога. Какво значи Бог? – Бог значи движение в права посока на твоето битие. Бог е туй, което стимулира правилното движение у вас. Движението аз тълкувам или превеждам с думата любов, защото само Любовта образува движение. Мома или момък, като се влюбят един в друг, движат се един към друг. Хората като се влюбят в някое учение, обикват всички. Следователно болните хора, които аз наричам христиани, са отхвърлили този камък на ъгъла, защото не им трябва. Ние, като болни хора, лежим на гърба си и чакаме все наготово. Викат някой лекар при един болен и последният вика: Ох, господин докторе, но като му сложат кюфтета, яде. Яде той, но и пъшка. Вашите кухни са за болни хора. Мъжът дойде от работа и започва да вика: Защо не си сготвила, не знаеш ли, че съм болен човек, че съм христианин? Казвате: Благородно е името христианин. Да, но докато си в болницата, а излезеш ли от нея, вече не си христианин. Аз разсъждавам идейно, не ме разбирайте криво. За мене в света няма противоречия, всичко е ясно. Ако всички бихте разбирали въпросите тъй, както аз ги разбирам, светът в един ден щеше да се оправи. Аз си представям хората от сегашния свят завързани един за друг, за да бъдат по-сигурни в живота. Аз казвам: Престанете да се връзвате. Връзването е признак на болезнено съзнание, защото само болните се осигуряват. Старите хора казват: Ние трябва да се осигурим. То значи: Ние трябва да се смилим, да станем христиани на стари години, да заживеем за Бога. Това са всички хора, които отхвърлят живия камък. Всеки човек, който не изпълнява волята Божия, все останява. Ще ви приведа един разказ от Шекспир, взет от датския живот. Един много мъдър цар искал да направи опит с един прочут човек в своята държава, наречен за своята святост и чистота Антон Праведни. Царят повикал един ден Антон Праведни при себе си и му казал: Искам да те оставя известно време да управляваш вместо мене, без да знае народът за отсъствието ми. На първо време Антон Праведни отказал, но после се съгласил. Заел той царското място и понеже в това време имало много голям разврат, издал строга заповед: Всеки, който се услови в прелюбодеяние, да се екзекутира. Синът на един прочут датски велможа се провинил в това престъпление. Извикал го Антон Праведни при себе си и му казал: Ти си се провинил зле и, според заповедта, ще трябва да бъдеш екзекутиран. Младежът се уплашил много и решил да изпрати сестра си, която била чудна хубавица и се готвела да постъпи калугерка, да измоли живота му. Като видял тази хубавица, Антон Праведни и? казал: За нищо друго няма да се съглася да прости брата ти, освен ако се съгласиш да ми станеш любовница, без да знае за това някой. Антон Праведни бил женен и разведен с жена си, а отпосле станал праведен. Сестрата се погнусила от това условие и казала на брата си, че той ще трябва да понесе наказанието си. Братът я запитал: Какво лошо има в това, ако се съгласиш; поне ще се пожертваш за мене. Мъдрият цар узнал тайно това, намерил разведената жена на Антония и и? казал да се преоблече в дрехите на красавата девица и в определения ден да му се представи. Като успял в своето желание, Антон издал заповед да екзекутират младия момък; с това той искал да се ухитри. Мъдрият цар узнал и това, и казал на началника на затвора да не се екзекутира младия момък. След туй повикал Антония на обяснение. Тогава Антон Праведни се изповядал и казал: Всичко в света можах да победя, но пред очите на красавата жена не можах да устоя и паднах.

Падането на всички съвременни хора е там. Хора, които се свързват в едно общество или братство, без да вярват, извършват подобно прелюбодеяние. Хора, които минават от едно братство в друго, които се женят за една, втора и трета жена, в моите очи са като Антон Праведни, и те няма да придобият никаква Мъдрост. Мъдростта е вътре в самата природа, вътре в нас, и затова ние трябва да се вслушваме дълбоко в онова вътрешно подбуждение, да вървим в посока на онзи камък, който ще ни покаже с коя или с кого трябва да се съединим. Ако човек придобие Мъдрост и има за цел да злоупотребява с нея, той прелюбодейства. А този, който придобие Любов и злоупотреби с нея, той прелюбодейства. Всяка благородна мисъл или чувство, което се изопачава, е прелюбодеяние.

Следователно целият свят е болен. Всички днешни болни хора са христиани. Най-големият позор, който носи днес Христос в света, е християнството, с което всички се кичат. Ако турите този позор на гърба си само за 24 часа, тогава ще изпитате най-голямо отвращение в света, като видите как всичко днес се върши в името на религия, цивилизация, свети чувства. И колко мерзки са подбудителните причини за всичко това! Ето защо ние трябва да се стремим всички да станем синове Божии. Сега ще изтълкувам думата християнство в обратен смисъл. Христос е човекът, който е винаги здрав, поставил е в ред и порядък своите мисли и желания, победил е страстите си и се нарича Син Божи. Само когато научим Божествената Мъдрост, само тогава ние ще бъдем в състояние да разбираме Истината, да станем господари на положението, и само тогава ще преобразим света. Тогава ще се наречем и синове Божии. А днес болните хора управляват света и затова е такъв, затова в него има повече ножове, лекарства, болнични легла, губерки за инжекции и други. Тази наука ще бъде само за болните, но от нея те повече ще се измъчват. Днес срещам хора от разни съсловия, които не могат да се споразумеят. Днешният човек е един кръст без окръжност, т.е. човек в болницата, и казва на другите: Трябва да си носим кръста. На един англичанин, който ми каза: To put Christ on, аз му отговорих: To put Christ in, т.е. той ми каза: Да се облечем в Христа, аз му отговорих: Да възприемем Христа в себе си. И в някои песни се пее: Да се облечем в Христа. Аз казвам: Не трябва да се облечем в Христа, защото обличането е временно състояние, то е един переход, а да възприемем Христа вътре в себе си, да станем синове Божии, да станем здрави. Ако съвременното общество мисли така, ще научи правилно този закон. Чрез страданията хората ще се научат на доброто. В земята е влязъл един нов елемент, който ще оправи света. Той е чистият въздух. Изнесете един болен горе на планината, на чист въздух, и той, въпреки своята воля, ще оздравее. Иде момент, в който, без да съзнаваме, ще оздравеем. Страданията са подтик, те ни изкарват на високо място. Когато някой сгреши, разболява се и казва: Няма да правя повече така. Значи той ликвидира своята сметка. Когато ликвидираме с греховете си, ние трябва да възприемем Любовта, Мъдростта на здравето и на безсмъртието, и тогава ще бъдем близо до вратата на великия храм, в който ще научим великата истина на живота. Ние се стремим към живот, който може да имате само тогава, когато излезете от тия болници.

Отсега нататък престанете да казвате, че Христос ви спасява, а казвайте: Ние ще живеем за Христа, ще помагаме на болните да излязат от болницата и ще ги заведем вън от градския живот, защото той е нехигиеничен. Трябва да се излезе по нивите и полята и там да се оре и копае. Българинът като оре, казва, че България е уредена, а който не оре, беспокой се докъде ще се даде земя на България; коя част от Македония, коя част от Добруджа и т.н. Това не е българщина, такъв българин не живее даже и в черния дроб на общия организъм, а се намира по-долу от него. Вземете ралото, остена, орете и сейте без къклица, и кажете: Ние сме здрави хора на новата култура и слава Богу, че се освободихме от болниците. Още един пример: В една болница имало двама болни парализирани, които считали за безвъзвратно изгубени и затова ги поставили сами в едно отделение. За тяхно щастие един ден болницата се запалила и в бързината успели да изнесат вън всички болни от болницата, като забравили само двамата паралитици. Както лежали, те усетили, че огънят започнал да ги понапича. В този критичен момент за живота си те забравили, че са болни, и изскочили навън от болницата. Като се видели здрави, те благодарили на Бога, че болницата се запалила, за да оздравеят и да се освободят от това велико робство. И вие кажете сега: Да изгори тази болница, за да излезем ние, паралитиците, и да кажем: Слава Богу, можем да мислим вече тъй, както Бог иска, а не както хората искат.

Беседа, държана на 1 юни 1919 г.

Гърбавата жена

И положи на нея ръце и тоз час се изправи жената и славеше Бога. (Ев. Лука 13:13)

Първото положение в живота е да се представи истината в нейната действителна форма. Има истини реални и отвлечени, или положителни и отрицателни. Ако се движите по цевта на целзиевия термометър, отдолу нагоре, както се повишава температурата, вие ще имате положителна истина, но движите ли се отгоре надолу, ще имате отрицателна истина. В първия случай топлината ще се увеличава, а във втория случай ще се намалява. Ще кажете: Какво от това, дали се увеличава или се намалява топлината? – Това нещо е от голямо значение. В природата само чрез топлината се произвеждат всички растителности и всички плодовити дървета. Този закон е верен и за човешкия ум и сърце. Думата топлина превеждам с думата благородни чувства. Най-благородните мисли, чувства и действия се раждат от топлината.

Ще ме попитате: Какво отношение има това, че Христос е положил ръцете си върху тази жена? – Жената е основа в света. Светът не може да съществува без жени. Ако можеше светът без жени, Господ не би ги създад. Някои ще ми възразят, че Господ е направил най-напред Адам. Да, но кой Адам? Който бе направен от пръст ли? Господ създаде мъжкия и женския пол заедно. Мъжкият и женският пол подразбират една противоположност в света, но и това разногласие е велика наука. Христос искаше да постави тази жена на нейната висота. Тази жена беше гърбава. Какво означава гърбицата? Тя беше сърбена по мисли, чувства и действия. Върху тази жена Христос положи ръцете си. Ръцете означават великото и възвишеното в света. Съвременният човек страда от безволие, а човек без воля не е човек. Навярно всички ще ми възразят, че имат воля. Бих ви дал една малка задача, за да опитате вашата воля. Ще ви дам един килограм тежест да го дигнете от земята. Ще кажете: Как да не можем един килограм да подигнем? Да, в даден момент вие можете да го подигнете, но в друг момент – не можете. Как ще подигнете този килограм, ако той е нагрят до 1000 градуса? Не само вие, но никой човек не би могъл да го дигне, и дори ще отстоите 10 метра далеч от него. Тъй че – ще приложа това правило – между един килограм, който и децата може да дигнат, и един килограм, който и целият свят не може да дигне, има голяма разлика. Ако тебе може всеки да те подигне, това показва, че нямаш в себе си воля, сила.

Четем, че Христос положил ръцете си върху тази гърбава жена и тя се изправила. Питам: Можете ли вие да турите ръцете си върху вашия гърбав ум, върху вашето гърбаво сърце и да ги оправите? Ще ми отговорите: Нашите сърца и умове са прави. Не, вашите сърца и умове не са прави. На всички духовници, министри, учители и други сърцата и умовете са гърбави. Ще кажете: Защо ни обиждаш? Не ви обиждам, но говоря една положителна истина, за да се избегнат илюзии, че сме нещо, когато всъщност не е така. В прочетения стих обаче има и друго психологическо отношение. Христос положи ръцете си върху тази жена, за да стане и слави Бога. Кажете ми: Колко пъти майката трябва да положи ръцете си върху своето дете, като го къпе, за да може то да се изправи и проходи? Ако майките не правеха това, щяха ли децата им да проходят? Вашите деца са гърбави жени, и затова трябва всеки ден да полагате ръцете си върху тях и да ги къпете. Знаете ли какво означава къпане? Колко приста истина е къпането, а никой от съвременните учени не може да я разреши. Съвременните хора приличат на онъя гръцки философ, който искал да изучи света и гледал само нагоре. Като вървял по пътя, паднал в една дупка. Излязъл философът от дупката, но се разсърдил и започнал да вика, да се сърди на хората, които поставили на пътя му такива препятствия. Успокоил се и продължил по-нататък пътя си, обаче за още по-голямо негово учудване паднал отново в друга дупка. Този път той още повече се разсърдил и започнал да вика против хората, които му поставяли препятствия на пътя, за да не може да открие истината. Не господине, когато търсиш истината, трябва да гледаш отпреде си, а не нагоре. Всички съвременни контекста и дами гледат все нагоре. Идете на нивите и вижте накъде гледат празните и накъде гледат пълните класове. Всички празни класове гледат все нагоре. Ако земеделецът види, че всичките класове са изправени нагоре, той би се отчаял. А ако види класовете с наведени глави, ще каже: Слава Богу! Бих желал всички да сте наведени.

Христос видял гърбавата жена и по същия закон положил ръцете си отгоре и?; тя станала и започнала да слави Бога. Някои ще попитат: Защо да славим Бога? Аз не ви говоря да славите онзи

Господ, в чието име стават сега всички раздори и църквите от 2,000 години му служат; не ви говоря за тоя Господ, на когото държавите служат, бога на войната. Не отричам, че те са божове, но божове за себе си, а не за човечеството. Но аз ви говоря за един Господ, Когото вие можете да намерите навсякъде, Който е във вас, в Когото живеете, движите се и чувствате. Този Господ не е на държави и на партии. Него аз наричам Бог на страдащите, на гърбовите в света.

Тези от вас, които сте учили Питагоровата теорема, знаете, че тя гласи: Квадратът, построен върху хипотенузата на даден триъгълник, е равен на сума от квадратите, построени върху двата катета на същия триъгълник, т.е. пространството, което се включва в квадрата, построен на хипотенузата, е равно на пространството, което се включва в другите два квадрата. Тъй че жената, върху която Христос простира ръцете си, представлява хипотенузата, на която е бил построен квадратът, т.е. неутрална зона, която разделя квадрата на два триъгълника. Така използвани геометрията и математиката, ще се намери известно съотношение между тях и живота. За да се излекува човек, да се излекуват неговите ум, сърце и воля, трябва да има най-малко три условия. Не може да се излекува човек, на когото дробовете, мозъкът и стомахът са развалени. Ще ми възразите: Ами как е излекувал Христос толкова болни, и то от различни болести? – Христос е лекувал само тези хора, които са имали известни препятствия в живота си, а дробовете, стомахът и мозъкът им са били на местата си. Аз взимам стомаха като емблема на физическия живот, дробовете като емблема на умствения живот, а мозъка – на духовния живот на човека. Следователно, ако не сте свързани със силите на тия три свята, вашата гърбица не може да се оправи. За да може да стане детето, върху което майката полага ръцете си, трябва и то само? да има това желание, трябва да има известна мисъл. Тази аналогия се отнася и до отделните народи. Всеки народ е подобен на едно дете. За един народ казват, че е млад, а за друг, че е стар. Ако един народ е млад, то майка му трябва дълго време да го къпе в коритото и да полага ръцете си върху него, докато проходи. При това, известно ви е, че детето, което прохожда за пръв път, минава през много перипетии; има много падания, ставания, но това нищо не значи. Ще ме запитате: Какво отношение има този стих към днешния живот? – Сълнцето проектира своите лъчи всеки ден над нас, те са Божествените ръце. Но какво се крие в тях? Христос всяка сутрин проектира своите ръце чрез тези лъчи. Ако мозъкът, стомахът и дробовете ви са здрави, вашата гърбица непременно ще се изправи. Ще ми възразите, че това не е съобразно с днешната църква. Коя църква? Която хората са образували, или която Бог е създал? Ако е Божията църква, това е природата. И в нейния символ аз вярвам. А онези, които искат да държат изпит за свещеници, владици, трябва така да го издържат, че като си положат ръцете върху една гърбова жена, да и? се оправи гърбицата. Колко такива свещеници и владици има в България? Ето, вече се изминаха 2,000 години след Христа, и какви ли не учени владици и проповедници дохождаха, а гърбицата на цялото човечество, и на българския народ в частност, стои. Защо? Защото те не вярват в това, което Христос е учи. Разговарял съм с много светски лица и съм забелязъл, че те са по-възприемчиви за великите истини, отколкото някои духовни. Това не е осъждане или упрек. Ако учителят ви даде една задача да я решите и вие не можете да я решите правилно, учителят казва, че задачата не е разрешена. Но как така, господин учителю, аз се мъчих толкова много, докато я решавам? Всичко друго може да е така, но задачата не е решена. Като не успеят с това, започват да носят цветя, пари и други неща на учителя, но задачата остава пак нерешена. Не, знайте, че училищата, гимназиите, университета са основани за знания, а не за подкуп. Гледам, всички съвременни хора носят свещи в църквите, палят ги, но задачата остава пак нерешена. Ти може да си цар, но твоята душа, сърце и воля остават гърбови. На такъв човек казвам: Ти нищо няма да направиш в света и винаги ще бъдеш роб на условията, в които живееш. Съвременните хора се оправдават с условията, че те са били тежки, неблагоприятни. Ако поставя някой човек в едно хубаво здание и му създам всички най-добри условия за работа, а той внесе всичкия боклук отвън в стаята, какво ще стане с тези добри условия, които му се дадоха? Такъв човек ще се оплаква от лошите условия на живота си, а кой ги създаде? – Той самият. Какво трябва да направи? – Да ги измени, но не да събори къщата, а да я изчисти. Не спазваш ли добрите условия, които ти се дадат, ти ще приличаш на онези гардджета, които след като изцапали гнездото си, започнали да се молят на майка си да се премести в друго гнездо, защото това било много нечисто. Майката ги запитала: Ами и вие ли ще дойдете в новото гнездо? – Разбира се. – Тогава вие и новото гнездо ще изцапате. Ще ви приведа подобен пример за вълка. Един вълк отишъл да се оплаче на лисицата от хората, че са

много лоши, защото постоянно го преследвали. Ще отида при други добри, благородни хора, казал той. Лисицата го запитала: Ами зъбите си ще вземеш ли? – Разбира се, може ли без зъби? – Тогава и тези хора ще те гонят. Човек трябва да разбира основния закон, според който да се поставя всяко нещо на мястото му. Ако имаш зъби, трябва да знаеш как да ги употребяваш. С това Христос искал да покаже, че всички хора, които вярват в Него, трябва да имат воля, да изправят живота си. Жена, от санскритски зео, на български означава живот. Животът на тази жена е станал гърбав, но за да се поправи той, Божествената воля трябва да го направлява в тази посока, че да се прояви разумно. Как би се проявил Божественият живот? – Голяма грешка е това, да мислите, че много знаете. Не отричам, че имате познания, но бих ви попитал, като сте учили алгебра, геометрия, за какво бихте си послужили с тези формули? Разглеждам учебници по алгебра, геометрия и виждам какви велики истини са скрити в тези формули, но те остават неразбрани в дълбокия им смисъл и за учители, и за ученици. Тия семена не са посети още в науката. У нас има една апатия към дълбоката истина. Има само едно механическо вярване: ние чакаме да дойде Бог, та Той да оправи всичко, Той да ни научи на всичко, без да седнем сами ние да работим и да издирваме. Така ние приличаме на онзи богатски син, който наследил голямо състояние от баща си. Ходил той по концерти, балове, разхождал се от град на град, обиколил всички по-забележителни места в света и като се върнал най-после, казал: Няма никакъв смисъл в този живот. Такъв човек, който като турист обикаля градовете или събира знания в училището, без да ги приложи, аз го считам като просяк, който ходи със своята торба от къща на къща да събира подаяния и ги трупа на едно място. При това, някъде го приемат добре, а другаде го нахокват, докато у него се убие всяко честолюбие. Това е израждане на человека. Всеки, който очаква на другите, ще се изроди. В Писанието се казва: Вярвай, надявай се и люби, а това значи – имай воля. Да проявиш воля, значи да се противопоставиш на целия свят, ако е против твоите убеждения, които ти си проверил и искаш да прокараши. Може да ти кажат, че е глупаво да устояваш на това, но ако имаш воля, ти няма да се откажеш по никой начин. Ще кажеш: Вярвам и нищо повече. Ще кажете, че е глупаво да вярва човек. Може би, но аз не съм срещнал човек, който да не вярва, само че някои мислят, че не вярват, т.е. имат само отражение на вярата в себе си, слизат надолу и губят своята топлина. Някои вярват, че ще изгубят живота си, че жената им е лоша, че нищо няма да излезе от тях и т.н. Това не е знание, а само вярвания. Ако казвате, че имате знания, бих ви попитал: Защо ви говоря върху този стих? Ще отговорите: Предполагаме, вярваме. Ще приличате на онези селяни, на които един свещеник излязъл да проповядва и ги запитал: Братя, знаете ли какво ще ви говоря? – Не знаем. – Е, като не знаете, няма защо да ви говоря. – Не, знаем, знаем! – Е като знаете, тогава няма защо да ви говоря. Аз не поставям така въпроса, но класифицирам християните на такива, които имат общ център и които нямат, т.е. на такива, които се движат по правилни кръгове, и на такива, които се движат по криви, хиперболични линии. Някоя комета се покаже в пространството, приближи се до слънцето и после изчезва. Защо се е проектирала тази комета в света? Ако някой човек иска отдалеч да ви поздрави, да ви хвърли едно далекобойно оръдие, някоя граната, той има за това някаква цел. Аз смятам, че кометите излизат от своето място с цел да поздравят слънцето; минават покрай света, и някой път се пукат и после пак отминават в пространството. Всяка комета има точно определена мисия и нейното появяване може да се разгледа от физическо, от астрономическо или от духовно гледище. Първо предстои да се разгледа нейното движение, защо е дошла и т.н. Така и много от вас са комети, които след хиляди години ще се изгубят в пространството. Вие се явявате и не се движите в кръг, но в хипербола; движите се вън от пространството, като мените мястото си, докато дойде друга някоя планета да измени вашия център и да ви тури в кръг.

Христос дойде да измени тази хипербола в кръг и да ви тури в центъра, да измени пътя ви. Така Христос измени орбитата на тази жена. Като стана, тя се намери в един мъдър свят, започна да слави Бога, т.е. да учи и разбира живота си. Нейното положение е като на човек, изведен от затвор и поставен в най-хубавите места на природата, да се радва на чистите извори; да вкуси от най-хубавите и? плодове и да се наслаждава от неизказаните и? прелести. За да изправим живота си, на нас е потребна положителна Божествена наука. Мнозина от вас, като ме слушат, въодушевяват се и казват: Всичко можем да направим, за да поправим живота си. До края на седмицата обаче това въодушевление мине и вие си казвате: Не, не можем да направим това нещо. Пък вие надали сте проучили този въпрос, както трябва. Няма въпрос, който бил той от социално или духовно гледище

да не съм проучил. Разбирам го по форма, по съдържание и по смисъл, както по действието на Божествената воля и по действието на Божествения Дух. Аз разбирам по воля и по дух това Божествено тяло, което в света не се мени, т.е. онези идеи, които са неизменни, които съществуват вечно, и действията, от които светът се гради, – това Божествено тяло, в което волята се проявява. Под дух разбирам Божествената душа. От тази Божествена душа произтича това, което наричаме Любов. Духът ражда Любовта, защото Любовта е плод на този дух. На български език думата дух произлиза от душене на вятър, но с това почти е изгубен смисъла на тази дума. Духът е онова висше разумно начало, чрез което в съприкоснение непременно ще разберете смисъла на живота и ще заживеете по всички негови правила. Съвременната наука обяснява причините на всички аномалии в обикновения живот. Първата причина се дължи на неестествената храна, която туряте в стомаха си. Бог е направил човека да се храни с плодове, а вие ядете месо. Месната храна е внесла такива отрови във вашия организъм, че днес той представлява сбор от нечистотии. Това го доказва и самата наука. Ако бихте имали непокварено обоняние, вие бихте странели далеч един от друг, – такъв смрад се носи от ония, които ядат месо. Като ми каже някой, че боледува, първото условие за подобреие е да промени храната си. Ще кажете: Ами с какво да се храним? – С плодове. – Скъпи са. На първо място трябва да измените условията на живота си. Приемате ли, че има един Господ, който е създал всичко в света, готови ли сте да жертвate за Него всичко? Този велик лекар, Който е вътре във вас и на Когото съвременните лекари са асистенти, казва: Живей естествено! Аз разглеждам този въпрос в много широк смисъл. Плодната храна, както и месната, съдържат различни елементи, поради което те предизвикват две различни състояния в нашия организъм. По същия закон всяка мисъл, всяко чувство у нас може да произведат две различни състояния, които в далечното бъдеще на нашия живот ще произведат два различни резултата.

Забележете, че Христос положи двете си ръце върху тази жена, а то значи, че положи десетте си пръста. Знаете ли какво значи да положиш ръцете си върху някой човек? Няма по-велико благо от това простиране на ръцете върху главата на някого. Казва се в Писанието: И дигна Христос ръцете си, благослови учениците си и им духовна отгоре. И днес вие страдате от това, че не си простирате ръцете. Това е молитва. Но казвате: Аз не се моля. Да се молиш, то значи да простираш ръцете си, а там, дето има правилно движение, то е движение на Духа. Молитвата е движение във всяка посока. Както краката се движат правилно, тъй и сърцето, волята, всичко трябва да се движи в своя път. Какво ще почувствуваш тогава? В такъв момент ще почувствуваш, че ти си господар на своя свят, че всичко имаш и не ще имаш нужда от другите. Може да те поставят в затвор и пак да се чувствуващ щастлив, а може да си в царски палати и пак да бъдеш нещастен, като гърбавата жена. Един учен българин ми казваше, че искал пари; а то значи, че иска да бъде като гърбавата жена. Не отричам и парите, защото Бог и тях допуска, но не трябва да ги изискваме от Бога, защото всичко си имаме. И аз съжалявам, че всички българи искат да бъдат гърбави жени, защото искат къщи и пари. Всичко, което имаме, трябва разумно да го използваме. Не ви казвам да напуснете този живот, да напуснете мъжете си, защото вие не сте герои. Какво разбирам по думите: да напуснете мъжете си? Жената уподобявам на директор на затвора, която следи постоянно къде отива мъжът и?, какво прави, как прилага нейното учение, и за всяка най-малка грешка го бие. Като казвам: Жено, напусни мъжа си!, това значи: Остави го на свобода, остави свободно да зарастат раните му. Днес всички хора се държат един за друг като кърлежи и трябва сила, за да ги отделиш. Днешната религия се е обърнала на паразитизъм. Ако съм се събрали с някой човек, за да го изсмуча, да се нахраня от него, това е изнудване. Владиката не е станал такъв, за да се прехранва само от занаята си и да се грижи за ниви и къщи. Като говоря за свещениците, то не е да ги презирате, а да изхвърлите от църквата всичко, което е нечисто. Важна е идеята, която е вложена. Такива свещеници и владици аз наричам гърбави.

Като дойде Христос, трябва да положи ръцете си върху всички попове, за да се оправят гърбиците им. Свещениците проповядват Словото Божие, но като излязат от църква, казват: Ние проповядваме и говорим това, защото ни е такъв занаятът, но всъщност другояче мислим. Сега тъй ще вървим, а ще се оправим в другия живот. Ако бих говорил тъй преди 500 години, биха ме изгорили за това. Не, аз не съм от тези, които могат да бъдат горени. И вие, които не искате да умирарате, елате на това място, в което аз живея, станете негови граждани, то е толкова широко, в него има много светлина, ще ви дадем най-хубави къщи и най-хубава храна. Не мислете, че като

влезете в този свят, за който ви говоря, ще бъдете бездетни. Чудни са хората, като мислят, че като влязат в другия живот, като станат светии, няма вече да раждат. Не, и тогава ще раждате само праведни синове и дъщери, а не грешни, както е било досега. Да си свет, да си чист човек, значи да не си гърбав. Според този закон всеки, който влезе в това царство и се ожени, ще има само две деца, едно момче и едно момиче. И тези деца, като се оженят, ще имат също само две деца, а не като Яков – дванадесет.

Христос положи ръцете си върху главата на тази гърбава жена и каза: Благословението на твоя син и дъщеря да почива върху тебе, те те спасиха Ако ви разправя миналото на тази гърбава жена, ще видите, че тя представлява велика история. За тази гърбава жена всички пророци са говорили. Разтворете стария завет и навсякъде ще срещнете писано за нея: тя е описана във всичките и? форми. И в откровението се говори за нея: в първата и? фаза тя се представлява като жена, която седи на седем хълма, а във втората фаза – тя е бременна жена, която ражда. Детето и? се взема и се отнася на небето, а тя отива в пустинята. Значи гърбавата жена, като се освободи от гърбицата си, ще роди мъжко дете, сиреч умът ти ще се събуди да мислиш и сърцето ти – да чувстваш. Тогава ще кажеш: Отсега нататък аз ще живея за своя син, т.е. за ума, и за него всичко ще жертвам. Аз взимам ума не като орган, а като Божествена същина. Не взимам човешкия ум в неговото израждане, защото той днес е станал посмешище. Като казвате, че много знаете, кажете ми какво ще стане с вас след една година; дали ще бъдете на физически свят, или ще бъдете някъде на курорт; дали след една година ще има мир и какво ще бъде положението на България; ще плаща ли данък, или без такъв ще мине. Всички тези неща имат известно съотношение. Ако днес плащаме някакъв данък, то е това, което от хиляди години дължим. Смешно е, когато хората се плашат, че България ще плаща контрибуция. Ами знаете ли какви големи контрибуции са плащали досега хората, без да се замислят за това нещо? Колко живота са минали опропастени и за какво и кому са плащали тия контрибуции? Поради тях досега нищо не е излязло от вашия живот. Във вас наистина има нещо, но пътят ви е изкривен.

И когато дойде Христос да постави върху вас ръцете си, вие ще започнете да славите Бога, ще познаете, че се движите в един център. И тогава всичките събития, които стават около вас, ще имат друго значение. За да въздигне българския народ, Господ е изпратил своите деца в тази малка земя на пансион. Всички народи са пансиони, дето квартируват добрите, Божествени деца. Реномето на всеки пансион се определя според храната, обстановката, чистотата и реда, които владеят в него. И във всеки народ ще се родят талантливи хора, писатели, поети, гении, а после светии, и сетне ще дойдат Синовете Божии, които ще се върнат назад, за да се благослови този народ. Най-голямата награда за този пансион ще бъде тази, че в него е живял еди-кой си царски син като пансионер. Ще кажете: Христос е правил толкова много чудеса между евреите и те не поумняха, та от светии и велики хора ще поумнеят! Че и българите не са по-умни от евреите. Ако Христос би дошъл днес между французите, англичаните, германците или между българите, то и те биха постъпили с него тъй, както и евреите. Днешните войни показват какви са християнските народи. Христос трябва да простре ръцете си върху тези гърбави народи, за да се изправят. На никой не казвам днес, че е културен човек, всички са гърбави. И ние се нуждаем от друга, по-възвишена култура. Условията на сегашната култура трябва да се изменят, за да подготвят явяването на Божествената култура, за която всички сме призовани. Нашето бъдеще ще се определи от мислите ни, а не от това, което представяваме външно. Може ли в даден момент твоята мисъл, която възприема нещо от невидимия свят, да не го изопачава? Кои светли лъчи идат направо от сълнцето и кои са пречупени? Само тази светлина и топлина, които идат направо от него, могат да ни направят здрави. И когато Христос простря ръцете си върху гърбавата жена, тя се изправи, като започна да слави Бога. В десетте пръста на ръцете е всичката сила. Числото 10 означава да живееш заедно с Бога и да вършиш Неговата воля. Единицата е Бог в света, а нулата – условията, при които човек може да се развива. Трябва да имаш тия условия в слизането и качването към Бога и да носиш своите благословения на страдащото човечество, на всички, които са се отклонили от правия път. Трябва да се знае значението на всички пръсти на ръцете, за да знаем какво е искал да каже Христос с полагане ръцете си върху гърбавата жена. С това той и? казал: Жено, на теб ти трябва воля. Палецът означава: дръж се с Божествения свят, не презирай Божията воля и ум; показалецът – бъди чист и пази правото, което Бог ти е дал; средният – отсъждай всяко нещо с Божествената мярка, за

да бъдеш винаги справедлива и милостива към всеки във всички свои действия; прави това, което искаш и другите да правят на тебе; безименният – обичай Божествената наука: истината, хубавото и красивото в природата, в търговията не лъжи хората; кутрето или най-малкият пръст се отнася за търговията и иска да каже: изпреди добре своята прежда и тъчи добре. Такова е значението на пръстите на едната ръка, а значението на пръстите на другата ръка ще оставя за друг път.

И когато положи Христос ръцете си върху гърбавата жена, тя веднага стана и каза на Христа: Разбирам смисъла на всичко, което ми каза и което е дълбоко скрито в душата ми. Можете ли и вие, като гледате пръстите си, да кажете, че ще изпълните това, което се крие дълбоко в тях по смисъл и съдържание? Свещеникът благославя с двата си пръста и казва: В името на Божествения свят, в името на нашата религия и справедливост, въз основа на науката и на материалния живот, аз ви благославям и – дай сега парите. Така постъпвате и вие: направите най-малкото добро и веднага казвате: Дай сега парите! Христос не каза на гърбавата жена да Го последва, но и? каза: Жено, иди и отглеждай своите деца по всички правила на Божествената наука. И от тази гърбава жена произлизат всички, които днес славят Бога. Те са синове и дъщери на тази гърбава жена, върху която Христос положи ръцете си. Хиляди майки са простирали ръцете си върху своите синове, но от тях излезли само нехранимайковци и вагабонти, защото майките не са знаели в кой момент да прострат ръцете си върху тях. Ако един земеделец простре ръце и посее своето семе на нивата не в определеното за това време, няма да има никакъв резултат от неговата сейтба. Това показва, че за всяко нещо в света има определено време, през което трябва да се простираят ръце. Обикновено майките къпят децата си сутрин и вечер и по този начин ги масажират, разтриват, простираят ръцете си върху тях, като имат за това и своите съображения. Всичко е добре, но те не знаят как трябва да правят това. Най-великото, Божествено изкуство е да знае майката как да къпе, как да масажира своето дете, и ако знае това, от него би излязъл велик гений или светия. Нужни са училища за младите моми, за да се научат как да къпят и масажират децата си. Днешните майки гледат да извършат това нещо как и да е, за да бъдат по-свободни. И за въдеще ще ви дам един метод как да къпете децата си. Този стих аз свързвам с много други стихове, тъй го тълкувам и го подписвам отдолу, защото като го подпиша, думите му имат сила. Ще ме питате: Какво означава подписването? – Когато посееш нивата, ожънеш житото, събереш го в хамbara – това е подпись. Когато напише човек нещо и се подпише под него, то значи, че трябва да устоява на думите си. А днес лесно подписваме и малко изпълняваме. Христос само един път простира ръцете си върху гърбавата жена, и тя се изправи. Христос иде сега и ще простира ръцете си върху цялата бяла раса, тогава ще имаме една жена, един нов живот в Европа, ще стане цяло възраждане. Това брожение, което днес съществува в света; тия перипетии, които стават, аз ги уподобявам на онът процес, който става в тялото. Може точно да ви определя какъв вътрешен процес произвежда всяка партия върху организма на отделните хора. Следователно в организма на всеки народ, в който живее Божественият Дух, има от векове насложени известни мисли, с които трябва да се борим. Когато един народ придобие добри качества, това е благословение за него, но ако придобие лоши качества, то е ужас и терор за добрите хора. Добрите качества са като река, която носи само добри благословения, а лошите качества са река, която влече и разрушава. Аз ви говоря не като на българи, а като на човеци, мислещи същество, у които има зачатък от Божествения Дух, душа и воля, за да може да се съединят у вас тези три елемента и да станете свободни граждани в света. Ще кажете: Да имам власт, аз бих направил това, онова. Не, не искайте власт, защото имате достатъчно, за да направите всичко, което пожелаете. Онази майка, която е окъпала добре детето си, тя е наложила вече своята власт. Ако всички майки биха простирали ръцете си разумно върху своите деца, тъй, както Христос направи, то и тази война не щеше да стане. Ще питате: Добре, но какво ще стане въдеще? Христос, този разумен принцип простира ръцете си от слънцето и ако вие възприемете неговите мисли, желания и воля: ако всичко това произведе промяна във вас, за да съзнаете, че всички сте братя, че щастието на единого е щастие и на другого, веднага вашият живот ще се превърне в една права линия, която се движи около един център. Днес всички хора – богати, учени и прочие – имат различни центрове и с толкова различни центрове искат да образуват едно общество. Това не е наука, а дисхармония. И аз съм дошъл до това заключение. В обиколките си из България отпреди 10–15 години аз се занимавам с изследване на главите на българите, измервал съм ги с кръгове, пергели, правил съм изчисления и съм дошъл до известни заключения. Като ме гледат, че правя

такива изчисления, мнозина ме питат: Какво правиш? – Уча се да смяtam. Научил съм вече от какви въпроси се интересуват българите. Като пътувам за някъде, те ме запитват: Отде идеш и накъде отиваш, с каква цел пътуваш и т.н.? Веднъж казах: От сълнцето ида, да правя наблюдения в България. – Можеш ли да ни повериш някои от твоите изследвания? – Това не поверьавам. – С какво друго се занимаваш? – Беседвам. – Плащат ли ти за това? – Не, даром. – Как тъй, не си ли женен, колко деца имаш; баща ти и братята ти живи ли са, българин ли си? – Засега съм българин. И след туй слушам да казват: Плащат му отнякъде, затова е учен човек. И аз ставам учен, ако ми плащат. И вие трябва с пергела си всеки ден да измервате главите си. Аз съм измервал и наблюдавал много очи, учи, вежди, носове и съм дошъл до заключение, какво означава дългият нос, широкият нос, дебелите вежди, високото, широкото и ниското чело и т.н. С тези заключения аз съм дошъл до Питагоровата теорема и виждам хора, у които хипотенузата е обърната нагоре, но такива хора не обещават много, от тях нищо не може да очаквате. Ще кажете: Какво да се прави с такива хора? – Да се обърне хипотенузата надолу, а не нагоре, т.е. върхът на триъгълника да е нагоре. А това значи, мозъкът на човека трябва да е построен на квадрат, а не на хипотенуза. Иначе ще имате човек, у когото предната част на главата, дето са умствените способности, ще бъде съвсем слабо развита, а ще преобладава само един egoизъм, една животинска натура. Такъв човек ще бъде способен да извърши всички престъпления, без да знае какво го очаква за в бъдеще. Дохождат при мене някога двама млади, момък и мома, които мислят да се оженят, и ме питат дали се схождат, дали са един за друг. Казвам: Хипотенузата на твоята възлюбена е обърната нагоре, не сте един за друг и ако се вземете, ще ви бият, защото взимате чужда половина. И когато Христос простря ръцете си върху жената, хипотенузата и? бе обърната надолу. Прострените ръце трябва да бъдат хоризонтални. Всички разстояния от върха на челото към ухото трябва да бъдат еднакви. Турете този човек, у когото тия разстояния не са еднакви, в каквото искате общество, той не може да използва благата на живота, но изменят ли се отношенията, изменят се и всички прояви у човека. Това нещо може да проверите с всяко животно. Поставете някое свирепо, жестоко животно при най-благоприятни условия, то не може да се измени. Много хора имат човешка форма, но тяхната глава трябва да бъде построена по всички правила на рационалните числа в математиката и геометрията, а не на ирационалните числа. Учили ли сте рационални уравнения? Има рационални корени в света. Те са Божествените основи, турени дълбоко вътре в нашия бит. Когато разберете тези математически съотношения, като видите една правилна геометрическа фигура, вие веднага ще познаете Божествените условия, вложени в нея. Когато видите един цвят с 5, 6, 7 листа и повече, знаете ли какви са тия числа, рационални ли са или ирационални? Знаете ли какви задачи са скрити в тия числа на цветята? За тази математика аз търся език на българите, с който да изразя съотношението между тези числа в листенцата и цветовете на цветята. Тия линии и форми трябва да оживеят във вас. Така трябва да оживее математиката, и учителят трябва да знае върху какви числа е построена всяка глава. Вие трябва дълбоко да разбирате тези неща, та като видите някой човек, веднага да познаете какъв е той по неговите вежди, очи, уши, нос, косъм, дали косъмът е тънък или дебел и т.н. Няма нищо слуайно в света. Ако космите на една жена са дебели, тя на дебело преде, а от жена с тънки косми много нещо може да излезе. Ще ме питате: Нима всичко това е скрито в тази гърбава жена? – Да, в нея е скрито всичко. Ако изучите всичко това, ще разберете целия индивид и целия съвременен обществен, политически и духовен живот. Ще се познаваме по външните признания, тъй както днес лекарят по външни признания у болния познава каква е болестта му. Лекарят дойде, погледне езика ви и знае, че в организма ви има някакво отравяне; погледне очите ви и види, че са жълти, това показва, че черният дроб не действа добре. Лекарите препоръчват на болните здрава, силна храна, но с това положението на болния се влошава. На болни хора аз препоръчвам поне 2–3 дена глад, а след това може да хапне малко чорбича от сливи, след няколко часа пак, но с малко хляб. Като се позасили малко болния, ще му дам една хубава ябълка да я сдъвчи добре с кората, за да поеме всичките и? сокове, и чак след това ще пристъпи към обикновената храна, която той употребява. Когато заболее някой беден и няма възможност да вика лекар, той или оздравява сам по себе си, или заминава за онзи свят. Това показва, че този човек е осъден да замине, и затова нека се пригответява. Един път писах на един мой приятел, който се готвеше да замине, следното нещо: Твоята къща е вече разнебитена, тя е съставена от много ирационални числа, и ти трябва да заминеш, за да си доставиш хубави материали за построяване на

новата си къща. Гърбавата жена, върху която Христос положи ръцете си, веднага съблече старото си тяло, както се съблича змията и както гъсеницата се превръща в пеперуда. По същия закон и вие трябва да минете. Не стане ли някакъв коренен преврат, който да ви измени, вие не ще може да се ползвате от храната, която ви дава природата. В най-големите неща има най-изобилна храна. Знаете ли колко храна е складирана във Витоша? Ако би могла днес да се използва, би се нахранила цяла България. Но грешни сте, ще злоупотребите. Това нещо може да стане само в бъдеще, когато хората се подготвят да не злоупотребяват. Програмата за бъдещата култура е предвидена, определена е работата и за мъже, и за жени, и за деца. Тогава хората ще се познават отдалеч, ще ходят без шапки и ще работят само 2 часа на ден. Социалистите искат в програмата си 8 часа труд, а аз турям в бъдещата програма само 2 часа физически труд. Ще ми възразите: Ами ако слънчесат? Освен това, нали апостол Павел казваше, жените да не ходят гологлави? Какво значи да си гологлав? – Да приемеш Благословение, а за жените апостол Павел е казал да ходят с покрити глави само когато са пред мъжете си, а вън ще хвърлят наметалото си, за да чуят гологлави какво ще каже Христос. Излезеш ли вън, под открито небе, ще хвърлиш всичко от главата си, за да може да възприемеш Божията благодат и да чуеш какво говори Христос. А днес хората са си турили големи шапки и под тях има такова силно бръмчене, че не могат да чуят нищо от това, което говори Христос. Сегашните хора си турили големи шапки, за да станат министри, милионери и какви ли не още, та как ще разберат Божията воля? Ние всички сме толкова богати, че няма какво повече да желаем, но трябва да дадем свобода на всички наши братя, да развият и те своите богатства и да не им правим никакви препятствия. На българите особено препоръчвам да не развалят. Наблюдавал съм ги повече от 20 години и виждам, че те развалят това, което друг е съградил, а после си казват: Чудно нещо, защо не ни върви! – Не събаряйте, а градете върху това, което друг е градил вече. Така е и с мене, вече толкова години работя върху едно и също нещо, а поповете се мъчат да съборят това, което аз уча. Ако това, което говоря, е мое, то и аз бих го съборил; понеже то е Божествено и след мене друг няма да говори така, то българите трябва да построят живота си върху това учение. Аз не искам да разруша църквите, да изменям обществения строй, но ви казвам да изхвърлите от църквата, от разните партии само това, което е негодно. След това всички проповедници, учители, партизани подайте си ръка и започнете да градите взаимно; помагайте си един на друго и продължавайте работата на живата природа. Ако е за разрушение, и аз съм майстор за това. Не мислете, че добрият човек не може да разваля. Ева каза само една дума на змията и за тази дума 8,000 години откак страда цялото човечеството. Ева каза на змията: Наистина, след като изям плода, който ми предлагаш, ако стана като Бога, аз обещавам всичките мои синове и дъщери да ти служат. Ето защо жената, която Христос спаси, беше гърбава. Христос положи върху нея ръцете си и и? рече: Жено, внимавай друг път да не даваш такива обещания. А сега иди си и раждай. Вън от Бога няма живот, вън от Божествената наука няма наука. И благодарение на тази гърбава жена, която започна да слави Бога, ние днес имаме вече нова култура. Да простра ли аз ръцете си върху вас, или да ги държа още скръстени? – Няма да си простра ръцете върху този, на когото умът, сърцето и стомахът страдат. Сега аз говоря в името на Бога. Когато завъртя Божествения кран, всичкото благословение ще дойде върху вас, но ако не го завъртя, вие ще копаете кладенци. Като завъртя този кран, вие ще имате в такова изобилие вода, че не ще плащате нищо за нея. Затова Христос казва: Ако би знаела кой е този, който ти говори, ти би поискала, и той би ти дал жива вода. И тази гърбава жена Го разбрала. Аз бих желал българите да не бъдат гърбави. Ще почакам още няколко години, за да видя дали духовенството и учителите ще дойдат в съзнание. Ако те не дойдат в съзнание, ще турем в торба всички техни ирационални числа и ще ги заставим да ги изчисляват. Това е Божието решение: знанието ще се даде само на ония, които не ще злоупотребят с него. Днес ние виждаме как в Русия се злоупотребява с най-светите, с най-религиозните идеи на човечеството. За в бъдеще тези неща не ще се търсят.

Като простря ръцете си, Христос каза на гърбавата жена: Жено, разбери и пази Божия закон. Когато се обръщаш към Бога, ръцете ти трябва да бъдат винаги чисти. Като се обърнеш към Бога, Той ще погледне устройството на пръстите ти, рационални числа ли са те, или ирационални, и ще каже дали да те приемат или да те върнат назад. Това е една велика наука, която като се проучи от всички, тогава и партии, и отделни личности ще се преобразят и ще започнат да славят Бога. Тогава всички партии ще бъдат основани на рационалните числа в математиката, когато днес са основани

на ирационалните числа. Числото 10 е рационално, а 5 е ирационално. Мъжът е числото 5, затова не му върви. Той трябва да се съедини с жената, за да станат двамата числото 10, което е рационално число. Съчетанията на тия живи числа ще дадат бъдещия живот. Тези неща, които ви говоря, са неразбрани за вас, но нищо от това. Благодарете на Бога и за това, което не разбирате, както благодарите за това, което разбирате. От това, което разбирате, ще определите това, което не сте разбрали.

И тъй, като се върнете у дома, разгледайте ръцете си отдолу и отгоре, направете упражнение и все ще ви дойде една светла идея. Като станете сутрин, поставете ръката си 5 минути срещу сърцето, както се греете на печката. Ако имате разположение, в тия 5 минути ще научите много повече неща, отколкото бихте разбрали през цял един глупав живот. Ако разбирате добре тези неща, бихте видели, че в ръцете е скрита всичката енергия и воля, и чрез тях ние ставаме болни или здрави. Започне ли човек да скрива палеца между другите пръсти, няма да му върви на добре. Когато човек си свива ръката в юмрук, то значи: Бой ще ядеш. Някои хора държат четирите си пръста на ръката заедно, а най-малкият отворен. Това значи: Моите интереси се отличават от хорските. Хората трябва да се научат как да си държат ръцете. Много оратори не знаят как да държат ръцете си, смущават се. Това показва, че у тях сърцето, умът и волята не са в съгласие. Спусни спокойно ръцете си надолу и кажи: Господ ще ми помогне, после подигни ръцете си нагоре и у теб ще се роди известна идея. Някой казва, че е честен човек, а си затваря очите и гледа надолу. Не, отвори очите си и кажи, че си честен човек. Ние днес говорим неща противоположни на добрия живот. Детето казва, че ще слуша, а гледа надолу. Дете, което човърка в ухото или носа си, не е добро. Когато някой иска да му помогнеш, а се почесва зад ухото, това показва, че той няма определена идея. Като положи десетте си пръста, Христос с това изрази науката, на която всички резултати са изчислени математически. Молитвата е наука и вие дълго време трябва да се учате как да държите правилно ръцете си, как да движите езика си. У някого погледът е страшен. Защо? – Защото у такъв човек светът е неустроен. Друг поглед е жесток или на ъгъл. Защо? – Защото ъгълът на Питагоровата теорема е изкривен. Очите ти трябва да са меки, винаги отворени, в почиващо състояние; да бъдат готови да възприемат Божествената Истина.

Това е говорил Христос на гърбавата жена, това ви казвам и аз, за да ви се изправят гърбиците. Всичко у вас – вашите очи, уши, носове, чела, пръсти, трябва да са рационални числа, за да се изправят гърбиците ви. Тогава ще разберете има ли в света Истина, Мъдрост и Любов. Аз казвам: Има добродетели, абсолютна Правда, Мъдрост, Любов, Истина има; вие живеете в един Божествен свят, който трябва да възприемете. И кога ще дойдат новите деца на новото поколение? Много същества са приготвили този свят за вас, сложили са трапеза и ви чакат. Но вие може да намерите причина да се откажете и да отговорите: Купих си нива, отивам да я обиколя; купих си 5 чифта волове, отивам да ги опитам; или, ожених се, искам да се повеселя с жена си и не мога да дойда. Така отговориха учените хора във времето на Христа, но днес вие не трябва така да отговаряте. Вие може да работите на нивата си, може да опитвате петте чифта волове, може да се жените и пак да служите на Бога.

И тъй, пожелавам ви да се изправят гърбиците ви. Моите думи се отнасят до тези, които имат гърбици. Ако на някой гърбицата е изправена, ще ме извини. Който няма гърбица, а се докача, това показва, че той има гърбица. Като се върнете у дома, прочетете този стих, размишлявайте върху него и върху казаното, за да си създадете своя философия, която ще бъде основа за по-добро разбиране на Христовото учение.

Беседа, държана на 8 юни 1919 година.

Учител и Господ

Вие ме викате Учител и Господ, и добре казвате, защото съм. (Ев. Йоан 13:13)

Външно думите Учител и Господ нямат нищо ново, те са толкова обикновени. Но в света, тези две думи – учител и господар – са две противоположности. В българския език с думите господар, господин, госпожа или госпожица се именуват хора, които са господари на положението, които са управляващи, високопоставени лица. Обаче в първоначалния език тези две думи означаваха два велики принципа, които съграждат човешкия живот. Ще трябва да се определи

положението на учителя и на господаря, който в този смисъл е взет като Господ. Думата Господ в първоначалния език е употребена в множествено число и е означавала господари. Първият принцип Учител има отношение към човешкия ум и воля, а вторият принцип Господ има отношение към човешкото сърце и душа.

Имайте предвид, че в това, върху което ще ви говоря, всяка дума има особен смисъл. Когато употребявам известна дума, аз търся нейните вибрации, защото думите се определят тъй, както се определят слънчевите лъчи. Не може да произведете известен цвят, ако не произведете вибрациите, които му съответстват. Следователно, като се говори за добродетел, например, трябва да произведете вибрации, съответни на добродетелта, и тогава ще разберете съответния смисъл на тази дума. Само така ще имате една обективна, реална истина, или истина, която се изявява в живота. В света има и неизявени истини. Земята е пълна с богатства, скрити в центъра и?, но те не ви интересуват, защото не са изявени. Вас ви интересуват богатствата в касите на богатите, златото по короните на царските глави и т.н. Има знание, скрито в слънцето, но какво ви интересува то, щом не е изявено, щом е предположение? Богатството, което е в книгите, ви задоволява. Аз ви говоря за знание, което е изявено в Учителя. Когато говоря за Учител, аз разбирам същество, което нагласява вселената, т.е. нагласява учениците си, защото вселената съставлява сбор от мислещи същества, които са атомите на този велик, разумен свят. Като питате що са духовните хора, трябва да знаете, че те са мислещи същества. Някои поставят духовния човек като противоположност на светския. Вие ще кажете, че светският човек се познава по външността си: той се облича с фрак, цилиндър, носи особени вратовръзки, яки, маншети, ръкавици и мебелировката му вкъщи е по известна система. Нима това е лошо в светските хора? Лошавини има и в духовния свят. Там, дето има дисхармония, съществуват и лошавини. Тогава аз си задавам въпроса: Ако духовният свят бе чист от грех и ако ние излизаме от Бога чисти, как е възможно да правим грехове? Този въпрос би останал необясним. Значи и в духовния свят съществуват възможности за погрешки. Възможност за погрешки и грех са две различни неща. Ще разясня тази смисъл. Да вземем два кръга с различни центрове. Пергелът ще направи по една окръжност. Тези две окръжности така да са описани, че всяка една от тях да минава през центъра на другата. Ако тези две окръжности съставляват два разумни свята или, по-научно казано, ако едната от тях представлява положително, а другата отрицателно електричество, когато тия два тока започнат да действат така, че силата на отрицателното електричество да минава от периферията към центъра, а на положителното – от центъра към периферията, най-после ще дойде положение, когато двете окръжности ще се пресекат в две точки и ще стане точно това, което днес става на земята. Това, което става днес, не е нищо друго, освен кръгът на духовния свят минава през центъра на физическия и обратно. Ще кажете: Това е голямо противоречие. Да, това е противоречие в онези ограничени умове, които не разбират нито миналото, нито настоящето, нито бъдещето. От гледището на един възвишен дух, в света няма никакви противоречия. Хората искат свят без страдания. Чудни са те: това не е философия на живота. В противоречието всякога има страдания, но и в хармонията има зачатък на страдания. Вашето щастие в света почива в страданията на тия малки същества, които ви служат. Вие, които минавате за много благородни, питайте малките същества, какво ще кажат те за вашето благородство. Всички овци,олове,агнета,кокошки,патици,всички малки птички,които имат отношение с вас, и те си имат особено мнение за човека. Всички по-малки същества с един глас казват, че човекът е ужасно жестоко същество. Ако попитате дърветата, и те същото казват: Ужасен е, безпощаден е човекът. И тогава вие питате: Защо Господ създаде света такъв? – Не, Господ е създал света много добър, но ние и всички други преди нас го развалихме. Тъй както днес е развален външният свят, той се отразява вътре в нас. Светът е направен така, че като страда господарят, страдат и слугите, и обратно. Христос казва: Вие ме зовете Учител и Господ и добре казвате, защото съм. За да обясня мята идея – Учител и Господ – ще ви разкажа следния пример. В древността живял един млад цар, на 33 години, възраст, която само умните и мъдрите хора имат. Той написал една прочута книга за живота, която посочвала как трябва да се живее. В него се влюбили две царски дъщери. Ще кажете: Колко честит бил той! Когато видя двама млади, които се обичат, аз казвам, че се занимават приятно. По-приятно забавление от любовта няма в света. И когато виждам, че хората се любят, казвам: Те се забавляват. Ще ми възразите, че любовта е нещо много сериозно. Нима когато някой велик цигулар изпълнява едно хубаво музикално парче,

извършва нещо много сериозно? Сериозни положения са, когато имаш да даваш на кредитори или когато хирургът те постави на масата и започне да прави операция. И тъй, ние често казваме, че трябва да сме сериозни. Сериозни хора наричам ония, които имат дългове. Докато не се освободите от вашите дългове, не можете да разберете Словото Божие в дълбокия му смисъл. Когато отидеш на църква и дойде при тебе кредиторът да ти напомни, че трябва да му платиш, де ще остане твоята сериозност? Първата царска дъщеря, която се влюбила в царския син, изразявала своята любов в това, че носила навсякъде портрета на своя любим, по цял ден го целувала, направила му параклис, да му служат хора, палила му кандило и т.н. Другата царска дъщеря взела Книгата на живота, която написал царския син, и от любов към него се заела с изучаването и?, като се стараела да прилага всички принципи, които били вложени в нея. Започнала да посещава болни, страдащи и по този начин проверявала всичко писано в книгата. С това тя още повече се привързала към царския син, защото виждала добрите резултати от неговото учение. Тези две царски дъщери образували два различни култа. Култа на едната царска дъщеря ще видите изложен във всички храмове на света; нему служат всичките будисти, брамини, жреци, турските ходжи и християнските свещеници. Другият култ се среща дълбоко в сърцата на някои хора, които прилагат, без да знаят, че служат на някакъв култ. Първите хора са тъй наречените правоверни, те мислят, че Христос ще дойде в плът, и Го чакат в тоя образ. Как мислите, коя от двете царски дъщери е разбрала царския син и е изразила по-добре любовта си към него? Първата култура наричам култура на egoизма, дето човек иска само да обсеби някого, да го владее. Днес момък или мома, като се обичат, искат да се владеят един друг, да се обсебват. Докато са млади, какви хубави работи си говорят, но като се оженят, не минат 5 години, и всичката им любов се изпари, нищо не остане от нея. Когато ви говоря, аз не искам да ме разбираете по първия начин; аз бих желал да разберете правилно втория принцип и да го прилагате в живота си.

И тъй, Учителят има отношение към човешкия ум и воля. Той носи в душата си ония вибрации, които може да дадат подтик на ума и волята ви. Вие изпращате дъщеря си на училище при някой учител по музика, но тя се влюбва в него и по този начин не може правилно да схване подтика, който учителят дава на нейния ум и воля. Музиката и поезията са опасни занятия за младите моми и момци, особено за слабохарактерните. Като се влюби в учителя си, ученичката започва да му носи всеки ден цветя, без да изучава упражненията си. В такъв случай вашата дъщеря няма да свърши музика. Ако този учител е момък и може да се ожени за своята ученичка, добре, но ако е женен, какво ще произлезе от това? – Ще се яви многоженството, което се среща навсякъде в света. Под многоженство се разбира раздвоеване в живота. Раздвоеването е всяка във вреда на единството. Ученик, който отива при учителя си, трябва да научи съществените принципи, да разбира качествата на законите, силите, да разбира своя мозък, stomахът, дробовете и мозъкът си искат своето. Заболи ви stomахът, скоро викате лекар да ви направи няколко инжекции. Но какво иска да ви каже този разумен stomахът с разстройството си? Той е едно разумно същество. Някой път усещате едно стягане в гърдите си, в stomаха си, и у вас веднага се явява беспокойствие. Няма нищо опасно в тези стягания, те не са нищо друго, освен смяна на енергиите. В света има две противоположни течения на енергии, които произвеждат два различни резултата. Едната енергия стеснява формите, а другата ги разширява. В това се проявява животът. Туй може да се наблюдава и в природата. Аз не се спирям на съвременните теории, но ще обясня: за да се образува дъжд, необходими са две противоположни течения – топло и студено. За да се образуват росните капки, отрицателната енергия ги дига, топлината ги разширява и превръща във въздухообразни. Положителната енергия държи водните капчици долу на земята. Следователно отрицателната енергия на земята и положителната на слънцето се привличат, и там, дето се събират тези две енергии, двата кръга, се започва противоположен процес, в следствие на което се образува дъжд, който после отново пада на земята. Това е философско разглеждане на въпроса. Тези изпарения, които стават в природата, стават същевременно и в нас. По отношение на природата, вашият мозък заема мястото на слънцето; stomахът ви заема мястото на земята, а дробовете ви са съединителната нишка между земята и слънцето. През дробовете минават двете течения: артериалното и венозното. И в природата има венозно течение, което отива нагоре, и артериално, което слизга надолу. Венозното течение, което отива нагоре, има направление към мозъка, т.е. към слънцето. Най-напред венозната кръв трябва да мине през сърцето и дробовете, да се пречисти и

тогава отиде нагоре. Това е една необходимост, която става и в нас, както и в природата. Кръвта трябва да се озонира и да се повдигат вибрациите и?. Всички нечистотии, които се намират във венозната кръв, трябва да се премахнат и така да се подигнат вибрациите в света. Всички болести в света произлизат от неразбиране на този велик Учител, Който ни учи. Някога имаш известно стягане на главата си. Умът казва: Ти имаш нечиста кръв, прати я да се пречисти. Някога ви боли стомахът. Той казва: Има нечиста кръв, изпрати я нагоре да се пречисти. Като не знаете това, вие взимате няколко дози или хапчета от някакво лекарство, за да се възбуди стомахът и да престане болката. Същото нещо става и в семейния живот. Като се съберат мъж и жена да живеят заедно, единият от тях трябва да бъде Учител, а другият ученик. Но вие ще започнете да се борите за първенство. Ако мъжът ви има тези вибрации, които могат да подигнат вашия ум, дайте нему мястото на учител. Жената ще каже в този случай: Аз не обичам да се подчинявам. Знаете ли какво значи думата подчинение? – Да се подчиняваш, значи да възприемеш енергията, да я обработваш. То е култура. Това значи да изработваш известен предмет. Един цигулар или художник приготвлява с часове своята композиция или картина, за да обработи в себе си този предмет. По същия закон аз считам, че всяко учение ви ограничава, подчинява. Ето защо и думата религия не трябва да схващате в ограничен смисъл, а да я разбирате в широкия и? смисъл, за да имате резултат във вашия личен живот. Който носи известна религия или известно учение като портрет в себе си и само го поглежда от време на време, няма да има никаква полза от него. Не казвам, че трябва да изхвърлите този портрет от паметта си, но да го поглеждате един път в годината или в месеца и да го прилагате повече. Защо Господ ни държи далеч от Себе си? – Той е изbral толкова високо място, защото знае, че ще Го беспокоим. Господ казва: Аз искам да изпълнявате моята воля, да живеете тъй, както аз съм наредил света, за да бъдете щастливи. Някои питат: Кога ще отидем на небето? – Когато се научите да живеете според книгата на този мъдрец, царския син; когато дойдете във втората култура и научите законите. И тъй, в думата Господ се включва майката. Учителят е бащата. Учителят, т.е. бащата, е превод от една велика идея. Бог се превръща на баща и взима известно сътношение към нас. Учителят е число, повишено в трета степен, то е кубът на живота. Учителят е една разумна същност, която разглежда нещата от три направления, а именно – по права линия, по плоскост и по височина. Ще кажете: Какво значение има тук, по каква линия или по какво направление се върви в живота? Това има голямо значение. Ако вие минавате в света само по права линия, какво щяхте да разберете от този свят? Ако направите една екскурзия през цялата слънчева система с експрес и се движите с бързината на светлината, ще ви бъдат необходими 31,000 години, за да изминете тая права линия. След като сте се движили с тази бързина и се върнете на земята, какви познания ще имате? – Никакви. Ще кажете: Славно, чудесно е, ще спрете на общи определения. Вие сте минали пред слънцето със светковична бързина и мислите, че сте минали през цялата вселена, че много неща знаете, а всъщност нищо не останало у вас. На такъв философ казвам, че много малко знае, защото се движи с много голяма бързина. За да може да проучиш този свят, трябват ти толкова години, или едно число с 15 нули накрая. Ще кажете: Нули може много лесно да се турят. Да, но за мене тези нули имат голямо значение. Например, като турим при единицата една нула, две нули или три нули, между получените числа има голяма разлика. Аз правя разлика между първата, втората и третата нула. Втората нула показва, че числото 10 е взето в куб. Ако има четвърта нула, тя показва, че числото 10 е взето в четвърта степен; петата нула показва, че числото е взето в пета степен и т.н. Няма да отида до петнадесета степен, защото това не е за човешкия ум. Човешкият ум може да открива тайните на природата само до четвърта степен. Геометрията може да разрешава задачи само до тесеракта. Тесерактът е една малка фигура, на която изучаваме само отделните и? части. Кубът е една малка отсечка от тесеракта. Тези линии, плоскости, кубове имат отношение в нашия живот. Ако разгледаме нашето лице, ще забележим, че то е съчетано от много прави линии, от плоскости и от кубчета. В съвременната геометрия правата линия се определя така: най-късото разстояние между две точки е правата линия. Аз определям правата линия така: тя е най-малката отсечка от един кръг. Това не е противоречие. Ще кажете: Диаметърът на кръга е също права линия. – Да, но той е малка отсечка от друг по-голям кръг. Така и сегашният наш живот е една малка отсечка от един по-голям кръг на миналото ни. Следователно и вашият бъдещ живот ще бъде една малка отсечка от сегашния ви живот. Във вашите животи има слизане и възлизане. По закона на слизането вие се научавате да се намалявате, а по закона на

възлизането се учате да се увеличавате. Тъй че ние трябва едновременно да знаем да се смаляваме и да се увеличаваме. И съвременните хора страдат от това, че не знаят да се увеличават и да се смаляват. Търговец, който не знае добре да балансира, губи в сметките си. Например, той има само 1000 лева злато ефектив, а пише 100,000 и върху тях прави своите сделки. Не, всеки трябва да поставя точно толкова от своите пари, колкото има в касата си. Природата не търпи фалшиви сметки. Ако не проверите своите пари, колко в наличност имате в даден момент, дохождате да ви критикуват. Като знаеш по себе си, че си писал повече, отколкото имаш, мислиш, че и другите постъпват по същия начин, и не им вярваш. Това сме и ние, съвременните хора, препоръчваме се, че имаме повече ефектив, когато всъщност нямаме толкова. Като се съмкнат няколко нули, ще дойдем до самата истина.

Христос казва: Вие ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм. Той е говорил много важни работи, незаписани в Евангелието. Да, Христос дойде да ви научи как да живеете. Някои казват: Достатъчно ви е това, което Христос е говорил. Да, за спасението ви е достатъчно, но не и да ви научи как да живеете. А Йоан казва, че Христос говорил толкова много, че ако би се написало всичко, то книгите на целия свят не са в състояние да поберат това. Аз знам, че и от това, което Христос е говорил, е предадена една много малка част. Аз черпя своите принципи от една много голяма книга, на която всяко камъче, листче, клонче, цветче съставляват азбуката. Аз постоянно превеждам от тази велика книга. Като взема един лист от някое дърво, аз започвам да го разглеждам и чета по него, де и при какви условия се образувало този лист; де е расло това дърво, защо е остаряло, какви са били тогава хората, в какви времена е живяло, какво е било състоянието на слънчевата система и т.н. Всичко това аз проверявам по отпечатъците на всеки лист и клонче. А вие се спирате пред дърветата, разглеждате ги и си мислите, че те нямат свои преживявания, че не говорят и не виждат. Колко красиво говорят и виждат цветята и дърветата! Всеки лист има свое очице, чете всичките ви мисли, и като седнете под някое дърво да размишлявате, всяка ваша мисъл се отпечатва върху дървото и отделните листа. След време вие ще можете да четете по дърветата вашия живот, както и този на вашите предшественици. Колко пъти, като съм се спирал под някое дърво, то ми е разказвало мислите и действията на разни философи, свещеници и други хора, които се спирали под него! Трябва да знаем, че пред Бога всичко е открито, няма нищо скрито в тоя свят. Вие казвате, че дърветата са безсловесни същества, а човекът бил словесно същество. Аз съм против това: няма безсловесни същества в природата, но по различен начин говорят. За мене всичко е словесно. Като казвам за мене(?), не подразбирам онзи царски син, чийто портрет носи царската дъщеря, а другият, който носи в себе си Божествените истини за този свят. Христос казва: Наричате ме Учител и прави сте. Но Христос не е Учител като Мойсей, който проповядваше: Око за око и зъб за зъб. Днес вие служите на Христа, но служите и на много други учители, служите и на Мойсей. Вие казвате: Аз съм християнин, православен, но ако ви обиди, докачи някой малко, вие веднага започвате дело против него. Това е старото учение, което прилагаме в живота, а говорим за новото. Когато говорим за материализъм, аз разбирам, че служим на този свят, влюбваме се в образа на царския син и казваме, че това, което виждаме, то е реалното в живота. А всичко друго, което е действително реално, истинското в живота, него изхвърляме. Всички отношения, които са много по-реални и съдържат смисъла на живота, могат да се проверят. Като говоря за смисленост, не разбирам тази, която вие може да схванете. Аз всякога мога да проверя как вие разбирате нещата и често си правя забавления, като изчислявам какъв процент от вас ще ме разбере, колко ще ме слушате и колко ще изпълните. Аз имам предвид отде идете. Вие ме слушате и казвате: А сега ви разбрахме! И аз турям в книгата си: И аз ви разбрах много. Когато хората разбират, и аз разбирам, но когато те не разбират, и аз не разбирам. Когато дойдете в моята гостилиница и аз ви нахраня, приема ви добре и вие ми заплатите и благодарите, тогава и вие разбирате, и аз ви разбирам. Ако излезете, без да ми заплатите, аз оставам без пари и не ви разбирам. Неразбирането е празна кесия и празен stomах. Всяка торба, всяка кесия и вашият stomах са все отношения в света, които не съществуват. Вие сте изложени на страдания, мъчение, гонения. Защо? – Защото кесията ви е празна. Ако някой не ви приема в къщата си, ако всички ви изоставят, аз изваждам лошо заключение за вас. Това значи, че не сте постъпили по закона на Любовта, опълчили сте целия свят против себе си. Това показва, че не сте послушали Учителя си, че Господ ви оставя да се учате от своята опитност. Ще ми възразите: Аз съм учил толкова неща от математиката, знам много

формули, теореми. Питам ви: Като сте учили толкова формули, като знаете толкова теореми, можете ли да ги приложите, като построите вашето тяло съобразно с тях, съобразно с Питагоровата теорема? Ще ми възразите, че между вас и тези неща няма никакво съотношение. Има голямо съотношение между всичко това, защото вашият живот е един кръг, който може да се изчисли, защото произтича от две величини: едната по-голяма, а другата по-малка. По-голямата величина е тази на духа, която действа извън вашия живот и не може да се изчисли. Ще кажем, че тази сила е една дроб, която върви до безконечност. Но ще дойде ден да я изчислите. Такъв е законът, по който действа тази сила. При сегашните условия тя излиза извън вашия живот и не може да я изчислите. Това обаче не показва, че няма да дойде ден, когато ще се изчисли тази дроб.

Христос казва: Вие ме наричате Учител, но аз не съм Учител като Мойсей, защото аз ще ви уча на закона на разширението, а Мойсей ви учеше на закона на смаляването. Като слеете тези два закона в един, ще намерите начин за свободата. Христос казва: Като те ударят от едната страна, обърни си и другата; ако ти вземат горната дреха, дай си долната. Какво разбираше Христос под добра и горна дреха? Това има приложение към физическия и духовния свят. Това значи: Ако твоята горна дреха лятно време ти тежи, хвърли я и я остави някъде. Ако кожухът ви е бил необходим зимно време, хвърли го от себе си лятно време. Ще кажете: Какво ще правим зимно време без кожуха си, ако го хвърлим през лятото? Ами ти отде знаеш, че ще дочакаш следната зима? При тези условия хвърли кожуха. Да хвърлиш горната си дреха, Христос подразбира да не влизаш в съприкосновение с хора, които искат да богатеят. При това, в духовния свят няма зима. Някой човек иска да направи две или повече къщи; друг иска да се учи; трети иска да разхубавява и т.н. Не влизай в съприкосновение и не препятствай на тия хора: който иска да заботате, дай му и твоето, помогни му да съгради къщата си, нека се учи и нека бъде красив. Остави ги да вършат това, което желаят, поощрявай хората за доброто. Първоначално всички наши стремежи са били добри, но после се изопачили и станали лоши. Например, ти си в гората и почне да декламираш нещо, да пееш и играеш свободно. Направиш ли същото нещо и в града, там ще те вземат за луд. Ето как първият твой подтик в гората, изразен в града, се изопачава. Ако в гората, между дърветата си пееш и играеш, те няма да те критикуват, но дойдеш ли между хората, между културните, словесните същества, те няма да те оставят свободно да издигнеш гласа си. Щом си в обществото, трябва да издигнеш ръката тъй, щото да се образува счупена линия. Питат тогава: Има ли смисъл в този живот? Много пъти, като излизам да говоря, казвам си: Ако почна да говоря високо и да махам с ръце, веднага ще дойдат при мене и ще ми кажат: Какво правиш, не знаеш ли, че в едно общество не е позволено да говориш както искаш и да махаш така с ръце? Тогава аз започвам да правя изчисления, как да говоря, как да си махам ръцете, за да не засегна някого. Знаете ли колко е мъчно да определя човек посоката на движенията си? Трудни са тези изчисления, които трябва да се направят, докато дойдем до една разумна беседа. Мнозина, като слушат, казват: Ако изляза да говоря аз, ще говоря по-добре. Тогава ние се намираме в положението на младия и стария кон. Един стар кон бил впрегнат в една кола, пълна с грънци. Той слизал по един наклон и затова вървял много внимателно. Един млад кон го гледал и си казвал: Да дадат на мене този товар, веднага ще го сваля долу, а стария кон едва-едва пристъпва. Не минало много време, младият кон бил впрегнат в колата, пълна с грънци. Трябвало да мине по същия път. Но той не вървял внимателно като стария кон, който мисел за глупав, а се затичал силно по наклона и изпочупил всичките грънци. Някои ми казват: Кажи нещо по-сериозно. Какво искате, като младия кон ли да постъпвам? Ако вървя по наклон, ще бъда сериозен, бавно ще се движа; ако вървя нагоре, ще пъшкам, с труд ще се издигам, а ако съм на равно място, ще философствам. Като знаете това, изчислете тези две положения в живота – когато трябва да вървите нагоре и когато ви се представя случай да слизате надолу.

Ще се върна към първата си мисъл. Казах, че във вашия мозък има набрана много енергия. Жената се сърди и казва: Докога ще робувам на мъжа си? Аз искам свобода, затова ли се ожених, да му готовя? Мъжът също е недоволен и казва: Ти не ме разбираш. Слугата е недоволен от господаря си и иска да се освободи от него. Това са двете положителни енергии в света, които се отблъскват и вследствие на това се явява сбиване и недоразумения. Дохождат хора да ги успокояват и казват: Не правете така, не постъпвайте против евангелските правила. Не, приятелю, няма какво да съветваш, ами превърни едната енергия в отрицателна, а другата да си остане положителна. Ще попитате: Какво ще се образува тогава? – Ще се образува дъжд. Когато жената плаче, нека благодари, че има

сълзи, защото този момент е най-благоприятен, за да превърне своята енергия в отрицателна. Нека каже на мъжа си: Виждам, мъжо, че ти имаш право. А в живота обикновено и двамата имат право, затова и двамата са криви. Ако единият е прав, другият ще бъде крив. Затова търсете такива хора, с които да сте противоположни по енергия. Така е и в света; половината свят са прави, добри или положителни, а другата половина са криви, лоши или отрицателни. Лошите хора са едно благословение, те имат запас от енергия, те носят условията за бъдещата култура. Добрите хора ще дойдат в бъдеще; те стават негативни и ще започнат да обработват енергията, която имат. Добрият поет, като дойде в света, създава нова поезия от лошия живот на хората; ученият ще създаде нова наука, музикантът – нови мелодии и така ще се поставят основите на нова култура. Когато видиш един страдащ, ако си писател, ти би могъл да създадеш такава хубава поезия, с която да подигнеш ума и сърцето на хората към благородни и възвишени неща.

Христос казва: Аз дойдох в света, за да ви науча да познавате доброто в лошото и лошото в доброто. Доброто има своя лоша страна, както и лошото има своя добра страна. До скоро мислеха, че слънцето е съвсем чисто, обаче днес е известно, че по него се намират черни петна. И слънцето е опетнено. Знаете ли каква тревога се дига понякога в слънцето? Всякога тревогата на слънцето се отразява и на земята. Когато на слънцето е тихо, и на земята е тихо. Следователно едната половина на нашата земя е обърната към Бога, тя е по-близо до Бога и слънцето я осветява, а другата половина е тъмна. Тази половина, която е обърната с лицето си към Бога, събира енергията си. Всеки от вас може да дойде до това състояние. Когато кажете, че нищо не може да направите, вие сте в положителната енергия на земята. Когато вашата земя се обърне към слънцето, вие сте в отрицателната енергия на земята и тогава дохожда културата. Ще ме попитате: Как тъй една и съща слънчева енергия някога е добра, а някога лоша? Сутрин слънчевата енергия представлява майчината любов, а следобед, когато мине меридиана, енергията се изражда, става лоша. Привечер тази енергия се отразява още по-зле и затова вечер стават сбивания, убийства, и т.н. Защо стават тези неща между хората? – Защото се събират все положителни енергии. За да не стават такива неща, жената трябва да напише закон на мъжа си да се връща вкъщи два ча?са преди залез слънце. Ако се върне след залез слънце, главата му непременно ще пострада. Същото нещо става и в нас. Когато замислим нещо хубаво, благородно, ние сме в отрицателната енергия, в светлата страна на земята; замислим ли нещо лошо, ние сме в положителната страна на земята, в положителната енергия. Господ е положителен. А когато се обърнеш към Бога, енергията ти е пасивна, съзнателна. Дойдеш ли да воюваш с по-силния, ще бъдеш смазан. Господ се противи на горделивите хора. Когато кажеш, че ще се противиш, Господ ще заповядда да те превържат и да те заведат в някая болница. Като се намериш в болница, ще кажеш, че си ходил да се биеш за отечеството си. Никакво отечество не си освобождавал. Твоето отечество по друг начин се освобождава. Извади сабята си, т.е. твоята воля, и виж дали тя е достатъчно калена, за да освободи хората. Като ти представят една–две торби със злато, ти се изкусяваш и започваш да говориш, че няма смисъл да се бие човек, това не е човешко и т.н. Защо? – Защото златната торба е зад гърба ти. Това не е идеал. Богатите казват: Няма смисъл да се бием, трябва да живеем в мир. Защо говорят така? Защото са богати и нямат нужда от нищо. Много сиромаси пък казват: Искаме да се бием, защото имат нужда. Христос казва: Аз дойдох да разреша въпроса, който смущава човечеството. Аз съм Учител и ще ви покажа как трябва да познавате учителя си и господаря си в себе си. Ако слушаш твоя Господ, който е дълбоко в тебе, ти ще можеш да направиш нещо, но ако не слушаш твоя Учител, ти ще бъдеш в противоречие.

Човек трябва да познава и учителя си, и господаря си. Във всеки човек има Господ. Вие често тълкувате много криво думите ми. Искате да се проявите и с това правите големи грешки. Аз ви уча едно положително учение, което може да прилагате, и мога да направя опит с всекиго, стига вие да сте искрен. Това е привилегия на моята философия, че може да се прилага в живота. Моето най-голямо желание е навсякъде в домовете да има отношения, каквито са между учителите и господарите; децата да бъдат и добри ученици, и добри слуги. Учениците да слушат учителя си, а слугите – господаря си. Научиши ли на това нещо децата си, внесеш ли между тях тази идея, дъщерята ще слуша майка си, а синът ще слуша баща си. Дъщерята не може да слуша баща си, и синът не може да слуша майка си, трябва в следното поколение той да се превърне на жена; тогава ще може да слуша майка си. Същото нещо ще бъде и с дъщерята. В природата енергията трябва да

се превърне. Спрямо вашите енергии аз може да съм положителен, но спрямо други енергии може да съм отрицателен. Това е закон. Енергията е велика сила, която прониква в нас и строи живота.

От 2,000 години се проповядва, че Христос е велик Учител и е дошъл да ни спаси от греха, за да се покаем и да станем добри членове на църквата. Че вие и сега имате членове: имате синове и дъщери, които като станат на 21 години, казват на родителите си, че са оглупели. Какви ученици са тези ваши синове и дъщери? Вие мислите, че много знаете. Често Господ ви изпраща главоболие, като казва: Дайте тази задача за разрешение на човечеството. Защо ги боли глава? Вие отговаряте: Преяли сме. – Не, друга е причината за вашето главоболие. Боли ви главата от това, че много знаете. Някой път те заболи корем. Това показва, че Господ ти изпраща тази задача за разрешение. Който не знае на какво се дължи главоболието, коремоболието и други някои болести, той нищо не знае. Коремоболието показва, че енергията в стомаха трябва да се превърне от положителна в отрицателна по отношение към другите енергии. Умът ви трябва да се занимава с възвишени работи. Като те заболи глава, иди при някоя бедна жена да и? помогнеш. Заболи те глава или корем, започни да работиш. Тъй казва Господ. Вие казвате: Като ме боли глава, аз не мога да работя. – Затова именно те боли глава, защото нищо не работиш. Ако чуят това нещо лекарите, ще кажат: Опасна теория е тази, да работиш във време на главоболие. Лекарите обясняват само следствията на болестта, но те не знаят от какво са предшествани болестите. По-новите лекари казват, че главоболието се явява от пикочна киселина, която се наслояла в организма, в мозъка. Кръвта се сгъстява, организът започва да действа усилено и т.н. Но как се е появила пикочната киселина, това лекарите не обясняват. Те не могат да обяснят цял ред причини, които са предшествали появяването на пикочната киселина. Следователно причината на всяка болест трябва да се търси много отдалеч. Живеем ли по този Божествен начин, ще дойде ден, когато моментално ще се изчисти тялото ни от всякакви утайки, които днес предизвикват болестта. Някои физици допускат, че ако се употреби електричество от 10–20,000 или 100,000 волта върху човешкия организъм, той би се обновил в много кратко време, би приел детска младост. Тогава ние бихме казали: Слава Богу, дойде Царството Божие на земята. Господ изпраща смъртта и казва: Повикайте това оstarяло дете и го поставете върху диска на смъртта, за да се обнови и заживее друг живот. Тогава се завърта колелото на живота със 100,000 волта и не минават 50 или 100 години, и същият човек отново дохожда, но вече обновен с нова енергия и ново име. Това е законът на прераждането – смяна на енергиите. Душата може да възприеме много хиляди форми. Вие не сте изучавали какво нещо е човешката душа. Ако бих казал всичко, каквото зная за нея, то би било девето чудо на света – толкова много неща има да се говорят за нея.

Христос казва: Вие ме наричате Учител и Господ, и право е, защото съм. Като прочетете надолу главата, ще видите защо се нарича така. Искам двете думи Учител и Господ да останат у вас. Учителят е една положителна енергия. Всяко разстройство, всяка дисхармония на мисли и желания е положителна енергия, която трябва да се превърне в отрицателна, защото само отрицателните енергии в света творят. Това е вярно и по отношение на електричеството. Ако вие сте ясновидец, ще видите, че светлината се явява само на отрицателния полюс. Когато кажат за някой човек, че е привлекателен, то значи, че той има отрицателна енергия в себе си – това е магнетизът. Такъв човек има да дава и да взима нещо от хората. Човек не трябва да бъде само любезен към хората, но всяка негова дума трябва да бъде пълна със съдържание. Никога не казвайте празни думи. Някои питат: Защо не ни покажеш, че ни обичаш? – Щом съм те поканил на трапезата и те нахраня, то значи, че те обичам. Ако ти кажа много думи, а не те нахраня, обичам ли те тогава? Ако те покаян с бира, бонбончета или пасти, това не е любов. Ние трябва да живеем само с хляб, с житни зърна и всякакви плодове.

И Христос казва: Вие ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм. Когато този Учител дойде, във вашия дом ще има хармония, музика, поезия, всички ще бъдат на своите места; няма да има раздори между мъжа и жената, между слуги и господари, между дъщери и синове, между учители и ученици. Сега Го няма Христос в света. Ще кажат някои, че Христос е дошъл. Не, той не идва, защото има вече опитност. Ако дойде днес между хората, те пак ще го разпнат. Който е стоял на кръста, той знае какво нещо са тия гвоздеи, с които е бил прикован. Христос пита сега своите последователи. Има ли още гвоздеи? – Има. – Тогава не е за мене още да дохождам. Свещениците проповядват братство и любов. Христос не се залъгва от тези думи и пак пита: Има ли

гвоздеи на земята? – Има. – Още не е за мен. Някои казват: Изяви се, Учителю, ние ще те разберем и оценим. – Да, вие сте приготвили вашите гвоздеи и искате да дойде Учителят, за да ги забиете в Него. И това аз виждам всеки ден. Вие взимате всичко, каквото можете, от хората. Гледам в градината двама млади се разговарят, а до тях стоят няколко агънца и си казват: Културни са тези хора, но нищо не им пречи в един момент да ни одерат кожата. Те много добре знаят помислите на техните господари. Сега ще кажете, че много добре говоря. Да, аз добре говоря, а вие добре слушате. Но аз бих желал да се създадат в България учители, които да учат на благост и търпение. Срещал съм такива, които носят неволята си, но търпеливи не съм срещал. Да има търпение, то подразбира воля и ум, сиреч да знаеш причините и последствията на нещата. А нетърпението ражда подозрение към всичко и към всички. Не съм срещал хора, които да убедя, че в нашето дело няма нищо подозрително. Българите нямат търпение и затова подозрението не ги напушта. Второто нещо е да премахнем предубеждението. Всеки ден се борим с нечисти мисли, които ни накацват като оси. Съзнателно или несъзнателно, навсякъде виждам една атмосфера на подозрение, и след всичко това хората искат да минат за културни. Трябва да се ограждаме от тия мисли, които са остатък от миналото; те са излишъци, от които всички трябва да се очистят. Подозрението е проникнало в ума, сърцето и душата ви и трябва да се освободите от него. Какво има да подозирам? Някой дойде при мене и иска да ме поизльже. Аз му казвам: Приятелю, ако не се опитваш да ме изльжеш, аз бих сторил повече за тебе, а така ще сторя по-малко. Аз и така съм длъжен да направя нещо за тебе. С това не искам да кажа, че съм добър, но че съм длъжен да направя за всеки по нещо. Защо да представяш работата тъй, както не е? Затова някога казват, че не приемам гости. Защо днес не приемаш гости? – Защото не съм изработил нищо и не мога да ви дам нищо. И за вас е същият закон: Не си разположен днес духом, не приемай гости. Кажи: Имам да решавам известна задача, която Учителят ми е дал.

И тъй, вложете две неща: търпение и отмахнете вашето подозрение. Подозрението го виждам написано на веждите на българина и у някой е толкова голямо, че е необходим цял живот, за да се освободи от него. Той знак е на мястото си: Господ го е турил там. А подозрението е отсъствие на безкористна Любов, от него се раждат всички болести. Като срещнете някои хора, вие казвате: Този е лош, онзи е лош, за вас няма добри хора. Мислете, че всички хора са добри, но у тях има само положителна енергия, която вие не можете да използвате, и затова стойте настрана от тях, за да я използват другите. Двама мъже, които имат положителни енергии, се отблъсват. Днес има магнетизатори, които могат да превръщат енергиите. Отивам някъде, дето се бият мъж и жена. Аз вдигам ръцете си, после ги спускам надолу, и мъжът става положителен, а жената отрицателна. Постоя малко при тях, и те започват да се извиняват, че са направили грешка. Те не са съзнали закона, по който единият става положителен, а другият отрицателен. И наистина, след като се сменят енергиите им така, че да има и от двата вида енергии, те престават да се карат. Казвам: Приятели, единият трябва да бъде горе, а другият долу. Когато се заеме да лекува някого, магнетизаторът прекарва ръката си отгоре-надолу върху болния. То значи: Жената да бъде долу, а мъжът горе, т.е. мъжът да чупи камъни, а жената да гради. Това е учили и Христос. Христос казва: Вие ме наричате Учител и Господ. Учителят е горе на планината, а господарят е долу, и той гради там. Значи, ако искате да градите, слезте долу. Ако разбирате това нещо така, няма да има никакво противоречие. Като слушате, ще кажете, че аз ви уча да се откъснете от света. Не ви уча да се отречете от света, но ви казвам да превърнете вашата енергия в отрицателна и да започнете да градите. Когато си нещо разтревожен, дигни ръцете си нагоре, а после ги свали надолу. Тогава кажи на стомаха си: Слушай, приятелю, нека мозъкът бъде горе, а ти долу; препращай материал за него, за да работи. Изобщо, дето има главоболие, там страда и стомахът, и обратно. Това показва, че всяка – законът е верен – между стомаха и главата има тясна връзка. Това нещо може да го проверите. Вие или тези от вас, които имат развита воля, може да се лекувате по следния начин: Ще се обърнеш към Господа и ще се помолиш, като на Учител и Господ, да те научи да управляваш главата и стомаха си. Вие ще кажете: Не ми трябва мене стомах и глава, аз искам да имам ангелско тяло и китара в ръка, да свиря и пея на небето. Това е криво разбиране на Христовото учение. Трябва да разбирате право. Това е форма, а ти трябва да имаш известен резултат. Не искам да създавам антагонизъм между едните, които не разбират правилно Христовото учение, и тези, които го разбират по-добре. И няма да кажа, че едните са на правата страна, а другите – на кривата, но

казвам, че тези, които не мислят правилно, са положителна енергия. Докато у нас подозрителността взима връх на всичко, никой не може да оправи света. Преди да заминем, ние трябва да изпълним волята Божия. Българите имат бъдеще като народ, затова трябва да станат търпеливи и да премахнат подозрението. Българите не са толкова добри, но в тях има условия за добър живот, а дето има условие за живот, Бог е там. От българите ще излезе нещо, а не от България, защото тя е репортата, в която стават опитите, и като такава, ще изпълни ролята си. Съдържанието, което е в репортата – българският народ, – е и творческа сила. Когато българите отиват да живеят между американци и други народи, те са учтиви, любезни, но щом се върнат в България, стават груби, недоволни от всичко. Това недоволство се дължи на малкото земя, с която разполагат. Българинът има творчески дух и затова му е тясно. Дайте работа, широк замах на българина, той ще работи. Разхождам се един ден покрай семинарията и срещам един полковник на кон. Гледам, по едно време конят му се спрял и не иска да върви. Слиза полковникът от коня и той тръгва. Конят иска с това да каже: Без полковник ще вървя, но с него ще спирам. Тази черта има и у всеки българин. Христос казва: Аз дойдох да науча хората да дават широк простор на всяка душа и да поощряват всяко добро начало във всичко. Ако всеки даде свобода на близките си, както и той се нуждае от такава, ще има широк простор на действия и мисли. Ако бихте приложили тези закони, които се крият в моите думи, много нещо бихте разбрали. Аз взимам всичко от природата и го превеждам. Всички закони, които съм проверил от природата, са 75% верни, а остават 25%, които ще трябва да проверя. Внесете тази вяра в себе си и знайте, че у всеки се крие нещо велико. Някой иска да стане ангел, но и ангел да стане, ще вижда само началото на нещата, но не и края им. Ти ще виждаш само главата си, а опашката си няма да виждаш. Като ти отнемат опашката, ти ставаш атом и се въртиш около една окръжност, за да придобиеш равновесие. А въртенето около един център показва, че човек е изгубил своето равновесие. Понеже сме се освободили от периферията, трябва да изучаваме тези два свята – между Учителя, който е горе, и майката, която е долу. Това, което е вярно за слънцето и земята, е вярно и за мозъка и стомаха, за духа и душата. Приложете търпението, т.е. развойте ума и волята, махнете подозрението и го заместете с творческа Любов. Бъдете тъй силни, че каквато обида да ви се хвърли, да не ви докосне и скоро да се освободите от нея. Няма по-голямо изкуство от това, да се поставиш по-горе от всяка обида и да я заместиш с добри мисли. Всички вие можете да свършите много работа, да вършите големи добрина. Това, което свири учителят в дадения момент, може да го научи и ученикът. Всеки, който иска да бъде нещо повече от другите, трябва да се съединява с живия Господ, с онази велика връзка на хармония, и да учи закона на мълчанието. Както казват окултистите, бъдете слушатели на Великия Учител, който говори. Няма по-хубаво нещо от мълчанието. Бих желал да съм на ваше място, вие да говорите, а аз да слушам, защото ще разбера всичко, което говорите. Сега, като слушат нещо, хората не само че не си плащат, ами започват да критикуват, че това не било хубаво. Христос казва: Аз съм гостиличарят и дойдох да нахраня хората. Христовото учение ни показва, че ние имаме условия да станем светии, и ангели, и гении. А сега какво сме? – Ние сме любящите деца на Бога, Който ни обича не защото сме толкова добри, а защото е милостив към нас. А то е най-великото в света, с което можем да се кръстим. Ние трябва да оправдаем тази Любов, да я заслужим и никога да не дърпаме косите си пред Неговото лице. Щом чуем, че Учителят, Бащата, Господ иде, веднага да се спрем. От днешната беседа искам щото всички, които имат положителна енергия, да я превърнат в отрицателна, всички, които са горе на планината, да слязат долу да градят, а които са господари, да станат слуги. От господари няма нужда. Господ казва: Сит съм вече на господари, искам слуги, те да оправят света. Христос казва: Сега светът ще се оправи от учениците, синовете и дъщерите, а не от майките и господарите. Учениците, синовете и дъщерите са бъдещето на тоя свят. Майката се занимава с тоалети, бащата пие, а синовете и дъщерите виждат, че родителите не вървят в правия път и затова те се заемат за сериозна работа. Сега заемете положението на синове и дъщери, на ученици и слуги, а не казвайте, че сте учители, свещеници, майки, бащи, царе, князе, господари и други подобни. Да ви пази Господ от такива грехове! И мен да пази Господ от този грях. И да ни даде да бъдем ученици и слуги на този Велик Учител и слуги на този Велик Господ в света! А Той е жив Господ.

Беседа, държана на 15 юни 1919 г.

Малкият закон

И тъй, който наруши една от най-малките тези заповеди, и научи така човеците, най-малък ще се нарече в Царството Небесно, а който стори и научи, той ще велик да се нарече в Царството Небесно. (Ев. Матей 5:19)

Има големи и малки заповеди, големи и малки закони. Христос казва: Който наруши една от най-малките заповеди или закони, най-малък ще се нарече в Царството Божие, а който изпълни закона, най-велик ще се нарече.

Имайте предвид, че тези закони, за които говори Христос, не се създават, а вечно съществуват, и всяка култура, всяко мирово проявление се дължи на тях. Според разбирането на тия закони, такъв е и нашият морал. Съвременните философи казват, че схващанията на хората за нещата са относителни, според техните понятия. Това отчасти е вярно, но ако нашите разбирания са слаби, това не показва, че в света не съществуват абсолютни закони, които регулират отношенията на хората. Правото във всички векове е Право; Доброто във всички векове е Добро; Любовта във всички векове е Любов и т.н. Ние може да имаме различни разбирания за Доброто, за Правото, за Любовта, но те ще бъдат по отношение на нас, а не по отношение на великата вселена, която съдържа всичко в себе си. Злото започва оттам, откъде започват малките закони. Ние може да мислим, че всички стадания се явяват като резултат от нарушение на малки и големи закони, обаче аз няма да обяснявам подробно причините и последствията при нарушенietо на един закон. Това е обширен въпрос, по който са писани много трактати. Аз ще се спра само върху две положения, върху малките и големите положения на великия закон. В една от своите беседи Христос казва, че неверният в малкото е неверен и в многото, и верният в малкото е верен и в многото. Някой казва: Този закон е малък, защо да го изпълнявам, аз ще изпълня големия закон. – Не, човек, който не е готов да изпълни малките закони, той не ще бъде в състояние да изпълни и големите. Често изпълнението на един закон може да стане по един чисто материален, физически начин. Държавата има свои закони, с които заставя своите поданици да изпълняват задълженията си. Българите се отличават с голяма смелост и често се противят при изпълнението на законите, но като им обърнеш другата страна, като им покажеш тоягата, те веднага отстъпват. Разказват един анекдот за българите от турско време. Те имали обичай да се събират в село около някое бунище и да се разговарят тихо и приятелски. Във време на разговора те взимат някоя пръчка и както си говорят, дялкат я на едро, защото в разговора си са смели и герои. Някой от тях се обажда: Знаете ли, братя, че в село е дошъл юшорджията (бирника) и събира данъка? – Е, че какво от това – се обаждат други и дялкат пръчката едро едро, – няма да му платим. – Да, но тези, които му се противяли, той ги биел, лошо се отнасял с тях. – Е, тогава и ние ще се погрижим, ще съберем оттук-оттам пари и ще си платим данъка, но започват да дялкат ситничко пръчката. Така постъпваме и ние: докато сме здрави, говорим и режем пръчката на едро, но заболеем ли, започваме да дялкаме пръчката ситно. Това е механическото изпълнение на този закон; трябва да има страх от бой, за да го изпълним. Такова е изпълнението на законите днес навсякъде в частния, в обществения, в политическия и в духовния живот на хората. Тъй че днес законите се изпълняват не по собствено желание, не от съзнание на своя дълг, а насила. И затова всеки, който нарушава законите, се наказва с лишение от наследство, изключване от обществото или от някое дружество. Навсякъде има принудителни мерки за изпълнението на закона. Ще кажете: Ами нали всеки народ има свои схващания и разбирания? Да, всеки човек отделно, или всяко семейство, всяко общество може да си има свои схващания, но те не изменят онзи Божествен закон, върху който почива нашето растене. Докато сме в съгласие с той закон, за който говори Христос, у нас ще има растеж, ще има подем на нашите мисли и чувства, замах или разширение на нашата воля, и тогава ние лесно ще може да се разберем. Това ще бъде всяка, докато сме във връзка с малките и големите закони. Обаче от момента, когато нарушим съзнателно или несъзнателно един от тези закони, малък или голям, наруша се и равновесието в нас. Ние не може да разберем причината на беспокойствието ни, криво ни е, недоволни сме и търсим причината у другите хора. Това беспокойствие може да произлезе от неща. Например, ти си духовен или културен човек, минаваш покрай някой овчар, който си пасе овцете, и си казваш: Какво хубаво ядене може да се приготви от тези агънца! Взимаш едно от тях и го заколиш. Не мине много

време и у тебе се заражда една необяснима тъга. Или един богат човек вижда едно дете и казва: От това бедно дете ще стане нещо, и го издържа в училището. Аз взимам агнето като емблема на всички наши криви постъпки, а не говоря за месоядството. Ние се мислим много културни хора, а въпреки това цял свят страда, и евреите от страдания не може да се освободят. Днес всички се запитват кои са причините на страданията. Един мислят, че виновници за страданията на човечеството са богатите хора; други мислят, че виновници са управляващите и т.н., а всъщност причината на нашите страдания са ония агънца, които ние сме яли. Щом изядете едно от тези агънца, всички в семейството ви ще имате много неприятности през целия си живот. Нарушили сте една от малките заповеди и ще бъдете най-малък в Царството Божие. Ще ме запитате: Ами какво да правим ние, които сме изяли толкова агънца? – Ще бъдете най-малки в Царството Божие. Няма ли поне едно изключение? – Няма. А онзи, който е изпълнил най-малките заповеди, който не е пожелал нито едно агне, той ще бъде най-голям в Царството Божие. Аз взимам думата пожелание в лош смисъл. Всички страдания в света са резултат на лоши пожелания, защото пораждат лоши мисли, а лошите мисли зле влияят на нашия мозък, сърце, и се отразяват изобщо вредно върху организма ни. В такива случаи лекарите се произнасят, че е станало някакво отравяне на кръвта и т.н. Това е право, но храната, която приемаме, определя качеството на всички наши действия. Някой ще ми възрази: Може ли човек да живее без желания? – Не казвам, че не трябва човек да желае, но в желанията той трябва да научи великия закон, по който да постъпва. Той трябва да знае дали това, което желае, е добро за него, за неговите близки, за народа му, за цялото човечество, и тогава да пожелава. Не е важно да се създава временно живият организъм. Вие давате живот на едно дете, но не минават и 2–3 години, и Господ ви взема това дете. Плачите и се чудите защо умря вашето дете. – Причината за това нещо са вашите желания, нарушенията на най-малкия закон, които са ви направили най-малки в Царството Божие. Под думата малък се разбира слаб човек, който се поддава на всякакви изкушения, на всякакви влияния. В slabия човек няма определен и устойчив морал и затова той казва: Как и да е, ще се прекара този живот. Нима може да се нарече живот този на свинята, турена в кочината, и на която господарят носи храна 3–4 пъти на ден? Тя мисли, че от нейния господар по-добър няма и от нейния живот по-хубав няма. Питам: Какъв е сегашният наш живот по отношения на бъдещия? За да станем велики в Царството Божие, у нас трябва да се зароди силно желание да се подигнем като мислещи същества и да изпълним великия Божествен закон във всичката му пълнота. Всички съвременни писатели казват, че за да стане човек велик, трябва да има силна воля, докато не изпълни най-малкия закон във всичката му пълнота, без да го наруши. Често ние изпадаме в положението на онзи американец, който бил поставен да отваря и затваря движещия се мост, когато минавали и заминавали треновете. Той живеел на една кула, в среда моста. Един ден той отворил моста и не го затворил; много тренове се събрали и чакали път. Той казал: Днес аз съм господар на положението и когато кажа да минат треновете, тогава ще тръгнат. Как са постъпили с този американец? – Изпратили хора да го свалят от моста и вместо него поставили друг, който да затваря моста. Така правим и ние: отворим моста и не го затваряме, като казваме, че ние сме господари на положението и от нас зависи всичко. След време обаче Господ ще изпрати своята делегация, която ще ви съмъкне от това място. Тогава вие сте най-малките в Царството Божие. Кой е най-малък? – Този, който не изпълнява волята Божие ни по сърце, ни по ум, ни по душа, ни по дух. Чули ли сте как се разговарят двама млади, преди да встъпят в брак, когато са в среда природата? Те си обещават много хубави неща, говорят си сладки думи. Моят слух е много развит, възприемал съм целия им разговор. Ако тези млади хора приложат всичко, което обещават, Царството Божие ще се възвели в техния живот във всичката си пълнота. Но щом се оженят, какво става? – Обърнат другият лист на живота, забравят всички дадени обещания, започват да нарушават малките заповеди, явяват се нещастия и животът им се разваля. Коя е причината за тези нещастия? – Не сте изпълнили онова, което обещавахте в градината. Не, извадете всички ваши поменици, в които стоят написани обещанията ви. Жената, като се ожени, казва: Изльгала съм се аз, никога не мислех, че той бил такъв дявол. Мъжът, от своя страна, казва: Е, каква добра беше тя по-рано, цял серафим, а днес ми се представя по-страшна от най-лошия пъклен дух. Как ще изпълни своите обещания? Питам: Как е възможно женитбата да прави хората от ангели на дяволи? Ако това е така, по-добре никой да не се жени. Това не е било съчетание по любов, любов по Бога. Аз говоря принципиално и не взимам предвид вашия личен живот. Този закон засяга

еднакво и мене, и вас, и всички ангели; той е еднакъв за всички. Аз поддърjam възгledа, че човек е добър само в момента, когато действа добре; прав е в момента, когато постъпва право, любещ – само в момента, когато проявява любовта, и т.н. Престане ли да върши това, той не е нито добър, нито праведен, нито истинолюбив и т.н. Докато се съобразяваш с тези закони, мислите ти ще вървят гладко, пластично. В такъв случай, ако си художник, писател или домакиня, всичките ти работи ще вървят правилно, с широк замах. Но в момента, когато измениш на своите мисли, ще слезеш от по-високо в по-ниско поле. Аз си представям, че тези полета се намират в един безграничният кръг и колкото повече слизам надолу, толкова повече този кръг се стеснява, като приема форма на конус. Някои казват, че тези полета са 7, а аз намирам, че те са на брой 7 милиона по 7 милиона. Вие слизате все по-надолу и по-надолу в този конус и си казвате: Да слезем по-долу, за да видим какво има там. Ще дойдеш до най-долното поле на този конус, в центъра му, и там ще спреш; ще се преобърнеш на едно микроскопическо същество и ще кажеш: Господи, защо станах толкова малък? – Защото си един от великите философи и си дошъл тук да научиш изпълнението на малкия закон в живота.

Процесът на развитието е обратен, т.е. да се издигнеш от това поле, в което си паднал, ти няма да минеш вече по същия път. Сега ти ще започнеш, като минеш през тясната врата на единия конус в другия, който допира върха си о другия, и ще почнеш своята еволюция. Така ще минаваш от поле в поле, докато дойдеш в новия свят. Едва си влязъл в този нов свят, ще те срещне някой философ и ще ти каже: Защо ние, хората, не живеем тъй, както си искали? Защо да не се проявяваме самостойно и независимо от всички закони? Ти ще го попиташи: Слизал ли си ти в конуса на живота? – Не. – Слез да видиш как се живее там. Аз слизах един път и втори път за нищо в живота си няма да сляза. Мнозина ще слезете в този конус и когато минете през тясната врата, ще си спомните моите думи. Всеки, който е минал един път през тясната врата на конуса, той става велик в Царството Божие; а който се е спрял в първия конус, ще се нарече най-малък в Царството Божие. Този, който се е спрял в първия конус, се намира в положението на една мравка, която е попаднала в конуса на мравоядеца. Той я хваща постепенно ту за едното, ту за другото краче, докато свърши с нея.

И тъй: Който наруши една от най-малките заповеди и научи така хората, най-малък ще се нарече в Царството Божие; а който стори и научи, най-велик ще се нарече в Царството Божие.

Аз ви говоря върху този стих, защото всяка душа има свои стремежи. Не казвам за всички, че нито са добри, нито са лоши, защото хиляди пъти през деня постъпват и добре, и зле; хиляди пъти през деня се сменяват вашите желания. Ставате сутрин и си казвате: Днес вече живея добре. Но като се върнете вечерта у дома и си дадете сметка за всичко, казвате си: Не стана така, както мислех, защото при днешния живот, при хората, които ме обикалят, не може да се живее честно. Търговецът казва, че днес не може да се живее без лъжа. Земеделецът казва, че не е възможно при орането и разработването на земята да не унищожим живота на много червеи. Политикът казва, че при днешните условия на живота не може да се води честно политиката. Също така говори и духовникът. Всички говорят, че не е време за добър и чист живот. А кога ще дойде това време? Когато дойде новата култура, тогава щял да се подобри животът. Живееш ли в своите мисли, ти си в своето минало. Следователно, живеем ли със своя минал живот и искали това-онова да стане, ние живеем в първия конус, а в него е лошият живот. Добрият живот е във втория конус. Аз ще уподобя първия конус на малкото дете, което по-рано е било старият човек, но се е смалил. Едно време това дете е било някой философ, някой брамин, жрец, патриарх, учен, който днес се нуждае от вашата помощ. Сега то крещи, иска да го прекарат през тясното отвърстие на конуса. Питате: Защо това дете се явilo в този дом? – Господ го е пратил да му покажете вратата. Майката е вратата. Тя го взема и казва: Много интелигентно е моето дете. Знаете ли в какво положение се намират съвременните майки? Като пораснат децата им, тогава едва разбират какви са, защото тогава се проявяват. За обяснение на своята мисъл ще ви разкажа следния пример: В една гора живял един отшелник цели 20 години и бил известен със своя чист и благочестив живот. Дяволът намислил различни начини, за да го изкуси, но не успял. Най-после, той решил да влезе в стомната му и там да остане, докато отшелникът го изпие. Отшелникът обаче го затворил там, прекръстил стомната и го оставил затворен в нея. Като се изминали 10 години, той си казва: Чакай да измия стомната и да си служа с нея. Отишъл на изворчето, излял водата и си налял чиста вода. Като излял водата,

забелязал в извора едно много красivo детенце. Отшелникът взел това детенце и го отгледал грижливо. Расло детенцето и станало такова интелигентно, че поразявало всички със своя ум и знание. Един ден детето казва на пастрока си: Ще ти дам да управляваш голямо царство, а не в гората да живееш. Светът има нужда от тебе, ще те науча как да живееш и ще те направя царски зет. Бащата се съгласил и неговият син го завел в друго царство, дето го сгодил. Не се минало много време, синът му откраднал всичките скъпоценности на царя и отишъл да му съобщи, че зетят е крадецът. Царят издал заповед да се улови зетят и да се накаже с обесване. Синът на отшелника отива при него и му казва, че срещу него има големи улики, затова да се пази. Отшелникът не можал да се опази и трябвало да го обесят. Когато го качили на въжето, синът му се доближил до него и му казал тихичко: Погледни далеч в пространството и виж какво ще ти се яви. Виждаш ли нещо? – Да, виждам три магарета. – Друго не виждаш ли? – Виждам, че са натоварени. – Какво носят? – Те са натоварени с цървули. Тогава синът му отговорил: Това са цървулите, които скъсах, докато те кача на въжето. Така е и с вас: дойде ви някоя мисъл, тя ви се вижда идеална и вие започвате да работите за нейното осъществяване. Но осъществите ли я, закачват ви на въжето. Ето защо, ние трябва да изпълняваме Божествените закони, които градят нашето благо и благото на всички около нас. Животът е създаден така, че всяко добро, всяка наша мисъл или действие е конкретно свързано с всички хора, растения, с цялото органическо царство, с невидимия свят и всичките му йерархии и с Бога. Всяка наша мисъл и наше желание понякога се свързват с клоните на това велико дърво на живота, а понякога с корените му. Няма да обяснявам какво значение имат корените, клоните и цветовете на дървото. Една българска поговорка казва: Корените на знанието са горчиви, а плодовете му са сладки. Ако направите едно добро, ще получите Божието благословение. Мойсей казва: Господ въздава престъплението на бащите върху чедата до четвъртия род, а благословението до тисячи родове. Следователно за реализирането на добрите неща се изисква един дълъг период от години. Същото нещо е и за реализирането на една лоша мисъл. Обаче като се стимулират лошите мисли, злото дохожда много скоро. Това показва колко силни сме в злото. Много светии, много идеалисти, като знаят, че техните добри мисли и желания не ще останат нереализирани, казват: Ние сме готови да умрем, да се жертваме за народа си, та макар и след хиляди години да видим осъществени нашите идеали. Ако един безбожник и безверник се жертва за доброто на човечеството, в очите на Бога той стои много високо, защото без да го познава, е направил добро. Има много хора, които вярват в Бога, четат символа на вярата, разбират Христовите истини, но когато им дойде някоя добра мисъл, не са в състояние да я изпълнят. Затова аз ще обърна Христовото учение така: За в бъдеще безбожниците и безверниците ще наследят Царството Божие, а съвременните вярващи ще бъдат изпъдени от Царството Божие. Съвременните християни приличат на онзи слуга, когото господарят накарал да отиде на нивата да оре. Слугата казал: Господарю, почакай, аз ще ти покажа по-лесен начин за изораване на нивата. Минало седмица, две, но нивата още не била изорана. Християните мислят, че с молитвите си и с вярата си в Бога ще прекарат по-лесен живот, макар и да не работят толкова много. Съвременните хора са смешни в своите изисквания от живота. Те стоят по кафенетата, купуват си лотарийни билети и чакат да излезе тиражът, за да видят дали печелят. Четат вестниците и виждат, че не печелят, но това не ги отчайва. Те със спокойствие дочекват второто теглене, та дано този път спечелят. Не, Господ е пратил този слуга на земята да работи и по този начин да печели, а той иска по лек начин, без труд да печели. Дава ум на Бога. Този слуга казва: Аз ще увеличи този талант, който Господ ми е дал, като го туря в лотария. Ще го увеличиш, но един ден ще ти донесат червен лист, че си фалирал. Вие ще кажете: Така се стекоха обстоятелствата и затова той изгуби. Това е, защото в миналия си и в сегашния си живот той не е имал добри мисли и желания. В небето има специални комисии, които разглеждат сметките и делата на хората. Който иска повече да се осведоми, нека се позанимае с окултните науки. Ти може да се молиш по 4–5 пъти на ден, но ако в миналото не си мислил и вършил добро, ако и сега не работиш, не поливаш своята градина, не помагаш на хората и животните, то като отидеш на онзи свят, никой няма да те погледне. Всеки, който те види, ще рече: Чакай да видя, вложил ли си нещо в мене, за да ти помогна. – Няма нищо вложено. – Дай ми от излишъка си! Да, но в природата няма никакъв излишък. Такъв човек ще се намери в положението на онзи царски син, който се сгодил за една много красива мома, но се заразил и ще умре от тази болест. В отчаянието си, той се молил Богу да продължи живота му поне с един час, за да може да

се види с възлюбената си. Тогава Господ изпратил един ангел при такива отчаяни хора, които искали да се самоубият и да умрат – за да ги пита: могат ли да пожертват един час от своя живот, за да се продължи с толкова живота на царския син? Ангелът си припомнил, че една стара бабичка често се молила Богу да и? вземе час по-скоро душата, защото и? дотегнало да живее в толкова несгоди. Отишъл при нея ангелът и и? предложил да даде един час от своя живот за един млад момък. Тя му отговорила: Да, аз едно време исках да умра, но сега вече измених намерението си. Ангелът си спомнил тогава друг случай. Един богаташ, след като изпитал всичко в живота, намерил, че няма смисъл повече да се живее, и молил Бога да го вземе. Отишъл ангелът при него и му казал същото, каквото и на бабата. И богаташът отказал да даде един час от своя живот. След този си неуспех ангелът отишъл при младия момък и му казал: От толкова хиляди хора на земята не можах да намеря нито един, който да пожертва един час от живота си за тебе, за да видиш своята възлюблена. Днес в съвременното общество често се говори за ада, за рая. Злото е, че ние сме свалили ада и рая тук на земята и ги опитваме тъй, както на нас е угодно.

Стиха, който ви прочетох, Христос е отправил към тези от слушателите си, у които е имало развито съзнание. Той не е говорил на ония, които не разбирали. Христос им казва: Вие, които от хиляди години се измъчвате, трябва да съзнаете, че страданията ви се дължат на това, че сте нарушили една от най-малките заповеди. Някои питат: Защо Господ е толкова щедър и снизходителен към мене? – Защото си изпълнил най-малкия закон. Някои казват, че аз говоря хубави неща. Не е важно какво говоря аз, но е важно да приложите този закон, защото в приложението на това учение е вашата радост, и смисълът на вашия живот е в повдигането ви. Когато вие сте радостни или скръбни, и околните ви имат същото разположение. Когато имате някоя рана, най-много ще страдат близките до нея клетки, а по-отдалечените ще изпитват състояние на състрадание само чрез рефлексия. Когато вие страдате на земята, и свързаните органически с вас ще страдат. Тъй че тези същества, които са извън нашите сфери, като по-отдалечени, само ще съжаляват, че ние сме нарушили един закон и затова страдаме. Те ще ни посочат начини, по които да избягваме за въдеще тези страдания. Обществото трябва да приложи тези два велики закона в политиката, в живота. Всички вярващи трябва да ги приложат, защото тия малки закони са общи за всички и от приложението им зависи спасението на цялото човечество. Онзи, който може да изпълни малкия закон, може да изпълни и великия. Онзи, който не може да изпълни малкия закон, не може да изпълни и великия. Това е правило. Ако вие не проявите любов към една бублечка, към една малка мухица, вие не можете да проявите любовта си и към човека. Ако някой ти каже, че те обича, а преди малко е откъснал главата на една мухица или главата на някое агънце, той не говори право. Мухицата, която е пострадала от тебе или от кого и да е другого, знае колко можеш да обичаш. Жена или мъж, които късат главите на мухичките, които режат главите на агънцата, не могат да обичат, не могат да любят, не могат да имат и добра воля. Аз не вярвам в неверието на хората, не вярвам в глупостта им, не вярвам в беззаконието на хората. Да вярвам в неверието на хората, то значи да вярвам в един закон, който не съществува. Неверието на хората е човешко изобретение, то е създадено от нашия ум. Всички търсят Царството Божие, всички искат да го възстановят, затова, който иска да стане член на това Царство, трябва да му служи. Младите момък и мома искат да възстановят Царството Божие, говорят си като гургуличките, но само докато се оженят. После започват по старому и животът им не върви добре. У гълъбите не е така: аз съм ги наблюдавал как добре започват и свършват. Гугутката снесе яйцата си, после ги мъти, след това се излюпват от тях малките им и нямат никакви разправии. У хората започва добре, а свършва зле. Родят им се деца, радват им се, но като порастнат децата, родителите плачат. У хората, старите гугутки плачат и казват: Малките гугутки ни накараха да плачем. Това излезе от нашия деца, на които толкова много се надявахме и на които толкова много се радвахме! У птичките децата никога не карат родителите си да плачат, както става у хората. Същото е и в училището. Виждал съм как хубаво започват отношенията на учители и ученици в училищата. Отначало сладко, приятно си гукат, но не мине много време и те започват да се оплакват едни от други. Учениците казват: Несправедливи са нашите учители. Учителите казват: Няма днес никакво уважение и почитание на ученици към учители и родители. Така всички се оплакват, всички казват, че не съществува Бог, че истината, доброто, любовта са неща относителни, всичко в живота е относително.

Децата казват, че всичко в училищата е относително и учителят е нещо относително. Учителите плачат, протестираят, отчайват се, но аз казвам, че и техните сълзи са нещо относително, защото ние мислим, че малкият и големият закон са нищо. Не, те са велики истини. Те са абсолютни и всяка и във всички времена ще произвеждат един и същ резултат. Често съм слушал с часове как пеят славейчетата и гугутките и с наслаждение съм ги изслушвал и съм си казвал: Много хубаво пеете, и ако хората разбираят вашия език и биха могли да приемат вашата култура, в света не би имало толкова страдания, колкото сега. Славейчетата и гугутките ми отговарят: Да, и ние бяхме едно време хора, и като не ни задоволи тяхната култура, напуснахме я и днес предпочитаме птичата култура пред човешката. Ако съм проповедник, ще трябва да заобикалям истината, да не ви я кажа в очите, за да не ви обидя. Е добре, сънцето блесне, но очите на хората са болни, та им се отразява зле. Виновно ли е сънцето за това? Виновно ли е сънцето, че оста на земята се завъртяла преждевременно и сънцето я огряло? Тогава в какво съм виновен аз, че тази светлина, която ви давам, е толкова силна, че не можете да я понасяте? Кажете на земята да спре колелото и тогава светлината ще бъде по-малка, но щом се върти колелото, непременно ще виждате всичките фази на добро и зло. Няма сега да ви обяснявам защо в това въртене има постоянна борба между светлината и тъмнината, между доброто и злото, между реалното и сенките на живота. Много от вас ще запитат: Можем ли да изпълним Христовия закон? – Да, може да го изпълните.

Ако някой ми изгори или продаде къщата, която струва 200,000 лева, в мене ще се зароди голяма борба от това зло, но ако победя себе си и не отмъстя, ще се нарека велик в Царството Божие. Ако съм виден държавник и ме свалят от поста, който заемам, макар и несправедливо, и аз не отмъстя за това нещо, за в бъдеще ще съм добър човек. Изобщо всеки, който не отмъщава даже и за най-голямото сторено нему зло, той е добър човек. На земята ние може да направим някого такъв, какъвто искаме. Например, може да направим едного министър, другого държавник, трети проповедник, четвърти учител и т.н. В това отношение ние приличаме на онази българка, която дала на мъжа си едно котле с вода, китка босилек и го изпратила да ръси; направила го по свое желание поп. Нашите длъжности, които заемаме тук на земята, не са нищо друго, освен произведение на подобни длъжности от един друг свят, който е над нас.

Всички, които са изпълнили малкия закон, са станали велики в света. Ако художникът е изпълнил малкия закон, той ще започне да рисува велики картини. Всички ние може да станем велики художници. Ще ме запитате: Как е възможно това? Ако един ден представим на света своето лице, вече усъвършенствано и завършено, не ще ли представлява то най-великото произведение на художника? А не забравяйте, че върху това лице вие работите векове. Днес в целия свят има изложби на картини, на нашите лица, но нито една още не е приета от Бога. Откак светът съществува само две картини са приети в стария завет: тази на Йеноха и на Илия, затова те живи са заминали горе на небето. Досега в България на колко души са приети горе картините? Рисуваме, рисуваме цял живот и ни кажат най-после, че тази картина и сега не може да се приеме. Дойде попът, опее тази картина и я заровят. Опяването не е нищо друго, освен че тази картина не е направена по всички правила на изкуството. Комисията, която разглежда картините, вижда, че тая картина не е направена според Божествения закон: очите, ушите, носът, зъбите не са на мястото им; от друга страна, умът, сърцето, мислите, чувствата не са на мястото им. Вие, които ме слушате, мислите ли, че вашите мисли и чувства са на мястото си? Аз виждам хиляди хора, на които мислите и чувствата не са на мястото им. Не ви обвинявам за това нещо, не сте вие виновни, но ви обръщам внимание да поработите с този велик закон. Трябва да си зададеш за цел да изпълняваш всеки ден и най-малките пожелания, които ти дойдат, без никаква погрешка и без да се поддадеш на никаква съблазън. Ако биха ми предложили да стана министър в България, бих предпочел да отида да помогна да някоя бедна вдовица и по-скоро бих се отказал от този пост, отколкото да оставя тази бедна жена без моята помощ. Вие се гответе за един голям бал, концерт или журфикс, но в това време идва при вас един беден човек и вие го връщате, защото нямате свободно време да се занимавате с него. Не, вие трябва да се откажете от бала, за да спазите този велик закон, който е създаден от Бога. Ако бихме се научили да бъдем любящи, да бъдем в мир със себе си, да разберем, че може да живеем сами със себе си, тогава светът би се оправил. Даже ако хората не ни обичат, и без тях можем да живеем. Сега ние се намираме в положението на онези зловредни бащи, които като влязат в нашия организъм, намират материал да живеят и там се загнездват. Изчезне ли

материалът, свършва се и техният живот. Затова Христос казва: Който изпълни най-малката заповед, най-велик ще бъде в Царството Божие. В какво се състои тази малка заповед? Онази работа, която Провидението ти е определило, не трябва да я отлагаш. За всяка мисъл, за всяко желание има определено време, което като пропуснеш веднъж, няма вече връщане назад. Вашите младини вече не могат да се върнат. Този живот, който сега живеете, втори път няма да го прекарате. И доброто, и злото, което сега сте минали, оставят отпечатък във вашия живот. Втори път вие ще минете през съвсем друго място, през съвсем друг живот, в който ще има само отражения от първия. Някои казват: Ами нали земята минава все един и същ път, обикаля около слънцето, значи има повторения в живота? – Да, но никога земята не минава през едно и също пространство; пътят, през който е минала предишната година, е друг; сега минава в друга област и опитността и? е различна. Това място, през което е минала земята един път, е вече безвъзвратно изгубено. Животът, който веднъж сте прекарали, е вече безвъзвратно изгубен. Ще попитате: Не може ли да поправим грешките си? Никой не може да поправи изгубеното. Псалмопевецът казва: Само Един е в състояние да заличи нашите грехове и беззакония. Само Господ има тая прерогатива да слезе в тези дълбини, дето сте направили престъпления, и да ги заличи със своята четка. Докато слезе Господ в тези места да заличи вашия грях, вие ще трябва дълго да плачете, да проливате сълзи. Вашите сълзи са потребни на Господа, за да напълните с тях цяла бутилка, която Господ пази. Когато се напълни бутилката, Господ ще я вземе и ще слезе на мястото на прегрешения, на престъпления, за да поправи живота ви, като от време на време ще разквасва устата си със събраните ваши сълзи. Само така ще може да се измени вашият живот. Това е алгория, но ако вникнете дълбоко в нея, ще разберете, че тя е една велика истина в характера на Бога. Казвате: Защо Господ мълчи и не отговаря на нашите страдания? – Господ мълчи, защото не се е напълнила още бутилката; като се напълни, Той ще дойде да оправи живота ви, ще запита коя година е извършено престъплението, по кое време и т.н. Като измие греховете ти, ще каже: Сега си свободен, но втори път не греши. И Христос плака, докато напълни една бутилка. Той се нае да оправи света, да вземе на себе си греховете житетски, но като видя, че тази работа е много тежка, плака, да му дойде Господ на помощ, и само така успя. Като се напълни бутилката Му, Христос рече: Свърши се вече, бутилката е пълна, дойде спасението на човечеството. Безразлично е дали си голям или малък в света: всеки трябва да мине през сълзите, за да измие греховете си, както и тези на близките си. Ще ми кажете: Защо ни беспокоиш с тези твои мисли, защо не ни кажеш някои утешителни думи? Именно това последното правя аз. Нима този, когото болят краката, не усеща никаква болка? В известни случаи той може да не усеща никаква болка, но ако го нападне неприятел и започне да го гони, какво ще бъде неговото положение? Той не ще може да се спаси, няма да може да избяга, и неговата болка ще бъде по-силна, отколкото всеки друг път. Ако аз се загрижа за този човек и започна да разтривам неговите крака, за да оздравеят, ще съжалява ли той за болката, която му причиних с разтриването? Напротив, той ще каже: Слава Богу, че оздравях, за да мога да бягам с всички други наред при случай на опасност. Това е истинска философия. Животът на обществото е такъв, какъвто и на отделните индивиди. Между един народ и неговите членове има известно сътношение, но и всяко същество си има свои индивидуални чувства, мисли и желания. Народът не живее като личност. Като казвам българският народ, разбирам българите. Според техните взаимни мисли и чувствания ще се определи тяхното политическо, духовно, културно и умствено отношение – бъдещия им живот. Според техните мисли от миналия живот се определя тяхното настояще, а според сегашните им мисли и желания се определя бъдещето им. Тези два Божествени закона са поставени у человека така: първият, великият закон е поставен в ума, а малкият – в сърцето. Следователно, когато искате да изпълните малките работи в света, трябва да ги изпълнявате със сърцето си. С други думи: Без любов към този закон не може да изпълните малките работи. Минавам покрай една вадичка и гледам, някаква мравка се дави, но понеже съм зает с някоя философска мисъл, минавам покрай нея и не и? обръщам внимание. Не, трябва да се спра, да и? помогна. Трябва да се спирате пред най-малките и да им помогнем. Като им дадем помощта си, да не искаме от тях цял живот да ни се отплащат, защото ние в този случай не сме били нищо друго за тях, освен едно Провидение. Имаме ли желание да помагаме на малките, то ще създаде условията да помагаме и на по-големите. Не помогнем ли на тази малка мравчица, за в бъдеще това ще бъде условие за лош живот. Ще кажете: Малко ли мравки се давят? Вярно е, много мравки се давят, но

тази, която аз видя и за която се породи желание да избавя, трябва да я спася. Тя е особена мравка. Ако не и? помогна, тази мравка след 100 години може да ми причини най-голямото нещастие. Според постъпката ми в този момент, когато се е зародило съзнанието в мене, Господ ще определи моя бъдещ живот. Тази мравка подразбира някое агне, гълъбче, дете, момиче, момче, някоя бедна вдовица, някой болен или кой и да е друг човек. Мравката е една математическа формула. Представи ли ти се такава формула за разрешение, ти ще спреш да помислиш как да я разрешиш. Дойде някой при тебе и ти каже, че е много отчаян, иска да се самоубие. Ти ще се замислиш по какъв начин да му помогнеш. Кажеш ли, че не можеш да му помогнеш, в следния живот тази твоя постъпка кармически носи лоши последствия. Законът е един и същ: Ще се спреш в този малък закон и ще помогнеш. Ако ли не помогнеш, ще определиш в този момент своята лоша съдба. Когато сгрешиш по този начин, потърси друг начин, по-добър за поправяне на погрешката си. Ако всички българи обмисляха добре всяка своя постъпка, всяко свое действие, то щяха ли днес да ядат хляб с купони, захар с купони, щяха ли да воюват? Българските държавници не се грижат за давещата се мравка, а за големите граници на България, но те не знаят, че съдбата на България се определя от съдбата на тая мравка. Българските държавници се интересуват от България дотолкова, доколкото са засегнати техните кесии. Това не са родолюбци, това са предатели, те играят ролята на Юда съзнателно или несъзнателно, с пари или без пари. Аз ви говоря върху тези два велики закона, защото ако се приложат те и ако точно се изпълняват, те ще спасят и поправят човечеството. Сега българите отварят разни училища, но не мислят за мравките, за подобренето на техния живот. Те мислят за печалби и казват: Да имаме пари, ние ще намерим добри учители, добри работници. Покажете ми едно общество, което е работило с пари и да е успяло много. Не искам да кажа, че всички дружества трябва да спрат своята дейност, но трябва да изменят начина на живота си. Предпочитам да посветя цял живот за един човек, който възприема това, което казвам, отколкото да работя за хиляди хора, които нищо не възприемат. Всеки, който започва една работа, трябва да работи с присърце, а не да ходят по 10 пъти в къщата му да го викат да направи едно или друго. Човек, който проповядва едно учение, трябва да разбира неговите закони и да ги прилага. Казвате: Да възпитаме нашата младеж. Ами как ще я възпитате, как ще обуздате нейните постъпки? Аз не вярвам в никакво възпитание, т.e. в дресирането, а вярвам, че всички хора имат условия да станат добри, стига да искат. Аз вярвам, че всички хора определят своя живот според момента, в който действат, защото след този момент идат други условия. Това е възпитание. След този момент ти ще възприемеш храна, наука, които ще бъдат според плоскостта, по която се движиш. Земеделецът изучава условията за своите посеви; всеки изучава условията за своята работа. Като казвам, че не вярвам в никакво възпитание, не взимайте това в крив смисъл. Аз не вярвам в онова криво, външно възпитание, което хората дават на своите деца, но вярвам в истинското възпитание, което дават двата велики закона в света. Не вярвам и в съвременната наука, но вярвам във великата Божествена наука: не вярвам в съвременната глупава любов и в съвременната глупава мъдрост и привидна истина тук на земята, т.e. в лъжата, която хората са облекли във формата на истина. Аз казвам: Всичко туй е велика лъжа, Истината е вътре във вас. Великият закон е във вашия ум, а малкият закон е във сърцето ви. Всяко благородно желание, което се породи във вас, колкото и микроскопическо да е то, ще определи вашето щастие за в бъдеще. Това желание ще обърне от този ден крана на вашия живот и оттогава и земята, и небето ще работят за вас. Колелото на живота, като се движи към една или друга посока, ще произведе съответно действие. Готови ли сте да бъдете верни на онези ваши малки желания, които от хиляди години са вложени във вас, готови ли сте да подадете сламката на мравката, която се дави, вие ще започнете отляво към дясно, иначе ще започнете отлясно към ляво, т.e. надолу към конуса. Тогава, ако си християнин и слизаш през тези 7 по 7 милиона полета и те питам де си сега, ще отговориш, че си в низшите полета на астралния свят. Ако си окултист, ще кажеш: Стигнах най-после до дъното на този конус. Ами сега какво мислиш да правиш? – В моята философия се казва, че като стигна до дъното, ще направя един подем нагоре. Криво си разбрали тази философия. Е, ами какво да правя сега? – Ще минеш през тясното отвърстие на другия конус и оттам ще се издигаш нагоре, понеже енергийте в тия конуси вървят точно в противоположни посоки. Сега вече ще вървиш по енергията на втория конус. Като минеш през този втори конус, ще преминеш през всичките 7 милиона по 7 милиона полета, ще ги изучиш и ще кажеш: Имам вече една философия, разбирам нещата издълбоко и виждам, че това не са 7 полета.

Ще кажеш за духовния свят велики неща: светове, светове, същества без граница и без брой. Цялото пространство, в което живеем и се движим, е пълно със същества от разни категории и култури. Сънчевата светлина се движи със 180,000 мили в секунда, за да измине само диаметъра на нашата вселена, който за да се премине, трябват 31,000 години. Цялото пространство е пълно със светове. Когато нашата земя се движи в пространството на тази вселена, ние се намираме под влиянието на тези същества, с които дохождаме в съприкосновение. И цялото това грамадно пространство с всичките същества имат един отглас в нашите сърца, умове и души. Някой път ви дойде една мисъл, тежко ви е, но тази мисъл не е ваша; вие сте чувствителни и като тъй долавяте тъгата на някое малко същество някъде в Ню Йорк, което в даден момент не е изпълнило своя дълг, не е изпълнило волята Божия, този велик Божи закон. Друг път изпитвате радост. Защо? – Защото другаде някъде по света, в някой будистки храм, в Китай, някое малко същество изпълнило своя дълг както трябва. И тъй, всеки ден като се менят мислите ви, аз се радвам, защото виждам какво става по света, и от всичко, което се върши, забелязвам две неща: някъде едни хора изпълняват, а други не изпълняват Божия закон. След това се връщам в живота, гледам там какви неща стават: връщам се към миналото и гледам, когато са замислени тези неща, та днес вече се реализират. Минават хиляди години в минутата и виждам кога са замислени тия събития и кога са взели това лошо направление. Следя и виждам, че преди 2,000 години един български жрец е завъртял крана на живота в крила посока и нему днес се дължат тия последствия: Ето защо, днес всички проповедници, свещеници, управници в България мислят като този жрец и така действат. Ще кажете: Кой е този жрец, за да го обесим? Не, не го търсете да го обесите, но завъртете крана в обратна посока на тази, в която действа. Ако вие не сторите това, освен че няма да станете велики, но и ще изгубите много. Затова съм аз в България – да завъртя крана на колелото на живота и след 2,000 години ще ме търсите, ще искате да знаете кой е сторил това нещо. Господ ме е изпратил в България да завъртя колелото на живота в обратна посока, и аз ще го завъртя по всички правила на Божествения закон, за да опитате всички блага на живота. Когато завъртя колелото в обратна посока, българите ще разберат, че може да изпълнят и този малък закон, и ще станат един велик народ, който ще принесе своята лепта. Няма да се гордеете. Колелото още не е завъртяно, нужни са много усилия, за да се завърти. Всички вие ще вземете участие във въртенето на голямото колело, ще хванете по едно от малките колелца и ще въртите не както сега, от дясно към ляво, а от ляво към дясно. Това е Христовото учение: да завъртите колелото на малкия закон. Ще ме запитате какъв спомен ще ви оставя. – Ще ви завъртя колелото от ляво към дясно; тогава всички ангели, всички добри хора ще заработят и вие ще се повдигнете.

Турете сега в мисълта си: Можем да изпълним най-малкия Божествен закон. И след 2,000 години ще проверите вярно ли е това, което ви казвам, или не – ще проверите резултатите. След 2,000 години вътрешните условия на живота ще бъдат 10 пъти по-добри, отколкото сегашните. То е слизане и качване нагоре в живота. Блажени са тези от вас, които с вяра дочакат това време. Тия 2,000 години са два Божествени дни – дни на велико благословение. По-напредналите от вас може и след 2 години да проверят това, а някои даже след 10 години. Но за това се иска чист, възвишен и благороден живот – единственото наследство на човека на земята.

Беседа, държана на 22 юни 1919 г.

Старият книжник

А Той им пак рече: Затова вски книжник, който се е учи за Царството Небесно, подобен е на човек домовит, който изважда от съкровището си ново и вехто. (Ев. Матей 13:52)

Христос определя учения книжовник по две негови качества: той изважда от съкровището си ново и вехто. В прочетения стих Христос вмята думите: Който се е учи за Царството Божие. Под Царство Божие в широк смисъл Христос подразбира всички ония велики закони, които направляват човешкия живот, защото всичко в природата е тясно свързано с човека, и човек е тясно свързан с природата. Всички явления или сили в света, които наглед като че нямат нищо общо с нашия живот, ние ги наричаме физически или неорганически. Всички тези сили обаче имат съотношение не към личния, а към колективния човек. В такъв случай изваждането на новото и вехтото от съкровището

има известен смисъл. Вехтото означава миналото, а новото – бъдещето. Вехтото означава погрешките на човека, а новото – това са благата, които му се дават. Ученият книжник, който изучава природата и живота на хората, намира стари неща, погрешки на хората, и внася нещо ново в света. Следователно, в такъв смисъл, ние може да определим положително и добрините, и злините, които произтичат като резултат от тия последствия на миналото. Тъй че вехто е всяко нещо, което е в дисхармония, т.е. износено, негодно за работа. Онази материя, която е изгубила силата си, считаме я за негативна, т.е. като такава, в която не може да се прояви никаква сила. Всеки от вас е изпитал тези две състояния в себе си: да вади ново и вехто от съкровището си. Когато човек изгуби вътрешното равновесие между сърцето и ума си, той започва да изважда вехтото и с това настава у него недоволство. Такова е положението на болния, който винаги е недоволен от окръжаващите, които му служват. Здравият, който има сила в себе си, е доволен от всичко. Законите, които регулират едното и другото състояние, състоянието на доволство и недоволство, са в хармония, защото в дадения момент вашето негативно състояние съответства на едно положително състояние на някой здрав. В даден момент, когато вие най-много страдате, друго някое същество, което има някаква връзка с вас, изпитва най-хубаво разположение на духа. Това е един закон, който съществува вътре в природата. Небето и ада съществуват като два полюса. Небето е новото нещо, а адът е вехтото. Тъй че всеки от вас през живота си ще се качи и ще слезе в едното и другото състояние. Аз не ви говоря за ада и небето тъй, както вие ги знаете, но ви говоря върху една положителна истина, която ви се вижда отвлечена. Тези две състояния са необходими на човешкия дух. Вие питате: Защо е необходимо да оstarява човек и да се подмладява? – Това е процес, който става и в самата природа. Вие не питайте защо става този процес, но гледайте каква полза може да извлечете от него. Как бихте определили младостта или старостта? В древността един мъдрец е казал: Ако търсиш сила, търси я у младите, у новите хора, а ако търсиш мъдрост, търси я у старите хора. Мъдрост и сила не са едно и също нещо. Силата включва в себе си човешката воля, а мъдростта – човешкия ум. Следователно вие имате два противоположни полюса: умът е горе, на небето, а волята – долу, на земята. Ако искате да бъдете стари, мъдри, трябва да сте горе, на небето, а ако искате да бъдете млади, трябва да сте долу, на земята. Затова, когато разменим отношенията на нещата и поставим стария човек на физическото поле, а младият поставим на небето, ние произвеждаме дисхармония. В такъв случай вие ще извадите неправилно заключение и ще мислите, че всички хора на небето са все стари, а всички хора на земята са млади. Но това не е вярно. Под младост аз не разбирам само външните отношения, но разбирам вътрешния растеж у човека. Същото нещо се забелязва и в природата. От 9 март се забелязва един растеж, който започва да намалява към 20 юни или към началото на юли, и в природата започва едно състояние на почивка. Каквите смени стават вътре в природата, такива смени се извършват и в нашия живот. Ако ние не разбираме това, което става в нас като индивид, т.е. ако не разбираме своя ум и воля, то в живота често влизаме в противоречия, които наричаме съдба и според нея едни били щастливи, а други – нещастни. Някои мислят, че на едни помагат някакви сили, а други мислят, че същите сили им противодействат. Разбира се, като вървите по посока на течението, то ще ви способства, но ако вървите против течението, то ще ви противодейства, защото вървите в разрез с него. Това течение няма нищо против вас, но то иска да ви каже, че щом вървите в разрез с него, ще страдате, защото силите, които направляват вашия живот, са в разрез със самите вас. Когато някому не върви в живота, това показва, че мисълта му е в разрез с неговата воля. Това е и за индивидуалния, и за обществения живот на човека. Аз говоря за събития, които стават сега в Европа и които са определени от преди хиляди години. Съвременното човечество е дошло в разрез с движението още от преди милиони години. Следователно съвременната европейска култура е попаднала в разрез с това течение, и тя се мъчи да си пробие път. Вследствие на това се води една упорита борба, в която ще паднат много жертви. Колко жертви ще паднат, дали един, два или повече милиони, това е безразлично за природата. Казвам, че това е безразлично за природата, защото за нея са безразлични нашите играчки. Когато ние създаваме градове, правим къщи и храмове, мислим, че това е култура, но природата не иска да знае за тази наша култура, в един момент тя може да я разруши. За всички наши най-фини дори материји, природата е създала молците, праха, които ги разрушават. Вън от това, тя е създала много вредни елементи, които постоянно рушат нашия организъм. В миналото, преди отклонението на човечеството от правата посока на своята култура, хората са имали много

правилни понятия за законите, които направляват растежа на нашия живот. Този растеж може да се определи математически, с пергел. Например, взимам пергел и с него най-точно измервам носа на единого и виждам, че е 4 сантиметра, на другого е 5 сантиметра и т.н. След това пак с пергел измервам брадата на единого, на втори, на трети и виждам, че всички имат различна големина. По същия начин измервам челото на единого и виждам, че е например 3 сантиметра, на другого 4 сантиметра или 5 сантиметра, 6 сантиметра и т.н. Ще попитате: Какво съотношение има тук? Има голямо съотношение, защото ако видите, че носът на един човек е къс и широк, това показва, че енергиите в неговия организъм са в напрегнато състояние и от най-малкото побутване ще е в състояние да предизвика експлозия. Ако неговата брада е много широка и дълга, това показва, че енергията на този човек не е само много възбудена, но и много активна, затова дето мине, той ще произведе разрушение. От долната част на брадата, тази, която е под носа, ще се определи каква е човешката воля и как би се проявила тя на физическото поле. Наблюдавайте това нещо у великите пълководци, у генералите. По брадата може да определите дали някой човек е млад или стар. Само младите хора воюват, а старите не. Отношението на стари човек към младия е 1:100. Една армия от млади хора може да надвие една армия то 100,000 стари хора. Когато казвам, че бъдещето на земята е в ръцете на младите, прав съм, защото този свят е създаден за хора, които обичат да воюват. Небето е създадено за стари, мъдри хора. В горния свят, 1000 стари хора се равняват на 100,000 млади хора, значи отношението тук е обратно. Ще ме запитате: Какво отношение има между младите и старите хора? В духовния свят старите хора са само опорната точка, около която се движи махалото на младия човек, като в часовника. Докато младият човек извърви 100 километра, старият не е извървял нито един километър. Тъй че младите хора са стрелките в часовника. Старите хора в този свят не се движат, затова от тях не очаквайте никаква култура на земята. Умствена и духовна култура, за каквато се говори тук на земята, не може да съществува. Най-голям подем в културата може да се постигне само тогава, когато се пуска кръв на хората. Колкото повече кръв се пусне, толкова по-голяма култура се заражда. Хората на двадесети век започнаха да мислят, че са много културни, и казват: Ние, съвременните хора, не пускаме кръв, това са правили само хората на миналото. Обаче съвременната война опроверга тази теория и показва, че младите хора всяко са пускат кръв, и колкото са по-млади, толкова повече кръв пускат. Днешните хора, понеже са много млади, затова правят и най-големи опустошения. Сегашните хора може да се уподобят на гъсеници, които всичко опустошават. И този книжник, който се учи за Царството Божие, изважда от съкровището си новото и вехтото и казва: Така казва Христос. Защо му е това ново и вехто? Когато вие изваждате старите дрехи от някоя възглавница или гардероб, нали имате някаква цел, нали мислите да изкарате нещо от тях? Когато изваждате новите дрехи, нали правите това с цел да видите да не са прядени от молци? Като вади новото и вехтото, книжникът има някаква умна мисъл. Той не се занимава с някаква глупава задача, както е постъпил един цар. Един цар искал да намери човек, който да му разкаже някаква приказка без край. Търсил той различни философи, които да задоволят желанието му. Обещавал големи награди, но не се намерил човек, който да му разкаже приказка без край. Дохожда най-после един мъдрец, който казва на царя: Аз ще ти разкажа една приказка без край. – Добре, ето човекът, когото търся. Мъдрецът започнал: В древността имало един цар, който разполагал с хиляди, хиляди декари земя. Тази земя била засята с жито и понеже годината била много плодородна, нивите му родили извънредно много. Царят заповядал да се съгради голяма каменна житница, в която да се приbere житото, и по този начин да се запази. Обаче зидарите оставили една малка дупчица в този хамбар. Един щурец успял да се промъкне през тази дупчица и изнасял едно по едно житните зърнца. Щурецът изнесъл едно житно зърнце, занесъл го в своята дупка и се върнал да вземе второ. Взел второто зърнце, занесъл го в дупката си и се върнал да вземе трето. Взел него и се върнал за четвърто. – Стига вече това, продължавай нататък, няма ли край това пренасяне на житото, па и цялата приказка, рекъл отегчен царят. – Чакай де, да се пренесе всичкото жито от хамбара, че тогава и приказката ще се свърши.

Съвременните хора искат да знайт края на нещата, но аз казвам: Чакайте да се пренесе всичкото жито, че тогава. Книжникът, който изучава Царството Божие, не се занимава с такива глупави теории. Преповтарянето на едно и също нещо не е знание. Ние казваме: Трябва да опитаме нещата и така да се учим от своята опитност! Достатъчна ни е тази опитност, която имаме, защото и милиони зърнца да извадим от хамбара, нещо повече няма да научим. Вие си казвате: Чакайте да

видим какво ново ще ни каже днес Учителят. Прави сте. Размерите на вашия нос ще определят обема на вашите чувства, дължината на брадата ви – силата на вашата воля, а височината на челото ви – качеството на вашия ум. Някои казват, ако човек има малко чело, пак може да бъде умен. Това не е вярно. Какво отношение имат в геометрията правите линии, острите ъгли и т.н.? Ако в устата ви се тури острието на един ъгъл, нали тя ще се разтвори? Следователно по отвора на вашата уста ще се определи степента на вашия апетит. Колкото повече си отваряте устата, толкова по-гладни сте. Ако пък ъгълът е обрнат с острото навънка, това показва, че вие сте в почивка. Като съдим по това, дали носът е прав, накъде е вдълбнат или изпъкнал – навън или навътре към челото, по същия закон се определят и нашите чувства. Ако носът е широк, сърцето ще има едно състояние, а ако е сплеснат, ще има друго състояние. Ако вашите устни са тънки или дебели, вашият стомах ще се намира в едно или друго състояние. Състоянието на вашия стомах може да се определи и по вашите бузи, дали те са вдълбнати или изпъкнали. Тъй че външният човек е израз на вътрешния. Всяка ваша мисъл се определя на лицето ви. По лицето ви може да се определя и добродетелта ви, – тя е поставена отгоре на устната ви. Ако очите ви са разногледи в две противоположни посоки, това показва, че във вашето естество има раздвоеване. Ако ъгълът на зренето ви е насочен нагоре или надолу, това са две различни състояния. Ако очите ви са много отворени, това показва, че имате голяма впечатлителност, а ако са малко отворени, впечатлителността ви е по-малка. Дали очите ви са по-близо или по-далеч от носа, и това има значение. Очите на всеки човек са поставени от Бога с геометрическа точност. Всеки човек е направен по скица, която е определена отгоре. Всеки носи с най-малките подробности на лицето си свидетелството, което определя не само сегашния негов живот, но и миналия, и бъдещия.

И ако съвременните хора биха могли да четат по тези свидетелства, по тази Божествена книга на лицето, която всеки носи със себе си, хиляди нещастия биха се избегнали. На всички свои последователи Христос препоръчва да се повърнат от своите погрешки на миналото. Някой казва: Да изпитаме своя живот. – Фотографирай се и изпитвай лицето си, виж дали се харесваш. Съвременните фотографии целят да представят човека по-хубав, с по-загладени черти, отколкото има в действителност, като рисуват и ретушират лицето му. Не затривайте Божественото писмо! Не трябва така да се заглаждат чертите, защото старият човек не може да стане млад, и обратното. Това са неща несъвместими, казва Христос. Само ученият, който разглежда нещата тъй, както той може да разбере отношенията, които съществуват между отделните части. В математиката има известни формули, по които да се превръщат едни величини в други. Например, топлината, която се отделя от 100 тона въглища, може да се превърне в динамическа сила, но трябва да се знае методът за това. Тази наука е скрита от съвременните хора, защото ако те биха я знаели, щяха да си играят с хората и да принесат хиляди нещастия на човечеството.

За какво нещо ни са тези знания? Ако познавахме човека отгоре, ние бихме разбрали, още щом го видим, че неговата енергия е в напрегнато състояние. Тогава ние бихме го избегнали, без да подклаждаме повече огън, или бихме пуснали парата да излезе навън, за да се намали малко енергията у него. На хора, у които енергията е намаляла, трябва да употребим малко гориво, за да я накладем отново. Как се доставя гориво във физическия свят, това знаем. За доставяне на гориво в умствения и духовен свят има много начини, които ние не знаем, но може да научим. Има хора, които са изгубили смисъла на живота и искат да бъдат винаги млади, само в младостта намират смисъл. Когато проучвате дълбоко окултните науки, ще видите, че човек не е създаден само от един вид материя, но от различни видове материя и състояния. Значи във всички атоми и йони, които го съставляват, има градация. Такива състояния на атомите във физическото поле засега има 49. Всяко състояние може да произведе известен резултат на чувства и мисли. И колкото повече коефициентът на вашето състояние се изменя, толкова повече вашите чувства и мисли стават по-активни. Днес хората са много нервни, но това не е нищо друго, освен повишение на енергията им, затова тяхната енергия трябва да се трансформира и препрати в едно по-висше състояние на материията.

Често вие говорите за възпитание на децата си. Българската дума възпитание значи да отхраниш. Така и пчелите се грижат за отхранването на своите царици. Когато искат да отхранят царици, те им дават един вид храна; когато искат да отхранят работници, избират им друг вид храна, а за търтите дават особен, трети вид храна. Търтите са свирачи в кошера. Без търти не

може, както не може и без свирци. Те са един вид музиканти. Вие казвате, че и без търтеи може. Не, не може без свирци. Вие казвате, че и във вашия живот има много търтеи, но аз ги наричам свирци. Всяка неприязнена мисъл е един свирец, една неприятна музика. Вие питате: Защо ни са толкова неприятни тези мисли и страдания, които те ни довеждат? – Защото сте болни, но когато оздравеете, вие ще обичате тези свирци, а тия страдания сами по себе си обновяват човека.

Сега да се върна към Христовата мисъл. Книжникът е онзи учител, който знае законите. Какво знаят днес нашите учители и духовници за хората? Учителите трябва да използват математиката, за да може да познават хората по челата, носовете и т.н. Тези, които се занимават с математиката, нека изучат тия формули, а с геометрията – да определят и изучат от най-малките до най-големите ъгли, да проучат значението на кривата линия и т.н. Казва се, че кривата линия се образува от въртенето на една линия около оста си, а като се завърти кривата линия, образува се сфера. Какво означава тази сфера? Сферата е разширение на вашите мисли и чувства. Ако живеехте в един свят, който върви само по една посока, вие не бихте имали никакво развитие. Това е свят само на един кръг от едно измерване. Ако се срещнат две същества, те не могат да се разминат. Това е така, защото всяко отклонение разбира разширение. Как ще прекарате тогава тези две същества? – Едното от тях трябва да мине по гърба на другото. Затова българите казват за някого, който се влече, че трябва да търпи, когато другите минават по гърба му. Това са хората, които се движат само по едно измерение. Това обаче не може да ни покаже истинския път на живота. Във всяка своя мисъл Христос е скрил нещо. Той е казал: Много неща мога да ви кажа, но сега не може да носите. Тия неща ще се кажат на хората, когато станат културни, за да ги разбират. Американците са напреднали в разбирането на тези закони. Например, когато ще встъпват в брак, те не пращат сватове, които да им уреждат работата, а праща младите при някой френолог, за да ги изследва и да се произнесе, могат ли те да живеят и да встъпят в брак. След това ги пращат при някой физиономист, после при някой астролог, и ако всички сведения се сходжат в благоприятен за тях смисъл, те встъпват в брак и образуват една щастлива двойка. Тъй че, когато хората се женят, центровете на техните мозъци трябва да имат известно съотношение. Ако между центровете на женския и мъжкия ум не става правилно преплитане на енергийте, непременно ще се образува едно нервно състояние. Причината на това е, че от едната или другата страна остава излишна непласирана енергия, и тя произвежда злото. Затова жена, която е недоволна от своя мъж, нека потърси друг мъж, в когото да вложи, да пласира своята излишна енергия, и по този начин да стане обмяна, за да няма загуба. Но това трябва да става по един духовен начин между тези двама души и така, като вложат излишната си енергия, да възстановят хармонията помежду си. Като не разбира положението на жена си, мъжът и? казва: Не може да имаш приятелски връзки с друг мъж, и започват разправиите и раздорите. По същия начин постъпва и жената с мъжа си, когато той, за да вложи своята излишна духовна енергия, търси друга по-възвишена жена извън семейството, с която би могъл да влезе в духовно общение. Започват и двамата по стария начин на разправии. Казвам на такива хора: Вие сте започнали зле и ще свършите зле, защото, като книжника, не видяхте какво имате в торбата. Мъжът и жената са двама книжници, които не разбират законите, а трябва да постъпват като книжника. Затова, като се жените, извадете старото и новото, което имате на разположение. Момъкът и момата, преди да се оженят, казват, че всичко в техните торби е в ред и порядък, но като се оженят, отворят торбите и не излиза така, както е говорено. Всичко туй се отнася до съвременния живот и ако българите искат да поправят живота си, трябва да се съобразят с тия закони. Някой път си казвам: Защо ли разчопвам болните места на хората, та по този начин си създавам неприятели? Добре, но ако вашият крак е навехнат и вие извикате някой опитен масажист да го разтрива, колкото внимателно да го разтрива той, все ще ви причини болка. Виновен ли е тогава той, че за да ви излекува, ви е причинил някаква болка? После ще благодарите на масажиста, че ви е излекувал крака. Болни сте и викате лекар да ви прегледа. Той ви даде едно горчиво лекарство, но вие не обичате такива горчиви лекарства и затова гледате на лекаря като на ваш неприятел. Ето защо и децата, които са употребявали горчиви лекарства, не искат ни да видят, ни да чуят лекаря. Излезе ви някой цирей, и вие викате един хирург да го прегледа. Той взима своите инструменти, разрязва го и го изстисква. С това се причинява болка на болния, но лекарят не е виновен. Аз бих желал да бъдете в това отношение всички масажисти, хирурги, но да изпълнявате вашата работа най-добре, по всички правила на изкуството. Ако мъжът има излишна енергия, нека я

пласира в друга жена, но разумно; ако пък жената има излишна енергия, нека я пласира в друг мъж, но достойно и разумно. Необходимо е да става навсякъде духовна обмяна, за да има растене, мир и хармония. Българите знайт този начин за обмяна на енергията и затова правят сборове. Събират се хора от 10–20 села и там се кръстосват: споделят, изразходват своята излишна енергия и така се лекуват. Всеки си отива у дома доволен. Някои казват: Ние не искаме стари неща, искаме нови неща. Но новото няма такъв резултат. Аз съм наблюдавал старите българи: като варят боб, изхвърлят първата му вода и във втората варят боба. Първата вода не е хубава, но сега казват, че това е просто, не трябва да се хабят дърветата. Един германски или английски лекар препоръчва същото: първата вода да се изхвърли, като нездравословна. Аз бих желал българите да се върнат към старите народни обичаи, които са почивали на много важни психологически закони и имат добри резултати.

Христос казва, че ученият книжовник е подобен на онзи домовит човек, който изважда от съкровищницата си старото и новото. И съвременната наука върви по същия път. Всички нови открития, които стават в науката, не са още добре проучени, в тях не са открити тези истини, които са били известни от най-стари времена на старите народи. Например, в последно време е открит елемента радий, но причината на неговите особености още не са известни. Още не е открита тази жизнена енергия, която се съдържа в природата, както и във всички елементи, и се нарича от индусите прана или животворно електричество. Такива енергии се съдържат в нашия организъм, в елементите водород и кислород, но не са водород и кислород. Кислородът и водородът са само носители на тези енергии. Като нямаме правилни понятия за всички явления и промени, които стават в природата, ние създаваме една крива култура. Постоянно критикуваме, че този или онзи не живеят правилен, добър живот, че този или онзи е невъзпитан човек. Питам: Кои са правилата, по които трябва да се живее, за да ги приложим. Какво нещо е възпитанието? В християнството не трябва да има критика, а трябва да има знания и добродетели. Критиката трябва да се обуславя от такова вътрешно разбиране, което би било в състояние да измени и поправи нашия живот. Дотогава европейците трябва да направят най-малко стотина опита, за да приложат новата култура и новите форми на управление. Отношението на слугите към господарите е произлязло от отношенията на синовете към родителите. Бащи и синове, майки и дъщери създават всичката дисхармония в света. Ако майката изнасила дъщеря си, и последната се отнася по същите правила към нея. Дъщерята после ще се отнася и със слугите си по същия начин, както майката с нея. По тази йерархия се образували слугите и господарите, защото не са разбирали този велик закон. Бащата заема мястото на онзи старец мъдрец, а синът – мястото на силния. Бащата ще каже: Аз ще заема мястото на опорна точка, около която ти ще се въртиш и движиш в хиляди и милиони направления. Може да правиш всичко, каквото искаш, но не се отделяй от опорната точка. Ако синът каже, че бащата е глупав и поиска да се отдели от него, всичко се разваля. В такъв случай бащата не е силен и с това и синът изгубва. А синът е силен, но не е умен. Децата имат стремеж към своите родители, защото се нуждаят от тяхната мъдрост и опитност. Затова родителите трябва да започнат да изваждат старото и новото от своите торби, за да видят какво да им дадат. Родителите трябва да знайт каква храна да дадат на децата си в понеделник, във вторник и т.н., защото храната създава хората. Вземете най-културния човек и започнете да го храните с най-груба храна, вие ще видоизмените живота му. Хранете някой груб човек с най-деликатна храна, в 10 години той ще измени начина на живота си. Аз се радвам сега, че започнаха вече да се явяват разни течения по-блиски до природата, например вегетарианството, макар че и това не е правилно схващане за диетата, защото природата е създала всевъзможни храни, и всеки трябва да се храни със специална за своя организъм храна. Всеки човек, всеки народ, всяко общество трябва да си избере подходяща храна, която да дава най-добри резултати. Чрезмерното избиване на млекопитаещите животни създава аномалия в природата. Повечето болести се дължат на избиването на млекопитаещите и на птиците. Понеже с това избиване се спира тяхната еволюция, всички сили, които трябва да образуват тяхното благо, остават неизползвани, и с това се явява един хаос, който е причина за разните болести. Знаете ли какво става след безразборното изтичане на тази животинска кръв? – От изпаренията и? се образуват разни серуми и култури за вредоносните бацили, от които дохождат всичките злини в органическия свят. За да се тури равновесие в природата, тя трябваше да отдели около 100,000,000 килограма кръв, за да се балансира тази на животните. Но днес, в тази война се пусна около 200,000,000

килограма човешка кръв. Някои ще искат да докажа това нещо. Аз имам ред доказателства за това и виждам, че законите в природата са верни и по отношение на вашия живот. Ако биете, нагрубявате баща си, проверете след това, дали ще имате такова разположение на духа, каквото сте имали и по-рано. Особено ако този човек е поет, нека се опита след това да напише нещо хубаво. Също и някой драматург или писател, който бие жена си, може ли след това да съчини някаква пиеса или книга? Жена, която е правила опити да отрови мъжа си, изгубва своята хубост. Ако момък и мома си дадат обещание да се оженят, но тяхното обещание се окаже глупаво, то те не трябва да турят в изпълнение този договор. Ако аз дам обещание да се срещна днес с 1000 души и да водя с всички един интелигентен разговор, немислимо е да изпълня обещанието си. Желанието, което имаме, да удържим някое обещание, което не може да се изпълни, е продиктувано от честолюбието на някой честен човек. Честен човек е обаче този, който мисли и действа правилно.

Сега вие, мъже и жени, сте този учен книжник, и това старо и ново, което вадите от съкровището си, са вашите синове и дъщери. Ако майката роди неспособно, сприхаво дете, то е вехтата дреха. Ако разбираше закона, тя щеше да роди умно дете, което е новата дреха. Но на физическото поле това умно дете се намира в неподходяща среда за него. То иска да работи, да се прояви, но майка му не му дава да работи, не му позволява да се среща с други деца и т.н. Нима не можеш да дадеш работа на своето малко момче или момиче? Дай на момиченцето кукли да си играе и да извлече от тях поука. Често бащата казва: Нямам време да се занимавам сега с деца, трябва да пригответя своите проповеди и задължения. Вие можете много да проповядвате, но от всяка проповед трябва да извадите известна поука. Когато усетите някакво неразположение в стомаха си, това показва, че между хората около вас има някаква дисхармония. Когато усетите в дробовете си някаква тежест, това показва, че сте в дисхармония в сърцето на другите. Усетите ли някакво стягане в главата си, това показва, че сте в дисхармония с мислите на окръжаващите. Когато си в стаята и си неразположен, излез вън да промениш мястото си, а с това ще се измени и състоянието ти. Попаднеш ли в едно общество и почувствуваш скука, излез оттам и иди на някой сбор или хоро, и не мисли, че хората са лоши. Казвате: Религиозни хора сме, не е по Бога това, да се заловим за хоро. Ами когато дойде лекарят с една губерка, когато те накара да вземеш хинин, когато вземеш да режеш месо за кюфтета, когато мъж и жена се карат, това по Бога ли е? Кое е по Бога? Всички неща, които вършим, не са по Бога, т.е. не са разумни, а ние се мислим за идеалисти. Горе идеалисти, а долу материалисти. За Бога говорим, кесията си пълним; на болни четем, себе си осигуряваме. Свещеници, учители, съдии – всички мислят, че са на мястото си, но, като книжника, са изгубили тия велики закон да познават нещата. Добър човек ще нарека само този, който като ме срещне, ще бъде в състояние да измени моето неразположение на духа. Например, срещна някоя жена и започна да разговаря с нея; ако тя има излишна енергия и от този разговор се измени моето лошо разположение, тя е добра. И тогава, ако тази жена е произвела във вас добро разположение, това значи, че е имала правилна обмяна на енергийте помежду ви. Ако се срещнат двама негативни, нищо няма да излезе от тях, те не са един за друг. Правете своите заключения и наблюдения между религиозни хора. И аз сега проверявам този закон с математическа точност. И затова Христос казва: Този, ученият книжник – вие трябва да знаете какво ражда вашият ум, сърце и стомах. Някои религиозни хора казват, че Господ трябва да разруши търбуха. Да, търбухът е нещо необуздано, но стомахът е много хубаво конче, което трябва да се храни с много хубава храна. Но съвременният наш стомах е голям нещастник, защото го насиливаме. Един българин, Иван, отишъл на гости у един селянин. Селянинът го приел много добре, дал му да пийне, но Иван отказал. Селянинът настоявал и му казал: Не може да отказваш, Иване, ще пиеш за хатъра на жена ми. Пил Иван за хатъра на жена му. После, по настояване, трябало да пие за хатъра на децата му и т.н., докато толкова много се напил, че едва се дигнал и едва можал да ходи. Отишъл Иван после да напои коня си на водопоя. Конят пил, колкото му трябало, и престанал вече да пие. Господарят му започва да го кара още да пие, но конят не искал повече. Тогава той си казва: Брей, конят е по-умен от мене! За никакъв хатър не пие повече, а аз пих толкова много. Ние трябва да ядем, да пием, да мислим, да чувстваме, да действаме толкова, колкото е необходимо. И това е бъдещата наука: да се даде свобода на човешкия ум, мисъл, чувства и воля. Вие, майките, които сте мили толкова пъти ушите на вашите деца, можете ли по тях да познавате колко време ще живеят вашите деца? Като ви погледна ухoto, аз познавам по него колко години ще живеете, от какви болести ще страдате и от какво ще умрете.

Същото нещо мога да позная и по нокътя – всички болести се показват. Той е написана книга. Някой път се гледате в огледалото и не харесвате устните си, защото са бледи, – това показва, че сте анемични, у някои устните са червени, и лекарите казват, че имат повече червени телца. Тънките устни показват, че си фалирал по чувства, или пък си скъперник. Някой път момата си прави нарочно устните тънки, свива ги. Момъкът си мисли, че това е по-добре, защото няма да даде другому чувствата си. Тънките устни са едно зло, а дебелите – друго. Според ръста трябва да има съответствие между широчината на гърдите, на устните и на челото. Ако ние носим Божествени идеи в нашия ум, щяха да се създадат поколения по всичките правила на науката, и децата щяха да ни обичат. И затова Христос казва: Този книжник започна сега да изважда. Какво означава дебелият врат? Ако човек е нисък, а има дебел и къс врат, това показва, че скоро ще плати на попа. Понаяде ли се някоя вечер повечко, току виж, на другия ден се чуе, че умрял внезапно. Ако някой е висок 175 сантиметра, а вратът му е 34 сантиметра, такъв човек страда от слабогърдие. Някой казва: Моята годеница има тънък врат. – Добре е да има по-дебел врат, иначе тя не трябва да се жени: не може да стане майка. Ще ме попитате: Какво отношение имат тези неща към християнството? Те имат голямо значение, защото това е християнството – да знаем да четем в себе си и хубавото, и лошото. Под вехто се разбират всички грешки, които са вложени у нас, а под ново – всичкото добро, което е в нас, и като знаем тези неща, ние ще можем да ги комбинираме, за да създадем добър живот, съобразно тези познания. За в бъдеще трябва да се създадат училища, в които да се изучават очите, ушите, горната и долната част на главата; челата, носовете, брадите, после дробовете, стомаха, какви са тъканите, каква е нервната система, дали е отзивчива и т.н. Та като имаме всички тези данни, ние ще можем да създаваме добри хора. Като се знае всичко това, ще можем да избираме какви хора да ни шият дрехи или да ни правят обуща и други. Има хора, на които енергията е много тягостна и затова на такива хора не бих дал да ми шият дреха. Такава дреха ще създаде лоши настроения у този, който я носи. Има хора, които като градят къща, остават в нея най-лоши мисли и чувства, затова всички, които живеят в нея, умират. Учител или свещеник, който има такива мисли, не бих го пуснал в къщата си и не бих му позволил да чете молитви. Това не са само твърдения, а са резултати от наблюдения. Дай да ти ушият дреха онзи, когото обичаш. Когато влезеш в някой магазин, ще купиш от него нещо само ако ти се харесва търговецът. Старият българин, който има няколко снахи, казва: Искам най-младата снаха да ми омеси хляб. Защо? – Той знае защо иска от най-младата снаха хляб. Снахата, като меси хляба, ще внесе своята жива енергия в него и ще го обгради с хубави мисли. Направи ли старата снаха хляб, стомахът на свекъра ще се разстрои. Ако домакинята на къщата се е демагнетизирана и ще има само разстройства в къщата, мъжът трябва да пазари една здрава жизнена слугиня, която да върши всичката домашна работа, а жена си да изпрати на курорт, докато възстанови силите си. Никога не поставяйте нервен, сух човек да ви готови, а поставяйте за тази работа пълен, здрав, весел човек. Това значи този книжник, който изважда от своята съкровищница новото и вехтото и показва на какво се дължат страданията на нашия живот. Тъй че когато момъкът се жени за някоя суха мома, да знае, че няма да излезе нищо. Аналогията е същата и в духовния свят. Хора, които са много суhi, нямат онова възвищено духовно разбиране, не са от Божествения свят по простата причина, че съдържат много киселини, от които се проявява чрезмерна активност, а пълните са като основи. Сухите са активни, а пълните – пасивни. Светът обаче не е създаден само от основи или от киселини, а има и нещо средно: това са децата. Започнете сега да изваждате новото от вехтото. Преди това премерете носа, брадата, долната и горната си устна, разгледайте си очите и вижте защо някога са по-широко отворени, друг път по-малко, защо някога са по-ясни, а някога по-тъмни и т.н. Между всички тези неща има известно съотношение. Ако разглеждате така нещата, ще дойдете до положението да разбирате вътрешния смисъл на живота. Окултистите казват за чувствата на някого: астралното му тяло не е в правилно съотношение с физическото му тяло, или пък менталното тяло не е в правилна връзка с физическия му мозък. Менталното тяло заменя с мозъка, астралното с дробовете, а физическото със стомаха и казвам, че отношението между стомаха, дробовете и мозъка не е правилно.

И тъй: Наблюдавайте ушите на хората, дали имат много гънки, широки или тесни са; наблюдавайте и очите на хората, достигнали до дълбока старост, и у младите също. И като се приложат правилно тези възпитателни методи и в семейния живот, веднага всички мъже и жени ще се разберат помежду си. Това е учението, което Христос е завещал на съвременното човечество.

Мъже и жени, които ще се женят, не трябва да имат еднакъв темперамент, еднакъв мозък, пръстите и носовете им не трябва да бъдат еднакви. Туй е новото и старото в света. Ако пръстите на мъжа са по-дълги, на жената трябва да са по-къси. Когато избирате слугиня, ще гледате да съществуват същите отношения между господарката и нея. Всеки човек е роден за известна работа, която ще отговаря на това, с което се заема. Американците добре съзнават това нещо и като избират слугиня, представят я на френолог за изследване. Той се произнася дали е годна или не. Така и всички насекоми, животни са създадени от Бога за известна специална работа. Когато човек намери своето място, за което е определен, той е щастлив, в противен случай той е нещастен. Затова в бъдеще трябва да има такива училища, които да изследват хората, с които започваме някакво предприятие, и с това ще се избегне голяма част от нещастията. Хора, които живеят по тези закони на природата, по-малко страдат. А ония, които не живеят така, съдбата ги гони. Спрете се върху този книжник и разсъждавайте за старите и новите неща. Целия свят няма да повдигнете, но на вашия свят и на вашите близки можете да помогнете. Ако устните ти са бледи, моли се да се зачервят; ако носът ти е сплеснат, дишай дълбоко, за да се разшири; ако очите ти са мъжделиви, моли се да се изяснят. Негативната страна трябва да стане положителна. Ако усещаш сърцевиене, това показва, че в твоите чувства има някакво раздвоеване. Турни повече любов в сърцето си, пусни свободно чувствата си, сърцевиенето ще изчезне.

Ограничението на чувствата предизвиква известна промяна в мозъка, мозъкът – в кръвообръщението, кръвообръщението – в стомаха и т.н. Сърцевиенето е резултат на борба между две чувства. Премахнете борбата, и сърцевиенето ще изчезне. Имаш главоболие, махни мисълта, която те мъчи, примери противните мисли, и главоболието ще изчезне. Някой фалирал търговец започва да се беспокои, и глава го заболи. Премахнете противодействието в мисли и в чувства, и вие ще бъдете здрави. Това е наука, воля, християнство, култура, религия: да владееме себе си и да помагаме на близките. Като срещнем някой нервен човек, ние го избягваме. Не, по друг начин трябва да му въздействаме. Така постъпват и при такива случаи, когато някой се провини в нещо. Веднага го осъждат на затвор. Не, съденето трябва да става по правилата на този книжник, който изважда старите и новите неща. Трябва да реформираме в този дух и училищата, и съдилищата, и съвременния строй, за да може да подмладим всичко – и семействата, и всички да бъдем радостни. Това иска Господ. Едно време са мислили, че религиозните хора трябва да ходят с наведени глави. Който държи надолу главата си, показва, че тя е много пълна, има да плаща. Който прилича на въпросителна или запетая, значи, че има много да дава. Който вдига нагоре главата си, това показва, че тя е празна. От него няма и какво да се взема. Хокането е признак на старите хора. Днес хорат само се хокат и карят. В трамвай всеки ден се карат кой да седне, къде да седне и т.н. – това значи, превземат позиции и след малко пак ги напушват. Това е новото учение: да не изразходваме безразборно своята енергия, а да я пласираме точно на мястото и?. Иначе ще влеза лекарят в такава къща и ще нарече тези хора неврастеници, хиперстеници, маниаци и т.н. Такива хора, според мене, страдат от недоимък, от изтичане на енергията им. Това е малокръвието.

Турете в съгласие вашите мисли, вашите чувства и вашата воля и старайте се от новото и вехтото да създавате вашия бъдещ живот.

Беседа, държана на 29 юни 1919 г.

Двамата свидетели

А и във вашия закон е писано, че на двама человека свидетелството е истинно. (Ев. Йоан 8:17)

Всяко външно свидетелство е проявление на един вътрешен разумен подтик на душата. Защо именно на двама души свидетелството е вярно, а не на единия, и кои са тия двамата? Ако в съвременните съдилища двама съдещи се повикат двама, трима или десет души свидетели, които обичат да лъжат, или които не обичат да говорят истината, съдиите няма да вземат под внимание тяхното свидетелство. Мисля, правниците ще ме подкрепят в това твърдение. Имайте предвид, че говоря принципиално; не засягам никой човек: за мен човешката личност е нещо относително в своята проява. Някои може да помислят, че в беседите си за тях говоря: ни най-малко. Питам ви: Кое е реалното в света, цветът или плодът, листът или клончето, плодът или семката, това са все

различни положения, които в математиката се наричат вариации, пермутации и комбинации. Разбирайте какво значи вариации в математиката. Може някой път да се позанимаете с тях. Вариация значи нареждане, пермутация – разместване, а комбинация – съчетание. Но ако вие сте една вариация или нареждане в живота, по какво ще се отличавате? Във вашия свят влизат известни величини, които образуват известни съединения, и вие сте една група или едно съединение от тия величини. Величините – това са елементите на проявения ваш живот. Математиците казват, че вариациите са съединения, в които не влизат всички елементи и имат класове. После те казват, че пермутациите са размествания, в които влизат всички елементи, следователно нямат класове. Комбинациите пък са съединения, в които не влизат всички елементи, имат класове и клас от клас се отличава поне с един нов елемент. Към коя категория мога да ви класирам? Може вашият живот да върви само по нареждане, може да върви само по разместване и може да върви по едно съчетание на нещата, на величините. В тия математически определения се крият дълбоки истини, които сега нямам време да обяснявам, защото те са суhi кости и трябва много години да работя над тях, за да им дам живот. Такъв е законът на природата. Има семки, които израстват в 6 месеца, като например тиквата, и дават плод, а други семки, дърветата, които цъфват в 100 години веднъж. Не можем да изменим реда на нещата, който Бог е положил в природата, защото ако го изменим, съдбата на нашия живот се изменя и се ражда карма. Кармата не е нищо друго, освен отклонение от правия път на човешкото развитие, а изкупването на кармата е влизане наново в правия път на човешката еволюция. Следователно би било полезно за онзи, който обича математиката, да се позанимае с тия вариации, пермутации и комбинации. Трябва не само да мислите, че много знаете, но и да опитате знанията си; не само да ги определяте, но да боравите с тия величини и елементи. Да кажем, има нареждане от комитета да се даде на човек по един килограм захар; то е една вариация. Може да чакаш дълго време, а може и да се върнеш със счупено ребро, следователно ще кажеш, че вариацията е излязла несполучлива. Колкото по-скоро вземеш захарта, без да изгубиш време, толкова вариацията ще излезе по-сполучлива. Разбира се, тази вариация няма нищо общо с онази в математиката; тя е само едно отражение на онзи велик духовен закон, който работи в нашата душа.

Ще се върна на предмета. Кои са тези двама, които свидетелстват? Когато българинът иска да съгради някоя колиба, забива първо два кола – те са двамата свидетели – и Господ му казва: Сега можеш да съградиш колибата. Отгоре на двата кола той поставя един триъгълник и започва градежа. Когато вие искате да насновете платно, пак трябва да имате двама души, две жени, една в началото, друга в края, да навият платното. Едната жена ще увие наснованото около кръста, а другата ще почне да го навива на кросното и това трае 3–4 часа, докато образуват тази пермутация, туй разместване на нещата. Ще ви се види много смешно, че тия две жени нямат съгласие: едната тегли назад, а другата напред, като рака и щуката. Само тий може да върви работата. Някой път, да кажем, мъжът е опнал платното, а жената увива, и казват: Защо тегли мъжът, та не слуша жената. Тегли, защото инак няма да се наснове платното. В този момент той не трябва да слуша жената, докато се наснове то. Някой път жената тегли, а мъжът насновава – зависи кой навива кросното. Аз ви нахвърлям една мисъл наглед приста, но инак дълбока.

Двамата свидетели пък в природата са светлината и топлината. Тяхното свидетелство е всякога вярно, защото там, дето те проникват, има живот и растене, а там, дето не дадат своето свидетелство, няма никакво движение, никакъв извор, никаква растителност, никакъв живот. Това е в природата. А в човека тия двама свидетели са нашият ум и нашето сърце. Там, дето нашият ум и нашето сърце говорят заедно, тяхното свидетелство е вярно, както и във вашия закон е писано, че свидетелството на двама души е вярно. Христос навежда тази мисъл и казва: Аз съм, Който свидетелствам за Себе Си, и Отец е, Който свидетелства за Мене. В духовния свят двамата, които свидетелстват, са Отец и Син, и тяхното свидетелство е вярно. В ангелския свят двамата, които свидетелстват, са духът и душата. В човешкия свят са умът и сърцето. В природата са светлината и топлината. Имате една лестница на възлизане. Следователно, когато ние искаме да изменим нашия живот, трябва да разберем нещата по-обстойно. Ако се движим отгоре надолу, ние трябва да имаме предвид топлината и светлината, понеже те са отражение на Божествения свят; следователно нашият ум трябва да бъде всяка в съгласие със светлината, а сърцето с топлината. Там, дето няма светлина, умът не мисли, а там, дето няма топлина, сърцето не бие. Това не са само положения, твърдения, но велик закон. И когато ни запитат коя е мярката или кое е доказателството, с което ние

можем да докажем известни истини в природата, ще употребим светлината и топлината; ако доказваме истини в човешкия живот, ще употребим ума и сърцето; ако доказваме истини в духовния свят, ще си послужим с духа и душата; ако доказваме истини в Божествения свят, ще се отнесем към Отца и към Сина. Не си бъркайте умовете с онези философско-богословски заключения, които казват, че Синът е проявление на Отца. То е, според моето схващане, едно криво определение на съвременния наш живот, защото ако Синът е проявление, то е една сянка. Да се прояви нещо, то е външната страна, а Синът е нещо повече от проявление. Сърцето не може да бъде проявление на ума, нито пък умът – проявление на сърцето. Те могат да си съдействат в проявленията, но това са вариации, пермутации и комбинации – нареждания, размествания и съчетания. Мисълта още не ви е ясна: сега се нове платното и не виждате нищо изтъкано. Христос се обръща и казва, че и във вашия закон свидетелството на двама души е вярно. Ние трябва най-първо да отстраним всяко съмнение от нашия ум. Съмнението в истинския живот не носи никакво добро. И в съвременния живот има хиляди причини да се яви съмнение у нас. Как може да очакваме от другите хора това, което те не могат да проявят в даден момент? Може ли вие да очаквате от ябълката зимно време плодове? Ще и? се разсърдите ли, че тя не е била достатъчно милостива и учтива към вас? Няма защо да и? се сърдите, защото тя ще ви каже: Не навреме сте ми дошли на гости. Някои от съвремените хора живеят в пролетта, други в лятото, трети в есента, а четвърти в зимата. Някои казват, че всички хора са еднакви. Не са всички еднакви. Някои образуват група от вариации, други от пермутации, а трети от комбинации. Същото се казва и във вашия външен закон, който е подобие на вътрешния, понеже долното, земното, е подобие на небесното. Ако вашето сърце и вашият ум говорят за един предмет едно и също нещо, приемете тази истина без никаква резерва, без колебание: всяко колебание ще бъде в ущърб на вашия прогрес. На съвременното общество именно това му липсва – то няма достатъчно вяра в себе си, вяра положителна, вяра без съмнение. Едно време, когато Господ създал света, тогава вярата и знанието, които били две богини и сестри горе в Божествения свят, решили да слязат долу, да помогнат на човечите. На небето те се познавали и се обичали, но като слезли на земята, едната влязла в ума и там се облякла според закона на ума, а другата влязла в сърцето и се облякла според закона на сърцето. Като ги впрегнали хората на работа, те мили паници, кълцали лук, готовели месо, и лицата им станали толкова грозни, че сестрите не могли да се познаят. Казва някой: Аз имам вяра. Да, вяра, която готови лук, която пържи месо, която мие паници, която се бори със съмнение. Тъй и тия две сестри, вярата и знанието, не се познали и почнали да се карат и да се препират: коя е първа, вярата или знанието? И така целият свят се разделил: едни взели страната на вярата и станали религиозни, а други хора взели страната на знанието и станали материалисти. И започнали бомбардиране: Аз съм учен, ти си невежа; – Ти имаш вяра, но си първокласен глупак. И сега имаме хиляди томове написани върху материалистичната философия и вярата, но тия две сестри още не са се помирили. Когато Господ видял, че се скарали, пратил Сина си да ги помири. Казват някои: Как ще се помирият? – Чрез самопожертвване.

Някои питат: Кой е мъжът и коя е жената? Жената е вярата, а мъжът – знанието. Като се карат, мъжът и жената не се познават. Жената казва: Аз искам да бъда мъж. На небето вие сте били две сестри, богини, слезли сте от небето, за да поправите света; едната се превърнала на жена, кълца лук, а другата – на мъж, отворил дюкяни, продава дини, тикви, лук и т.н. Те не само не могли да оправят света, но са го развалили толкова, че и Господ не може да го познае. Трябва право, дълбоко, искрено мислене. Мъжът и жената, като се съединят и дадат свидетелство в живота, тяхното свидетелство ще бъде вярно само ако бъде с Мъдрост и Любов. Любовта е онази велика сила, която може да понесе най-големи страдания без падане на духа. То е вярата. А Мъдростта е онази сила, с която може да се разрешат най-трудните задачи в живота. Всички съвременни мъчнотии са задачи, които ние трябва да разрешим, а не да казваме: Господи, махни ги, не ни трябват. Майката казва: Измъчи се моето дете: толкова задачи му е задал учителят; то отслабна, горкото, не може да си отспи. Господ не е пратил вашето дете на земята да спи. Той го е пратил да се учи. Без съмнение сънят е потребен за временна почивка. Може да почива 5 минути, 10 минути, 2 часа или 7 часа, но повече от 7 часа почивка не му се позволява.

И във вашия закон е казано, че свидетелството на двама души е вярно. Някой път в съдилището дойдат тия двама свидетели и казват: Мъжът е крив, жената е права. Мъжът се обръща

и казва: Протестирам, господин съдия, тия двама свидетели са заинтересовани, махнете ги, аз ще повикам други свидетели, и докарва други двама свидетели. Тогава жената казва: Аз протестирам, господин съдия, тия двама свидетели за заинтересовани. Най-после, съдията се намира в чудо и отлага делото. Затова най-голямото изкуство в правото е да можеш да отлагаш делото, когато не можеш да го спечелиш. И вие сте адвокати, които отлагате делата си, а това значи, че оставяте вашите задачи в живота неразрешени – за по-благоприятно време. Сега – казвате като съдията – съм малко неразположен.

Не хвърляйте вината на вашия ум, че бил слаб; не казвайте: Аз съм слабоумен. Никога не казвайте, че сърцето ви е покварено. Вие може да цитирате от Писанието, че умът е покварен; това са само философски твърдения на пророците, но вие трябва да разберете дълбокия смисъл на тези думи. Ако сърцето беше покварено, ако то не струваше нищо, Бог никога не би казал: Сине мой, дай ми сърцето си. Той не казва: Дай ми живота си. Трябва да го дадеш на Бога, за да те научи на великата истина, че твоето сърце е нещо възвищено и благородно, че в него се крият източниците на твоя сегашен и бъдещ живот. Никой не може да живее, когато сърцето му е неспокойно. Дори съвременната медицина препоръчва сърцето да бъде спокойно. На повърхнината му може да има малки вълнения, но долу, в основата, трябва да бъде тихо и спокойно. Може да има течение, но никога това течение да не вълнува сърцето. Когато вашият ум и вашето сърце се обърнат към Бога, Той слуша молитвите ви и решава правилно съдбата ви. Сърцето и умът са две величини, два елемента на тази група, наречена астрално-ментален свят според окултизма, а аз го казвам веро-философен – да изкова нова дума – свят веро-философен. Следователно свидетелството на тия двама, този закон веро-философен, се взема за истина в Божествения свят, както е вярно свидетелството на топлината и светлината във физическия свят. Светлината е качество на Мъдростта, а топлината е качество на Любовта, неотделна от последната. Обаче не тази топлина, която усещате. Вие често усещате неприятните вибрации на топлината. Когато имате опитността на един мистик, да паднете в екстаз, само при такова състояние вие можете да опитате тази вътрешна Божествена топлина – качеството на Любовта. Такава топлина може да разтопи и пречисти всичко. Трябва да повишите вашата топлина не според целзиевия термометър, но като изучите алхимията и проучите вибрациите на тази топлина. Тя е толкова интензивна, че всички нечистотии, които смущават живота ви, веднага ще се пречистят. Това може да постигнете, ако изпълдите съмнението от вашето сърце и от вашия ум. Или нека употребя друг израз: Извадете съмнението отън, наемете му стая, плащайте му наем, но не го дръжте в дома си.

Като полага този велик закон, Христос казва: Аз съм, Който свидетелствам за Себе Си, и Отец за Мен. Кой е важният въпрос, за който сме се събрали днес? Аз не разрешавам въпроса, дали след една седмица ще ви дадат по един килограм захар; аз не разрешавам въпроса, който комитетът може да разреши; аз не разрешавам въпроса, какъв мир може да се сключи. Може да се повдигнат много подобни въпроси, които не са съществени за нас. Важното е, за какво е дошъл човек на земята: имате ли душа или нямаете; имате ли ум или нямаете, имате ли сърце и в съгласие ли са вашите сърца и вашите умове и т.н. Често пъти сърцето ви се смущава и търсите приятел да ви премахне смущението, но представете си, че и той се намира в същото положение. Събират се група хора, образуват общество и казват: Ние сме пессимисти, и почват философски да го доказват. Те гледат особено на света, намират, че не бил от най-добрите, и почват да доказват научно, че този свят е най-лош. Ето аргументите им: лош бил, понеже колели кокошките, воловете, имало земетресения, войни и тях подобни. Ако бил добър, той щял да бъде другояче, казват те. Но аз казвам: Вие, господа пессимисти, сте онези мъже и жени, които сега навиват кросното – и двамата теглят назад, но щом насяват платното, жената вземе платното, мъжът совалките и казват: Свършихме работата, и няма вече дърпане – противоречия в живота. Тяхната работа става свидетелство, че са работили заедно, в съгласие. Често ние казваме, че мъжът и жената се теглили като рака и щуката, но това са тия мъже, които са в две посоки: от центъра към периферията и обратно. Ако мъжът отива към една посока, жената отива към друга. Кой е прав? И двамата са прави, защото се движат от центъра към периферията. Когато и двамата дойдат в периферията и почнат да се движат, тогава са в Пътя. Когато изучавате астрономията, ще забележите, че земята и слънцето имат две противоположни движения: слънцето се движи по една посока, а земята по друга. И всяка земята пресича пътя на слънцето. Но пътят на земята е по-дълъг от пътя на

слънцето. Когато на нашето слънце, за да направи едно обръщение около центъра на своя кръг, са необходими 52,000,000 години, земята трябва да се обърне 25,000,000 пъти около слънцето и плюс това да направи със слънцето заедно един голям кръг. Кой върши по-голяма работа? И двамата вършат добре работата си. Слънцето иждивява по-голяма енергия, а земята – повече време. Във физиката има един закон, че всеки, който иска да спести енергия, трябва да иждивява време; следователно, ако в едно отношение вие искате да спестите енергия на вашия ум, ще иждивите енергията на вашето сърце; и наопаки, ако искате да спестите енергията на вашето сърце, ще иждивите енергията на вашия ум. Защото времето се познава по посоката на движението. Аз не разисквам философски какво е времето в самата си същина, но казвам: Времето е един фактор, който определя самото движение, посоката на вашия живот. А енергията е подтик на това движение отвътре. Ако иждивим енергията на ума, пестим енергията на сърцето, и наопаки, ако иждивим енергията на сърцето, пестим енергията на ума. Във всеки даден момент вие ще се спрете върху двамата свидетели. И в съдилищата това е вярно – двама свидетели не могат да говорят едновременно: когато единият говори, другият трябва да мълчи; когато единият хаби енергия, другият трябва да седи тихо и спокойно. Ако почнат да говорят изведенъж двамата, съдията ще им каже: Чакайте! Единият, значи, ще определя времето, другият енергията. Следователно, когато единият свидетел вътре във вас говори, вие, ако сте съдия, ще кажете на другия да мълчи, за да дадете време на вашия ум да се произнесе. Не го смущавайте, нека се изкаже докрай, и след туй ще дойде вашето сърце да каже и то своето свидетелство. Също и при възпитанието, трябва да турим ума и сърцето в най-нормални отношения и да ги оставим, да не ги спъваме с неща, които не са реални. Най-първо на вас говоря, но под думата на вас подразбирам тъй грамадно мнозинство хора, защото всеки човек е колективно същество от милиони и милиони души заедно. Всички тия души са разумни и слушат тази беседа. Разбирате ли? Даже някой път забелязвам, че вашите очи по-добре ме разбират, отколкото вашите мозъци. Най-схватливи в света са очите. Като погледнеш един човек, по очите ще забележиш дали те разбира или не. Когато не те разбира, очите му са мътни. – Ахмед бурада, акъл дишарда, както казват турците, т.е. Ахмед е тута, но умът му е отвънка. Когато човек ви разбира, вие виждате неговия проницателен поглед фиксиран и долавяте, че той разбира всичко и че има връзка с отношенията на нещата. Всеки от вас знае туй. Мнозина казват: Аз го усещам. Хубаво, но трябва и да го долавяш с ума си. Ако ти си слушал само свидетелството на твоето сърце, а не и свидетелството на ума, ти си на крив път на развитие. Ако светлината в тебе работи повече, отколкото топлината, пак си на крив път. Някой път у вас чувствата са интензивни. Като дойдат в извънмерна радост, децата почват да скачат, след туй настане в тях преходно състояние и те почват да плачат; тази радост не е естествена. При възпитанието трябва да се създаде едновременно работа и за сърцето, и за ума. И аз ви моля, когато някой човек говори, никога да не го спирате със своите мисли. Ако не искате да го слушате, отдалечете се. Дъщерята каже на майка си: Аз не искам да те слушам, или майката каже на дъщерята: Аз не искам да те слушам. Този, който не иска да слуша, повтарям, нека се отдалечи. Много пъти се случва и друго: детето се въодушевило от това, което учителят е разправил при урока, дохожда вкъщи и почва да го разправя на майката, а тя изведенъж рече: Махни се – не искам да слушам твоите глупости. В този случай майката прави голямо престъпление. Тя трябва да изслуша своето дете, да чуе какво му е казал учителят: то дава своето свидетелство. След като го прекъсне така грубо 10–20 пъти, детето сигурно ще хване кривия път в живота – това е по отношение на ума. Някой път пък сърцето на дъщерята се е въодушевило, но майка и?, като се оженила, станала философка, ще я спре с думите: Не се води по глупостите на твоето сърце, не го слушай! – Парички, парички! Желанията на сърцето са илюзии на младежта – трябва месце за ядене. И днес спрат крехката душа на дъщерята – това не е важно, утре онова не е важно – тя стане като майка си и почне да казва: Това е глупаво, реално е еди-какво. Реално беше това, което чувстваше това момиченце, дъщерята, в своето сърце, по-реално от него няма. Как искате да опитате нещо: с езика си, или със сърцето си? Ще приведа пак онзи пример, който съм привеждал и друг път. Един турчин кълцал кафе в един голям каменен хаван с голям дървен чук и като чукал, казвал: Ха! Минавал край дюкяна му един човек и му казал: Аз съм без работа, предлагам услугите си, искам да ти помогна в тази работа. Ти ще чукаш с чука, а аз ще казвам Ха! – Почнали работата. Турчинът вдигал и слагал чука, а помагачът викал: Ха! Счукали кафето. Турчинът почнал да прави кафета и като вземал пари, турял ги в касата и нищо не давал на

съдружника си. Последният се докачил, завел дело за неизпълнение договора на съдружието. Съдията попитал как стои работата и като му разправили, поръчал да направят една тенекия и казал на кафеджията: Като взимаш пари, ще ги пушаш в тенекията и тенекията ще каже Тин! Това ще бъде заплатата на съдружника ти, който казваше Ха!. Вие, които слушате вкуса на вашия език, то е, както се казва на турски: нефес-орта. Тъй че и във вашия закон е писано, че свидетелството на тези двама души е вярно.

За да можете да разберете философията на живота, трябва да имате чисто сърце и чист ум. Най-първо трябва вашите ум и сърце да бъдат в такова положение, щото умът да схваща нещата, когато трябва, и сърцето да ги чувства, когато трябва. Но ще каже някой философ: Вие не може да чувствате и мислите като ангелите. Когато дойдете до тяхното положение, ще чувствате като тях. В живота има разни стадии на развитие; всяка минута, всяка секунда носят своите качества и сили. Не се стремете всички да бъдете еднообразни, еднакви. Когато Бог първоначално е създал света, всички души, които излезли от центъра на битието и тръгнали по разни посоки, като слънчевите лъчи, всяка от тях е понесла по нещо от този Божествен център – разни дарби, разни чувства и прочие: Няма две души еднакви в света, и не може да бъдат еднакви, макар разликата между едната и другата да бъде малка.

Когато изучаваме астрологията, ще видите, че се намирате на известен градус от една или друга четвъртина на кръга, а тази дъга от 90 градуса е равна на четвъртината от тъй наречената платоническа или полярна година, сиреч на един промеждугък от 6,300 години. Двама души може да ги дели една дъга от 90 градуса, или все един период от 6,300 години. Да кажем, че единият *a* е в началото на кръга, а другият *b* на 90 градуса от него, който период е равносителен на 6,300 години. Душата *b* е с 6300 години по-стара от душата *a*; следователно тя има повече знания и опитност от *a*. Душата *c*, която е на същия диаметър с *a*, но на противоположен полюс, е още по-стара и по-напреднала. Докато *a* има да извърви низходящата половина на кръга, *c* се движи по възходящата му половина. Те ще извърват равен път, но знанията, които ще придобият, не ще бъдат еднакви. Едната част на кръга означава слизане, а другата възлизане; във възлизането се придобива едно знание, а в слизането друго. Следователно, когато от висотата на ума ние слезем към сърцето, умът придобива едни знания, а когато сърцето се движи отдолу към ума, придобива други знания и чувствания. И тогава формулата е следната: умът, като слиза надолу, придобива умочувствия, а сърцето, като върви нагоре, придобива сърцемисления. Ще кажете: Каква е разликата? Разликата е тази, че когато преодолява сърцето, има по-голяма топлина, а когато преодолява умът, има по-голяма светлина. Когато зрее плодът, житото, непременно трябва да има топлина, която помага на узряването. Когато трябва да стане растенето в нас, непременно трябва да преодолява умът. Онзи, който иска да расте правилно, умът му трябва да има надмощие. Растенето и знанието са от ума, а развитието – от сърцето. Това са два велики процеса на нашето развитие и следователно тяхното свидетелство е необходимо и вярно. Господ казва: Да работите съобразно с вашите сърца и умове; тогава ще имате велико развитие в света. А сега четете философски книги, какво казал Кант и други. Какво означава тази круша? Цъфнала и дала плод. Какво прави котката? Мяучи. В това мяукане тя може да иска месце или да търси своите деца. Ще рече, има разлика между мяукането. Някои говорят, ама какво говорят? – Глупости. Що е глупост? Ако вляза при умопобъркани, от тяхно гледище ще бъда глупав, макар да съм философ. В едно общество от материалисти, религиозният човек ще бъде глупав, и обратно. Аз казвам, че и двамата са умни: и материалистът, и духовният човек; и онзи, който служи на вярата, и онзи, който има знания. Ние им туряме веднага етикет: Той е глупав човек, или: Той е безверник, не го слушайте. Нито едните, нито другите имат правилно разбиране за Бога. Ще ме извините, Бог в моето схващане не е никакво понятие, никаква идея. Ние имаме понятие за нещата, които Бог е създал, за неговите проявления, но за самия Него нямаме никакво понятие. За Божията Любов и за Неговата Мъдрост имаме понятие, но той е повече от Любовта и Мъдростта, които се проявяват. Вие можете да имате понятие за тях, но ако искате да кажете, че сте добили дълбоки познания за Бога, правите си само илюзия и ще се самоопровергаете. От хиляди години река Искър е правила пакости на околните села. Колко къщи и местности е наводнявала и отнасяла! Шопите, като се давели, казвали: Така е писано. Сегиз-тогиз ще впрегнат водата за воденица, докато приойде реката и я отнесе. Но съвременните хора излязоха по-умни, те впрегнаха Искър – произвеждат електрическа енергия, с която осветяват къщи и карят трамваи.

Виждате каква енергия има този пакостен Искър. Той е казвал на хората: Впргнете ме на работа, аз ви нося много нещо; ако не ме впргнете, ще правя пакости. Ще ме запитате защо ви говоря за Искъра. Вашето дете е като Искъра. Казвате: Аман от това дете! Защо ми го даде Господ? Прави ми толкова пакости. Направете както сте направили с Искъра: пробийте тунел, турете турбини, пуснете водата и ще произведете електричество, което ще тури в движение кола и ще осветява къщи. Учените педагози казват: Трябва да възпитаваме децата да станат религиозни, да имат знание, да почитат баща си и майка си. Разбирате ли това? Нито вие, нито онези педагози са разбрали. От 8,000 години все това се говори, да се възпитат хората и да вярват в Бога. И който не вярва, ще бъде безверник, а Христос казва: Свидетелството на тия двама е вярно. Само онова свидетелство в нас е вярно, което сърцето и умът ни дават едновременно. Само ония неща в природата говорят истината, които са неменяеми. И когато някой казва нещо от своята опитност или цитира кой философ и математик какво казал, според моята математика изключвам от казаното 50% и после още 25% и след това ще се позамисля към коя група спадат останалите 25%, дали към вариация, към пермутация или към комбинация – нареждане, разместване или съчетание.

Какви са нашите отношения към Бога? Някои казват: Да ни помогне Господ да се наредим, да наредим децата си, да оженим дъщеря си, после да имаме дечица, да имаме пълни хамбари, волове, туй да ядем, онуй да пием и т.н. Всеки ден нареждаме и най-после умрем. Попът дойде и започне: Благословен Господ Бог наш, и свърши: Успокой, Господи. Този, който иска да го нареди Господ, трябва да мине през всички тия вариации, пермутации и комбинации, а не да остане само в нареждането. България сега издава само предписания и нареждания. Това не е нищо друго, освен претоварване на камилата: турят провизии и стоки, докато и? се счупи гърбът. Онова, което Бог свидетелства вътре в нас, то е Духът, който говори, и ние, като чада Божии, трябва да умеем да се вслушваме в Неговия глас. Преди няколко дена дойде при мене един младеж, запасен офицер, и ми разправи, че се разболял от неизлечима болест. Той бил на умиране, но попада му на ръката една книжка за лекуване чрез глад, струва ми се, от някой си доктор Мюлер. Решава и той почва да гладува и това продължава 22 дена. Разправи ми опитността, която е получил от първия, втория, третия ден и резултатът бил, че неизлечимата болест изчезнала. Тогава отишъл в Пловдив при лекаря, който по-рано му казал, че болестта му е неизлечима, и казал: Изследвай ме. Докторът го изследвал и му казал: Здрав си. Този човек приложил глада със своя ум и сърце. След туй се прояснява умът му и от материалист той става духовен. Той разбира, че в света има и друго нещо, освен онова, което хората познават. От това се разбира, че той е прогледнал, станал е до известна степен ясновидец. Отива той при един вярващ и казва, че Духът го навел на тази идея, но той си казал: Умът му е малко слаб. За тях е вярващ само онзи, който вярва в кълцаното месо, в пиенето, в парите – неговият ум е на мястото, а да вярваш в духове, считат те умопобъркан. От тяхното гледище едни са умни, други глупави, обаче от моето гледище всички са добри. Вестниците пишат: Този е изедник, онзи е разбойник, да се накажат тия изедници, разбойници, кърлежите народни и т.н. Те гледат на нещата едностранично, а трябва да имат вяра само в положителните неща. Видимите неща трябва да се изхвърлят навън, те не са в Божествения свят. Ние трябва да проникнем дълбоко в нашите души и сърца; да кажем в себе си, че сме синове Божии, че сме излязли от Божествения център и затова ще вършим волята Божия. Някои казват: Искам да бъда добър. Крив път си хванал: никога няма да бъдеш добър; ти трябва да вършиш волята Божия. Ти може да си добър, ама като не вършиш волята Божия, ти си лош. Съвременните хора трябва да решат да вършат волята Божия в пълния смисъл на думата. Но не тъй, както я разбират, защото това, което те вършат, не е волята Божия, а служене на себе си. Да изпълняваме волята Божия значи да почувствуваам единство с Бога. Тогава ни обгръща радост и гледаме на всички хора тихо и спокойно, защото знаем причината и последствията на техните недостатъци. А ние, когато слугуваме на себе си, не се разбираме, и от това произтича злото в света. Ако вашето сърце спре за половин час, то ще почне да мирише, тъй и умът, ако спре да работи, ще се вмирише. Казват за някого, че дишането му спряло. Лъжат: Когато дишането и биенето на сърцето на физическото поле спре, душата започва да работи. Това е опитност, която са имали всички, които се занимават с духовните науки. Някой питат: Какво ще стане с мене, когато спре сърцето ми да бие? – Ще се пробуди твоята душа. Какво ще стане, когато спре работата на моя ум? – Ще се пробуди Божествения дух. Не ви препоръчвам и не ми е намерението да ви накарам да постите 22 дена, както

онзи момък, за който ви говорих. С това не се постига нищо, ако нямате вяра; но ще кажа, че според мене този момък се е освободил от едно съмнение и е пробудил Божественото в себе си. Ако искате да изпълните всички ваши задължения, да премахнете всички нещаства, постете 5–10–15–20 дена и тогава ще научите и причините на всичко. Но заедно, и сърцето, и умът да ви го подскажат. Тогава постете, и резултатът ще бъде отличен. Но ако сърцето каже: Пости, а умът: Недей, не започвайте. Някой ще каже: И без пост може. Не може. В известен момент на живота, когато трябва да усилим нашата воля, да я съединим с волята Божия, да видим свидетелството на тия двама души, трябва да постим.

Сега, за влиянието на планетите върху хората. Онези, които се намират под влиянието на земята, знаете ли как ще се отрази то върху тях? Ще ги направи алчни за имане. Когато констатирате известна алчност у человека, то показва, че земята има влияние на него. Когато у вас се породи желание и движение да довършите или да създадете нещо, върху вас има влияние Меркурий. Когато вашето сърце почне да обича и да люби, вие сте под влиянието на планетата Венера. Когато Марс влияе върху вас, у вас ще се породи желание да се борите, да се покажете, че сте силен и мощен. Когато планетата Юпитер има влияние върху вас, ще почнете да се въздържате, ще станете малко по-умерен, мълчалив и ще се стремите към свобода и братство. Когато Сатурн има влияние, ще се усили вашето чувстване, вашето обоняние. Когато Уран има влияние, ще се усили вашето сърце. А пък когато Нептун започне своето влияние, тогава у вас ще се засили виждането, ще станете ясновидец. Всички тия планети от слънчевата система със своите влияния предизвикват у хората разни прояви. Когато едновременно действат всички планети, които са живи и разумни, тогава сме в хармония. Когато кажете, че не обичате света, подразбирам, че сте под влиянието на земята. Вие искате да имате всички богатства на този свят, но затова пък ще се отдалечите от Бога. Не сте дошли на земята да бъдете богати, а да придобиете знания, да разбирате тия двама свидетели, за които ви говоря. Трябва да проучите вашето сърце и ум. Те са двама професори, които ви учат. Сърцето е отличен професор; то е онази богиня, за която ви говорих; то е вярата, то е Любовта. А в свръзка със знанието то образува религията на земята. Разбрахте ли този професор, който е вътре във вас? Казвате: Моят ум е глупав. Това значи, че вашият професор, който ви е учили, е глупав човек и не разбирал професията си. Аз ви казвам, че вие не разбираете или не слушате ума и сърцето си. Някой ще каже за другого, че не вярва в Бога. Аз пък ще кажа, че той не вярва в сърцето си. Ама той не е умен човек; аз казвам: Той не вярва в ума си. Ония, които се отчайват от този свят, които искат да се самоубият, не обичат светлината. Никой не иска да се самоубие на високо място, на планина, а на някое тъмно място, в някоя изба. Ония егоистични сили, които искат да ви попречат на развитието, произвеждат във вашия ум затъмнения, за да може да се извърши престъпление и да кажат, че умът е извършил престъплението. Богинята, която е слязла от небето, не прави престъпления. Също и сърцето, вашата вяра, тази богиня, която е слязла отгоре, не върши престъпления. Следователно, казвам на всички ви: Вярвайте в сърцето си, вярвайте в ума си, тогава ще дойдете във второто положение – ще повярвате в душата и духа си, след това в Бога и в Неговия Син. Само така вие ще придобиете истинска философия за разбиране великия закон на природата. Вие питате какво е вашето предназначение. Софиянците трябва по 4–5 пъти да възлизат на Витоша лятно време, да посетят всички водопади, да възлязат и на Мусала, и на Белмекен. Обуща трябват, а те са скъпи. Екскурзии, екскурзии нагоре, по планината! А тези екскурзии са стимул, който ще развие ума и сърцето на човека. Трябва непременно да се изкачвате на високи места. Като казвам изкачване на високо по планините, употребявам един символ. Който иска да развие своя ум, трябва непременно да се изкачва на високо място. Който иска да развие своето сърце, трябва да слизи към ниски места. И едното, и другото е геройство. Колко пътешественици са искали да се изкачат на Хималаите, но не са успели, защото са недосегаеми. Така и в човешкото развитие има места, дето човешкият ум не е могъл да се качи. В България някои даже не знаят Мусала, а кой знае колко малко са се изкачили на този връх. Аз смятам, че на 10,000 едва един е достигнал горе, а понеже за мен Мон-Блан е мярката, с която се мери европейския ум, ще кажа, че малцина са достигнали върха на тази планина. Ще ми кажете: Това са отвлечени работи, които нямат никаква връзка с нашия комитет по прехраната. Знаете ли в какво трудно положение се намираме: масло, сирене и прочие продукти няма. Комуто трябва масло, нека дойде при мен, аз ще му дам – ще му дам метод да си изважда масло от природата. Вие може да имате масло, колкото искате, ако тия двама свидетели

говорят във вас вярно. Елате, ще направим опит. Аз поставям тази Божествена наука на жив опит: с онези от вас, в които тия двама свидетели говорят, ще направим опита. И знаете ли какво ще бъде тогава положението ви? В Индия един велик учител, брамин, имал крава, която била толкова красива, че местният княз искал да му я вземе; направил опит да я купи с пари. Не искам никакви пари, отговорил браминът. – Ама да ти дам толкова пари, колкото тежи кравата. – И целият свят да ми дадеш, не си давам кравата. – Ще я взема насила! – Опитай се! – Князът изпратил 10 души стражари да му вземат насила кравата, но браминът махнал с ръка и те се прострели на земята. Князът праща 1,000 души, браминът пак махва с ръка и те също се прострели. Пратил 20,000 души – всички се прострели на земята. Човекът не си давал кравата. Князът се убедил, че този човек е силен, отишъл при него и му станал ученик. Той искал да проучи как браминът добил тази тайна сила. Започнал той да живее като него: Проживял 1,000 години, опитал се да му вземе кравата, но пак не можал. Прекарал и учил други 1,000 години и пак се опитал, но не успял. Прекарал още 1,000 години, всичко 3,000 години, и видял, че станал по-силен от брамина, но сега вече си рекъл: Защо ми е неговата крава – не ми трябва. Намерете тази крава, тя е вътре във вас, и като я намерите, вие ще имате и млечице, и масло, и всичко – мед и мляко ще потече, както се казва. Едно време в Палестина текло мляко и мед и двама души носели един грозд, а сега там не тече нито мляко, нито мед. Има причини за това. Дайте място в сърцето и ума си на всичко, каквото считате за добро в света – това е първото правило. Всичко е добро, казвайте. То не е тъй, но кажете, че е тъй, и ще стане тъй. Кажете, че е добро, вие ще се обърнете към друга посока. Кажете: Не искам неговите пари; защо ми е този товар. Лошо е, когато желаете нещо и не можете да го имате или да го носите. В дадения момент, например, какво ще ви ползва богатството, когато утре може да стане някоя катастрофа? Сега се готовим уж за другия свят, а не вярваме в него. Ако почне някой сега да говори за духове, другите ще кажат, че му е изхвъръкнала чивията. В Америка имало един проповедник, който като държал речи, много обичал да преувеличава нещата. Той имал един приятел на име Жан. Извикал го и му рекъл: Ще ми направиш една услуга, когато чуеш в събранието, че преувеличавам нещо. Ще завъртиш с показалеца ей тъй. Проповедникът държал един ден проповед за Самсон, който хванал 300 лисици, и почнал да обяснява, че опашките на тези лисици били извънредно дълги – по три метра. И това е факт, защото го назва еди-кой си автор, казал той. – Привежда и цитира, неговият приятел махнал с показалеца. Но – продължили проповедникът – туй ми се вижда невероятно, аз предполагам, че опашките са били дълги два метра. Почва да цитира друг автор, приятелят му пак махнал с показалеца. Но и това пак ми се вижда невероятно, обаче те сигурно са били един метър дълги, и почнал да го доказва пак с цитати; приятелят му отново помахва с показалеца. Но – назва проповедникът – и това ми се вижда неестествено, сигурно е, че опашките са били дълги колкото на нашите лисици – около 50–60 сантиметра. Жан пак махнал с показалеца, но проповедникът скокнал и извикал: Жан, повече от това не съкращавам вече. Опашките и в самсоново време са били толкова дълги, колкото и в наше време. Какво има тук да се аргументира, че еди-кой си автор казал това или онова? И хората четат разни философи, четат, докато най-после биват принудени да погледнат истината в природата: как са нещата действително в живота – това, което говорят сърцето и умът. Бъдете верни на тези два принципа, и вие ще имате покрепата на невидимия свят, който е около вас и помага на всекиго, който търси истината. Ние не сме сами на земята и няма защо да се грижим за своята прехрана, всичко е пригответо. Едно време, когато Господ изведе евреите из Египет и ги прекара през пустинята, даде им манна да ядат и им заповядва всеки ден да събират само за този ден. Да не събират за два, освен за съботата; обаче евреите, научени в Египет, който представлява и сегашния свят, не послушали, събирали манна за два дена, но тя се развалила. И ние, съвременните хора, в стремлението си да трупаме за бъдещето, не даваме дори почивка на ума и сърцето си. Затова всичко в нашия живот се развали. А знаете ли какво значи това? Също както детето иска да ангажира майка си през целия ден. Ние казваме за такова дете, че е непослушно. Има време и за детето, а има време и самата майка да посвети за себе си. Не мислете, че вашето време е изключително за вашите деца, нито тяхното за вас; част от вашето време трябва да бъде посветено и на Бога, и на вашите близки. Всички хора трябва да посветят известно време на това, да познаят какъв е великият закон. Трябва да се посвети известно време на Бога. Но какво правите вие? Отивате и си гледате търговията или работите. И какво се случва? Изгубите 10 пъти повече време. Ще каже някой: Посочете къде има статистика в света, да установи какво се е случило

на ония търговци, които не са изпълнили закона, и на ония земеделци, които не са постъпили съобразно с него. Дойде някой път при търговеца беден човек, който проси – това значи, че Господ иска от човека да посвети известно време и Нему; нека му даде нещо, нека му каже блага дума; но често той му казва: Махни се – имам работа. Господ тогава пише в своя тефтер; че еди-кой не е посветил даденото време Нему. Търговеца постъпи така 3–4 пъти и виждаш – дошла криза, изгубил 100–200,000 лева. Взема му ги Господ, защото не изпълнил закона. Със земеделеца, който не изпълнява закона, какво става? Сее 2–3 години, но нивата не ражда – защото е отказал да посвети един малък момент на Бога. Свещениците пък ще кажат, че всичкото време човек трябва да посвети на Бога. Много добре, но те не правят това. Мойсей, който е дал закона за почивката, е бил много по-умен – казал е: Шест дена работи за себе си, за жена си, за децата си, за приятелите си, а седмиият ден е на Господа Бога твоего. Тази почивка е необходима за тебе, за да влезеш вътре в себе си и да прецениш опитността, която си имал през деня на седмицата. Ще кажеш на жена си и на децата си: Оставете ме свободен, днес да послужа на Господа. Ама децата се биели, жената била неразположена; оставете ги, не ги прекомерно съжалявайте. Ако жалите вашите близки и приятели в този ден, вие ще излезете вън от Божествената хармония и ще изгубите един велик момент от живота си. Дойдат хора при мене и ми се оплакват, че няма какво да ядат. Аз съм опитал всички методи на ядене, с които хората се хранят. Ял съм по една ябълка, само боб, и пак съм проживял. Според мене само хлебец е най-хубавата храна. Ама това не било хигиенична храна. Месцето, масълцето, маслинките, пастьрмата, сушица, направена от агнешки дробчета – те са още по-нехигиенични. Казват: Да се яде така, както препоръчваш, то е калугерска работа. Заблудили сме се с животински ум и сме станали месоядци: заблудили сме се с инстинкта на свинята и сме станали всеядци – свинята яде всичко, от нищо не се отказва. Веднъж дойде при мене един поп и като говорех така, той ми възрази: Аз имам здрав stomах и всичко мога да ям. – Дайте му, всичко, каквото иска да яде, рекох. След като яде, боледува цели два дена. Какво? – Неразположен. Приятелю, stomахът ти казва, че ти не си умен човек. Когато ядем, ние трябва да благодарим на нашата душа, че ни е дала всичко, каквото ни е необходимо. Не ни трябва никакви излишества; необходимото за нас е да познаем нашия ум и нашето сърце: те са Божествени. Търсете само необходимото в света, търсете го в мисълта, в сърцето, в живота; то не остава във вас никакъв излишък, от който всяко остават нечистотии у човека.

Само ако се обърнете към ума и сърцето, вие ще можете да реформирате вашия живот и обществото, ще разрешите едновременно и двата въпроса. Всеки ще работи това, което му е дадено; няма да работите едно и също нещо, понеже службите са разнообразни; всеки ще работи според своето разбиране. Като влязат в този велик Божествен план, за който ви говорих, българинът и България ще уредят живота си. На България препоръчвам да прави опит – да послуша ума и сърцето си – и в 10 години отгоре ще се оправи. И всеки българин нека направи опит – да слуша ума и сърцето си. Никой да не изнасила другого. Така, ако приятелят на някого не върви по правия път, нека той насочи своя ум към него и по този Божествен път ще му прати помощта си, и животът му ще се измени. Когато цветето не е поливано дълго време, то казва: Вода, вода! Когато има влага, казваме: Трябва му светлина и топлина. Тази влага, тази вътрешна топлина и светлина е нам потребна. Някой ще каже: Това е мъчно да се приложи. За прилагане на това учение се изискват герои, а не страхливци. Не какво са писали философите на минало време, не какво пишат сега учените, не какъв е сегашният ред и порядък, а това, което самата природа ни учи, за какво сме създадени – това е за нас важно. Нима сме създадени да ставаме жертва по бойните полета? Нима да бъдем палачи и да бесим хората? Ни най-малко. Бог ни е създал с велики цели. Ние минаваме за културни и като православни, протестанти и католици, уж служим на Бога, а всички еднакво колим кокошките и агнетата. Още не сме културни хора; отсега нататък бъдещето е на истинската култура – културата на нашето сърце и на нашия ум. Да няма две чувства и две мисли у хората върху нещата; да казваме всяко право; всяко да държим доброто в нашето сърце и да бъдем готови да се самопожертвуваме за него. Аз съм готов да се пожертвувам за онова, което вярвам; това аз съм опитал. Аз виждам това, което другите не виждат. Предпочително е да носи човек халат и да има свеж ум, да говори истината, отколкото да носи корона, да заема високо положение в света и да бъде последен лъжец.

Братя и сестри, знаете ли колко сте се заблудили вие! Едно време, когато вие излязохте от Небето, какво ми казахте, знаете ли? Какви хубави идеали, каква велика програма, с какви задачи излязохте оттам! Вие бяхте красиви и мощни, както аз ви зная, а сега като ви гледам, съжалявам ви. И ако можех да плача, бих ви оплакал. Бих плакал не за вашите страдания, а за вашите заблуждения, че не знаете как да бъдете щастливи на земята и не искате да разберете къде ви е щастието. Животът в сегашните му условия е робство, голям затвор. Не си правете никакви илюзии, разберете положението и излезте от него. И вие, като сте в затвора, мислите като хора, как да го реформирате, та затворниците да живеят добре. А пък аз ви казвам: Излезте от този затвор! Някои ще кажат: Не му е дошло времето, и предпочитат да живеят с хиляди години в затвора. Не, 5 години са минали, и вие още седите в него. Вън от него! Ще повикате стражаря и ще му кажете: Ние сме осъдени, въз основа на еди-кой си закон, да лежим толкова години. Срокът е вече изтекъл, искаме да ни освободите. Издигнете вашия ум и вашето сърце и апелирайте към Бога, повикайте го да ви освободи от затвора. Всичко това, което вие виждате сега, ще се срути изձъно в 10 години, няма да остане нищо от тези закони. Такъв ще бъде свършкът на този свят с неговата сегашна извратеност. Ще настане нова култура, когато хората ще слушат своето сърце и своя ум и ще живеят братски, според дълбокото разбиране на онзи закон, който казва – а и във вашия закон е писано, – че свидетелството на двамата е вярно. Не ви казвам да станете пессимисти, но бъдете герои, работете между всички и казвайте на всички, че е дошло вече време да живеем човешки живот на земята. Ама други не желаят. Ще ги убедите, защото правото е на наша страна. Ще се създаде общо братство по целия свят, ще се съмъкне това робство, ще се приравнят богати и бедни, учени и прости, ще се приравнят всички по закона на Мъдростта и Любовта. Това ще бъде новата култура. Въоръжете се с тази мисъл, бъдете герои и не се плашете от нищо. Доста сте служили на дявола. Хората вярват повече на него, отколкото на Бога. Кажете: Отсега нататък ние ще вярваме в живия Господ, Който е пратил Своите слуги. Ако вие не го извършите, камъните ще оживеят и ще преобразуват света. Писано е: Дърветата и животните ще станат, а вие, ако не станете, ще бъдете последни в Царството Божие.

Ще кажете, че съм строг. Ще ме извините, това не е строгост. Казвам само, че вашите отношения, като братя и сестри, не са каквите Бог изиска. Казвам ви самата истина. Оставете ежбите между вас, защото няма причини за тях. Но казвате: Аз съм православен, Аз съм католик, Аз съм евангелист, Аз съм комунист, Аз съм теософ, Аз съм спиритист, французин, българин и прочие. Когато Господ създаде света, ние не бяхме разделени на разни вероизповедания и народности. Сега станахме и французи, и англичани, и италианци, и *tuiti quauti*. Да се обърнем към великата Истина, която ни сочи Бог и ни зове към работа, да създадем една велика вълна в света, която ще ви вкара в пътя на съгласието и на великите закони на природата, и бъдете уверени, че бъдещето ще бъде ваше.

Беседа, държана на 16 ноември 1919 г.

Денят на доброто

За то е дозволено да прави някой добро в съботен ден. (Ев. Матей 12:12)

Съботата е спорен ден или свещен ден. Спорните неща са скъпите неща в живота. Всичкият спор в света се дължи на скъпите, хубавите неща. Много спорове ще има и за хубави моми, много глави ще бъдат разбити за тях. Защо? – Защото са хубави, стройни, а за грозните моми не става и въпрос. Съботата е красива мома, аз я наричам ден на Любовта. И действително, този ден, който трябваше да бъде благословение за човечеството, сега става спънка за него. Онези, които искат да признаят съботата, не искат да я празнуват, си имат по една събота. Всеки човек си има в живота по една събота, а тя е денят на почивката, на яденето, денят, когато човек се облича добре.

Какво е разбирал Христос под думите: Затова е дозволено да прави човек добро в съботен ден? На кой човек е дозволено? – На онзи човек, който стои по-горе от овцата, разумния човек. Хората не могат да разберат смисъла на съботата. Това е денят, в който да знаеш как да промениш настроението на ума, на сърцето си, да промениш настроението на душата си и на духа си. Съвременните православни, католици и евангелисти празнуват неделята, а съботяните и евреите празнуват строго съботата. Евангелистите нищо не правят в неделя, а съботяните в събота, както и

евреите. Евреинът счита за грях даже да си вакса обущата, да си накладе огъня или да направи някоя друга работа, но когато дойде да вземе някому лихва 10, 15 или 20%, не счита това за престъпление. Това е разбиране буквата на съботата, т.е. има събота на буквата. Казано е в Писанието: Буквата умъртвява, а Духът оживотворява. Под думата буква всяка се разбира ограничение. Например, когато някой момък се жени, той казва на момата: Аз ще те оставя да празнуваш съботата, т.е. в дома ми ще бъдеш свободна. Аз ще те любя, ще те обичам. Но щом се ожени, той тури другата събота и казва: Това не е като у вас. Започва тя да работи в кухнята и оттам никъде другаде не може да излезе, не и? се позволява никаква събота. Съвременните религиозни разбирания внасят същите идеи в човешките умове, с които се ограничават, и сега спорят дали съботата да празнуват или неделата. Не спорят дали трябва да се обичат, а – дали да празнуват съботата или неделата. Турците празнуват петъка, а българите имат три дена: вторник, петък и неделя, а понякога празнуват и половината от съботата. Защо българите празнуват вторника, петъка като дни, в които не се работи, а после и неделата? Защото така е писано в техния обичаен закон. Христос определя съботата като ден, в който е позволено човек да прави добро. Как е възможно човек да прави през другите дни добро, когато той е застен с другите си работи? Понеже седмият ден е на Господа, казва се, че е позволено някому да прави добро в съботен ден. Не мислете, че празнуването на съботата става като някакъв механически процес, чрез който ще станете по-добри. Аз наричам съботата ден за наука, в който човек трябва да работи и гради. През шестте дни човек ще се мъчи и труди, а през седмия ден ще работи. В първия ден ще се мъчи, във втория ще се труди, а в седмия ден ще работи. Работата е най-възвишеното, най-благородното, най-великото нещо в света. Тя е най-великата наука на бъдещето. Затова е дозволено да прави някой добро в съботен ден. Не само че не е забранено, но е дозволено, казва Христос. А в оригинала означава, че човек трябва да прекара съботата само в добро. Сега да определя какво означава думата добро. Думата добро определя качествата на всички наши действия, то е плодът, а Христос казва: По плодовете ще се познаят. Не може да има добро в човешкия живот, ако няма плод. Следователно добродетелта не е нещо отвлечено, а реално, то е есенцията на човешкия живот. Смисълът на човешкия живот е добро. Правдата, Истината, Мъдростта, Любовта са силите, които работят за доброто, за да се реализира то в човешкия живот. Както плодовете определят качествата на дървото, така и доброто определя качеството на човека. За да обичаме плодните дървета, ние се ръководим от качеството на техните плодове. Онази ябълка, която дава най-доброкаществени плодове, се ползва от нашите най-големи грижи, най-голямо внимание и обич. Защо? – Защото плодовете и? са хубави и вкусни. Ако тази ябълка престане да дава плодове, няма смисъл да я отглеждаме. В духовния свят човекът е дърво. Както плодните дървета са необходими за човешкия живот, така и човешките добродетели са необходими за ангелите, защото чрез тях те се хранят. Ако ме запитате: Защо ангелите се интересуват от нас? – Защото имат нужда от плодовете на нашите добродетели. За да може да разберете дълбокия смисъл на това добро, трябва умът, душата и сърцето ви да бъдат в пълна хармония. Човек не може да прави добро, ако умът, душата и сърцето му не са в съгласие. Щом мислите дали трябва да се прави добро или не, вие сте от ниска култура. В Небето няма двусмислие за доброто. В духовния свят никак не става въпрос, дали трябва да се прави добро или не. Доброто е смисълът на живота. Когато престанеш да правиш добро, ти си мъртъв човек. Всяка мисъл и всяко благородно чувство произтичат от доброто, което вършим. Добрите желания и добрите мисли произтичат от доброто, те са процес на растене у нас. Когато посеем една семка, ние имаме първия процес – поникването на растението, втория – на прорастване, третия – на цъфтене, а четвъртият процес – връзване на плодове. Следователно доброто, плодът в човека, може да се яви само в неговата душа, а в окултизма наричат това причинно тяло у човека. Всяка семка е една причина. Съвременната култура, движението на човечеството се дължи на тия семки на доброто от миналото, а в бъдеще тези семки ще дадат бъдещата култура. Всички други педагогически възгледи за възпитанието аз наричам дресировка, т.е. безплодни растения. Такова е, например, растението фикус. Има ли то някакъв плод? – Няма. Много хора в съвременния живот мязат на фикусите. На земята може да растат фикуси без плодове, но на Небето не може да има такива. Ако искаш да бъдеш небесен фикус, трябва да имаш плод. От какво се парализират човешките добродетели? – Те се парализират от низия ум на човека и от неговите страсти, защото съвременните хора са роби на своите страсти, които само разрушават, а не създават. За едно приятно удоволствие човек похарчва

хилди, пожертва даже живота си и живота на другите. А в това приятно удоволствие няма никакъв плод. Ние мязаме на онази туристка американка, която за да опита любовта на своя възлюбен, го накарала да се качи на една отвесна скала в Алпите и да и? откъсне оттам една от редките алпийски рози. Той се качил на скалата, откъснал розата, подал и? я. Тя я турила на гърдите си и се усмихнала, а той след това и? рекъл: Сбогом! За едно свое удоволствие тя изложила живота му в опасност. По същия начин и ние излагаме Бога на изкушение. Ние казваме: Господи, дай ни удоволствие, пари, къщи и прочие, но като ни даде всичко това, Той ни казва: Сбогом! Тогава ние сме богати хора, всичко имаме, но Господ не е при нас. Мене ме учудва това положение на съвременните религиозни хора. По-твърдоглави, по-упорити и своенравни хора от религиозните не съм виждал. Аз взимам думите религиозни хора в най-широк смисъл. Аз считам съвременната религия като един костюм или парфюм, с който прикриваме всички наши лоши постъпки и всички наши грешки. Религията е едно модерно изобретение. Никъде в Евангелието не се споменава думата религия. Когато хората са изгубили смисъла на съботата и правенето на добро, тогава са турили думата религия. И сега постоянно спорят дали някой е религиозен или не. Няма по-религиозен век от сегашния. Вземете един човек, който принадлежи към някоя партия и вярва в нея; той е готов да жертва живота си заради нея. А колко пъти той е излагал живота си и живота на цялото си семейство заради тази партия! Колко пъти е пукана главата му за тази партия! Той си казва: И нашата партия ще дойде на власт! Чака той партията си, а докато дойде тя, колко пъти ще яде бой, колко пъти ще се връща с разбита глава вкъщи! Всички живеят с тази религия, качват се и слизат, чакат някоя промяна от нея. Никоя партия няма да донесе никаква промяна и облага в живота, защото тя самата иска, а не дава. Наистина, тя ще намали с 5–10% данъците, но затова от друго място ще ви ги вземе повече. Тогава ще запитате: Какво да правим? – Ще орете земята и ще молите Бога да ви даде повече жито, отколкото по-рано сте имали, за да може да давате. В изобилието е спасението. Когато хората кажат, че искат да бъдат културни, казвам, че всички трябва да се върнат към земята, да орат и сеят. Сега сме се събрали всички в градовете, разпределили сме се на занаяти, едни работят, а други очакват наготово. Затова са тези злини. Аз нямам нищо против този ред на нещата, той е много естествен, но тъй, както ние го използваме, ние бедстваме и се душим в тия ред. Ако посетите Лондон, ще видите, че той е толкова много прокопан, толкова много опущен, както никой друг град. 7,000,000 хора живеят там и очакват никакво бъдеще. Тези хора се събрали там и чакат случаи как да се изнудят един друг. Това е култура на изнудване! Лондон има такава тъмна страна, както никой друг град в света. Всички култури са пренесени там от памтивека, от разни епохи и времена.

Христос подразбира новата култура, като казва: Позволено е на онези хора, които ще дойдат в бъдеще, да правят добро в съботен ден. В какъв смисъл е позволено? – Позволено е на опитния хирург да прави операции, но на неопитния, на глупавия не е позволено. Например, ти си религиозен човек и трябва да отидеш да утешиш някого. Позволено ти е да направиш това, ако знаеш как, но ако ти нарушиш мира му, кракът ти не трябва да стъпва там. Не мислете, че е лесно да правиш добро, това е велико изкуство. Ако дойда във вашата къща да ви проповядвам ново учение с цел да ми станете последователи и после ви обера, аз се ръководя от материални облаги, това не е добро дело, а търговска сделка. Така ще дойде при тебе някой търговски агент, много учтиво ще представи мостричките си, ще те почерпи, ще разговаря за едно, за друго, докато замае главата ти и направи сделката си. И този човек бил религиозен! Аз не разбирам такава религия. Спорът на всички религиозни секти е спор търговски, тъй казва невидимият свят.

Това са хората на миналата култура. А хората на бъдещата култура, които ще имат за девиз да правят добро от Любов в съботен ден, това са новите хора. И те имат на челото си особен знак, а под езика си имат особено камъче. Езикът, очите на тези хора са другояче устроени. Техният поглед е дълбок, в него няма никакво раздвояване. В очите им има само една мисъл, а тя е Любов и безкористие. Празни думи са любов и безкористие, нали? Разбирате ли какво нещо е безкористие, опитвали ли сте го поне един път в живота си? Опитали ли сте поне един път в живота си какво нещо е Любов? Един евангелски проповедник ми разказваше една своя опитност: дълго време той се молил Богу да му даде възможност да опита Божествената Любов. Един ден го обхванал духът и той се почувстввал като надут, легнал на корема си, не могъл да се побере в себе си, боял се да не се пукне, толкова широко и пълно нещо го обладало. Започнал да се моли на Бога да го освободи от тази широка любов, за която не бил готов, легнал на корема си и започнал да рита. Защо ритал? –

Зашто не искал да даде. Когато някое дете вземе една ябълка, а майка му иска да я вземе, то рита. Защо? – Зашто не иска да я даде. Конят рита. Защо? – Зашто не иска да даде. Хората говорят лошо с езика си. Защо? – Зашто не искат да дадат. Затова е позволено на новите хора да правят добро в съботен ден, за да повдигнат човечеството. Съботата е ден Божествен, който ще ни повдигне и преобрази съвършено, а с това и ние ще преобразим света. Не казвам, че като дойде съботата, ние ще трябва да напуснем всички занаяти. Не, занаятите ще се осветят и ще бъдат добро за нас, ще бъдат обосновани на това, да правим добро в съботен ден. Не разбирайте, че аз искам да разрушавам вашите възгledи. Не, аз искам да махна праха от очите ви. Като дойда при вас, най-напред ще ви науча как да си измивате очите, ще ви дам вода за тази цел, а после ще приказваме. Учили ли сте изкуството да си миете очите? Аз бих ви препоръчал на направите следния опит: ако си неразположен, или не можеш да разбереш някой предмет, или някой човек ти е неприятен, вземи един леген с чиста изворна вода, подигни очите си към Бога, тури лицето си вътре в легена, отвори очите си, направи няколко мигания във водата и кажи: Искам моят ум да бъде чист като тази вода, тогава виж дали си изменил настроението. Ако не си го изменил, тури лицето си още един път във водата. Направи това няколко пъти и виж какъв ще бъде резултатът. Водата е емблема на живота. Ние трябва да вложим в себе си мисълта да правим добро. Всеки от вас трябва да си каже: Аз ще бъда добър. Но това да не става механически. Това показва, че ще трябва да посаждаме у нас всички плодни дървета от райската градина. Когато дойдат новите хора, тогава в сърцата, душите и умовете им ще може да виреят тези възвишени мисли и чувства. При сегашните ваши схващания не може да се разберем. Като ме слушате, вие ще кажете: Този човек православен ли е, като говори така? – Ако е православен, вярно говори, но ако не е такъв, не го слушайте. Ако ме слуша някой евангелист, ще каже: Евангелист ли е? Ако не е, ще каже: Не го слушайте, не може да говори истината. А някой патриот ще каже: Ако е патриот, вярно говори, но иначе не е вярно това, което казва. Някои питат: Свършил ли е нещо? Ако е свършил, ако е учен, вярваме му. Ако ме слуша някой учител, ще каже: Ако е учител, вярваме му. Започват всички хора да приказват, но не е тази Божествената мярка, с която може да мерим нашите постъпки. Може да съм православен, евангелист, патриот, някой учен или какъв и да е друг, но това още не показва, че говоря право. Може да съм заинтересуван, може да проучвам Евангелието от интерес, за да видя дали ще мога да се прехранвам с него, и т.н. Евангелистите ще кажат: Православните свещеници изнудват. Ами другите не изнудват ли? Да, православните изнудват с котлето на лице, а протестантите по скрит начин, отзад. Това на какво прилича? Един турчин си купил овен за байряма и го турил на гърба си, за да го занесе на ходжата, да му чете. По пътя овенът го ритал много по гърба. Тучинът се ядосал и през целия път го ругал, казвал му домуз (свиня), гяур и прочие. Като стигнал при ходжата, той му казал: Аз нося един овен, да му четеш; ще го коля за курбан, но из пътя го ругах много, защото той ме рита по гърба. Става ли той за курбан? Ходжата му отговорил, че този овен е негоден и ще трябва да донесе друг. Купува турчинът втори овен и го занася на ходжата. Из пътя овенът пак ритал, но турчинът си мълчал и си мислил: И ти си като онзи, и ти риташ, но няма да ти казвам нищо, защото ще трябва да купувам трети. Аз казвам: Ако риташ, и ти си от тях.

Затова е дозволено човеку да прави добро в съботен ден. – Човек трябва да излезе извън своя egoизъм, да отвори душата си на Божественото слънце, да излезе из рамките на сегашните си възгledи. Сегашното човечество е пълно с лицемери. Гледам, мъж и жена вървят тихо, благочестиво, но едновременно и двамата се контролират, да не би единият или другият да поглежда тук-там. Религия! Когато мъжът го няма, жената е свободна да си поглежда, дето иска, но дойде ли мъжът, жената става благочестива. Така е и с мъжа. Това било религия! Защо мъжът или жената в присъствието един на друг да не са свободни да поглеждат, дето си искат? Какво лошо има в това? Това ограничение произлиза от факта, че в нашата душа няма събота. Някои ме запитват: Кога ще се облагороди човечеството, кога ще се запознаем с новите идеи? Казвам: Новите идеи не могат да дойдат, докато не дойде съботният ден, докато не се научим да правим добро в събота. Вземете всички съвременни писатели, от какъвто калибр и да са, и ми покажете един от тях, колкото виден и да е той, който да посочи един начин, един прав път, по който трябва да живеем. Всички имат една тактика, започват въведението, а като прочетеш цялата книга, същественото остава неразрешено. Този автор пише в книгата си, че разрешението на този въпрос ще намерите в книгата на еди-кого си. Отправяте се при другия автор, но и той не разрешава главния въпрос и ви

отправя при трети автор. Започвате и него да четете, но и той не ви задоволява. Ходиш, ходиш, от автор на автор, и виждаш, че всички са търговци. Единият казва: У мене няма такава стока, каквато ми искаш, иди при друг. Този вторият казва: Аз свърших, каквото ми искаш, иди при друг. Отиваш при трети, и той казва същото и т.н. Най-после ти казват: Ще остане до второ разпореждане и когато дойдат нашите стоки, когато направим сделките си, ще ти услужим. Така е било, ще обикаляш дюкяните. Но за бъдещата култура трябва да имаме поне 2–3 ръководни правила, които да прилагаме в живота си: Първо – Заради Любовта на Бога мога ли да извърша това? Второ – За доброто на моята душа мога ли да направя това? И трето – За благото на моя близък мога ли да сторя това?

Аз съм дошъл да кажа една велика истина, какво говори Господ, Когото познавам много добре. Комуто съм казал тази истина и я проверил, винаги е имал резултат. Всичко, което казвам, подлагам на строг научен опит. Всеки, който иска да направи с мен опит, не може да се отърве тъй лесно. При мене са идвали някои да ги лекувам. Аз ги питам: Вие сте обиколили всички лекари, готови ли сте сега да служите на Бога, да посветите на Него живота си? Ако сте готови, добре, ще ви помогна. Някой иска знания. – Готов ли си да посветиш живота си на Бога? Ако си готов, ще ти открия някоя велика тайна, а ако не си готов, ще ти говоря за ябълки, круши, листа, клончета и други подобни, но няма да ти кажа никаква тайна. И аз си имам известни ръководни правила, които никога не престъпям. Ще ме попитате: защо ще постъпя така? Отговарям: Готов ли си да правиш добро в съботен ден, готов ли си да служиш на Господа, Когото аз познавам, от Когото произтичат всичките блага, Който е направил всичко в света и Който е дал живота на хората. Готов ли си да Му служиш? – Тогава и аз съм готов да ти служа. Но ако не си готов, аз ще ти говоря само за лук. Това е категорично учение, и всички велики учители са правили така.

И тъй, новата култура изисква да се прави добро в съботен ден. Ако бихте приложили новите правила, голям резултат щеше да има. От толкова години в София, аз си хабя езика, но резултатът е малък, защото няма съботата. Това, което изисква съботата, го няма. Аз забелязвам това даже и между моите най-близки. Щом се съберат, стоят един до друг, но се чувства една натежната атмосфера помежду им, не се споглеждат. Казвам: Празнувате съботата в себе си, но аз ще ви говоря за лука. Знаете ли, че ако бихте отишли на Небето, само за един лош поглед като тези, които отправяте тук на земята, биха ви изключили за 10,000 години? Ако един ангел би погледнал накриво, ще го изключат за 10,000 години от Небето. Толкова строго е правилото! Някои от вас искат да отидат на Небето. Благодарете, че не сте там при сегашното си състояние. Сега ви прощават, защото сте на земята в опитно училище. На земята е всичко позволено, но в онова чисто място, за което се гответе, човек трябва да бъде съвършен. Там опити няма. В оня свят няма скръб и плач. И в Писанието е казано: Ще обърша сълзите им, и скръб няма да има, всички ще бъдат радостни и весели. Знаете ли какво е радост и веселие? Какво велико самопожертване е от страна на някой ангел, който се занимава с разрешаването на велики въпроси и като види, че някоя душа страда, веднага напушта работата си и отива да и? помогне, да я утеши. Кой от вас би направил това? Наистина, ние бихме направили много нещо за известни хора, ако те ни са симпатични. На симпатичния човек всеки може да направи услуга. Един кавалер е готов да услуги на симпатичната мома с всичко, от което тя се нуждае, но на грозна разногледа камбуреста мома, няя никой не поглежда. Питам: Какви са вашите убеждения, щом постъпвате така?

Ако дойде Христос, на когото се надявате да оправи света, мислите ли, че той ще говори навред? Изпъдете този дявол от вас, който е обсебил всинца ви. Доста вече 8,000 години слугуване и робство на него! Кажете на този дявол: Вън! Ще си вземеш всичките си парташуни и пари! – Да излезе на двора, но вътре в душата ви да не остане ни помен от него. Кажете му: Ако ти не излезеш, ние ще излезем. Много пъти дяволът не се съгласява да излезе, и ти започваш да правиш договор с него, да се помиряваш. Не, свърши веднага с него.

Зашо Христос е разделил този стих от прочетената глава, дали по случайно съвпадение? Колко е по-добър човек от овцата! То значи: Колко е по-добро доброто от съботата! И аз турям съботата като емблема на Любовта. Ако правите добро в съботен ден, всички болести, всички нещастия ще изчезнат от вас. Това може да го знаете като нещо положително. Ако детето ти се разболее, прегледай коя събота не си направил добро. Поправи грешката си, търговията ще ти тръгне. Написал си някоя книга, не ти върви продажбата и?, поправи грешката си, работата ще ти

тръгне. Съботата ти бърка във всичките работи, затова бъди изправен към нея, всичко ще ти бъде добре. Този въпрос за мене е много ясен. Някой ме пита: Защо да правим добро? Без да правим добро, не може да направим крачка напред, това е математическа аксиома. Ако тръгнеш на път без хляб, накъде ще отидеш? Направете опит, колко километра може да извървите без хляб. Може да извървите например 50–60, най-много 100 километра, но после ще спрете. Следователно доброто е силата, храната, чрез която човешката душа може да се движи и еволюира в този свят. Всяко знание, всяка Мъдрост ще се обосновава върху плодовете на тази добродетел. Затова трябва да правиш добро, ако искаш да забогатееш и да се развиеш в най-широк смисъл.

Всеки ден има свое предназначение. Но хората, като не разбират това, не отдават истинския смисъл, който дните имат в човешкия живот. Запример, в първия ден Бог казал: Да бъде виделина, и видял Бог, че виделината е добро. И станало вечер, и станало утро – ден първи. Това е неделният ден, денят на виделината. На втория ден Бог разльчи водата от вода, т.е. разделил висшия живот от низшия, понеже водата, както казах, е емблема на живота. Той създал твърдта като граница между тия два живота, и понеже еволюцията на този ден не е завършена, Бог не се е произнесъл върху него. И станало вечер, и станало утро – ден втори. В третия ден Бог заповядал да се събере водата, която била под небето, т.е. низшия живот, в едно място и да се яви сушата, която е емблема на човешкия мозък и на човешкия ум. И нарекъл Бог събраната вода – море, а сушата – земя. И видял Бог, че това е добро, и затова рекъл на земята да произведе всички видове растения, като подразбирал – да се явят всички добри мисли в света. И станало вечер, и станало утро – ден трети. А в четвъртия ден Бог рекъл да се явят двете големи светили на твърдта небесна, за да разльчат деня от нощта. Той е подразбирал: първото светило, голямото, е умът, а второто – сърцето, чрез които човек да прави разлика между доброто и злото, т.е. да разгранича едно състояние от друго. И тъй, четвъртият ден е ден, в който трябва да се създават условията за развиващето на човешкия ум и човешкото сърце. И направил Бог всичките звезди, които означават всичките сили вътре в човешкия живот, поставил ги на твърдта небесна, която подразбира човешката душа, за да светят на земята заедно с голямото светило – умът, и малкото светило – сърцето, да владеят на деня и нощта и да разльчат виделината от тъмнината. И видял Бог, че е добро, и станало вечер, и станало утро – ден четвърти. И рекъл Бог в петия ден – водата да произведе всички видове гадини одушевлени и птици, да летят над земята, под твърдта небесна, а те означават всичките стремежи и ламтежи на човешкия живот. И понеже това давало насока и смисъл на човешкото развитие на земята, Бог видял, че е добро, и ги благословил, да се плодят и множат. Затова и нашите желания постоянно, всеки ден се плодят и размножават. И станало вечер, и станало утро – ден пети. И в шестия ден Бог рекъл да направи човека, т.е. разумното, по образ и подобие свое, да владее над морските риби – над своите земни желания, над небесните птици – над своите мисли, и над скотовете на всичката земя, значи – на своите пориви, над всичките гадове, които пълзят на земята, т.е. над своите страсти, които пълзят в неговия мозък. И след това Бог вдъхнал на човека Своето дихание, дал му е разумната душа да Го познава във всичките си пътища и да работи и действа тъй, както Бог е работил.

И така, когато искаш да посетиш някого, да осветлиш живота му, ще отидеш при него само в неделята, защото тя е ден на виделината, ще му занесеш, значи, виделина. Когато искаш да посетиш някой болен, ще направиш това в понеделник, защото този ден носи живот в себе си, и прочие.

А в седмия ден Бог си починал. Това подразбира, че седмият ден е ден на доброто, в който Бог е почнал да проявява Своята Любов към човека. Затова го е поканил да участва в това велико Божествено дело на Божествения живот.

И тъй, приложете съботата в живота си по новия начин, опитайте това, което ви казвам. Доброто и Любовта трябва да бъдат празнични дни за човека. Това трябва да бъде почивката му през целия му живот.

Беседа, държана на 21 декември 1919 г.